

A
DESCRIPTIVE CATALOGUE
OF THE
SANSKRIT MANUSCRIPTS

IN THE

TANJORE MAHĀRĀJA SERFOJI'S
SARASVATĪ MAHĀL LIBRARY
TANJORE

BY
P. P. S. SASTRI, B. A. (OXON), M. A. (MADRAS), M. R. A. S.
ADDITIONAL PROFESSOR OF SANSKRIT
PRESIDENCY COLLEGE, MADRAS

---

*Published by the Administrative Committee with Grant-in-aid
sanctioned by the Government of Madras*

VOL. IX. KOŚA, CHANDAS & ALĀṆKĀRA.

— SRIRANGAM —

SRI VANI VILAS PRESS

Price 2 Rupees only.]

1930

[Foreign: Four Shillings only.]

CONTENTS.

	PAGE
I. List of Important Abbreviations and the Scheme of Transliteration.	I—II
II. General Introduction to the Library.	III—VIII
III. General Scheme of the Descriptive Catalogue.	IX—XVIII
IV. Detailed contents of Mss. noticed in Vol. IX.	XIX—XXIV
V. Preface to the contents of Vol. IX.	XXV—XXXVI
VI. Descriptive notices of Mss. noticed in Vol. IX.	3717—4113
VII. Errata et addenda of Vol. IX.	1-2
VIII. Appendix. A. Index of Authors (Vol. IX)	3-7
IX. Appendix. B. Index of Owners of Mss., (Vol. IX)	8-9
X. Appendix. C. Index of Scribes of Mss., (Vol. IX)	10
XI. Appendix. D. Index to dated Mss., (Vol. IX)	11
XII. Appendix. E. Index to Works noticed (Vol. IX)	12-17

LIST OF IMPORTANT ABBREVIATIONS.

-
1. J. L. Collection=Jambunātha Bhaṭṭa Lāṇḍagai
Collection.
  2. S. K. Collection=Seturāma Rao Kagalkar Collection.
  3. P. A. Collection=Pataṅga Avadhūta Collection.
  4. T. S. Collection=Tyāgarāja Svāmi Collection.
  5. S. S. Collection=Subrahmanya Śāstri Collection.
  6. N. S. Collection=Nīlakaṇṭha Śāstri Collection.
  7. D. S. T. Collection=Deva Śaṅkara Tawker Collection.
  8. G. K. D. Collection=Gopāla Kṛṣṇa Devalekar Collection.
  9. P. S. S. Collection=Peshwa S. Subrahmanya Rau
Collection.
  10. K. M. Collection=Kṛṣṇāji Mehta Collection.
- [ ]=The Right-angular brackets indicate the suggestion of
the removal of the letters therein.
- ( )=The Circular brackets indicate sometimes the suggestion
of correct reading and sometimes the supply of omitted
portions at the beginning and end of incomplete Mes.
- *=Stars indicate the continuity of the text in the manu-
script.
- ...=Mere dots indicate the omission of the text in question.
-

THE SCHEME OF TRANSLITERATION.

The System of Transliteration adopted in this Descriptive Catalogue is as follows:—

अ - a	ग - ga	न - na
आ - ā	घ - gha	प - pa
इ - i	ङ - ṅa	फ - pha
ई - ī	च - ca	ब - ba
उ - u	छ - cha	भ - bha
ऊ - ū	ज - ja	म - ma
ऋ - ṛ	झ - jha	य - ya
ॠ - ṝ	ञ - ña	र - ra
ल - l	ट - ṭa	ल - la
ए - e	ठ - ṭha	व - va
ऐ - ai	ड - ḍa	श - śa
ओ - o	ढ - ḍha	ष - ṣa
औ - au	ण - ṇa	स - sa
Anusvāra - m	त - ta	ह - ha
Visarga - h	थ - tha	ळ - ḷa
क - ka	द - da	ॡ - ḷa
ख - kha	ध - dha	

II

GENERAL INTRODUCTION TO THE LIBRARY.

THE Tanjore Mahārāja Serfoji's Sarasvatī Mahāl Library, which is described by Dr. Burnell "to be perhaps the largest and most important in the world" and which Dr. Bühler says "contains a great many useful and a number of very rare or nearly unique books many of which are quite unknown or procurable only with great trouble and expense" was till recently the private property of the Rājas of Tanjore.

The earliest beginnings of the Library must have been about the end of the 16th century when Tanjore was under the rule of Telugu Nāyakas who collected Sanskrit Manuscripts written in Telugu character. In the 17th century the Mahrāṭhas conquered the country and since that date the Library has been increasing. By far the greater portion of the collection was made by Serfoji during a visit to Benares during 1820—1830. Śivāji his successor added a few. There has practically been no addition of any value till very recent times. A good number of Sanskrit Manuscripts including rare and valuable manuscripts representing the collection of generations of a family of scholars, known as the "Jambunātha Bhaṭṭa Lāṭṭagai Collection" was added to the Library in 1921.

Regarding the origin and importance of this collection, Dr. Hultsch has the following interesting information in "No. III. Reports on Sanskrit Manuscripts in Southern India", edited by him in 1906 at Madras :—

“The manuscripts described in this Report belong to Jambunātha bhaṭṭa, a Mahrāṭha Brāhmaṇa at Tanjore, who is the eldest son of a certain Mannambhaṭṭa. He is a no mean Sanskrit Scholar and knows the whole Ṛgveda by heart. As he is continually teaching the text of this sacred book to students, even his blind daughter has learnt to recite portions of it. The existence of this Library was brought to my notice by Mr. T. S. Kuppaswāmi Śāstri, of the Educational Department, who is favourably known to Sanskritists by his paper on Rāmabhadra Dīkṣita. During my absence on furlough in Europe, my First Assistant, Mr. V. Veṅkayya, M.A., was deputed to Tanjore in order to catalogue Jambunātha's collection. He spent three months at this work, in which he received the valuable aid of Mr. Kuppaswāmi Śāstri. Both the list and the extracts testify to the thoroughness and care with which he has accomplished his task. From his *Annual Report* on Epigraphy for 1898—99 I quote the following details about Jambunātha's collection :—

“He is the eldest of the three brothers and is descended from a family whose influence is reported to have been very great when the Mahrāṭha Kingdom of Tanjore was in existence. When manuscripts were obtained for the Palace Library from Benares and other places in Northern India, the ancestors of Jambunātha bhaṭṭa appear to have systematically used their influence to make their collection of Sanskrit works. This accounts for the existence in this collection of a large number of ancient manuscripts evidently copied in Northern India. The texts were transcribed by the members of the family, who appear to have been learned men. This according to the present owner of this Library, was how this collection came into existence. The manuscripts are all written in Nāgarī characters and on loose sheets of

paper. Having been frequently handled by ignorant and careless men the manuscripts became mixed up, and the owner, who despaired of restoring order among them, made them into bundles and tied them with cloth. About two years ago, Mr. Kuppuswāmi Śāstrī, to whom examination of Sanskrit manuscripts is a labour of love, prepared a tentative list of the contents of these bundles. When I went to Tanjore on the 2nd January, Jambunāthabhaṭṭa showed me about one hundred of these bundles. A cursory inspection of them satisfied me that the Library was an important one and it should be carefully examined. This meant that not only should these works which were still complete be registered in my list but that an attempt should also be made to put together pieces which, through careless handling, had got out of their places".

In 1922, the Library received other valuable collections of rare interest, known as the "Kāgalkar" and the "Pataṅga Avadhūta" collections. The former is about 159 and the latter, about 100 years old. The collection made by the Kāgalkar Family of learned Sanskrit Scholars of Tanjore especially versed in Sanskrit Grammar (व्याकरणम्) contains the autograph copies made by some of them of the works composed by themselves and others. Its prominent feature is the collection of works on Sanskrit Grammar. The collection made by Pataṅgāvadhūta whose descendants settled at Tiruvaḍamarudūr in Tanjore District contains a large number of works on Vedānta (वेदान्तः) and Bhakti (भक्तिः). Both these collections comprise several Manuscripts which do not already exist in this Library.

The attention of the Government of India and through it of the Government of Madras was directed in 1868 to the importance of the examination, purchase or transcription of Sanskrit Manus-

cripts in Indian Libraries and the framing of printed lists or catalogues of the same. (Proceedings of the Government of India in the Home Department (Public), No. 4388-48, dated Simla, 3rd November 1868).

In respect of magnitude as well as the range of subjects dealt with, not to speak of the diversity of languages employed, the Tanjore Library is probably second to none among Oriental Libraries in India.

In December of the same year, the Government of Madras asked Mr. Pickford, Professor of Sanskrit, to carry out the instructions of the Government of India. He commenced to catalogue the manuscripts at Tanjore ; but he fell seriously ill and had to return to Europe in March 1870 and never came back to India. It is not known how much he had done as his unfinished catalogues could not be found. (Letter from the Professor of Sanskrit, Presidency College, Madras, to the Chief Secretary to the Government of Madras, 22nd May 1876, and Letter No. 1560, dated Madras, 7th June 1876, from the Director of Public Instruction, Madras, to the Chief Secretary to the Government of Madras).

Thereupon Dr. Burnell, District and Sessions Judge, was appointed in G. O. No. 71, dated 16th March 1871, to catalogue the Sanskrit Manuscripts in the Library at Tanjore. That learned Scholar devoted a great deal of research and labour to the task and his catalogue which he styled "A Classified Index to the Sanskrit Manuscripts in the Palace at Tanjore," was published in three parts between 1878 and 1880 in London. This is now the chief key to the huge Sanskrit collection in this Library. But unfortunately a great many manuscripts, above 4,000, seem to have been omitted and his catalogue cannot be said to be complete.

During the course of his preparation of the catalogue Dr. Burnell wrote to the Chief Secretary to the Government of Madras from Bangalore on 6th August 1873 as follows :—

“It may perhaps be asked if the Library is worth the labour spent on it. I can answer unhesitatingly that it is. It is now a recognised fact that nearly all Sanskrit Works of importance exist in different recensions. The Tanjore Library is unrivalled in this respect : it contains several good manuscripts of all the most important ones known as yet, including a few that are new..... The Tanjore Library, however, contains additional manuscripts of most of the works which I had discovered elsewhere, and this is a matter of great importance.

I believe that this Library must sooner or later, escheat to the Government. The preparation of this catalogue will therefore protect property of enormous value. Sanskrit Manuscripts have long been very dear and the cost of making proper transcripts is now very heavy. As far as I can judge, it would not be possible to form a Collection like that at Tanjore at a less cost than £50,000 but many manuscripts are unquestionably unique.”

The Tanjore Mahārāja Serfoji's Sarasvatī Mahāl Library is now a public library in the full sense of that term, the Government of Madras through the Treasurer of Charitable Endowments being responsible for its administration. The collection belonged to the reigning princes of Tanjore—the Mahrāṭha Mahārājas. When the last of them died leaving no direct male heir and after the death of the last surviving Rāṇi this collection together with the other properties formed the subject of litigation in civil courts. There was a rumour a few years ago that the collection had attracted the attention of some wealthy patrons of learning from

Overseas. And it would appear that arrangements were very nearly ready to sell the whole collection outright at an assessed value, when public attention was focussed on certain remarks of Dr. Burnell to the effect that "it would not be possible to form a collection like that at Tanjore at a less cost than £ 50,000". The parties concerned had perforce to wake up and the deal was not immediately concluded. The public of Tanjore also began to interest themselves in the affair adequately. It was rightly considered as a question of National pride. The parties in O. S. No. 26 of 1912 on the file of the Subordinate Judge of Tanjore agreed that it was eminently fit that the Library should be preserved and maintained as a Public Library in trust for the public and removed the Library and one lakh of rupees to provide for its up-keep, from the subject-matter of the suit. The Government of Madras in G. O. No. 1306 Home (Education), dated 5th October 1918, accordingly took possession of the same under the Charitable Endowments Act and have framed a scheme for the management of the same.

Since the Library became a Public Trust there has been a marked improvement in the reception accorded to it by the public. Various liberal and generous-minded benefactors have come forward with magnanimous offers. The Library has been enriched with several very fine collections of manuscripts, every one of them rare, valuable and very interesting. The Kāgalkar collection, Jambunātha Bhaṭṭa Lāṇḍagai collection and the Pataṅga Avadhūta collection—all these three alone number 2181 manuscripts. Besides these, the Tyāgarāja Svāmi collection which alone contains more than 1000 manuscripts; then the minor collections—the Subrahmanya Śāstri collection, Subrahmanya Rao collection, Rāmacandra Gaṇapati collection, Nīlakaṇṭha Śāstri collection, Devaśāṅkara Tawker collection, Gopālakṛṣṇa Devaleker collection, and Kṛṣṇaji

Mehta collection—all are of great and paramount importance.

The manuscripts are either on palm leaf or on paper. They are of very different value and come from very different sources. A large collection of these are recent Nāgarī copies of manuscripts in South Indian characters and are at least a century old.

These manuscripts are in more than eleven distinct alphabets being from all parts of India. On the whole, one may easily say that the total number of manuscripts now in this Library is likely to exceed 30,000.

A large number of original records belonging to the last reigning house of Tanjore which will be of very great importance for reconstructing the political and social history of the Mahrāṣṭha rule in Southern India has recently been transferred to the care of this Library from the Civil Court by order of the Judge.

Besides these manuscripts there are also a number of books and Manuscripts in almost all the Indian and European languages and on almost all branches of human knowledge. Special mention may here be made of the books and manuscripts in Telugu, Tamil, Mahrāṣṭhi and English on account of their number and importance.

Dr. Burnell issued what he modestly styled "A Classified Index to the Sanskrit Manuscripts in the Palace at Tanjore," between 1878 and 1880. Between 1880 and 1918 for very nearly forty years, the Library has been the victim of many an outrage. Those who were in possession gave out on loan very many manuscripts which were never returned. And many more somehow or other, found themselves into Libraries other than at Tanjore. Dr. Burnell's Catalogue is very useful to us to trace out lost manuscripts which are never likely to come back to us. Our losses are

probably far more : for even Dr. Burnell's admirable catalogue was by no means a complete catalogue of all that existed. For, where he mentions a single work in a bundle, we are able today to trace two or more works in the same bundle.

The Committee appointed by the Government of Madras took charge early in 1919. Since then, they have been busily pushing forward the work of revising and preparing a fresh catalogue of all the works now in the Library according to the latest scientific methods. Each work is described in detail in a card-index-form which contains all the necessary particulars.

In 1920 a Catalogue of printed books in French, Latin, Italian and Greek was published. In 1926 three volumes of a Catalogue of Tamil Manuscripts in the Library were published. From the year 1924 a Catalogue of Mahrāthi Mss. and books of this Library is being prepared; the first Volume was published in 1928. These are now on sale and can be had from the Secretary of the Library.

The Administrative Committee of the Library approached the Government of Madras, year after year with the request for a special grant to enable them to prepare and publish a descriptive catalogue of the Sanskrit Manuscripts in this Library. In their G. O. No. Mis. 563 Dated 9th April 1927, the Government of Madras were pleased to allot the necessary funds for a three-year programme for carrying out the long delayed desire of the Committee. The work of cataloguing and printing has since been pushed forward with great rapidity.

MADRAS }
20—3—30 }

P. P. S. Sastri,
Editor.

III

GENERAL SCHEME

OF THE

DESCRIPTIVE CATALOGUE.

Dr. Burnell issued "A Classified Index of the Sanskrit Mss. in the Palace at Tanjore" in three parts between 1878-1880 and noticed briefly 12,376 Mss. At present the Library possesses more than 25,000 Sanskrit Mss. The present Descriptive Catalogue is expected to furnish detailed notices regarding all the Sanskrit Mss. When the scheme of a descriptive catalogue of the Sanskrit Mss. in the Tanjore Palace Library, Tanjore, was first discussed, I expected that the whole catalogue may not exceed 5000 pages of printed matter. But the experience of the last two years shows that the Descriptive Catalogue would easily exceed 10,000 pages. As the Government Grant sanctioned in G. O. No. Mis. 563 dated 9th April 1927 contemplates only a three-year programme ending with 31st March 1930 for catalogue estimated to extend over approximately 5,000 pages, I have to set forth in detail the scheme which is proposed to serve as a guide for the Sanskrit Mss. contained in this Library.

The 25,600 Sanskrit Mss. of this Library may be roughly classified under the following heads :—

PART I—VEDIC LITERATURE.

- I. Vedas: Smhitās and Smhitābhāṣyas.
- „ Brāhmaṇas and Brāhmaṇabhāṣyas.
- „ Āraṇyakas and Āraṇyakabhāṣyas.
- „ Upaniṣads and Upaniṣadbhāṣyas.

II. Vedāṅgas: Śikṣā.

„ Chandas.

„ Nirukta.

„ Jyauṭiṣa (Vedāṅga only).

„ Vyākaraṇa.

(Prātiśākhya and Vedalākṣaṇas only).

„ Kalpa—Śrauta—Sūtras, Bhāṣyas and Prayogas.

„ „ Gṛhya—Sūtras, Bhāṣyas and Prayogas.

„ „ Dharma—Sūtras, Bhāṣyas and Prayogas.

Nos. 2916.

III. Dharmaśāstra :— Smṛtis, Vyākhyāns and Nibandhanagarthas.

Nyāi—Rājadharmas.

Nos. 2221.

IV. Itihāsa : Rāmāyaṇa, Mahābhārata and Śivarahasya,

Nos. 985.

V. Purāṇas : Mahāpurāṇas, Upapurāṇas, Upākhyānas and Māhātmyas etc.

Nos. 1540.

PART II—POST-VEDIC LITERATURE.

VI. Kāvya.

Nos. 2060.

VII. Nāṭaka.

„ 448.

VIII. Alaṅkāra.

„ 179.

IX. Chandas.

„ 60.

X. Kośa.

„ 404.

XI. Vyākaraṇa.

„ 640.

XII. Nāṭyaśāstra.

„ 50.

XIII.	Saṅgīta.	Nos.	375.
XIV.	Vaidya.	,,	784.
XV.	Kāmaśāstra.	,,	40.
XVI.	Jayutiṣa.	,,	547
XVII.	Darśanas.	,,	3559.
	(a) Nyāya.		
	(b) Viśeṣika.		
	(c) Sāṅkhya.		
	(d) Yoga.		
	(e) Pūrvamīmāṃsā.		
	(f) Uttaramīmāṃsā (Vedānta).		
	(1) Advaita.		
	(2) Dvaita.		
	(3) Viśiṣṭādvaita.		
	(4) Śaiva.		
	(g) Śāktadarśana.		
	(h) Gāṇeśadarśana.		
XVIII.	Jaina Works.	Nos.	5.
XIX.	Āgama or Tantra.	,,	494.
	(a) Śaiva.		
	(b) Śākta.		
	(c) Gāṇeśa.		
	(d) Vaiṣṇava etc.		
XX.	Śilpa.	Nos.	48.
XXI.	Mantraśāstra.	,,	2,100.
	(a) Śaiva.		
	(b) Śākta.		
	(c) Gāṇeśa.		
	(d) Śaura.		
	(e) Vaiṣṇava.		

(f) Prakīrṇaka (Miscellaneous).

XXII. Stotras. (Sahasranāmas etc.) Nos. 2530.

XXIII. Vrata: Vrataprayoga } „ 1994.
Vratākathā }

Total 25,601

VOLUME I.

Volume I describes in detail the Saṃhitās of the four Vedas and the bhāṣyas thereon. There are 596 Mss. dealing with the Saṃhitās of the four Vedas. Along with the Ṛg-Vedasamhitā the Ṛg-Vedic Miscellaneous Sūktas, the Ṛg-Vedasamhitānukramanikās and Ṛg-Vedapadapāṭhas are also noticed. Similarly, along with the Sāmavedasamhitā, the Sāmavedapadapāṭhas, the Sāmavedagānas and their Anukramanikās are described. After the Saṃhitās of the four Vedas the Saṃhitābhāṣyas (Nos. 597-697) are noticed. This completes Volume I.

VOLUME II.

The Second Volume begins with the Brāhmaṇas belonging to the various Vedas. Nos. 698-828 describe the Brāhmaṇas. The Brāhmaṇabhāṣyas are then noticed (Nos. 829-859). After the various Brāhmaṇabhāṣyas, the Āraṇyakas are described (Nos. 860-898). The Upaniṣads are then dealt with (Nos. 899-1420). They are classified according to the Veda to which they are attached, as is described in detail in the Muktikopaniṣad. Those that are not mentioned in the Muktikopaniṣad are grouped under the general heading 'Miscellaneous Upaniṣads.' Nos. 1421-1426 deal with a few Miscellaneous items belonging to the Brāhmaṇas and Upaniṣads. Here ends the Second Volume.

VOLUME III.

The Third Volume begins with the Bhāṣyas on the Upaniṣads (Nos. 1427-1677). To make the Bhāṣyas more intelligible from the

point of view of a student of Philosophy, these have been classified according to the schools of Philosophy to which the commentators belonged. Nos. 1427-1559 describe the Upaniṣadbhāṣyas belonging to the Advaita school, Nos. 1570-1673 to the Dvaita school and Nos. 1674-1677 to the Viśiṣṭādvaita school.

The Vedāṅgas are next taken up. The Mss. on Śikṣā, Chandas Nirukta and Jyauṭiṣa (Nos. 1678-1723) are described. These are followed by the Mss. on Vedalakṣaṇa more particularly comprised by Vedic grammar, including Prātiśākhya and other subsidiary texts (Nos. 1724-1816). Nos. 1817-1942 contain notices of Mss. belonging to the subject-matter described in Volumes I-III, in the form of a Supplement, as these were detected too late for incorporation earlier. Here ends the Third Volume.

At the end of the Third Volume several Indices are added. For such indices, Volumes I—III are treated as a whole. The indices deal alphabetically with *Names of Authors, Owners of Mss., Scribes of Mss. and Names of Works.*

VOLUME IV.

Volume IV describes in detail Śrauta-Sūtras, Bhāṣyas thereon and a portion of Śrauta Prayogas. Nos. 1943-2028 describe the various Śrautasūtras belonging to the first three Vedas. The Śrautasūtrabhāṣyas are then noticed in detail (Nos. 2029-2072). These are followed by Mss. on Śrautaprayoga (Nos. 2078-2356) chiefly dealing with the seven Haviryajñasamsthās and their accessories. These are the Ādhāna, Agnihotra, the Anvārambhāṣya, the Darśapūrṇamāsa, the Āgrayāsa, the Pindapitryajña, the Cāturmāsya, the Nirūdhapaśubandha and the Sautrāmāṇi sacrifices. Under each of these, the Mss. belonging to the Rg-

Veda are first noticed; then come those belonging to Sāmaveda and Yajur-Veda, respectively.

VOLUME V.

Volume V describes in detail the manuscripts on Śrauta prayoga, numbering 420 (Nos. 2357—2776). The Volume begins with the description of the seven *Soma Samsthas* (i.e., Agniṣṭoma, Atyagniṣṭoma, Ukthya, Atirātra, Śoḍaśī, Aptoryāma and Vājapeya. The manuscripts dealing with each of these samsthās completely are first described in detail. At the end of each complete samsthā, the manuscripts dealing with the prayoga relating to individual Ṛtviks are described.

The manuscripts described belong to the three schools of Āśvalāyana, Āpastamba and Bodhāyana.

Independent works on Śrauta, dealing with the various schools find a place next to the manuscripts dealing with the prayoga relating to individual Ṛtviks. These are followed by the description of certain metrical works, technically called Śrauta Kārikās. They summarise the procedure to be adopted in the performance of the various sacrifices.

Manuscripts dealing with the expiatory ceremonies (Prāyaścittas) are dealt with next. Most of these expiatory ceremonies are, it may be observed, in the form of iṣṭis. Other miscellaneous iṣṭi-prayogas are described in detail after the prāyaścittas. The volume concludes with the description of the manuscripts dealing with the various Śastras.

VOLUME VI.

Volume VI describes the Kāvya Mss. in the Library. This Library is particularly rich in Kāvya manuscripts. These are

dealt with in two volumes (i.e.) Volumes VI and VII. The sixth volume deals with the Pañcamahākāvyas, other Mahākāvyas and Khaṇḍakāvyas. The Pañcamahākāvyas are the Raghuvamśa, the Kumārasambhava, the Kirātārjunīya, the Śiśupālavadha and the Naiṣadha. Each of these works is represented by a large number of manuscripts and consequently a slight change has been adopted in cataloguing these works. One manuscript is described in detail and the rest have been given in a tabular form, which is self-explanatory. Thus No. 2777 describes in detail a copy of the Raghuvamśa and the tabular statement begins with No. 2778 and continues up to No. 2989. Of Mallinātha's commentary on the Raghuvamśa there are a number of copies and as before, one of them (No. 2990) is described in detail and the rest are described in tabular form (Nos. 2991-3041). Each Mahākāvya and its commentary are being dealt with in this way—Kumārasambhava (Nos. 3045-3080); its Vyākhyā (Mallinātha's) (Nos. 3081-89); Kirātārjunīya (Nos. 3095-3104); its vyākhyā (Nos. 3165-86); Śiśupālavadha (Nos. 3188-3372); its vyākhyā (Nos. 3373-3435); Naiṣadha (Nos. 3444-3605); its Vyākhyā (Nos. 3607-3678), Nārāyaṇa's vyākhyā (3679-3689). Apart from Mallinātha's commentary there are certain other commentaries and they have been described in full. For manuscripts noted in the tabular statement, certain special remarks have been, wherever necessary, given and they follow each Mahākāvya in order.

Nos. 3694-3739 describe the other Mahākāvyas. Nos. 3740-3861 describe in detail the Khaṇḍakāvyas.

VOLUME VII.

The seventh volume deals with the rest of the Kāvya manuscripts which have been classified thus:—Sandeśakāvyas, Śatukas, Gadyakāvyas, Campukāvyas, Kathā and Carita

Nos.	3862-3887	represent the Sandeśakāvyas.
„	3888-3967	„ Śatakas.
„	3968-4027	„ Gadyas.
„	4028-4161	„ Campūs.
„	4162-4206	„ Kathās
and „	4207-4246	„ Carita.

A word of explanation has to be said in connection with this classification. The works included under the heading śataka do not always contain a centum of verses. In many cases they exceed 100 and in a few they are below that number; and in spite of this apparent inconsistency, the authors of the respective works have named the works as śatakas and they have been given under this heading in our classification.

In classifying the manuscripts under the heading Campukāvyas, certain works, though they are in the Campu style of composition, have been taken from that place and removed to the heading 'carita' since their chief aim is in portraying the history of the times and the individuals about whom they are written. Thus Colacampūḥ (No. 4213), Varadāmbikāpariṇayacampūḥ (No. 4220), Dharmavijayacampūḥ (No. 4231), Bhosalavamsāvalīcampūḥ (No. 4240) and Śarabharājavilāsaḥ (No. 4241) have been taken over to the section 'Carita'.

Popular stories like the Hitopadeśa and other works have been included under the section Kathā.

The Carita includes works which ordinarily will form part of other subdivisions of the Kāvyas, but they have been given a separate heading since their main purpose is to depict historical facts. The Harṣacarita of Bāṇabhaṭṭa and the Vīranārāyaṇacarita

XVII

of **Vāmana Bhaṭṭa Bāṇa** should therefore find a place here, but since the fame of these works rests on their merits as **Gadyakāvyas**, they have been included in the **Gadya** section. The **Raghunāthābhyudaya** (No. 3722) of **Rāmabhadra** dealing with the life of **Raghunātha Nāyaka**, has been by an oversight, included under the heading "**Itara Mahākāvyas**" and it should have been included under the heading '**carita**.'

VOLUME VIII.

The eighth volume deals with the Manuscripts on **Nāṭaka** in all its varieties.

The chief varieties are:—

1. Nāṭaka	6. Vyāyoga
2. Prakaraṇa	7. Samavākāra
3. Bhāṇa	8. Vithi
4. Prahasana	9. Aṅka
5. Dima	and 10. Īhāmṛga .

Apart from these there are many other sub-varieties the most important of which are:—

- (1) **Nāṭika**
- (2) **Prekṣaṇaka**
- (3) **Saṭṭaka** etc.

1-4 and the 6th of the major varieties and all the three of the minor varieties noted above are represented by the collection found in this library.

The variety Nāṭaka	is represented by Nos.	4247-4583
,, Prakaraṇa	,, ,,	4584-4571
,, Bhāṇa	,, ,,	4572-4626

XVIII

The variety Prahasana is represented by Nos.	4627-4641
„ Vyāyoga „ „	4642-4646
„ Nāṭikā „ „	4647-4678
„ Prekṣaṇaka „ „	4679-4680
„ Sattaka „ „	4681-4688

Certain dramas that were detected too late for inclusion in the body of the description are given as a supplement at the end (Nos. 4689-4711)

VOLUME IX.

Volume IX deals with the Mss. on Kośa, Chandas and Alaṅkāra.

Nos.	4712-5076	deal with	Kośa.
„	5077-5128	„	Chandas.
and „	5129-5325	„	Alaṅkāra.

IV
DETAILED CONTENTS
OF
Mss. NOTICED IN Vol. IX.

Kośas :	NUMBERS.	PAGES.
Agastyanighaṇṭṭuḥ	4712	3719-20
Anekārthamañjarī	4718-22	3720-28
Anekārthasaṅgrahaḥ	4723-25	3728-30
Abhidhānacintāmaṇiḥ	4726	3730-31
Abhidhānaratnamālā	4727-30	3731-34
Avyayaśaṅgrahanighaṇṭṭuḥ	4731	3734-35
Upādinighaṇṭṭuḥ	4732	3735-38
Ekākṣaranighaṇṭṭuḥ	4733-36	3738-41
Ekākṣararatnamālā	4737	3741-42
Aindranighaṇṭṭuḥ	4738	3743-44
Kalpādrup	4739-41	3744-46
Kavijanaśevadhīḥ	4742	3746-47
Kavijīvananighaṇṭṭuḥ	4743	3747-48
Kavidarpaṇanighaṇṭṭuḥ	4744-47	3748-52
Kavidarpaṇakośasaṅgrahaḥ	4748	3752-53
Kavidīpikā	4749	3753-54
Kriyāpadanighaṇṭṭuḥ	4750-51	3754-56
Gaṇamañjarī	4752	3756-57
Gīrvāṇabhāṣābhūṣaṇam	4753	3757-58
Jaimīnīnighaṇṭṭuḥ	4754	3758-59

Kosas :

	NUMBERS.	PAGES.
Trikūṇḍaśeṣaḥ	4755-58	3759-62
Trirūpakōśaḥ	4759	3762-63
Daśadīpanighaṇṭṭuḥ	4760	3763-64
Deśyanighaṇṭṭuḥ	4761	3765
Drāviḍārthadīpikā	4762	3765-66
Dvirūpakōśaḥ	4763-65	3766-69
Nānādeśiyakōśaḥ	4766	3769-71
Nānārthakōśaḥ	4767	3771
Nānārtharatnamālā	4768-85	3772-86
Nānārthasabdānuśāsanam	4786	3787-88
Nānārthasaṅgrahaḥ	4787	3788-89
Nānārthapadaśaṅgrahanighaṇṭṭuḥ	4788	3789-90
Nāmamañjarī	4789	3790-91
Nāmamūrtikānighaṇṭṭuḥ	4790	3791-92
Nāmanālikā	4791	3792-94
Nāmalingānuśāsanam	4792-4933	3794-3806
Detailed Remarks	Do.	3806-3810
Nāmalingānuśāsanavyākhyā		
(Kāṭrasvāmin's)	4934	3810-11
Do. (Sarvānanda's)	4935-43	3811-17
Do. (Bhānuji's)	4944-59;	3817-29;
	5004	3856-57
Do. (Lingayya's)	4960-69	3829-86
Do. (Rāmakṛṣṇapadīkṣita's)	4970	3886
Do. (Śrīnivāsayajvan's)	4971	3887
Do.	4972-77;	3887-45
	4981-98;	3844-48.
	4998-5003;	3852-55
	5005	3857-58

Kośas :	NUMBERS.	PAGES.
Nāmaṅgānuśāsanavyākhyā (Veṅkaṭeśa's)	4978-80	3842-44
Do. (Tiruveṅkaṭa's)	4984-97	3849-51
Nāmasaṅgrahanighaṇṭuḥ	5006	3858-60
Nighaṇṭusaṅgrahaḥ	5007	3860
Naighaṇṭukādhyāyaḥ	5008	3860-61
Padacandrikā	5009	3861-63
Padamañjarī	5010	3863-64
Padamañimanñjarī	5011-12	3864-66
Padasaṅgrahanighaṇṭuḥ	5013-14	3866-68
Pramāṇanāmamālā	5015-18	3868-70
Prayuktapadamañjarī	5019	3871-72
Bālaprabodhikā	5020	3872-73
Bhuvanapradīpikā	5021	3873-74
Mātrkānighaṇṭuḥ	5022	3874-75
Medinīkośaḥ	5023-27	3875-79
Rasaśābdasaraṇiḥ	5028	3879-80
Rājakośanighaṇṭuḥ	5029-31	3880-85
Varṇadīpikā	5032	3883-84
Viśvaprakāśaḥ	5033-43	3884-94
Vaijayantī	5044-49	3894-99
Śabdacandrikā	5050	3899-3900
Śabdacintāmaṇinighaṇṭuḥ	5051	3900
Śabdapradīpikā	5052-3	3901-2
Śabdabhedanirdeśa	5054	3902-3
Śabdabhedaprakāśa	5055	3903-4
Śabdaratnasamanvayaḥ	5056-57	3904-5
Śabdaratnākaraḥ	5058-61	3906-10
Śabdasaṅgrahanighaṇṭuḥ	5062	3910
Śabdārthasaṅgrahaḥ	5063-64	3911-12

Kosas :

	NUMBERS.	PAGES.
Śleṣārthapadasaṅgrahaḥ	5065	8912-13
Ṣaḍarthanirṇayaḥ	5066	8913-14
Ṣaṁmukhavṛttinighaṭṭuḥ	5067	3914-15
Sakalaśraṇṭhādīpikā	5068	3915-16
Saṁjīvanī	5069	3916-17
Saṁyamināmamālikā	5070	8917-18
Suprasiddhapadamāñjarī	5071	3918-19
Hārāvālī	5072	8919-20
Hemacandriyam	5073	3920-21
Sarvasaṅgrahanighaṭṭuḥ	5074	3921-22
Nānāvidhanighaṭṭuvācana	5075	3922
Nighaṭṭusaṅgrahaḥ	5076	3923

Chandas :

Chandaśśūtram	5077-78	3927-28
Do. Vyākhyā	5079	8928-30
Chandomāñjarī	5080-82	3930-32
Prastāravicāraḥ	5083	3932-33
Prastāraśekharaḥ	5084-87	8933-38
Vṛttamaṇikośa	5088-93	8938-41
Vṛttaratnākaraḥ	5094-5104	8941-49
Do. Vyākhyā	5105-12	3949-56
Vṛttaratnāvalī (Sadāśiva)	5113	8955-56
Do. (Venkaṭeśa's)	5114-16	8956-58
Do. Vyākhyā	5117	8959-60
Do. (Kālidāsa's)	5118-20	8960-62
Śrutabodhaḥ	5121-28	8963-67

Alaṅkāra:

Alaṅkāramāñjarīvyākhyā	5129-30	3971-74
------------------------	---------	---------

Alaṅkāra :

NUMBERS.

PAGES.

Alaṅkāratilaka	5814	4107
Alaṅkāratnākaraḥ	5181	3974-75
Alaṅkārarāghavaḥ	5182-38	3975-78
Alaṅkāravicāraḥ	5134	3978-79
Alaṅkāraśāstrasarvasvasaṅgrahaḥ	5815	4108
Alaṅkārasarvasvam	5135-37	3979-81
Do. Vyākhyā	5138-39	3981-82
Alaṅkārasūryodayam	5140-41	3982-84
Ekāvali	5142	3984-85
Kavikalpalatā	5143-49	3985-91
Kavitāvatāraḥ	5150-51	3992-94
Kāvyaadarpaṇaḥ	5152-56	3994-97
Kāvya prakāśaḥ	5757-64	3997-4003
Do. Vyākhyā	5165-72	4003-4012
Kāvyaavṛttiratnāvali	5173	4012-144
Kāvyaśārasaṅgrahatrāyam	5174-75	4014-16
Kāvyaśāradaḥ	5176	4016-17
Kāvyaśālaṅkārasūtravṛttih	5177-78	4017-18
Kāvyaśālaṅkārasūtravyākhyā	5179	4018-19
Kuvalāyānandaḥ	5180-5204; 5316	4020-28; 4109
Do. Vyākhyā	5205-6	4024-28
Guṇaratnākaraḥ	5207-10	4028-31
Candrālokaḥ	5211-20	4031-36
Do. Vyākhyā	5221-22	4036-39
Citrāmṛtśikṣā	5223-25	4039-42
Daśarūpakam	5226-28	4042-44
Do Vyākhyā	5229-32	4044-46
Dhvanyālokaḥ	5233-34	4046-48

Alaṅkāra :

	NUMBERS.	PAGES.
Dhvanyāloka vyākhyā	5235-36	4048-49
Pratāparudrayaśobhūṣaṇam	5237-50; 5317	4049-57; 4109
Pratāparudrayaśobhūṣaṇa Vyākhyā	5251-54; 5318-19	4057-59; 4110
Rasatarāṅgiṇī	5255-66; 5320	4060-66; 4110
Rasamanjari	5267-88	4066-69
Do. Vyākhyā	5284-86	4070-72
Rasaratnadīpikā	5287	4073
Rasavivekaḥ	5288	4074-75
Rasasarvasvam	5289-90	4075-76
Rasārṇavasudhākaraḥ	5291-94	4077-79
Lakṣaṇaratnāvalī	5295	4079-86
Lāpīlakṣaṇam	5296	4086-87
Vāgbhaṭālaṅkāraḥ	5297; 5322	4087-88; 4111-2
Vyaktivivekaḥ	5298	4088-89
Vyaktivivekakārikā	5300	4090
Śabdabhedanirūpaṇam	5301	4090
Do.	5302; 5325	4091-92; 4113
Do.	5303; 5323-24	4092-94; 4112-3
Śāharājīyam	5304 & 5305	4094-97
Śrīṅārātilakam	5306; 5321	4097 & 98; 4111
Sarasvatīkaṇṭhābharaṇam	5307	4098-99
Sāhityacintāmaṇiḥ	5308	4099-4100
Sāhityadarpaṇaḥ	5310 & 5311	4101-08
Sāhityābhidhī	5312	4103 & 04
Sāhityamīmāṃsā	5313	4104

PREFACE TO THE CONTENTS OF VOL. IX.

The present Volume deals with the manuscripts on **Kośa**, **Chandas** and **Alaṅkāra**. The manuscripts on **Kośa** number nearly 365, among which are found a number of rare works. We shall here notice the more important of those works.

AGASTYANIGHAṆTU.

Agastya, in South India, is supposed to be the founder of the modern Dravidian-Tamil-Language in its present form and its grammar. But the lexicon that is referred to here has apparently nothing to do with that author of the Tamil Grammar. The colophon of the lexicon under consideration tells us that the words dealt with in this particular work were collected by somebody from a work on grammar whose author was an Agastya. The lexicon is also known as **Nāmasaṅgrahamālā**.

ANEKĀRTHAMAÑJARĪ.

There are 10 copies of this work (Nos. 4718-23) some bearing the title **Anekārthamañjarī** and some, **Anekārthadhvanimañjarī**. In none of the copies is the name of the author of the work mentioned but it may be conjectured on a comparison of this work with the work of the same name published in the **Dvādaśa-kośasaṅgraha** in Benares, (1865) that one **Mahākṣapapaṇaka** might have composed this work. In the colophon to the Ms. described under No. 4722, the name of the work appears as **Kavisañjivani-nighaṇṭu** also.

HEMACANDRA.

Hemacandra is the author of several works on lexicography.

The following are some of his works known at present:

1. Anekārthasaṅgraha
2. Abhidhānacintāmaṇi
3. Nighaṇṭuśeṣa
- and 4. Deśināmanamālā

The first two alone are preserved in this library, Nos. 4723-26.

Hemacandra's history is fairly well known. He flourished under the kings, Jayasihma and Kumārapāla. He was the greatest of the Jain Ācāryas of the times and was known as Kalikālasarvajña. He lived between 1088 & 1175 A. D.

HALĀYUDHA.

Halāyudha is known to be the author of three works i.e. the

- (1) Abhidhānaratnamālā
- (2) Kavirahasya

and (3) a commentary on the Pingalasūtras.

The last work was composed in honour of Vākpati at the end the 10th century. The Abhidhānaratnamālā is represented by Nos. 4727-30.

ŚĀKALYAMALLUBHATTA.

A poet possessed of mastery in four Languages, Śākalyamallubhatta appears as the author of the lexicon called Avyaya-saṅgrahanighaṇṭu, described under No. 4781.

VENKATESVARA.

A pupil and a near kinsman of Śrī Rāmabhadra Dikṣita, Venkatesvara is the author of a lexicon dealing with the words

dealt with in the *Uṇādisūtras*. He tells us that he was a contemporary of the famous *Śāhaji*, King of Tanjore (1684-1710) and he was one of the donees of the village of *Śāhajirājapuram* in the Tanjore District. The work under notice (No. 4732) was composed by the author at the request of the *Maharāja* King.

IRUGAPADAṆḌĀDHINĀTHA.

Irugapadaṇḍādhinātha, otherwise known as *Bhāskara* was the son of *Māyaṇa*, brother of the famous *Sāyaṇa*, the author of the *bhāṣyas* on the Vedic texts. Himself was the commander-in-chief under *Harihara II*, King of *Vijayaṅgara* in the 14th century. The works of this author are noted under Nos. 4737 and 4768—4785.

VARARUCI.

A *Kośa* called *Vārarucakośa* has been published in the *Dvādaśakośasaṅgraha* issued from Benares but the *Kośa* under reference—the *Aindranighaṇṭu*—happens to be different from that work. Who this *Vararuci* is and why he named the work *Aindranighaṇṭu* are matters which cannot be determined at present.

KESAVA.

The *Kalpadrakośa* or the *Nāmakalpadru*, as it is otherwise known, of *Keśava Daivajña Paṇḍita* is described under Nos. 4739-41. The work was composed in A. D. 1660. For further information, the reader is referred to the introduction of the *Pandit Rāmavataśārinā* to his edition of the work in the *Gaekwad Oriental Series*.

ĀDINĀTHAKAVI.

Ādinātha is the author of the *Kavijanaśevadhi* described, under No. 4742.

XXVIII

DHARMARĀJA.

A Dharmarāja has been already referred to as the author of the *Veṅkaṭeśacasūpu* described under No. 4158. Dharmarāja, the author of the *Kavijīvananighaṇṭu* is perhaps the same as that author.

RĀMA.

The *Kavidarpaṇanighaṇṭu*, described under Nos. 4744—47 purports to be from one Rāma, about whom we do not know anything.

VIKRAMĀDITYA.

Beginning from *Kōṭrasvāmin*, we find several writers quoting from the lexicon of *Vikramāditya*. It is therefore certain that the author is older than the 11th century. In the lexicon that is attributed to *Vikramāditya* in this library (No. 4749.) we are not able to trace the quotation given from *Vikramāditya* and hence it is impossible, at this stage to identify both the *Vikramādityas*.

KAVIBHALLATA.

Kavi Bhallaṭa is the author of the *Gaṇamañjarī* described under No. 4752. From the colophon we are able to see that the author had something to do with *Drākṣārāma*, the famous place of pilgrimage in the *Godāvari* District. It is therefore likely that this Bhallaṭa is different from his namesake, the author of the famous *Bhallaṭa śataka*.

PURUṢOTTAMA.

The *Trikāṇḍaśeṣa*, supposed to be a supplement to the *Amarakośa* is by *Puruṣottama* and is described under Nos. 4755-

58. The earliest reference to the work of Puruṣottama is to be found in the *Tikāsarvasva* of Sarvānanda, which was composed in A. D. 1159. It is therefore certain that he is older than 1159.

COMMENTARIES ON AMARA.

The following Commentaries on the *Amarakośa* are preserved in this library:

i. By Kṛīrasvāmin.

In an article in the Quarterly Journal of the Andhra Historical Research Society, Mr. Ramakrishna Kavi has shown that Kṛīrasvāmin should be regarded as a native of Uttiramerūr in the Chingleput District. He refers to Bhoja in his commentary and is in turn referred to by writers belonging to the 13th century and onwards. Kṛīrasvāmin therefore may be assigned to the 11th century A. D.

ii. By Sarvānanda

Sarvānanda was a native of Bengal and wrote the *Tikāsarvasva* after consulting the ten previous commentaries that existed in his time. His own commentary was composed in A. D. 1179, as stated by himself in the work, (i. e.)

इदानीं च एकाशीतिवर्षाधिकसहस्रैकपर्यन्तेन शकाब्दकालेन
(१०८१) शकाब्दकालेन षष्टिवर्षाधिकद्विचत्वारिंशच्छतानि कलिस-
न्ध्यायाभूतानि ॥

Thus the work was composed in śaka 1081 corresponding to A. D. 1159

iii By Bhānuji Dikṣita.

Bhānuji Dikṣita, the son of the famous Bhaṭṭoji Dikṣita wrote the *Vyākhyāśudhā* at the instance of Kīrtivarman. Bhaṭṭoji

Dikṣita was the younger contemporary of Śrī Appayya Dikṣita and hence flourished in the latter half of the 16th century. The son, therefore should have written in the 17th century A. D. Bhānuji was otherwise known as Rāmāśramin.

iv. By Lingayyasūrin.

This commentator belonged to the 18th century and was an Āndhra Brahmin. The commentary is known as Amarakośa-padavivṛti.

v. By Rāmakṛṣṇa Dikṣita

vi. By Śrīnivāsayajvan

vii. By Venkaṭeśa

and viii. By Tiruvenkaṭārya

have commented upon the Amarakośa and they are preserved here. There are certain anonymous commentaries also.

Among other noteworthy lexicographical works the following deserve special mention:

i. Nāmasaṅgrahanighaṇṭu of Bhārgavācārya

ii. Naighaṇṭukādhyāya of Bāhlikeyamiśra

iii. Padacandrikā of Mayūra

iv. Padamañjarī of Kavibhaṭṭa

v. Padamañimanjari of Venkaṭeśvaraśāstrin, Nallāśāstrin and Śrīdhara Venkaṭeśvara all proteges of the Maharāṭha kings of Tanjore

vi. Prayuktapadamañjarī of Īśvaraakṛṣṇa Kālidāsa

vii. Bālaprabodhikā of Natkīrakavi—who is very probably identical with the Tamil poet of the same name

viii. Bhuvānapradīpikā of Śārvabhaumamiśra

ix. Mātṛkānighaṇṭu of Nandanabhaṭṭa

- x. Rājakośanighaṇṭu of Raghunāthapaṇḍita
- xi. Varnadīpikā of Svātmārāmayogin
- xii. Śabdacandrikā and Śabdaratnākara of Vāmanabhāṭṭa-
bhāṣa identical with the author of the Pārvatīpariṇaya etc.
- xiii. Śabdacintāmaṇinighaṇṭu of Vyāsaviṭṭhalācārya
- xiv. Śabdapradīpikā of Kavikumbhīnasanātha
- xv. Śabdaratnasamanvaya
- xvi. and Śabdārthasaṅgraha of Śāhaji, king of Tanjore
(1684-1610 A. D.)
- xvii. Samyamināmamālikā of Śaṅkarabhāratī
- and xviii. Suprasiddhapadamāṇjarī of Murāri.

Thus we find that a number of new lexicons, copies of many of which are not available elsewhere have been described in this Volume.

CHANDAS.

Among the works on Chandas that are described in this volume the following are noteworthy :—

- i. Chandasśūtravyākhyā of Lakṣmīnātha whose genealogy is given as follows:—

Bhaṭṭarāmacandra
|
Nārāyaṇa
|
Rāyabhaṭṭa
|
Lakṣmīnātha

This author wrote the work under reference in samvat 1657 or A. D. 1600.

- ii. Prastāraśekhara and iii. Vṛttamaṇikōśa of Śrīnivāsa,

son of Lakṣmi and Veṅkaṭa, of Vājaśaneyasūkhā.

iv. Vṛttaratnāvali of Sadāśivamuni and

v. Vṛttaratnāvali of Veṅkaṭeśa also deserve special reference.

ALĀṆKĀRA.

Nos. 5129-5325 represent the Mss. on Alāṅkāra preserved in this library. Among the Mss. described we find a number of works hitherto unknown and special attention is invited to them in the following pages.

SUDHĪNDRAYATI.

It is well known that Vijayindra was one of the most prominent of the pontiffs of the Madhvanātha. His pupil was one Sudhīndrayati and he is the author of the work Alāṅkāramanjari. The author has composed a commentary also on the text. Unfortunately the text is not preserved here though the commentary alone is found here and is described in Nos. 5129-30.

YAJÑANĀRĀYAṆA DĪKṢITA.

Yajñanārāyaṇa, son of the famous Govinda Dīkṣita has composed the Alāṅkāraratnākara (No. 5131)—a work similar to the Pratāparudriya of Vidyānātha,—Raghunāthanāyaka, king of Tanjore taking the place of Pratāparudra here. This work is a companion to the Sāhityaratnākara and Raghunāthābhyudaya of the same author. Yajñanārāyaṇa flourished about the end of the 16th century and the beginning of the 17th.

YAJÑEŚVARA DĪKṢITA.

Carakūri Yajñeśvara Dīkṣita, son of Koṇḍubhaṭṭopādhyāya and younger brother of Tirumalayaṣvan is the author of the Alāṅ-

kārarāghava described under Nos. 5132-33. The author's Citrabandharāmāyaṇaṭīkā, a commentary upon his son's Citrabandharāmāyaṇa has been referred to already under Nos. 3774-75.

MAÑKHAKA.

The Alankārasarvasva described under Nos. 5135-37 is variously attributed to Rucaka or Ruyyaka and Mañkhaka. There are three distinct traditions regarding the authorship of the work. The Kashmirian tradition makes Ruyyaka as the author of the sūtra and Mañkhaka as the author of the Vṛtti thereon. Another tradition makes Ruyyaka as the author of both the text and the commentary. The south Indian Tradition makes Mañkhaka as the author of both the text and the Vṛtti. This Mss. in this library make out Mañkhaka as the author of both the text and the commentary. The author flourished in the 13th century.

DEVESVARA.

Three different authors composed different works, all entitled Kavikalpalatā. Of these Arisihma and Amaracandra wrote before Devesvara, whose work alone is preserved herein (Nos. 5143-49) Devesvara, we know, was Vāgbhaṭa's son and Vāgbhaṭa himself was the minister to the king of Malwa.

COMMENTARIES ON THE KĀVYAPRAKĀŚA.

Among the commentaries on the Kāvya prakāśa, the following are preserved here:

1. Sāhityacūḍāmaṇi-by Lauhityabhaṭṭagopāla.

So far as our knowledge goes at present the earliest reference to this commentator is to be seen in the works of Kumārasvāmin,

son of Mallinātha. The commentary may therefore be definitely dated in some period prior to the 15th century A. D.

2. Kāvya prakāśadarśa —by Mahēśvara Nyāyālaṅkāra.

The author was a native of Bengal and he seems to have commented upon the Dāyabhāga also. This commentatar is referred to by Vaidyanātha and hence he is older than the 17th century.

3. Pradīpa of Govindaṭhakkura.

Govinda was the eldest son of Sonodevi and Keśava. He had an younger brother by name Śrī Harṣa also. This Śrī Harṣa, it may be noted, is different from the author of the Naiṣadhacarita. Govinda studied under his step-brother Rucikara and should have lived prior to 1593 A. D. for the Rasa-pradīpa composed by Prabhākara in the latter year refers to him.

4. Sampradāyaprakāśini of Vidyācakravarṭin has in addition to this, composed a commentary on Kuṇṇaka's Alāṅkāra-sarvaṅga.

NĀRĀYAṆA.

A work by name Kāvyaṭṭitiratnāvalī by Nārāyaṇa is described under No. 5173. The author tells us that he consulted works like Pārijāta-manjari, Prayogasāra, Sāhityaratnākaramaṇi, Sārāvalī, Kāvya-cintāmaṇi, Kāvya-sudhodaya, etc. before composing the work under reference. Who this Nārāyaṇa is, we cannot say at present.

GAṆGĀDHARĀDHVARIN.

Gaṅgādharaḍhvarin was the minister of the Maharaṭha kings of Tanjore. He was originally a native of Tiruvālaṅgādu in the Chingleput District. Invited by the Maharaṭha kings he came down to Tanjore and took his residence in the newly constructed

village of Tiruvāṭaṅgāḍu on the banks of the Kāveri. He was the contemporary of the famous Bhāskararāya, author of the Lalitāsahasranāmbhāya. He belonged to the family of the famous Appayya Dīkṣita and has commented upon his Kuvalayānanda. The opening portions of the copy of the work happen to be the same as the author's Bhosalavanāvali, described under No 4282.

NARASIHMMA.

The Guṇaratnākara of this author is described under Nos. 5207-10. The author, Narasihma seems to have been a contemporary of Śāhaji, King of Tanjore (1684-1710) and the author has eulogised his patron by praising him in verses composed for the purpose.

APPAYYA DĪKṢITA.

Three works of Appayya Dīkṣita on Alankāra are noticed in this volume. The Citramīmāṃsā and the Kuvalayānanda, we are already familiar with. The third work is the Lakṣaṇaratnāvali, a commentary on which is noticed under No. 5296. The work deals with the principles of Dramaturgy.

ŚABDABHEDANIRŪPAṆAM.

Three works of this name are described under Nos. 5801-3. They are respectively by Rāmabhadra Dīkṣita, Venkaṭakṛpā, and Nārāyaṇa. Rāmabhadradīkṣita is identical with the author of the Jānakīpariṇaya. Venkaṭakṛpā is the same as the author of the Naṭṭāvijaya published in the Sri Vani Vilas Press. Nārāyaṇa is an unknown author. All these writers were living in the Maharaṭha Court.

LAKṢMANAKAVI.

Lakṣmaṇa was a contemporary and protege of Śāhaji (1684-1710.) His work called Śāharājīyam is a work on Alankāra, wherein the verses that are given as instances contain eulogies of Śāharāja. The work is described under Nos. 5304-5.

॥ कोशाः ॥

KOŚAS.

A

DESCRIPTIVE CATALOGUE
OF THE
SANSKRIT MANUSCRIPTS
IN THE
TANJORE MAHĀRĀJA SERFOJĪ'S
SARASVATĪ MAHĀL LIBRARY.

॥ अगस्त्यनिघण्टुः ॥

4712. AGASTYANIGHANTUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10463 f. Page 48. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves
—9 (20-28). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No.
of Granthas—105. Author—?. Complete.

Beginning :

सारस्वतप्रपञ्चस्य निदानं यस्य वाणकम् ।

तस्य शम्भोः प्रसादेन क्रियते नामसङ्ग्रहः ॥

महेश्वरः पशुपतिः श्रीकण्ठः पाण्डुचन्दनः ।

शङ्करो गिरिशो रुद्रो गिरिन्धः शशिधरः ॥

End :

प्राजापत्यो जनस्तस्माद्भोलोकस्तु तपो भवेत् ।

ब्रह्मलोकः सत्यलोकस्तत्र पुर्यपराजिता ॥

Colophon:

इत्यगस्त्यव्याकरणोक्तशब्दसङ्ग्रहनिघण्टुः समाप्तः ॥

श्रीरामभद्राय परमगुरवे परस्मै ब्रह्मणे नमः ॥

Subject: Agastyanighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see remarks under No. 5007.

This lexicon is called Agastyanighaṇṭu but it need not mislead anybody into thinking that the author is Agastya. The colophon clearly says that the list of names contained in the Kośa were collected by somebody from the Vyākaraṇa or grammatical work, of which Agastya was the author.

The other name of this Kośa is Nāmasaṅgrahamālā. This is not available in print.

॥ अनेकार्थमञ्जरी ॥

4713. ANEKĀRTHAMANJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 5564. Page 50. Right column.

Substance—Paper. Size—9½ × 4½ inches. Sheets—19.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-

thas—250. Author—?. Complete.

Beginning:

प्रत्यूहवनशान्ताय भवानीभवसम्भव ।

लम्बोदर नमस्तुभ्यं जगदानन्दहेतवे ॥ १ ॥

शब्दाम्भोधिर्महान्येन ससृजे परमेष्ठिना ।

यस्तर्तु को नरः शक्तस्तस्मै यागात्मने नमः ॥ २ ॥

शुद्धवर्णमनेकार्थशब्दमौक्तिकमुत्तमम् ।

कण्ठे कुर्वन्तु विद्वांसः श्रद्धावन्तोऽप्यहर्निशम् ॥ ३ ॥

सरस्वत्याः प्रसादेन कविर्वद्नाति यत्पदम् ।

प्रसिद्धमप्रसिद्धं वा तत्प्रमाणञ्च साधुषु ॥ ४ ॥

॥ शिवशब्दः ॥

शिवः सर्वः शिवः शुक्लः शिवः कालः शिवः पशुः ।

शिवा गौरी शिवा क्रोष्ट्री शिवं भद्रं शिवा भया ॥

End :

पौष्पं मधु मकरन्दं समूहं गुच्छ उच्यते ।

बन्धनं दृढमिच्छन्तं विरपं सूनविस्तरम् ॥ २९ ॥

स्वाभाविकाश्मकन्दर्प दाहारः परुका मता ।

रचितो समनेकार्थो यथास्मृतिरुक्तस्वृतीयोऽपि(?) ।

उपनयनात्सौभाग्यं पठतां श्रद्धावतामनिशम् ॥ ३१ ॥

Colophon :

इति श्रीशब्दरत्नप्रदीपकृतावनेकार्थमञ्जर्यामुक्तकाधिकारश्चतुर्थकाण्डः

समाप्तः ॥

(Sheet No. 9)

इत्यनेकार्थमञ्जर्यां श्लोकाधिकारः प्रथमः काण्डः ।

Subject: Anekārthadhvanimanjarī 1-4 Kāṇḍas

Kāṇḍa		Ślokas
I	श्लोकाधिकारः	102
II	श्लोकार्धगामी	88

Kāṇḍa	Slokas
III अनेकार्थमुक्तकम्	27
IV मुक्तकाधिकारः	31
	<hr/> 248 <hr/>

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This work is called Anekārthamañjarī and it is not known who the author is. Many of the verses cited herein resemble those found in the Anekārthasamuccaya of Śāśvata. The colophon in this manuscript makes us believe that this forms part of a bigger work by name Śabdaratnapradīpaḥ, which work is not known at present.

In the Dvādaśakośasaṅgraha, published long ago from Benares, a work by name Anekārthadhvanimañjarī by one Mahākṣapapaṇka was included and the present work bears much resemblance to it.

The name of the Kośa appears in some Mss. as Anekārthapadamañjarī, in some as Anekārthadhvanimañjarī and in others as Anekārthamañjarī.

॥ अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ॥

4714. ANEKĀRTHADHVANIMĀNJARĪ.

Burnell's ' Catalogue No. 5565. Page 50. Right column.
Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Sheets—10.
Lines — 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—190. Author—? 1-3 Kāṇḍas.

Beginning:

श्रद्धाम्बोधिः •

Same as No. 4713.

End:

बृक्षजातिगणौ पीलू प्रदरौ रोगमार्गणौ ।

कमरः कोमले काम्ये समरो युद्धसङ्ख्ययोः ॥ १९ ॥

Colophon :

इत्यनेकार्थध्वनिमञ्जर्यां पादाधिकारस्तृतीयः ॥

Subject: Anekārthadhvanimanjarī 1-3 Kāṇḍas.

Kaṇḍa	I	श्लोकाधिकारः	Slokas	94
„	II	अर्धश्लोकाधिकारः	„	70
„	III	पादाधिकारः	„	19

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ॥

4715. ANEKĀRTHADHVANIMANJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 5566 a. Page 50. Right column.

Substance—Paper. Size— $8\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—10.

Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—190. Author—? Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4714.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The other work contained herein is 'एकाक्षरकोशः'

॥ अनेकार्थपदमञ्जरी ॥

4716. ANEKĀRTHAPADAMANJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 5568. Page 50. Right column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—19.

Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-

thas—170. Author—?. 1-3 Kāṇḍas only.

Beginning—Same as No. 4721.

End:

सङ्गो वातौ परे पूरः पूरः सूर्यनेन्द्रयोः ।

युक्तिधान्ये स्मृतौ योगे स्थूले निष्णातमानसे ॥ १७ ॥

Colophon and subject—Same as No. 4714.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. According to this Ms. Kāṇḍas 1, 2 and 3 consist of ślokaḥ 99, 54, and 17 respectively.

॥ अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ॥

4717. ANEKĀRTHADHVANIMANJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 5369. Page 50. Right column. Substance—Paper. Size— $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—18. (2—19). Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—160. Author? Incomplete.

Beginning:

आत्माभावो मनोभावो भावः सक्ता भवोऽपि च ।

भवः सृज्य तमो लोके पदार्थो भाव इष्यते ॥ ११ ॥

End, colophon and subject—Same as No. 4716.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ॥

4718. ANEKĀRTHADHVANIMANJARĪ.

J. L. Collection No. 680. Substance—Paper. Size— $5\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{4}$

inches. Sheets—13 (2-14). Lines—11 to a Page. Script—
Devanāgarī. No. of Granthas—240. Author ? Incomplete.

Beginning:

हारशब्दः ॥

इष्टकानि च यो हारो हारो मुक्तागुणः स्मृतः ।

हारो मानविशेषः स्यात् हारः क्षेत्रं च कथ्यते ॥

End:

दोषातिक्रमणे दण्डे स्यादत्यय इति श्रुतिः ।

स्वभावे तेजसि स्थाने धामशब्दो निगद्यते ॥ १३ ॥

Colophon: Nil.

Subject: Anekārthadhvanimanjarī.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

On the last sheet is given

विकारिसंवत्सरमाशी तेति ११ सतीर्थे गोविन्दभट्टसुतत्यागुकहन

याद्वभट्टासवृकोपाख्याने पाठविलि अनेकार्थमञ्जरी ।

॥ अनेकार्थमञ्जरी ॥

4719. ANEKĀRTHAMĀNJARĪ.

J. L. Collection No. 681. Right column. Substance—Paper.

Size—9½ × 4¾ inches. Sheets—13. Lines—9 to a Page.

Script—Devanāgarī. No. of Granthas—164. Author—?

I and II Kāṇḍas only.

Beginning—Same as No. 4714.

End:

रुद्रः स्यात्स्वपकारः स्यात्सुदो ज्ञेयः कुटुम्बिकः ।

परायणं रिपोः सैन्यं तत्परश्च परायणः ॥ ६८ ॥

Colophon:

इत्यनेकार्थध्वनिमञ्जर्यामर्षश्लोकाधिकारः ॥ इदं पुस्तकं

धर्माजीनायक दोन लिखित (in modī script)

Subject: Anekārthadhvanimanjari I and II Kāṇḍas.

॥ अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ॥

4720. ANEKĀRTHADHVANIMANJARĪ.

P. A. Collection No. 873. Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—14. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—216. Author—? Incomplete.

Beginning—Same as No. 4714.

End:

हिःसादेतौ तु दृष्टान्ते तथा...ह्यवधारणे ॥ ३६ ॥

कुश्यायस्नेहमोक्षेषु.....

Colophon:

इत्यनेकार्थध्वनिमञ्जर्या पादाधिकारः सप्तमः ॥

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ॥

4721. ANEKĀRTHADHVANIMANJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 5567. Page 50. Right column. Substance—Paper. Size— $8\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—12. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—78. Author—? Incomplete.

Beginning :

शुद्धवर्ण • Same as No. 4714.

End:

गोविषाणः फणा ज्ञेया भुजङ्गमफणः फणाः ।

फणा जावा फणा वृष्णा फ..... (॥ ७९ ॥)

Subject: Anekārthadhvanimanjari. First Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ॥

4722. ANEKĀRTHADHVANIMANJARĪ.

Burnell's Catalogue No 10463 h. Page 50. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves
—4 (34-37). Lines—1 to a Page. Script—Telugu. No.
of Granthas—85. Author—?. Complete.

Beginning—Same as No. 4714.

End:

भूणो मीरुर्दिजो भूणो भूणो गर्भः स्त्रियाः स्मृतः ।

भूणो दण्डः शिशुः भूणो भूणो विकल उच्यते ॥

Colophon:

इति कविसञ्जीवनीनिघण्टुः समाप्तः ।

Subject: Anekārthamanjari. First Adhikāra.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The name of the work appears in the colophon as *Kavisañjīvaninighaṇṭu*, though as a matter of fact the work happens to be almost the same as the one described under the name *Anekārthamanjari*.

For other works contained herein see remarks under No. 5007.

This work is not available in print.

॥ अनेकार्थसङ्ग्रहः ॥

4723. ANEKĀRTHASANGRAHAH.

Burnell's Catalogue No. 5572. Page 49. Left and Right column. Substance—Paper. Size—9 $\frac{3}{4}$ × 4 $\frac{1}{2}$ inches. Sheets—67. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—200. Author—Hemacandra. Complete.

Beginning :

श्रीवेदव्यासाय नमः ॥

व्यात्वा भक्तकृतैकार्थशब्दे सन्दोहपूरिताः ।

एकस्वरादिषट्काद्याः कुर्वेऽनेकार्थसङ्ग्रहम् ॥ १ ॥

अकारादिक्रमेणादावत्र कादिक्रमोऽन्ततः ।

उद्देश्यवचनं पूर्वं पश्चादर्थप्रकाशनम् ॥ २ ॥

यत्रैक एव रूढोऽर्थो यौगिकस्तत्र दर्शने ।

अनेकस्मिस्तु रूढेऽर्थे यौगिकः प्रोच्यते न च ॥ ३ ॥

पदानां शुद्धतो योऽस्मिन्ननेकार्थः प्रकाश्यते ।

प्रदर्शनीयो नैवासौ तस्यां न(?)तत्त्वसङ्गतः ॥ ४ ॥

को ब्रह्मण्यात्मनि हरौ मयूरेऽग्नौ गमेऽनिले ।

कं शीर्षे च सुखे कं खः संविदि व्योमनीन्द्रिये ॥ ५ ॥

End :

अहृत्यद्भुते स्वेदे वरेणान्तर्विनार्थयोः ।

अहो बतानुकम्पायां खेदामन्त्रयोरपि ॥

Colophon:

.....हेमचन्द्रविरचितेऽनेकार्थसङ्ग्रहेऽव्ययकाण्डः समाप्तः ।

Subject: Anekārthasaṅgraha 1—6 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Hemacandra, the author on this work flourished under the kings Jayasīma and Kumārāpāla. He himself flourished between 1088 and 1175 A. D.

Hemacandra, is the author of several works on lexicography. For detailed remarks on Hemacandra, please refer to the Introduction. This work of Hemacandra has been published by Dr. Zacharia from Vienna.

॥ अनेकार्थसङ्ग्रहः ॥

4724. ANEKĀRTHASAṅGRAHAH.

J. L. Collection No. 682. Substance—Paper. Size—10½ × 4½ inches. Sheets—24. Lines—25 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2000. Author—Hemacandra. Complete.

Beginning:

व्यानाहृतः कृतैकार्थशब्दसन्दोहसङ्ग्रहः ।

एकस्वरादिषट्काद्याः कुर्वेऽनेकार्थसङ्ग्रहम् ॥

Same as No. 4723.

End, colophon and subject—Same as No. 4723.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. A running commentary is given on the side margins.

॥ अनेकार्थसङ्ग्रहः ॥

4725. ANEKĀRTHASAṅGRAHAḤ.

J. L. Collection No. 683. Substance—Paper. Size—12×4½ inches, Sheets—47. Lines—14 to 17 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1240. Author—Hemacandra. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4724.

End:

मङ्गल्यो रुचिरे...र्थत्रायमाणे मसूरके ।

बिल्वे मङ्गल्यतुदधि मङ्गल्या रोचना शमी ॥ ९१ ॥

Colophon: (Sheet No. 27)

इत्याचार्यहेमचन्द्रविरचिते द्वितीयः काण्डः

Subject: Anekārthasaṅgraha.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. On the title page is given

रङ्गनाभट्टगोस्वामिनां पुस्तकम्

— — —

॥ अभिधानचिन्तामणिः ॥

4726. ABHIDHĀNACINTĀMAṆIḤ.

Burnell's Catalogue No. 5542. Page 46. Right column. Substance—Paper. Size—9½×4½ inches. Sheets—65. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1700. Author—Hemacandra. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

प्रणिपत्याहृतः सिद्धसाङ्गशब्दानुशासनः ।

रूढयौगिकमिश्राणां नाम्नां मालां तनोम्यहम् ॥

व्युत्पाक्षिरहिताः शब्दा रूढा आखण्डलादयः ।

योगोऽन्वयः स तु गुणक्रियासम्बन्धसम्भवः ॥ २ ॥

गुणतो नीलकण्ठाद्याः क्रियातः स्रष्टृसन्निभाः ।

स्वस्वामित्वादिसम्बन्धस्तत्राहुर्नाहितद्वयम् ॥ ३ ॥

End :

बहिर्बहिर्मवेद्यः स्यादतीतेऽद्विष्य एष्यति ।

नीचैरल्पे महत्युच्चैः स चेस्ति(?)दुष्टनिन्दने ॥

ननु च स्याद्विरोधोक्तौ पश्चान्तरे तु चेद्यदि ।

अनैर्मन्देवरे त्वर्वाक् रोषोक्तावुनतौ नमः ॥

Colophon :

इत्यार्यहेमचन्द्रविरचितायामभिधानचिन्तामणौ नाममालायां

साधारणकाण्डः षष्ठः ॥

Subject: Abhidhānacintāmaṇi 1-6 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. Alternate sheets are sulpherated.

Abhidhānacintāmaṇi is another work on lexicography from the pen of Hemacandra. This has been published in Yaśo-vijaya-Jaina granthmālā, Bhavanagar.

॥ अभिधानरत्नमाला ॥

4727. ABHIDHĀNARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10460 a. Page 46. Right column.

Substance—Paper. Size—14½ × 1 inches. Leaves—46.

Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Gran-
thas—800. Author—Halāyudha. Complete.

Beginning:

शब्दब्रह्म यदेकं यच्चैतन्मन्त्रं सर्वभूतानाम् ।
यत्परिणामं त्रिभुवनमखिलमिदं जयति सा वाणी ॥
इयममरदत्तवररुचिगोपालिकादिशास्त्रेभ्यः ।
अभिधानरत्नमाला कविकण्ठविभूषणार्थमुद्दिश्यते ॥
स्वः स्वर्गः सुरसञ्च त्रिदशावासस्त्रिविष्टपं त्रिदिवः ।
द्यौर्गौरमर्त्यभवनं नाकः स्याद्ध्वलोकश्च ॥

End:

सनातना च नित्यत्वे स्वस्ति स्यान्मङ्गलादिषु ।
इतिर्हेतुप्रकरणप्रकारादिसमाप्तिषु ॥

Colophon:

इति भट्टहलायुधविरचितायां नानार्थरत्नमालायां नानार्थकाण्डः समाप्तः ॥

Subject: Abhidhānaratnamālā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The other
work contained herein is, Meanings to Sanskrit works
alphabetically arranged.

Bhaṭṭa Halāyudha's Abhidhānaratnamālā has been published
as early as 1861 by Dr. Aufrechet from Germany.

The date of Halāyudhā falls in the 10th century of the
Christian Era.

॥ अभिधानरत्नमाला ॥

4728. ABHIDHĀNARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10461. Page 46. Right column.

Substance—Palm leaf. **Size**— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. **Leaves**—88 (104-136). **Lines**—8 to a Page. **Script**—Grantha. **No. of Granthas**—180. **Author**—Halāyudha. **Complete**.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4727.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अभिधानरत्नमाला ॥

4729. ABHIDHĀNARATNAMĀLĀ.

J. L. Collection No. 684. **Substance**—Paper. **Size**— $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. **Sheets**—35. **Lines**—11 to a Page. **Script**—Devanāgarī. **No. of Granthas**—800. **Author**—Halāyudha. **Complete**.

Beginning, end colophon and subject—Same as No. 4727.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अभिधानरत्नमाला ॥

4730. ABHIDHĀNARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 5552. **Page** 46. **Right column**. **Substance**—Paper. **Size**— 14×6 inches. **Sheets**—80. **Lines**—11 to a Page. **Script**—Devanāgarī. **No. of Granthas**—770. **Author**—Halāyudha. **Incomplete**.

Beginning—Same as No. 4727.

End:

परभागो गुणोत्कर्षः स्पर्धा सङ्घर्ष उच्यते ।

आयामः स्मृत आनाहः परिणाहो विशालता ॥

Colophon :

इति भाट्टहलायुधकृतायामभिधानरत्नमालायां सामान्यकाण्डश्चतुर्थः

एकार्यो बहुभिः शब्दैः कथितः कथ्यतेऽधुना ।

एकस्यैव हि शब्दस्य बहुवच्येषु वर्तेनम् ॥

समाप्तोऽयं हलधरनैषण्डिका ॥

Subject: Abhidhānaratnamālā. 1—4 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a very good condition.

॥ अव्ययसङ्ग्रहनिघण्टुः ॥

4731. AVYAYASAṄGRAHANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10465 j. Page 51. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—

5 (95-96). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of

Granthas—50. Author—Śākalyamallubhāṭṭa. Complete.

Beginning :

प्रणम्य शिरसा देवं भद्राद्रिनिलयं हरिम् ।

अथाव्ययानि कतिचित्सङ्ग्रह्यन्ते यथाश्रुतम् ॥

अः स्याज्ज्ञेदे निषेधार्थे स्वल्पे चाप्यनृतार्थके ।

आस्तुसन्तापने कोपेऽप्याङ् च स्यादीषदर्थके ॥

End:

समन्ततः सर्वतोऽर्थे शोभनान्तमुधान्तयोः ।

उपान्ततः पुरोऽर्थे च स्यादाद्यर्थेऽग्रवाचके ॥

Colophon:

इति चतुर्भाषाकवितापितामहाऋषाकल्पमल्लभट्टविरचिताव्यय-

सङ्ग्रहनिघण्टुः समाप्तः ॥

श्रीरामभद्राय परमगुरुवे परमै ब्रह्मणे नमः ॥

Subject: Avyayasaṅgrahanighaṇṭu 1-4 Adhyāyas.

I एकाक्षराध्यायः

II व्यक्षराध्यायः

III त्र्यक्षराध्यायः

IV चतुरक्षराध्यायः

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

It is not known who this Śākalya Mallubhatta is. It is said in the colophon that he was a poet in four languages. His date is uncertain.

The lexicon itself is one of avyayas or indeclinables. The work is not available in print.

For other works contained herein, see No. 4790.

॥ उणादिनिघण्टुः ॥

4732. UNĀDINIGHANTUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10458 a. Page 52. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—80. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—720. Author—Veṅkaṭeśvara. Complete.

Beginning:

वन्दे धाम त्रिविधं तत्प्रत्युहध्वान्तशान्तये ।

यक्षरद्विरदाकारं लाल्यं वामार्धजानिना ॥ १ ॥

शातकोरिककोटीरकुटीरमणिकोटिभिः ।

आटीकिताङ्गिनिकटं निकोटीधरमाश्रये ॥ २ ॥

अस्ति तज्जापुरं नाम हस्तिवाजिकुलकुलम् ।

अशेषचोलधरणीविशेषक्रमनोहरम् ॥ ३ ॥

अमरावतिकाबद्धसमरागारमञ्जुलम् ।

इन्दिरानर्तकीनृत्तमन्दिरायितमायतम् ॥ ४ ॥

तत्रास्ति शाहनृपतिः सुत्रामसमवैभवः ।

प्रतापतपनस्फूर्तिप्रकाशितदिगन्तरः ॥

कीर्तिकेलिपराभूतकार्तिकेन्दुपरम्परः ।

वामनीकृतकन्दर्पकामनीयकदुर्मदः ।

विषणोरुत्तरप्रज्ञाकषणोक्तिविशारदः ॥

अंहतिरुधातकल्पादिसंहतीकृत्य वैभवः ।

प्रत्यनीककिरीटाम्बुनित्यनीराजिताङ्गिकः ॥

तेन साहित्यसर्वस्वनिधिना कविवन्धुना ।

भोसलाम्बुधिचन्द्रेण दीपाम्बाभाग्यराशिना ॥

नियुक्तः करुणापूर्वं नितरां प्रीतिशालिना ।

पुत्रः श्रीदक्षिणामूर्तेर्गङ्गापावितवर्ष्मणः ॥

रामभद्रमखिश्रेष्ठदयासर्वस्वभाजनम् ।

वेदश्रौतनिधिः शब्दशास्त्रमार्गाध्वनीनधीः ॥

कौण्डिण्यकुलमूर्धन्यः सुमतिर्वेङ्कटेश्वरः ।

निघण्टुं पण्डितप्रीत्यै निबध्नाम्येष नूतनम् ॥

उणादिपञ्चपाद्यां ये शब्दाः पूर्वैरुदाहृताः ।

व्युत्पादितक्रमेणैव सविमर्शं वदामि तान् ॥

अत्यन्तदुष्करेऽप्यासिन्भवाम्यहमकातरम् ।

श्रीरामभद्रमखिनां देशिकानामनुग्रहात् ॥

भ्रान्तेः पुरुषधर्मत्वादत्र दोषो भवेदपि ।

वीक्ष्यैनमनुगृह्णन्तु मन्तो निर्धूतमन्त्रराः ॥

निघण्टौ सुखबोधार्थं परिभाषात्र गद्यते ।

पुंस्त्रीह्रीवं कचिज्ज्ञेयं सामीप्याद्रूपमेदतः ॥

End:

कल्याणे स्यात्तदति तु वाच्यलिङ्गं भवेद्भुवम् ।

एवं शब्दाः परेऽनुकाश्चाप्युह्या लक्ष्यदर्शनात् ॥

प्राचीनैः पञ्चपाद्यां ये शब्दा व्युत्पाद्य दर्शिताः ।

तानेकार्थाननेकार्थाभानालिङ्गानलिङ्गकान् ॥

स तान् क्रमाज्ज्ञापयितुं कवीनां चेद्भूटेश्वरः ।

निघण्टुं कृतवान्विद्वत्कविसञ्जीवनामृतम् ॥

Colophon:

श्रीवेङ्कटेश्वरकृतौ शाब्दिकविद्वत्कविप्रमोदकरे ।

अभवदुगादिनिघण्टौ .. पूर्णः पठ्यमः परिच्छेदः ॥

शुभमस्तु ॥

Subject: Upādinighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The other work contained herein is Pārvatyaṣṭakam. A paper transcript of this Ms. is available in this Library. See T. V. No. 456.

Veṅkaṭeśa, the author of the *Uṇādinighaṇṭu* was a native of Tanjore and was a contemporary of Śāhaji (1684-1710 A. D.). He was the pupil of Rāmabhadra Dikṣita and was also a near relation of his. His father was one Dakṣiṇāmūrti. It is very likely that he is identical with the Veṅkaṭeśa whose commentary on the *Patañjalicarita* of Rāmabhadra Dikṣita was described under No. 3827. The *Uṇādikośa* brings together all the words that have been dealt with in *Uṇādisūtras*. This work is not available in print.

॥ एकाक्षरनिघण्टुः ॥

4733. EKĀKṢARANIGHANṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10446 a.

Substance—Palm leaf. Size— $18\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ inches. Leaves—5. Lines—4 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—50. Author—?. Complete.

Beginning:

अकारो वासुदेवः स्यादाकारस्तु पितामहः ।

इकार उच्यते कामो लक्ष्मीरीकार उच्यते ॥ १ ॥

उकारः शङ्करः प्रोक्तो ऊकारश्चापि रक्षणे ।

ऋकारो देवमाता स्यादृकारो दनुजप्रसूः ॥ २ ॥

End:

हः कोपो [वे]वारणे हश्च तथा शूलिनि कीर्तिता ।

सः कुत्रे रक्षसि प्रोक्तः बुधैः क्षः शब्दशासने ॥

Colophon:

इत्येकाक्षरशब्दानुशासनं समाप्तम् ।

Subject: Ekākṣaranighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The other work contained herein is—Viśvaprakāśa

The Ekākṣaranighaṇṭu is by an anonymous writer. Herein each letter of the alphabet is associated with some meaning or other. The Nirṇayasāgar Press, Bombay, has published an Ekākṣarakośa, but it is not known whether this is identical with that.

॥ एकाक्षरनिघण्टुः ॥

4734. EKĀKṢARANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 5566 b. Page 50. Right column.

Substance—Paper. Size— $3\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheet—1 (10th).

Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—10. Author—? Incomplete.

Beginning:—Same as No. 4733.

End:

चं चन्द्रमाः समाख्यातो भास्करश्च प्रकीर्तितः ।

निर्मलं छं..... ॥

Subject: Ekākṣarakośa 1–10 ślokaś.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The other work contained herein is

‘ अनेकार्यस्वनिमञ्जरी ’

॥ एकाक्षरनिघण्टुः ॥

4735. EKĀKṢARANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10523 d.

Substance—Palm leaf. Size— $12\frac{3}{4} \times \frac{3}{4}$ inches. Leaves—
1—58. Lines—4 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—35. Author—?. Incomplete.

Beginning :

चः किल पाणिनिरपरो
वररुचिरितरः पञ्जलिश्च परः ।
वैयाकरणाचार्य
तं वन्दे रामभद्रमाखिवर्यम् ॥
श्रीर्वेषरचना शोभा सम्पत्सरलशाखिषु ।
वाणी लक्ष्मी लवङ्गेषु विषे बिल्वेऽपीति नानार्थ-
रत्नमाला ॥

End :

गोदशब्दो गवादिदातरि त्रिलिङ्गः । नदीविशेषे स्त्री-
लिङ्गः । इति यथासंभवमूहनीयम् ॥

Subject: Ekākṣaranighaṇṭu.

Remarks: —The Ms. is in a fairly good condition. The other
works contained herein are:

This is another lexicon of monosyllabic words in Sanskrit.
The author seems to have been a pupil of Rāmaḥadra
Dikṣita, whom he invokes at the outset as his teacher.
His admiration to his teacher went to such an extent as to
look upon his teacher as a second Pāṇini, a second Vararuci
and a second Patañjali.

The lexicon is accompanied by a commentary in this Ms.
The work is not available in print.

॥ एकाक्षरनिघण्टुः ॥

4736. EKĀKṢARANIGHANṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 12106 c. Page 208. Right column.
 Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—3.
 Lines—3 to 8 to a page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—20. Author—? Incomplete.

Beginning:

अकारस्य = कं शिरः निवृत्तिः केशवः कीर्तिः श्री-
 कण्ठः पूर्णोदरी अमृता वित्रेश्वरः श्रीः वातः ॥

आकारस्य = आननवृत्त(?) प्रतिष्ठा नारायणः कान्तिः
 अनन्तः मानदा विघ्नराजः द्वी मरुत् अङ्कुशः पाशः ॥

End:

टकारस्य दक्षोऽमूलं जरा मुकुन्दः विमदा सोमेश्वरः
 खेचरी त्वष्टा सुमुखः भूतिः नादः ॥
 ठकारस्य दक्षा जानुपालिनी नन्दकः सुनन्दा. ॥

Colophon: Nil.

Subject: Ekākṣaranighanṭu.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This is another work of the same name and is not available
 in print.

॥ एकाक्षररत्नमाला ॥

4737. EKĀKṢARARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10432. Page 49. Right column.
 Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—7.
 Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—
 100. Author.—Iṛugapadaṇḍīdhinātha. Incomplete.

Beginning :

यत्रैकदा वा द्वित्रिर्वाप्येकमावृतमक्षरम् ।
तत्पदं लिङ्गभेदेन वदामि सुजनावृतम् ॥
अकारो ब्रह्म फ....कमलेष्वम्बुकेब्जयोः ।
अन्तःपुरे भूषणे च चरणे कारणे रणे ॥

End :

हरः स्त्रियां कथिते ग्री...देहव्ययं दिवसे गते ।
आश्चान्तावपि शक्तौ....पधानीय उच्यते ॥

Colophon :

यस्त्यागेन सुरदुमं रघुपतिं सत्येन धर्मात्मजं
धर्मेणानुकरोत्यसौ हरिहरो नाम क्षमावल्लभः ।
तत्सम्राजिधुरन्धरो गुणनिधिः श्री[रा]मायणाख्यात्म(मात्य)जो
मन्त्री मारगुरोर्निघण्टुमकरोन्नानार्थमेकाक्षरम् ॥

Subject: *Ekākṣararatnamālā*.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. On the title page is given

‘मेलकावेरि शेषाद्विदीक्षितानां पुस्तकमेकाक्षररत्नमाला शृङ्गारकोश-
भाणश्च ’ ॥

This *Ekākṣararatnamālā* is a portion of a bigger work by name *Nānārtharatnamālā*. The author is variously known as *Irugapadaṇḍādhinātha* or *Bhāskara*. He was the son of the famous *Māyaṇa*, brother of *Sāyaṇa* and the work under reference was composed under the patronage of *Harihara II* in the middle of the 14th century, A. D. *Harihara* was the king of *Vijayanagar*.

The work is not available in print.

॥ ऐन्द्रनिघण्टुः ॥

4738. AINDRANIGHANTUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10464. Page 52. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $17 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—4 (31-34). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—36. Author—Vararuci. Complete.

Beginning:

पूर्वं पञ्चश्रुवा प्रोक्तं भुत्वेन्द्रेण प्रकाशितम् ।

तद्वधेभ्यो वररुचिः कृतवानैन्द्रनामकम् ॥

अकारो वासुदेवः स्यात् ०

Same as No. 4738.

End:

षकारः कीर्तितः श्रेष्ठः धृश्च गर्भविमोचने ।

शङ्कावधारणे हास्यात्तथा शूलिनि कीर्तितः ॥

क्लेशे त्यागे गते हः स्याद्वि प्रसिद्धौ च हिः शुचिः ॥

है स्याज्जवे धने कुम्भौ क्षं क्षेत्रे रक्षसि स्मृतः ।

Colophon:

इति वररुचिकृतौ ऐन्द्रनिघण्टुः समाप्तः ॥

श्रीरामभद्राय परमगुरवे परस्मै ब्रह्मणे नमः ॥

Subject: Aindranighantū.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For other works contained herein see No. 4792.

This lexicon is called Aindranighantū and the colophon ascribes the work to Vararuci. Evidently this Vararuci is different from his great namesake. Certain verses in this

happen to be identical with the *Ekākṣaranighaṇṭu* described under No. 4733.

This is not available in print.

॥ कल्पद्रुः ॥

4739. KALPADRUH.

Burnell's Catalogue No. 5553. Page 48. Right column.
Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—206.
Lines—9 or 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—4250. Author—Keśava-daivajña. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीरेणुकायै नमः ॥

गुरुं श्रीदक्षिणामूर्तिं विशुं विश्वेश्वरं परम् ।

सर्वज्ञं तमनाद्यन्तं रात्रिन्दिवमुपास्यहे ॥ १ ॥

कात्यवाचस्पतिव्याडिभागुर्यमरमङ्गलाः ।

साहसाङ्गमहेशाद्या विजयन्ते जिनान्तिमाः ॥ २ ॥

समालोच्य मतान्येषां कल्पद्रुखिलार्थदः ।

क्रियते केशवेनायं नामप्रकृतिबोधनः ॥ ३ ॥

End:

आस्मिन्कोशे त्रयः स्कन्धाः प्रकाण्डाः सप्तविंशतिः ।

श्लोकाश्चतुःसहस्राणि पञ्चाशत्या शतद्वयम् ॥ १ ॥

श्रमेणानेन मे देवो दक्षिणामूर्तिरीश्वरः ।

विबुधैः सकलैः सार्धमनुकूलोऽस्तु मे विशुः ॥ २ ॥

Colophon :

इति श्रीकेशवदैवज्ञकृतौ नामकल्पद्रुमाख्यः कोशः सम्पूर्णतामगात् ॥

श्रीरेणुका जयतितराम् ॥ श्रीत्रिपुरसुन्दर्यै नमः ॥

विकृत्यन्दे शरदूर्जे राकायां शनिवासरे ।

लिखितः केशवः कोशः तज्ज्ञायां शिवसूरिणा ॥ १ ॥

Subject: Nāmakalpadru.

Remarks:—The Ms. is in good condition. After the colophon the following is given:—

कोपो मैत्रावरुणेः शापो वा तार्किकस्य मुनेः ।

स्मृतिविषयो भवति यदा शत्रोरपि मास्तु शकपदम् ॥ १ ॥

लम्बोदर तव नारदमादरतो न पूजयते ।

सोऽत्रिर्विश्वामित्रो दुर्वासा अपि गौतमो भवति ॥ २ ॥

The author of this Kośa, Keśava by name, flourished in the 17th century. The work was composed in A. D. 1660. Till recently there was some confusion regarding the identity of this Keśava with the author of the Nānārthārṇavasamkṣepa, another lexicon by Keśava. After the publication of the Kalpadru kośa in the Gaekwad Oriental Series, this confusion, it is believed, will cease. The other Keśava belonged to a much earlier period.

॥ कल्पद्रुः ॥

4740. KALPADRUH.

Burnell's Catalogue No. 5554. Page. 48 Right column.
Substance—Paper. Size—12×4½ inches. Sheets—178.
Lines—8 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—4250. Author—Keśavadaivajña. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4739.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ कल्पद्रुः ॥

4741. KALPADRUH.

J. L. Collection No. 685. Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 3$ inches. Sheets—179. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—4280. Author—Keśava. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4789.

॥ कविजनशेवधिः ॥

4742. KAVIJANAŚEVADHIH.

Burnell's Catalogue No. 10463 p. Page 48. Right column. Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—4 (83—86). Lines—4 to a page. Script—Telugu. No. of Granthas—35. Author—Ādināthakavi. Complete.

Beginning :

श्रीमद्भाषाधिपतये प्रत्युहदमनाय च ।

नमस्कृत्वादिनाथेन क्रियते कविशेवधिः ॥ १ ॥

शिवसिलोचनः शम्भुः मार्ताण्डः क्रमभैरवः ।

विषमाङ्गः खड्गवत्सः सर्वश्रीः प्रियदर्शनः ॥ २ ॥

End:

गोरक्षकः कुमटकु(१)वसुकन्या कलेश्वरः ।

शूद्रः सङ्करजो भृत्यः पल्लिकः पादजोऽङ्घ्रिजः ॥

मालस्तु पञ्चमः शून्यो महरः स्यादवाच्यकः ।

तुरुष्को यवनो नीचो बौद्धाः सर्वेश्वराः स्मृताः ॥

Colophon :

इति श्रीमदादिनाथकविवर्येण विरचितः कविजनशेवधि-

निघण्टुः समाप्तः ॥

श्रीरामभद्राय नमः ॥

Subject: Kavijanaśevadhi.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 5007. No more information is available about the author of this work Ādinathakavi. The work is not available in print.

॥ कविजीवननिघण्टुः ॥

4743. KAVIJĪVANANIGHANTUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10463 a. Page 52. Left Column.

Substance—Palm leaf. Size—16½ × 1¼ inches. Leaves—9.

(61—69) Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of

Granthas—81. Author—Dharmarāja. Complete.

Beginning :

कल्याणैकनिवासाय जानकीजानये नमः ।

आसीदनुचरो यस्य शब्दब्रह्ममयोऽनुजः ॥ १ ॥

प्रयोगान्वहुषा वीक्ष्य शब्दान्सङ्गृह्य सर्वतः ।

कविना धर्मराजेन कथ्यते कविजीवनम् ॥ २ ॥

वसुन्धरा धरा रामा श्यामा धामा पुराणिका ।

मध्ये तस्या वर्तुलः स्याज्जम्बूद्वीपः कुमारकः ॥ ३ ॥

End:

उद्धृते नवनीते च मथितं निर्जलं मतम् ।

पादाम्बु तक्रमित्युक्तमर्धाम्बुदक्षिदीरितम् ॥

गोमयस्तु शतानन्दः स्यात्करीषस्तु दोहलः ।

गोमहिष्यादिकं जीवधनं स्यात्पादबन्धनम् ॥

Colophon:

इति श्रीधर्मराजकविविरचितधर्मराजीयनिघण्टुः समाप्तः ॥

Subject: Kavijīvana, otherwise known as Dharmarājīya.

Remarks:—The Ms is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 5007.

This Dharmarāja is perhaps identical with the author of the Sabbhāpati Vilāsanātaka? The work is unpublished.

॥ कविदर्पणनिघण्टुः ॥

4744. KAVIDARPAṆANIGHANṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 5576. Page 50. Left column.

Substance—Paper. Size — $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—73. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1800.

Author—Rāma ? Complete.

Beginning:

कल्याणैकनिवासाय जानकीजानये नमः ।

आसीदनुचरो यस्य शब्दब्रह्ममयोऽनुजः ॥

प्रायः सन्दर्भयोग्यानि प्रदान्याहृत्य कोशतः ।

ततस्ततः सदा लोकः क्रियते कविदर्पणः ॥
 कोशान्तरेषु दृष्टानि सङ्गृहीतानि च स्वतः ।
 उचितानि पदान्यत्र पश्यन्तु कविपुङ्गवाः ॥
 नानार्थास्तत्र चिन्त्यन्तां शब्दलिङ्गार्थरूपतः ।
 प्रायो विश्लेष्यनिघ्नानां भेदः सम्प्रतिपद्यताम् ॥
 विस्मृतः श्लोकसन्दर्भव्याजाश्चेल्लिङ्गनिर्णयः ।
 उद्धृतां कस्य वा न स्वाध्यासङ्गेन तु विस्मृतिः ॥
 त्वंताथादिकमध्वानमनुसृत्यामरोदितम् ।
 निघण्डुरुच्यते मार्गं कस्त्यजेत्पूर्वकल्पितम् ॥
 विश्लेष्यनिघ्नशब्दानां स्पष्टां लिङ्गत्वयान्वयः ।
 अन्यलिङ्गविभेदश्च सावधानैर्विचिन्त्यताम् ॥
 बहुनात्र किमुक्तेन नानार्थरसिका जनाः ।
 निक्षिप्तार्थसमान् शब्दान् पश्यन्तु कविदर्पणं ॥
 आद्यन्तनियतान् शब्दान् सुग्रहानिह धीमताम् ।
 दर्शयामि यथाबोधं सज्जनाह्लादकाङ्क्षया ॥
 कैश्चित्कृतोऽन्त्यनियमः कैश्चिदादौ यथारुचि ।
 ततो विशेषं दृष्टेह तुष्यन्तु कविपुङ्गवाः ॥
 कः पद्मसम्भवे सूर्ये वायावात्मनि पावके ।
 अर्केऽर्कपर्णस्फटिकज्येष्ठभ्रात्रिन्द्रभानुषु ॥

End :

विरूपाक्षस्त्रिनेत्रः स्यात् ...क्षोभे कपालिनः ।

स्थाने नपुंसककूरदृष्टौ चेद्वाच्यलिङ्गकः ॥
इति सान्तवर्गः ॥

(श्रीमच्चोकरूपाध्यायश्रीरामेण महर्षिणा ।

यान्ताद्या दर्शिताः सम्यङ्नानार्थाः कविदर्पणे ॥)

यथा बिम्बे प्रणीयन्ते दर्पणे पुरथ(तः)स्थिते ।

तथा शब्दाः प्रणीयन्ते नानार्थाः कविदर्पणे ॥

जानन्ति कवयो भावमिति मत्वा कचित्कचित् ।

औचित्यापेक्षया ख्यात्या न कृतो लिङ्गनिर्णयः ॥

कविलोकप्रमोदाय निर्मितः कविदर्पणः ।

यत्र पश्यन्ति रूपाणि त एव प्रौढवीक्षणाः ॥

नान्धाः पश्यन्ति मुकुरे रूपं यदि सुनिर्मले ।

मुकुरस्यास्ति को दोषस्तत्कर्तुर्वा विचिन्त्यताम् ॥

Colophon : Nil.

Subject: Kavidarpaṇa, vargas k to ś.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The name of the author of this lexicon could be made out to be Rāma but who he is and what his date is are unknown at present.

The opening verse of this happens to be identical with that of No. 4748. The work is unpublished.

॥ कविदर्पणनिघण्टुः ॥

4745. KAVIDARPAṆANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10448. Page 50. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—16×1½ inches. Leaves—54.

Lines—4 to 6 to a page. Script—Telugu. No. of Gran-
thas—1800. Author—Rāma. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 4744.

Colophon:

इति कविदर्पणनिघण्टुः समाप्तः ॥

इति साम्बशिवार्पणमस्तु ॥

Subject: Kavidarpananighantū.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ कविदर्पणनिघण्टुः ॥

4746. KAVIDARPANANIGHANTUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10449. Page 50. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—

47. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Gran-
thas—1800. Author—Rāma. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4745.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ कविदर्पणनिघण्टुः ॥

4747. KAVIDARPANANIGHANTUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10450. Page 50. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—

31. Lines—9 to 10 to a Page. Script—Grantha. No.
of Granthas—1400. Author—Rāma. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 4745.

Colophon :

कविदर्पणनिघण्टुः सम्पूर्णः ।

சுதமுலம் காளாசு மாடபூசி புராணம் அகந்தயங்கார்
 பிள்ளை சுயஸ்னுடைய ஸ்வஹஸ்தலிசிதம். உரி: ௭௭.
 முஹுரம்.

विश्वप्रकाशमखैजयन्त्यर्णवाः ।

केशवयादवौ च हलायुधः शाश्वत उत्पलश्च ॥

धनञ्जयश्चेति निघण्टवः स्युः ॥

Subject: Kavidarpananighantu.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ कविदर्पणकोशसङ्ग्रहः ॥

4748. KAVIDARPANAKOŚASANGRAHAH.

Not Noticed by Dr. Burnell Ms. No.

Substance—Palm leaf. Size—15½ × 1½ inches. Leaves—
 8. Lines—3 to a Page. Script—Grantha. No. of Gran-
 thas—40. Author—?. Complete.

Beginning:

नाटिका चतुरङ्कास्यात्स्त्रीपात्रबहुला तथा ।

श्रीकारिणी प्रकरणं नाटकान्तर्गता मता ॥

इतिवृत्तकथावस्तुशब्दाः पर्यायवाचकाः ।

वस्तुशब्दः कथावाची पात्रवाची क्वचित्स्मृतः ॥

End:

सर्वं विज्ञाय मतिमान्नाम्नां भेदमिमं कविः ।

पश्यन्मुखी प्रयुञ्जीत बुद्ध्या दर्पणभूतया ॥

Colophon :

इति कविदर्पणकोशसङ्ग्रहः संपूर्णः ॥ हरिः ॐम् ।

Subject: Kavidarpaṇakośasaṅgraha.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The other works contained herein are

कोशरसायनम् and लापिलक्षणम्

The Kavidarpaṇakośasaṅgraha is an anonymous work. The work is unpublished.

॥ कविदीपिका ॥

4749. KAVIDĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10463. Page 52. Left column. Substance—Palm leaf, Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—5 (29-33). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—49. Author—Vikramāditya. Complete

Beginning:

यस्य द्विरदवकाशाः पारिषदाः परः शतम् ।

विघ्नं निघ्नन्ति भजतां विध्वक्सेनं तपाश्रये ॥

पुरा मुनीन्द्रैः संप्रोक्तान् शब्दान्संगृह्य शास्त्रतः ।

विक्रमादित्यराजेन कथ्यते कविदीपिका ॥

स्वर्गे त्रिविक्रमपदं सुरावासः सुधाङ्गणः ।

जयञ्जयः(?) सुरो मर्त्यो द्योधुनी तु सितासिता ॥

End:

सिंहाननो महापक्षी चतुरङ्गो गिरीन्द्रजः ।

तद्भेदे गजतुण्डश्च व्यालपक्षीति कथ्यते ॥

Colophon:

इति विक्रमादित्यराजविरचितकविदीपिकानिघण्टुः समाप्तः ।

श्रीरामभद्राय परमगुरवे परस्मै ब्रह्मणे नमः ।

Subject: Kavidīpikānighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

A Vikramāḍityakośa is known to us through quotations in commentaries but it is not known whether this is the same as that work. Who this Vikramāḍitya is, is not known at present. The work is not available in print.

॥ क्रियापदनिघण्टुः ॥

4750. KRIYĀPADANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10458 a. Page 52. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—15×1½ inches. Leaves—9. Lines—5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—120. Author—?. Complete.

Beginning:

यवत्यर्थे भवत्यस्ति जायते विद्यते तथा ।

संपद्यते निष्पतति निष्पद्यत उदञ्चति ॥

End:

कषत्यास्फलयति संघट्टयत्यथ सीव्यति ।

वयति व्यजते दोग्धि जुहोति जुषते मुदा ॥

गुणाभिरामश्रीसूक्तिमैक्तिकोदरविम्बितः ।

क्रियानिघण्टुसंज्ञोऽयं ग्रन्थसन्दर्भ ईदृशः ॥

Colophon:

क्रियानिघण्टुः समाप्तः ।

Subject: Kriyāpadanighaṇṭu.

Remarks:—The Ms is in good condition. After the colophon is given the following:

शुभमस्तु ॥ यादृशमित्यादि—

क्रीणाति जानाति पुनाति पुष्णा-

त्यभ्राति मुष्णाति लुनाति चैवम् ।

क्लिभाति बध्नाति गृणाति मथ्ना-

त्यतश्च गृह्णाति तथा वृणीते ॥

*

*

*

इति श्रुतिकरणिनः ।

तनोति तनुते चैव क्षिणोति कुरुतेऽपि च ।

मनुते च.....

The other work contained herein is a copy of the same work which appears to be the original of this Ms.

In one of the copies of this work, described in the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Government Oriental Mss. Library, Madras under No. 1599 we find a colophon attributing the authorship of the work to Bhaṭṭoji Dīkṣita, the famous author of the Siddhāntakaumudī. The work is not available in print.

॥ क्रियापदनिघण्टुः ॥

4751. KRIYĀPADANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10458 b. Page 170. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
Lines—5 to 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Gran-
thas—120. Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4750.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ गणमञ्जरी ॥

4752. GAṆAMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 10465 c. Page 53. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves
—4 (52-55). Lines—4 to a Page. Script—Grantha.

No. of Granthas—47. Author—Kavi' 'laṭa. Complete.

Beginning:

गणप्रयोगसिद्धयर्थं कविजीवनसाधनम् ।

विना विभक्तितोऽस्माभिः कथ्यते गणमञ्जरी ॥

आदिमध्यावसानेषु यरता यान्ति लाघवम् ।

भजसा गौरवं यान्ति मनौ तु गुरुलाघवम् ॥

End.

करजो जलजश्चेति गिरिजं वनजं तथा ।

लवजं सहजोऽपि स्यात्करदो विकटो वटुः ॥

कमटो जरठश्चापि द्रुहिणो वरुणो वटः ।

प्रघणः सरणिश्चाथ मसृणं घुसृणं स्मृतम् ॥

Colophon:

इति नगणः ॥ इति श्रीमद्राक्षारामनाथवरप्रसादलब्धसकलभाषा

कवितानिर्वाहककविभल्लुटविरचिता गणमञ्जरी समाप्ता ॥

Subject: *Gapamañjarī*.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 4790.

In giving the name of the author of this work, Dr. Burnell has misread the manuscript and gives the name as *Nirhaka-kari-callaḥa*. As a matter of fact, the name clearly appears as *Bhallata*. Whether this *Bhallata* is identical with the author of the familiar *Bhallataśataka* or not, we cannot say at present. The work is not available in print.

॥ गीर्वाणभाषाभूषणम् ॥

4753. GĪRVĀṆABHĀṢĀBHŪṢANAM.

Burnell's Catalogue No. 10455 k. Page 49. Left column. Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—6 (100–105). Lines—4 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—46. Author—Trivikramācārya. Complete.

Beginning:

एकैकशब्द एव स्याद्भाषायां विभूषणम् ।

तान् गृहीत्वाऽथ गीर्वाणभाषाभूषणमुच्यते ॥

स्वर्गे महामहे च स्यादिन्द्रे विक्रमदर्शनः ।

अग्नौ कीलालकः सूर्यो विप्रवर्ध इतीर्यते ॥

End:

शुद्धः सदारकभारुवाको विष्णुपदोद्भवः ।

यावनाद्यतिनीचेषु म्लेच्छा इति निगद्यते ॥

Colophon:

इति त्रिविक्रमाचार्यविरचितभाषाभूषणनिघण्टुः समाप्तः ।

Subject: Gīrvāṇabhāṣabhūṣaṇa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works see Remarks under No. 4790.

Trivikramācārya is the author of this lexicon. Particulars regarding the author are not available. The work is not in print.

॥ जैमिनिनिघण्टुः ॥

4754. JAIMININIGHANTUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10463 d. Page 48. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves

—5 (18-17). Lines—4 to a Page. Script—Telugu.

No. of Granthas—53. Author—Jaimini. Complete.

Beginning:

चिदानन्दमयं देवं भूतासु निलयं हरिम् ।

नमस्कृत्याथ शब्दानां ..... ॥

धा.....त्रि विश्वकृष्टी पुनर्वसु ।

विश्वम्भरा विश्वधरा रोहिणी रससुन्दरी ॥

End:

अमरे तु मिलिन्दश्च शलभे तु पतङ्गकः ।

मञ्जके मधुरावासो माक्षिके तु लताप्रियः ॥

Colophon:

इति जैमिनिनिघण्टुः समाप्तः ॥

Subject: Jaimininighantū.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 5007.

It may be easily seen that Jaimini, the author of this Ni-ghaṣṭu is not identical with the traditionally old Jaimini, the great Mīmāṃsaka. Some recent writer should have had that name.

The work is not available in print.

॥ त्रिकाण्डशेषः ॥

4755. TRIKĀNDAŚEṢAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5578. Page 45. Right column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—57.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1100. Author—Puruṣottama. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

जयन्ति सन्तः कुञ्जलं प्रजानां

नमो मुनीन्द्राय सुराः स्मृताश्च ।

स्तुतासि वाग्देवि दयस्व मातः

विधेहि विघ्नाधिप मङ्गलानि ॥ १ ॥

अलौकिकत्वादमरः स्वकोशे

नयानि नामानि समुल्लिख ।

विलोक्य तैरप्यमुना प्रचार

मयं प्रयत्नः पुरुषोत्तमस्य ॥ २ ॥

वर्गक्रमस्तथा नामलिङ्गयोस्सुषुदेवता ।

परिभाषाधिकं सर्वमत्राप्यमरकोशवत् ॥ ३ ॥

स्वर्लोको देवलोकः स्यादवरोहः फलोदयः ।

मन्दरः सैरिकश्चक्रभवनं खं दिवं नभः ॥ ४ ॥

End:

करणे ल्युट् त्रिषु यथा तस्य व्याख्यानमित्यदः ।

सूत्रकृद्भाष्यकृत्प्रोक्तावनुमान इतीच्छति ॥

Colophon:

इति लिङ्गादिसङ्ग्रहवर्गः ॥

कृतप्रयोगा ये शब्दाः प्रायस्त इह कीर्तिताः ।

अप्रयुक्तास्तूपलियादिष्टदृष्टाप्युपेक्षिताः ॥

इति पुरुषोत्तमविरचितं त्रिकाण्डशेषाख्यमभिधानं समाप्तम् ।

श्रीरस्तु ॥ शुभमस्तु ॥

Subject: Trikāṇḍaśeṣa.

Remarks:—The Ms is in good condition.

The Trikāṇḍaśeṣa as the name itself implies is intended to be a supplement to the Nāmalingānūśāsana of Amarasihma. Those words which have been left out by Amara are here taken, in practically the same order and explained.

Puruṣottama, the author of this work should be referred to a period, earlier than 1159 A. D.; for in the latter year Sarvānanda wrote the Tikāsarvasva, wherein we find references to the works of Puruṣottama.

The work has been published both in the Nirṇayasāgara Press and the Venkateśvara Steam Press, Bombay.

॥ त्रिकाण्डशेषः ॥

4756. TRIKĀNDAŚEṢAH.

J. L. Collection No. 686. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—44. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1100. Author—Puruṣottama. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 4755.

Colophon:

इति श्री + कोशमन्थः समाप्तः ॥

शालीवाहनशके १७५४ नन्दनसंवत्सरे ज्येष्ठमासि शुद्धपक्षे वृकोप-
नाम्ना श्रीशिवपदकमलसूत्रायमानचेतसः मान्यादीक्षितस्य पौत्रेण
गङ्गाधरात्मभवेन महादेवेन शिवप्रीत्यै लिखितः ।

कोशोऽयं पूर्णः ॥

तस्यैवेदं पुस्तकमिति ज्ञेयम् ।

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the title page is given,

इति त्रिकाण्डशेषाख्यकाण्डपुस्तकं मान्यादीक्षितपौत्रस्य गङ्गाधरसूनो-
र्महादेवस्येति ज्ञेयम् ।

This manuscript was copied in Śaka 1754, corresponding to A. D. 1832 by Mahādeva, son of Gaṅgādhara and grandson of Mānyādīkṣita.

॥ त्रिकाण्डशेषः ॥

4757. TRIKĀNDAŚEṢAH.

J. L. Collection No. 687. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{2}$

inches. Sheets—30. Lines—9 to 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1100. Author—Puruṣottama. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4755.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given

ग्रन्थसङ्ख्या त्रिंशदुत्तरसहस्रपरिमिता । १०१० ॥

॥ त्रिकाण्डशेषः ॥

4758. TRIKĀNDAŚEṢAḤ.

J. L. Collection No. 688. Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—23. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1000. Author—Puruṣottama. I and II Kāṇḍas only.

Beginning—Same as No. 4755.

End:

चञ्चुरी तितिडी यूते पञ्चनाशारिशृङ्खला ।

अष्टकाङ्गं नयवटी नयस्तु जतुपुत्रकः ॥ १९ ॥

Colophon:

इति शूद्रवर्गः ॥

इति द्वितीयकाण्डः सम्पूर्णः ॥

Subject: Trikāṇḍaśeṣa. 1-2 Kāṇḍas only.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ त्रिरूपकोशः ॥

4759. TRIRŪPAKOŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10464 k. Page 52. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $17 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
6 (101-106). Lines—4 or 5 to a Page. Script—Telugu.
No. of Granthas—69. Author—Bilhaṇṇakavi. Complete.

Beginning: ॐ

प्रणम्य सर्वलोकानां जननीं सर्वमङ्गलाम् ।

सचतुःपञ्चरूपत्रिरूपकोशोऽथ उच्यते ॥

देवकीदेवकिदैवकी दुरंभिदुरंभिदुः ।

वाग्वाचा च वचश्च स्वादिग्दिशा दिश इत्यपि ॥

End:

शैवालं शैवलञ्चापि शैवालं शैवलं तथा

शिवालञ्चेति रूपाणि पञ्चधा परिचक्षते ॥

Colophon:

इति श्रीमदुमामहेश्वरवरप्रसादलब्धचतुर्विधकवितानिर्वाहचण्डिलहण-
कविप्रणीतत्रिरूपकोशः समाप्तः ॥

Subject: 'Trirūpakōśa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other
works contained herein see Remarks under No. 4792.

The colophon gives the name of the author of this lexicon
of triplets etc. as Bilhaṇṇa. Perhaps this Bilhaṇṇa is the same
as the author of the *Corapañcāśikā*.

The work is not available in print.

॥ दशदीपनिघण्टुः ॥

4760. DAŚADĪPANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10463 a. Page 51. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
4 (1-4). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of

Granthas—46. Author—Vedāntācārya. Complete.

Beginning.

जगत्कल्याणपोषाच्च हेवा यस्य प्रशस्यते ।
 कलयामि तमभ्रान्तं कन्धरोपरि सैन्धवम् ॥
 एकैकस्य पदस्यार्थान् दशधा कल्पयन्बुधान् ।
 मोदाय रचये कोशं दशदीपकनामकम् ॥
 सुधः सुधाकरे वृक्षभेदे धर्मव्रतेऽपि च ।
 सुधा क्षीरे लताभेदे विद्यायामिशुवाचके ॥
 अमृते चूर्णकल्के स्यात्सुधामाध्वीककिङ्करे ।

End:

नाभ्यादौ निहतः क्षीरे पारदे पित्तलोहिके ।
 मणिभेदे पुण्डरीकं सिताम्भोजे जलाशये ॥
 फलभेदे व्याघ्रदन्ते शिलाभेदे खलान्तरे ।
 खड्गपात्रे सुराभाण्डे भृङ्गवक्त्रे घनोपले ॥

Colophon:

इति वेदान्ताचार्याविरचिते दशदीपनिघण्टुः समाप्तः ।

Subject: Daśadīpanighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 5007.

The name of the author is given here as Vedāntācārya. One conclusion is possible that the author was a Śrīvaiṣṇava. But his identity has to be investigated into. The work is not available in print.

॥ देश्यनिघण्टुः ॥

4761. DEŚYANIGHANṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10468 b. Page 52. Left column.
 Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves
 —2 (5 and 6). Lines—1 to a Page. Script—Telugu.
 No. of Granthas—21. Author—Rājacandra. Complete.

Beginning:

देश्यान्शब्दान्समाहृत्य प्रयोगाश्च विशेषतः ।
 क्रियते राजचन्द्रेण नित्यं देश्यनिदर्शनम् ॥
 दुने दारौ वजीरश्च भूपे स्यात्क्षत्रियेऽपि च ।
 राहुत्तश्चरसामान्ये हंवीर इति कथ्यते ॥

End:

छलिका चपला प्रोक्ता रगडा सङ्गतिः कथा ।
 तरला मालिकाभेदे रत्नभेदेऽपि कथ्यते ॥

Colophon:

इति राजचन्द्रविरचितदेश्यनिदर्शननिघण्टुः समाप्तः ॥

Subject: Deśyanighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 5004.

This is a dictionary of Deśi words. The meanings are given in Sanskrit. The author's name appears as Rājacandra. The work is unpublished.

॥ द्राविडार्थदीपिका ॥

4762. DRĀVIDĀRTHADĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 104606. Page 46. Right column.
 472

Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times 1$ inches. Leaves—7.
Lines—6 to a Page. Script—Grantha No. of Granthas—
20. Author—?. Incomplete.

Beginning:

மாமல: பட்டம்	अ(ज)मोदकम् அசமோதகம்
அம்பரம் அப்பிரகம்	अजाज சரகம்
அஹமர்மம் மாகதம்	अजा ,,
அமிகா குசம்பை	अजाजी ,,
அர்ப் காஞ்சி	गुणा ,,
அவோதனி வசம்பு	अविगन्धिका நாய்வேளை

End:

ககும் லவங்கம்	कषायी ஆட்டுச்செலிமருது
கர்ட்மீ சிறு வெள்ளாணைவ	कदमासनपुष्प சிறு சந்தனம்
கடயலாகம் கருரில்	कर्मभासरम् .....
கர்ஷலா தானரி	कन्दवृण கண்டூ
கரஜபூதி ஆனில்	करभीवृण செப்புநெரிஞ்சில்
கரஜவலிம் வலந்திரிகொடி	खरमञ्जरिका நானி

Colophon: Nil.

Subject: Drāviḍārthapradīpikā.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This gives the Tamil meanings of the Sanskrit medical and botanical terms. The author is unknown.

॥ द्विरूपकोशः ॥

4763. DVIRŪPAKOŚAH.

Burnell's Catalogue No. 10459, Page 51. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—6. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—120. Author—? Complete.

Beginning :

विधादगारमागारमापगामपगामपि ।

अरातिमारातिमथो अम आमश्च कीर्तितः ॥

भवेदमर्ष आमर्षोऽप्यङ्कुरोऽङ्कुर एव च ।

अन्तरिक्षञ्चान्तरीक्षमगस्त्योऽगस्तिरेव च ॥

End :

रिष्टारिष्टावभिन्नार्थे भिन्नार्थे च कचिन्मते ।

वाग्मी वाल्मीकिमित्रोल्कासन्नछवपतत्रिणः ॥

Colophon :

दुर्घटनिघण्टुः सम्पूर्णः ॥

साम्बाय ब्रह्मणे नमः ॥

Subject: Dvirūpakōśa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The colophon in this manuscript gives the name of the work as Durghaṭanighaṇṭu. It need not therefore be supposed that the author is one Durghaṭa. The text of this Dvirūpakōśa or lexicon of doublets is the same as that ascribed to Śrīharṣa in the next number. (No. 4764). The author therefore is Śrīharṣa. Under the name of Rūpabhedaprakāśa, the work has been published by the Nirṇayasāgar Press, Bombay.

॥ द्विरूपकोशः ॥

4764. DVIRŪPAKOŚAH.

Burnell's Catalogue No. 10464 g. Page 51. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $17 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
11 (74-84). Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of
Granthas—165. Author—Sriharṣa. Complete.

Beginning :

प्रमोदमाधातुमशब्दिकानां
कृपामवाप्तुश्च सतां कवीनाम् ।
द्विरूपकोशो रचितो विचार्य
बहुप्रबन्धस्थितशब्दभेदान् ॥
ज्ञात्वा च पूर्वप्रचुरप्रयोगा-
न्प्रामाणिकोदाहरणानि मत्वा ।
रूपादिभेदेष्वपि लक्षणेषु
विलक्षणो निश्चिनुयात्सुशब्दान् ।
क्वचिन्मात्माकृतो भेदः क्वचिद्वर्णकृतोऽत्र च ।
क्वचिद्विभक्तिभेदैश्च शब्दानां रूढितः क्वचित् ॥
विद्यादगारमागार०

Same as No. 4768.

End :

पराक्रमो विक्रमश्च चञ्चलं चलमित्यपि ।
सोदरश्चोदरश्च स्याद्भ्रान्धवो बन्धुरुच्यते ॥

Colophon :

इत्थं सत्कविराजराजमकुटालङ्कारहीरायितं
श्रीहीरात्मभवेन नैषधमहाकाव्योज्ज्वलत्कीर्तिना ।
उद्धृतप्रतिवादिमस्तकतटीविन्यस्तवामांघ्रिणा
श्रीहर्षेण कृतो द्विरूपविलसत्कोशः सतां श्रेयसे ॥
श्रीरामभद्राय परमगुरवे नमः । परस्मै ब्रह्मणे नमः ॥

Subject: Dvirūpakōśa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 4792.

This Śrīharṣa, author of the Dvirūpakōśa is identical with the author of the Naiṣṭha. For a discussion regarding the date of Śrīharṣa, please refer to the Introduction to Volume VII.

॥ द्विरूपकोशः ॥

4765. DVIRŪPAKOŚAḤ.

S. K. Collection No. 275. Substance—Paper. Size—9×4 inches. Sheets—24. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—165. Author—Śrīharṣa. Complete. Beginning and subject—Same as No. 4763.

End :

शैवालं शैवलञ्चापि शैवालं शैवलं तथा ।

शिवालयञ्चेति रूपं पञ्चधा परिचक्षते ॥

Colophon :

इत्थं सत्कवि + सतां प्रीतये ॥

इति द्वित्रिचतुष्पञ्चकोशः समाप्तः ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नानादेशीयकोशः ॥

4766. NĀNĀDEŚĪYAKOŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5571 a.

Substance—Paper. Size—10½×4½ inches. Sheets—4

(1-4). Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—45. Author—Kavirājaśekhara. Complete.

Beginning:

सारस्वतरहस्यानि रसमुञ्चि पदे पदे ।
सर्वस्वानि कवीन्द्राणां शब्दतत्त्वानि बोधत ॥
समाजः सिन्धुजः [र] कुम्भीयदवृन्दो महामृगः ।
कुञ्जरो कलभे वाले(?)रणः स्यात्तुमुले युधि ॥

End:

कटेरेखा तु रेवायुरङ्कुरे च स्तुलाधिपौ ।
एवमन्यच्च देशीयमव्ययं कण्ठभूषणम् ॥
* * *
नातिरम्या न च ग्राम्भा देशीया ये च संस्थिताः ।
ये पञ्चालतिलङ्गानां प्राणप्रणयिनो मताः ॥
पदगुम्भानुसारेण रसदो वस्तुगोचरः ।
नृत्यमिव समासेन स शब्दः शाब्दिको मतः ॥

Colophon:

अभूदपूर्वः कविराजशेखरः
प्रसिद्धनामा विबुधैकसंमतः ।
कृतेन तेन व्यरञ्चि प्रसन्नधीः
स एष कोशः काविकोशभूषणः ॥
इति कविराजशेखरकृतौ नानादेशीयः कोशः समाप्तः ।

Subject: Nānādeśīyakośa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The name of this
work is Nānādeśīyakośa and it contains words from the most

prominent of the Prākṛts like Māgadhī, Pāṇḍī etc. The author is one Kavirājasekhara.

॥ नानार्थकोशः ॥

4767. NĀNĀRTHAKOŚAH.

J. L. Collection No. 689. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—46 (26-71). Lines—11 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1400. Author—? Incomplete.

Beginning:

योगोपतिः शिवः षण्डयोः   ❀   ❀
 वृणता धनुषि वृणत्वे दंशितमपि जातदंशे स्यात् ।
 कवचाचितं द्विजातिविप्राण्डयोश्च पुंलिङ्गः ॥

End:

कुलं जनपदे गोत्रे सजातीयगणेऽपि च ।
 भवने च तनौ क्लीबं कण्ठकार्यौषधौ कुली ॥ ९ ॥
 अथ कुलं तटे सूर्ये सैन्यपृष्ठतटाकयोः ।
 कोलं कोलफले क्लीबं पिप्पली च..... ॥

Colophon: (Sheet No. 71)

रांतर्गः ॥

Subject: Nānārthakośa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This is a fragmentary work without beginning and end.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4768. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 5570. Page 49. Right column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—75.

Lines—8 to 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—1200. Author—Daṇḍādhinātha. Complete ?.

Beginning :

वेदानामपि मूर्धानो यन्निर्धारणभीरवः ।

तदपास्ततमस्तोमं वस्तु वन्दामहे वयम् ॥

यत्पादाम्बुरुहच्छाया देवचूडामणीयते ।

यस्य ज्ञानदयानन्ता स देवः श्रेयसेऽस्तु नः ॥

अस्ति श्रीमाभिरुपदण्डनाथः प्रचण्डधीः ।

सहस्रोच्छेददण्डेनवंशमुक्तामणिगुणी ॥

द्वितीयमन्तःकरणं राज्ञो हरिहरस्य यः ।

राजकार्यं प्रजारक्षां द्वयं धत्ते कुल... ॥

भारं हरिहराधीशो भुवः कूर्पादिदुर्वहम् ।

ज्ञानाङ्कुशं प्रसूदमाया यस्य..... ॥

यथोचितं प्रयुञ्जानो नयन..... ।

सोऽयं गृह्णाति नानार्थरत्नमालां गुणोज्ज्वलाम् ॥

श्रीमाभिरुपदण्डेशो नात्यल्पं नातिविस्तरम् ।

काण्डैश्चतुर्भिरेकद्वित्रिचतुर्वर्गवर्णितैः ॥

अकारो ब्रह्मविष्ण्वीशकमठेष्वङ्गणे रणे ।
गौरवेन्तःपुरे हेतोः पूषण्यद्विद्युगान्त्ययोः ॥

End :

अयसोमरीचपि स्युरपां बहिष्ठमुस्तयोः ।
मातुर्नामानि पार्वत्यां रन्ध्रस्यागसिदूषणे ॥

Colophon: (Sheet No. 62).

इति जगदुपकारिण्यां निरुपमदण्डाधिनाथरचितायाम् ।
एष त्र्यक्षरकाण्डः पूर्णो नानार्थरत्नमात्रायाम् ॥

Subject: Nānārtharatnamālā. 1-7 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a good condition. For detailed remarks on the author, Irugapadaṇḍādhinātha, please refer to the Remarks on No. 4737. This work is unpublished.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4769. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 5571 b. Page 49. Right column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{8}$ inches. Sheets—5(4-8).
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—75. Author—Irugapadaṇḍādhināthā. First Kāṇḍa
only.

Beginning :

अकारो ब्रह्म० Same as No. 4768.

End :

श्वास्वी क्षमायां निद्रायां सं क्लीबे क्षिप्रदक्षयोः ।
मष्टणे च त्रिलिङ्गस्तु परोक्षश्रेष्ठयोरयम् ॥

Colophon :

इति श्रीनानार्थरत्नमालायामेकाक्षरकाण्डः समाप्तः ॥

Subject : Nānārtharatnamālā. First Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The other work contained herein is

नानादेशीयकोशः

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4770. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10427. Page 49. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—64.

Lines—6 or 7 to a Page. Script—Nandināgarī. No. of Granthas—1300. Author—Bhāskara. 1-7 Kāṇḍas.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4768.

Remarks:—The Ms. is in good condition. Some of the verses found in 4768 at the beginning are missing in this Ms.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4771. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10428. Page 49. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $16 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—46.

Lines—7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—

1000. Author—Bhāskara. Incomplete (wants end).

Beginning—Same as No. 4770.

End:

निषेधवाक्यालङ्कारजिज्ञासानुनये खलु ।

शक्तिभूषणपर्याप्तिवारणे गर्धकेश्वलम् ॥

Subject : Nānārtharatnamālā.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The Ms. abruptly breaks off in the middle of the Avyayakāṇḍa.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4772. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10429 a. Page 49. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—15×1½ inches. Leaves—26 (1-26 out of 91). Lines—7 or 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—400. Author—Bhāskara. Dvya-kṣarakāṇḍa only.

Beginning:—Same as No. 4770.

End:

दक्षः प्रजापतौ विज्ञे ताम्रचूडे हरे मुनी ।

त्रिष्वभिज्ञेऽप्यन्यवत्तु रुक्षो निष्प्रेक्षचिकणे ॥

Colophon:

॥ शान्ताः ॥

श्रीजगदुपकारिण्यां भास्करविबुधेन सङ्गृहीतायाम् ।

अक्षरपदकाण्डोऽयं पूर्णो नानार्थरत्नमालायाम् ॥

हरिः ॐ

Subject . Nānārtharatnamālā. I and II Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4773. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10480. Page 49. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—15×1½ inches. Leaves—84 (46-49 and 58 & 59 are wanting; 3rd & 4th broken away).

Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1300. Author—Bhāskara. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 4770.

Colophon :

इति चतुश्चराव्यायाः ॥

इति जगदुपकारिण्यां + नानार्थरत्नमालायाम् ॥

इति श्रीमता भास्करविदुषा कृता नानार्थरत्नमाला समाप्ता ॥

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

पञ्चषट् + अव्ययग्रन्थ ॥ अविरल + सन्तः ॥

श्रीमद्रामचन्द्राय नमः ॥ गोविंदास कुमारण्डु रामानुजलङ्क लक्ष्मणाचार्य-
यैवु ब्राह्मिन नानार्थरत्नमाल ॥

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. There are three stray leaves placed at first, the first of which is dealing with metres and the other two deal with some mantra relating to Viṣṇu. There is a leaf placed at the end containing some lines relating Viṣṇusahasranāma.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4774. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 5574. Page 49. Right column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Sheets—57. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—450. Author—Dandādhinātha. Incomplete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

अर्को मघोनि स्फटिके ज्यष्ठ धातरि भास्करे ।

शुभ्रेऽर्कपादपे चाथ मर्को मनसि मारुते ॥

End :

सिंहापुच्छिकन्दरयोर्गुह्यं स्त्री षण्मुखे तु ना ।

कात्पुत्सवौ तु महासि पुमांश्चे ..... ॥

(Sheet No. 57)

इति शान्ताः ॥

Subject : Nānārtharatnamālā. Second Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4775. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10426. Page 49. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—79.

Lines—5 to 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Gran-

thas—1300. Author—Bhāskaravibudha. Complete.

Beginning :

....पास्तमस्त्रोमं वस्तु वन्दामहे वयम् ।

....नथतुरः पञ्च वद च यथोचितम् ॥

प्रयुञ्जानोऽनघोर्बद्धः सप्ताष्टा यो जिगीषति ।

सोऽयं ग्रन्थाति (नानार्थरत्न)मालां गुणोज्ज्वलाम् ॥

श्रीनिरूपमदण्डेशो नात्यल्पं नातिविस्तरम् ।

.....चतुर्भि...वर्णवर्णितैः ॥

सङ्कीर्णाव्ययकाण्डाभ्यामिति पश्चिन्ननुक्रमात् ।

कथ्यन्ते केऽपि नानार्था....न्तराध्वना ॥

अमी सलिङ्गनिलिङ्गभेदाद्देधा भवन्ति हि ।

सलिङ्गाः सप्तधावृत्या स्त्रियां पु..... ॥

स्त्रीपुंसयोः स्त्रीबपुंसो स्त्रीनपुंसकयोत्रिषु ।

शब्दान् पुंसः स्त्रियः स्त्रीबाभानालिङ्गान्... ॥

प्रायः क्रमात्प्रवक्ष्यामः कान्तादीन् अक्षरादिषु ।

रूपभेदात्साहचर्यात् कण्ठोक्त्या च विभा... ॥

*

*

*

अकारो ब्रह्मविष्णुशैलकमठेष्वङ्गणे रणे ।

गौरवेऽन्तःपुरे हेतौ ..... ॥

आकारस्तु घटे भावे परितापे पितामहे ।

इकारः फणिरत्नार्चिष्वग्रतो.....

End—Same as No. 4776.

Colophon :

....इति च.....राठ्ययाः ।

इति जगदुपकारिण्यां भास्करविबुधेनसङ्गृहीतायाम्

अठ्ययपदकाण्डः पूर्णो नानार्थरत्नमालायां ॥

इति श्रीमता भास्करविदुषा कृता नानार्थरत्नमालिका समाप्ता ॥

श्री (एकद्वित्रि चतुः) पञ्चषट् सप्ताक्षरसंकीर्णमव्ययम् ॥ ग्रन्थ-
१११ ॥ आ (ह्रस्व) ११०० ॥ श्रीः ॥ अविरल + क्षन्तुमर्ह-
न्ति सन्तः ॥

Leaf No. 39.

इति जगदुपकारिण्यां + रचितायाम् ।

एकाक्षरपदकाण्डः पूर्णो नानार्थरत्नमालायां ॥

श्रीनिवासमहागुरवे नमः ॥

Subject: Nānārtharatnamālā. 1-9 Kāṇḍas.

Leaf No 6 एकाक्षरकाण्डः

” 38 द्व्यक्षरकाण्डः

” 65 त्र्यक्षरकाण्डः

” 74 चतुरक्षरकाण्डः

” 75 पञ्चाक्षरकाण्डः

” 75 षडक्षरकाण्डः

” 75 सप्ताक्षरकाण्डः

” 76 सङ्कीर्णकाण्डः

” 79 अव्ययकाण्डः

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4776. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10424. Page 49. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—17½ × 1½ inches. Leaves—76

(114-188). Lines—4 or 5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1000. Author—Bhāskara. Incomplete.

Beginning :

मात्रापरिच्छदे वर्णे माने कर्णादिभूषणे ।

सैवाक्ष्ये परिमाणे च छत्रमातपवारणे ॥

End :

अन्तरेणाथसम्बुद्धिकृपाभेदेष्वहो बत ।

समन्ततः सर्वतोऽर्थे शोभना त सु... योः ॥

Colophon :

इति जगदुपकारिण्यामिरुगपदंडाधिनाथराचितायाम् ।

अव्ययपदकांशे(डो)यं पूर्णो नानार्थरत्नमालायाम् ।

श्रीमहादेवाय नमः । श्रीभवानीशङ्कराय नमः ।

महादेव्यै नमः ॥ श्रीगोपालाय नमः ॥

Leaf No. 167.

इति जगदुपकारिण्यां भास्करविवुधेन सङ्गृहीतायाम् ।

अव्ययपदकाण्डः प्रोक्तः पूर्णो नानार्थरत्नमालायाम् ॥

Subject: Nānārtharatnamālā.

I एकाक्षरकाण्डः

II अक्षरकाण्डः

III त्र्यक्षरकाण्डः

IV चतुरक्षरकाण्डः

V सङ्कीर्णकाण्डः

VI अव्ययकाण्डः

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. The Ms. begins abruptly in the middle of

एकाक्षरकाण्ड

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4777. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10434. Page 49. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—17×1½ inches. Leaves—20.

Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—

500. Author—Bhāskara. Incomplete.

Beginning :

कच्छो गुह्यान्तरग्रान्ते पार्श्वेऽनूपस्थले तटे ।

गुञ्जस्तु स्तवके स्तम्भे हारमेदकलापयोः ॥

End :

कचः शुष्कव्रणे बन्धौ केशे सूनी बृहस्पतौ ।

कचाः करिण्यामर्चिस्तु सपुमान् जालरोचिषोः ॥

Colophon :

चान्ताः श्रीराम ॥ श्रीनिवास ॥

Subject : Nānārtharatnamālā. Dvyakṣara and Tryakṣara Kāṇḍas only.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4778. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 5575. Page 49. Right column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Sheets—50.

Lines—6 or 7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—422. Author—Bhāskara. Trayakṣara only.

Beginning :

सम्पकौ रतिसंसर्गौ वितर्कबृहसंशयौ ।

मरुकौ केकिमण्डूकावालोकौ दर्शनद्युती ॥

End :

अखिलौ गर्हनिःशेषौ बहुलौ सान्द्रपुष्कलौ ।

Colophon :

इति लान्ताः

Subject : Nānārtharatnamālā. Trayakṣarakāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4779. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10435 b. Page 49. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $7\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—59 (15-73). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—400. Author—Bhāskara. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4768.

End :

॥ २९ ॥ कल्या कल्याणवाचि स्यान्निषु नीरोगरक्षयोः ।

शुल्यं वंशशलाकायां शुक्ल..... ॥

Subject : Nānārtharatnamālā. Ekākṣara and Dvayakṣara Kāṇḍas only.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the last there are two loose leaves containing 8 subhāritas beginning with

एहि स्वागतम् * त्वय्येव सन्दृश्यते ॥ ४७ ॥

The other work contained herein is a portion from the Mahābhārata, Āraṇyaparva.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4780. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

J. L. Collection No. 690. Substance—Paper. Size—8½ × 4½ inches. Sheets—1. Lines—26 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—80. Author—Bhāskara. First Kāṇḍa only.

Beginning, end and subject—Same as No. 4783.

Colophon:

इति जगदुपकारिण्यां इरुगप दण्डाधिनाथविरचितायाम् ।

एकाक्षरकाक्षरकाण्डोऽयं सम्पूर्णो नानार्थरत्नमालायाम् ॥

पत्राणि चत्वारि । एतन्निघण्टुपुस्तकलेखनसमये शुभ्रपत्रं न मिलितम् ॥ तस्मात्तृतीयं पत्रं लाहितशुभ्रवर्णाभ्यां युक्तम् । तस्मिन् पत्रे लिखितम् । कारणम् । निघण्टौ पत्रात् किं भविष्यति । तस्मादपि लिखितम् ॥ खरहायने ज्येष्ठे मासे द्वितीयपक्षे द्वितीयायामश्वे वासरे लिखितम् गङ्गाधरपुत्रेण वृक्षेऽप्युपनामकेन । इदं पुस्तकं तस्येति विज्ञेयम् ।

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4781. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 11431. Page 49. Right column.
 Substance-- Palm leaf. Size— $14\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—11
 (6-16). Lines—3 to a Page. Script—Grantha. No. of
 Granthas—200. Author—Bhāskara. Incomplete.

Beginning:

गुञ्जः कलध्वनौ काकुबिम्बिगद्यविशेषयोः ।

बीजं रेतसि तप्तेऽन्ने हेतावङ्कुरकारणे ॥

End:

स्कन्दो गुहे नदीकूले साद्यश्चारोहस्रदयोः ।

पादुकोषानहौ पादः छर्दिर्वमनचेतसोः ॥

Colophon: Nil.

Subject: Nānārtharatnamālā.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4782. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10483. Page 49. Right column.
 • Substance— Palm leaf. Size— $15\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—5.
 Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—
 100. Author—Bhāskara. Ekākṣarakāṇḍa.

Beginning:

श्रीकमलाम्बिकायै नमः ॥

वागीश्यायाः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।

यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननम् ॥

वेदानामपि etc. same as No. 4768.

End:

सा स्त्री क्षमायां निद्रायां सं क्लीबे क्षेत्ररक्षसोः ।

अप्राचुर्यात्प्रयोगस्य लिङ्गं कचिदुपेक्षितम् ॥ ८४ ॥

एकाक्षरेषु शब्देषु तद्व्यं लक्ष्यवेदिभिः ॥

Colophon:

इति जगदुपकारिण्यां भास्करविबुधेन सङ्गृहीतायाम् ।

एकाक्षरकाण्डोऽयं पूर्णो नानार्थरत्नमालायाम् ॥

Subject: Nānārtharatnamālā. Ekākṣarakāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4783. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

J. L. Collection No. 691. Substance—Paper. Size— $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—4. Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—800. Author—Bhāskara. First Kāṇḍa only.

Beginning—Same as No. 4768.

End, colophon and subject—Same as No. 4782.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4784. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

P. A. Collection No. 370. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 6$

inches. Sheets—5. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—75. Author—Bhāskara. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4769.

End:

स्थाणौ कीले मोहने च...रेकः शङ्कापिकयोः ।

काककोकौ पिकौ..... ॥

Colophon : Nil.

Subject: Nānārtharatnamālā. First and Second Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. abruptly ends with the beginning of the second Kāṇḍa.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4785. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

S. K. Collection No. 274. Substance—Paper. Size—9½ × 4½ inches. Sheets—4. Lines—9 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—80. Author—Bhāskara. First Kāṇḍa only.

Beginning and subject—Same as No. 4769.

End :

अप्राचुर्यात्प्रयोगस्य लिङ्गं कचिदुपेक्षितम् ।

एकाभरेषु शब्देषु तद्व्यं लक्ष्यवेदिभिः ॥

Colophon:

इति जगदुपकारिण्यां + रत्नमालावाम् ॥

इति श्रीएकाक्षरकाण्डं समाप्तम् ॥

कागलकरणेष्वभट्टस्येवं पुस्तकम् ॥

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ नानार्थशब्दानुशासनम् ॥

4786. NĀNĀRTHAŚABDĀNUŚĀSANAM.

Burnell's Catalogue No. 10464 e. Page 50. Right column.
Substance—Palm leaf, Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—14
(46-59 out of 106). Lines—5 to a Page. Script—Telugu.
No. of Granthas—250. Author—Maṇḍanamīra. Com-
plete.

Beginning:

गौरीमाहेश्वरादीनि देवतान्येवमात्मनि ।
ध्यायन्नानार्थशब्दानुशासनं रचयाम्यहम् ॥
सूर्ये शिवे च देवेन्द्रे स्फटिके भ्रातरि द्रुमे ।
पर्वताग्रे च शुभ्रे च शुल्वे चार्कः प्रकीर्तितः ॥
मर्को मनसि मार्जारे मारुते मर्कटेऽपि च ।
कर्कस्तु दर्पणे शुभ्रघोटके च घटे द्रुमे ॥

End:

रक्ताक्षो महिषे दैत्ये पारावतचक्रोरयोः ।
भोतुम्भार्या गवाक्षी तु गवाक्षो जालके पूमान् ॥

Colophon :

इति मण्डनमिश्रेण साहित्यरत्नपोषिणी ।
कलसं नानार्थशब्दानुशासनं सङ्गमद्विधा ॥

Subject: Nānārthasabdānuśāsana.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The author of this work is one Maṇḍanamīra but there is the least possibility of this Maṇḍana being identical with his great namesake.

The lexicon is not available in print.

॥ नानार्थसङ्ग्रहः ॥

4787. NĀNĀRTHASAṅGRAHAH.

Burnell's Catalogue No. 10437. Page Errata XI.

Substance—Palm leaf. Size—15½ × 1 inches. Leaves—17.

Lines—4 to 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—150. Author—?. Incomplete.

Beginning :

अर्थ इति	निवृत्तौ च वर्तते
विषये	अर्क इति
मोक्षे	अर्क पणे
शब्दवाच्ये	स्फटिके
प्रयोजने	सूर्ये
व्यवहारे	ज्येष्ठभ्रातरि च
धने	अविरिति
शास्त्रे	पर्वते
वस्तुनि	मोक्षे
हेतौ	सूर्ये च

End:

प्रघण इति	प्रियंक इति	पेचक इति
लोहे	कुकलासे	गजस्य पुच्छे
मुद्गरे च	वृषभमेदे च	गजपुच्छमूले च

Subject: Nānārthasaṅgraha Nigrahaṇṇu.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नानार्थपदसङ्ग्रहनिघण्टुः ॥

4788. NĀNĀRTHAPADASAṅGRAHANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10486. Page 2. Errata XI.

Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—25 (54-78). Lines—9 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1000. Author—?. Incomplete.

Beginning:

...इतं वर्त्म त्वन्ताथाधिकमायतम् ।
 अनुसृत्याद्य सप्राणं हृष्यन्तां...
 अम्भोजबान्धवे चाम्भौ जाल...
 यमेव वसो वर्त्मनि शोभायां सितव-प्रकीर्तितः ।
 करवारिणि प्रभाणि स्यान्मस्तके ब्रह्मणे स्मृतम् ।
 कुःस्रौ भूभौ गर्हिते स्यादर्के स्याच्चण्डतेजने ।
 आखण्डले च स्फटिके ज्येष्ठे आतसि तावुके ॥

End.

तन्तुवायेऽपि सिद्धान्ते यन्त्रं बन्धनलेख्ययोः ।
 तत्र गलति कारज्जुवेदांशे ग्रन्थि वापि च ॥
 अङ्घ्रिः स्याद्दुष्प्रके पादे व्याघ्रः श्रेष्ठे मृगादने ।
 व्याघ्रश्चार्दलयोषा स्योश्छ्रेष्ठस्त्रीकण्ठकारिका ॥
 * * *....यत्नेय सङ्गरः ।
 क्रियाकादेसमा.....

Subject: Nānārthapadasaṅgrahanighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in a very much decaying condition and is full of scriptorial blunders. The work is anonymous.

॥ नाममञ्जरी ॥

4789. NĀMAMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 10465 a. Page 49. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—22 (1-22 out of 105). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—212. Author—Hanumān ? Complete.

Beginning :

श्रीराममानम्य गुरुन्वाल्मीकिप्रमुखानृषीन् ।

सर्वलोकोपकारार्थं क्रियते नाममञ्जरी ॥

कवीन्द्रजीविताः सर्वव्याकर(?)णप्रशिक्षिताः ।

शब्दा मया प्रयुक्ताश्च सन्त्यत्र निधयो भुवि ॥

त्रिविक्रमाचार्यलु सेसिन व्याख्यानमंदुया श्लोकद्वयान

कुन्नु अर्थं न्यक्तमुगा तेलियुचुनदि ॥

फलोदयः सुरावासः स्वर्गो नाकस्त्रिविष्टपम् ।

बो(बु)धायनं महीयी(?) मदिवसावास भूमिका ॥

End :

पाश्चात्या यवना नीचास्तुरुका अपि हिन्दुकाः ।

॥ तुरुकुल ॥

म्लेच्छास्तु बाह्लिकाः कीर्णा अजात्यास्तु प्रकीर्तिताः ॥

॥ जातिलेनिवांशु ॥

Colophon:

इति हनुमदीये मनुष्याधि(का)रः पञ्चमस्तरङ्गः ॥

भीरामभद्राय परमगुरवे परस्मै ब्रह्मणे नमः ॥

Subject: Nāmamañjari. 1-5 Taraṅgas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. Short notes are given at the end of ślokas in Telugu.

The author of this lexicon is one Hanumān, evidently a Madhva Brahmin of South India. The work is not available in print. The text is accompanied by short notes in Telugu.

The other works contained herein are

1	षडर्थनिर्णयः	Leaf.	23—28
2	शब्दचन्द्रिका	”	29—39
3	पद्मञ्जरी	”	40—51
4	गणमञ्जरी	”	52—55
5	बालप्रबोधिका	”	56—87
6	वर्णदीपिका	”	88—92
7	शब्दसारनिघण्टुः	”	93—94
8	अव्ययसङ्ग्रहनिघण्टुः	”	95—100
9	गीर्वाणभाषाभूषणम्	”	100—105

॥ नाममातृकानिघण्टुः ॥

4790. NĀMAMĀTRKĀNIGHANṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10463. Page 49. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—16½ × 1¼ inches. Leaves—7

(95-101 out of 103). Lines—4 to a page. Script—Telugu.

No. of Granthas—80. Author—Varadarājacārya. Complete.

Beginning:

सर्वशास्त्रेषु ये श्रुताः सुप्रसिद्धाः प्रयोगतः ।

तच्छ्रुत्वाश्च समाहृत्य कियते नाममातृका ॥

स्वर्गो नाकः सुरावासः स्वैरिको भोगभूमिका ।

देवा जयंजयाः सूर्या निलिम्पा मरुतो बुधाः ॥

End:

वैश्ये धरास्पृशोऽप्यार्याः शूद्रे गङ्गासहोदरः ।

मालश्चण्डालके भोक्तो मन्दाकी नीचवाटिका ॥

Colophon:

इति श्रीमद्वरदराजाचार्यस्य कृतौ नाममातृकानिघण्टुः

समाप्तः ॥

Subject: Nāmamātrkānighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. Varadācārya, a Śrī Vaiṣṇava Brahmin, is the author of this Kośa. Who this Varadācārya is, is not clear at present.

The work is not available in print.

॥ नाममालिका ॥

4791. NĀMAMĀLIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10464 a. Page 47. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—17 × 1½ inches. Leaves—17 (1-17 out of 106). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Telugu.

No. of Granthas—300. Author—Ahiraja. Complete.

Beginning :

वागीशं वरलक्ष्मीशं गौरीशं गणनायकम् ।
 कुमारञ्च हृदि व्यात्वा क्रियते नाममालिका ॥
 स्वर्गे नाकत्रिलोकाभ्यसुधावासबुधालयाः ।
 मन्दाकिनीधरो दिव्यः खपुरं पुष्पपुंसकम् ॥ २ ॥

End :

योवधिरज्जुखङ्गेषु प्रणत्प्रति स पूरकः ।
 करांस्तु तालं कृत्वा ये नृत्तगानञ्च कुर्वते ॥
 ते तालवचनाः प्रोक्ता गीतिशास्त्रविशारदैः ।

Colophon:

इति नाममालिकायामहिराजनेव सङ्गृहीतायाम् ।
 भूम्यादि नामधेयप्रकरणमिदमखिलसुकविमतम् ॥

भोजनिघण्टुः समाप्तः

Subject: Nāmanālikā otherwise known as Bhojanighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The name of the work appears in the last verse as Nāma-mālikā and the name of the author as Ahirāja. Dr. Burnell conjectured that the author should have been Bhoja since in the margin of the work it is called Bhoja Nighaṇṭu.

The work is not available in print.

The other works contained herein are :—

1. Prayuktapadamañjarī	(18—30)
2. Aindranighaṇṭu	(31—34)
3. Śloparthapadasaṅgraha	(35—45)

4. Nānārthaśabdānuśāsanam	(46—59)
5. Hemacandriyam	(60—73)
6. Dvirūpakōśa	(74—84)
7. Padacandrikā	(85—93)
8. Naighaṇṭhukādhyaṃya	(94—100)
9. Trirūpakōśa	(101—106)

॥ नामलिङ्गानुशासनम् ॥

4792. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAM.

Burnell's Catalogue No. 5468. Page 44. Right column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—70.

Lines—9 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—1560. Author—Amarasimha. Complete.

Beginning:

यस्य ज्ञानदयासिन्धोरगाधस्यानघा गुणाः ।

सेव्यतामध्वयो धीराः स श्रियै चामृताव च ॥ १ ॥

End:

षट्संज्ञिकास्त्रिषु समा युष्मदस्माच्छिष्ययम् ।

परं विरोधे शेषन्तु ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः ॥

Colophon:

इति लिङ्गसङ्ग्रहवर्गः ।

इत्यमरसिंहकृतौ नामलिङ्गानुशासने ।

शब्ददिप्रयकाण्डेदं साङ्ग एव समर्थितः ॥

Subject: Amarakōśa. 1-3 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. Alternate sheets are sulphurated. After the colophon is given the following:

कण्ठे बहन्तु कवयोऽमरसिंहनाम-

लिङ्गानुशासनविभूषणमार्यधार्यम् ।

रम्यं सुवर्णसुगुणं... सुवृत्तं

श्रीतिस्मनार्यगुरुनिश्चितसम्प्रदायम् ॥

श्रीमीनाक्षीसौन्दरेश्वराय नमः ॥

करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ।

A DESCRIPTIVE CATALOGUE OF

Descriptive No.	Collection No.	Substance	Size inches	No. of Sheets or leaves.
4793	B. L. 5469	Paper.	$10 \times 3\frac{1}{2}$	48
4794	„ 5470	„	$9\frac{1}{4} \times 5\frac{3}{8}$	76
4795	„ 5471	„	12×6	84
4796	„ 5472	„	14×6	57
4797	„ 10328	Palm leaf.	$17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	75
4798	„ 10329	„	$16 \times 1\frac{1}{2}$	79
4799	„ 10330	„	$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$	97
4800	„ 10331	„	$16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$	115
4801	„ 10332	„	$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$	88
4802	„ 10333 a.	„	$11\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$	117
4803	„ 10334	„	$16 \times 1\frac{1}{2}$	70
4804	„ 10335	„	$18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	58
4805	„ 10336	„	$13\frac{1}{2} \times 1$	149
4806	„ 10337	„	$16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$	81
4807	„ 10338	„	$18\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$	72
4808	„ 10359	„	$16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$	109
4809	„ 5473	Paper.	$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	41
4810	„ 5474	„	$10\frac{1}{2} \times 4$	22
4811	„ 10343	Palm leaf.	$17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$	33
4812	„ 10365	„	$16 \times 1\frac{1}{4}$	26
4813	„ 5475	Paper.	$9\frac{1}{4} \times 4$	83
4814	„ 5476	„	$10 \times 3\frac{3}{4}$	19
4815	„ 5477	„	$10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	20
4816	„ 5478	„	$5\frac{1}{2} \times 8\frac{1}{2}$	30
4817	„ 5479	„	$10\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$	21
4818	„ 5480	„	$9\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{4}$	15
4819	„ 5481	„	$12\frac{3}{4} \times 6\frac{3}{4}$	15
4820	„ 5483	„	14×6	14

No. of Lines per Page or Sheet.	Script	Complete or otherwise.
12 or 13	Devanāgarī.	Complete I-III
14	Do.	„
11	Do.	„
10	Do.	„
10	Telugu.	„
6	Do.	„
4	Do.	„
5	Grantha.	„
6	Do.	„
6	Do.	„
7	Do.	„
6 or 7	Do.	„
5	Do.	„
4	Telugu. Some portions are missing in the middle	
5	Grantha.	wants end.
4	Telugu.	Kaṇḍās II and III;
11	Devanāgarī.	I-i to II-x.
8-10	Do	I. i-II. iv.
4	Grantha.	I. i-II. ii.
9	Do.	I-vii-II. x wants beginning.
6-7	Devanāgarī.	I
7-11	Do.	„
8-11	Do.	„
12	Do.	„
7 or 8	Do.	„
10 or 11	Do.	„
11	Do.	„
8 or 9	Do.	„

Descriptive No.	Collection No.	Substance	Size inches	No. of Sheets or leaves.
4821	B. L. 5484	Paper.	$18\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$	12
4822	„ 10339	Palm leaf.	$11\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$	48
4823	„ 10340	„	$12\frac{1}{8} \times 1\frac{1}{2}$	28
4824	„ 10341	„	$11\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	44
4825	„ 10342	„	$10\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$	39
4826	„ 10344	„	15×1	30
4827	„ 10345	„	$12\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$	38
4828	„ 10346	„	$16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	27
4829	„ 10347	„	$18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	27
4830	„ 10348	„	$14 \times 1\frac{1}{8}$	18
4831	„ 10349	„	$16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	14
4832	„ 10350	„	$12 \times 1\frac{1}{2}$	16
4833	„ 10352	„	$18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	13
4834	„ 10354	„	$16 \times 1\frac{1}{2}$	24
4835	S. K. 278	Paper.	$10 \times 3\frac{1}{2}$	29
4836	Ms. No. 15421 a.	Palm leaf.	$16\frac{1}{8} \times 1\frac{1}{2}$	30
4837	B. L. 5511	Paper	$9\frac{1}{2} \times 4$	16
4838	„ 5510	„	$8\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{2}$	18
4839	„ 5504	„	$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	29
4840	„ 10355	Palm leaf.	$14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	26
4841	Ms. No. 14696	Paper.	10×4	16
4842	B. L. 5508	„	$8\frac{1}{8} \times 5\frac{1}{2}$	15
4843	Ms. No. 15447	Palm leaf.	$14\frac{1}{8} \times 1\frac{1}{2}$	26
4844	B. L. 5506	Paper.	$9\frac{1}{2} \times 8\frac{3}{4}$	10
4845	J. L. 692	„	$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	16
4846	B. L. 5505	„	$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	28
4847	„ 10351	Palm leaf.	$17 \times 1\frac{1}{8}$	16
4848	„ 10353	„	$11\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	18

No. of Lines per Page or Sheet	Script	Complete or otherwise.
12 or 13	Devanāgarī.	I Kāṇḍa.
8	Telugu.	"
4	Do.	"
4 or 5	Grantha.	"
5	Do.	"
4	Do.	"
4	Do.	"
5	Do.	"
4	Do.	"
8	Do.	"
7 or 8	Do.	"
7 or 8	Do.	"
6	Telugu.	"
5	Grantha.	"
7	Devanāgarī.	"
5-6	Telugu.	"
8	Devanāgarī.	I. i—x.
9 or 10	Do.	"
6	Do.	"
6	Grantha.	"
7 or 8	Devanāgarī	"
10	Do.	"
5	Grantha.	"
11	Do.	I. i—viii.
8	Devanāgarī.	"
8	Do.	I. i—vii.
4	Telugu	"
7	Grantha.	"

Descriptive No.	Collection No.	Substance	Size inches.	No. of Sheets or leaves.
4849	B. L. 5513	Paper	$10 \times 4\frac{1}{2}$	16
4850	„ 5482	„	14×6	8
4851	„ 5512	„	10×4	15
4852	„ 10357	Palm leaf.	$13\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	18
4853	„ 5507	Paper.	$8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	11
4854	„ 10356	Palm leaf.	$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	21
4855	„ 5509	Paper	$7\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	15
4856	„ 10358	Palm leaf	17×1	7
4857	„ 5515	Paper.	$9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$	14
4858	„ 5514	„	$10\frac{1}{2} \times 5$	10
4859	„ 5485	„	$7\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$	81
4860	„ 5486	„	$7\frac{7}{8} \times 4\frac{3}{4}$	58
4861	„ 5487	„	$9\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$	58
4862	„ 5488	„	$9\frac{1}{4} \times 3\frac{1}{2}$	117
4863	„ 5489	„	$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{8}$	52
4864	„ 5490	„	$10 \times 4\frac{1}{8}$	58
4865	„ 5491	„	$10\frac{1}{4} \times 3\frac{7}{8}$	46
4866	„ 5492	„	$10\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$	88
4867	„ 5493	„	$10\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$	26
4868	„ 5494	„	$18\frac{3}{8} \times 6$	28
4869	„ 10360	Palm leaf	$18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	47
4870	„ 10361	„	$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$	85
4871	„ 10362	„	$14\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$	72
4872	„ 10363	„	$16\frac{3}{4} \times 1$	62
4873	„ 10364	„	$18 \times 1\frac{1}{2}$	72
4874	„ 10367	„	$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	45
4875	„ 10371	„	$14 \times 1\frac{1}{2}$	54
4876	„ 10378	„	$12\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	12

No. of Lines per Page or Sheet.	Script	Complete or otherwise.
5-8	Devanāgarī.	I. i—vi
9	Do.	"
8	Do.	I. i—v
6	Grantha.	"
10 or 11	Devanāgarī.	I. i—iv
4	Grantha.	"
7	Devanāgarī.	I. i—iii
4	Telugu.	I. i—ii
5 or 6	Devanāgarī.	I. i
8	Do.	I. iv—x
8-11	Do.	II. Kāṇḍa
10	Do.	"
9	Do.	"
6 or 7	Do.	"
8	Do.	"
8 or 9	Do.	"
7-8	Do.	"
6	Do.	"
12-14	Do.	"
14-16	Do.	"
5	Telugu.	"
8 or 4	Do.	"
5	Grantha.	"
5	Do.	"
9	Do.	"
5	Telugu.	"
6	Grantha.	"
12	Do.	"

Descriptive No.	Collection No.	Substance	Size inches.	No. of Sheet or leaves.
4877	T. S. 738	Paper.	$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	64
4878	B. L. 10868	Palm leaf.	$13\frac{1}{2} \times 1$	79
4879	„ 5516	Paper.	$9\frac{1}{2} \times 4$	44
4880 Not noticed by Dr.				
	Burnell Ms. No. 15541	„	$10\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{2}$	67
4881	B. L. 5520	„	$8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	21
4882	„ 10875	Palm leaf.	$17 \times 1\frac{1}{2}$	80
4883	„ 10876	„	$10\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$	49
4884	„ 10873	„	15×1	56
4885	„ 10872	„	$18 \times 1\frac{1}{2}$	47
4886	„ 10874	„	$18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	35
4887	„ 10879	„	$14 \times 1\frac{1}{2}$	25
4888	„ 10877	„	$16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	22
4889	„ 5517	Paper.	$9\frac{1}{2} \times 4$	14
4890	„ 5518	„	$8 \times 4\frac{1}{2}$	18
4891	T. S. 741	„	$10\frac{1}{2} \times 8\frac{1}{2}$	8
4892	B. L. 5519	„	$8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	10
4893	J. L. 693	„	$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	15
4894	B. L. 10870	Palm leaf.	$12 \times 1\frac{1}{2}$	10
4895	„ 5521	Paper.	$9 \times 4\frac{1}{2}$	43
4896	„ 5522	„	$10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	71
4897	J. L. 694	„	$9\frac{1}{2} \times 4$	47
4898	T. S. 748	„	$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	22
4899	B. L. 10869	Palm leaf.	$18 \times 1\frac{1}{2}$	15
4900	T. S. 742	Paper.	$9 \times 4\frac{1}{2}$	60
4901	B. L. 10866	„	$11\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	36
4902	„ 5495	„	$9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$	66
4903	„ 5496	„	$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	35

No. of Lines per Page or Sheet.	Script	Complete or otherwise.
8	Devanāgarī.	II.
4	Telugu.	II. i—ix
7 or 8	Devanāgarī.	"
6	Do.	II. i—viii
11	Do.	"
6	Grantha.	II. i—vii
5	Do.	II. i—vi
4	Do.	"
5	Do.	"
7	Do.	"
9	Do. „ Tamil notes is found here & there.	
5	Do.	II. i—v
7-9	Devanāgarī.	"
7	Do.	II. i—iv
8	Do.	"
9	Do.	"
10	Do.	II. i
8	Telugu.	"
8	Devanāgarī.	II. iv—x
6	Do.	"
7	Do.	II. iv—ix
8	Do.	II. iv—viii
8	Telugu.	II. vi—x.
7-8	Devanāgarī.	II. vi—viii
6 or 7	Do.	II. vii—x
"	Do.	III. Kāṇḍa
8	Do.	

Descriptive No.	Collection No.	Substance	Size inches.	No. of Sheets or leaves.
4904	B. L. 5497	Paper	$10\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{2}$	31
4905	„ 5498	„	$9\frac{1}{2} \times 4$	27
4906	„ 5499	„	$8 \times 4\frac{1}{2}$	48
4907	„ 5500	„	$8 \times 4\frac{3}{8}$	49
4908	„ 5501	„	$7\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$	53
4909	„ 5502	„	$10\frac{1}{8} \times 4\frac{3}{8}$	71
4910	T. S. 744	„	$10\frac{1}{2} \times 5$	30
4911	5503	„	$9\frac{1}{2} \times 4$	22
4912	T. S. 746	„	$10 \times 8\frac{3}{8}$	38
4913	„ 745	„	$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	33
4914	B. L. 5525	„	10×4	13
4915	J. L. 695	„	$8\frac{3}{4} \times 3\frac{1}{2}$	49
4916	„ 696	„	$8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{4}$	11
4917	B. L. 10381	Palm leaf	$16 \times 1\frac{1}{4}$	20
4918	„ 10382	„	$11\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$	56
4919	„ 10383 a.	„	$14 \times 1\frac{1}{8}$	36
4920	P. A. 869	Paper	$9 \times 4\frac{1}{4}$	44
4921	B. L. 10384	Palm leaf	$14 \times 1\frac{3}{8}$	34
4922 Not noticed by Dr.				
Burnell Ms. No. 15542 Paper			$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{8}$	29
4923	B. L. 10388	Palm leaf	$14\frac{1}{2} \times \frac{7}{8}$	120
4924	„ 10389	„	$13 \times 1\frac{1}{2}$	29
4925	„ 10390	„	$17\frac{1}{2} \times 1$	48
4926	„ 10385	„	$11\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$	20
4927	„ 10386	„	$16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	12
4928	„ 10390	„	15×1	20
4929	J. L. 697	Paper	$8 \times 6\frac{1}{2}$	10
4930	B. L. 5523	„	$10\frac{1}{4} \times 1$	16

No. of Lines per Page or Sheet.	Script	Complete or otherwise.
9	Devanāgarī.	III
8	Do.	„
8	Do.	„
9	Do.	„
9 or 10	Do.	„
6	Do.	„
10-11	Do.	„
9	Do.	„
8	Do.	„
8-9	Do.	„
8	Do.	„
6	Do.	„
7-8	Do.	„ (Wants end)
7	Grantha.	„
5	Do.	„
6	Do.	„
7	Devanāgarī.	„ (wants beginning.)
7	Do.	„
8	Devanāgarī.	III. i—v
4	Grantha.	„
6	Do.	„
8	Telugu.	III i—iv
7	Do.	III. i—iii
5 or 6	Do.	„
„	Grantha.	„
17-18	Devanāgarī.	„
6-8	Do.	III. i—ii

Descriptive No.	Collection No.	Substance	Size inches	No. of Sheets or leaves.
4981	B. L. 10887	Palm leaf	13½ × 1	8
4982	„ 5524	Paper	8¼ × 4	20
4938	„ 5526	„	8¼ × 4	17

DETAILED REMARKS

On

NĀMALINGĀNUŚASANA MSS.

No. 4793

On the title page is given:—

‘ राजेश्री श्रीपतिराये चे ’

No. 4794

After the colophon is given the following:—

इत्युक्तं व्यवहारार्थं नामलिङ्गानुशासनम् ।

शब्दानां नगतावन्तं तावपीन्द्रगृहस्पती ॥

पद्यानि बोधयत्यर्कः काव्यानि कुरुते कविः ।

तत्सौरभं रभस्वन्तः सन्तस्तन्वन्तु तद्गुणम् ॥

यावच्चन्द्रदिवाकरो गृहस्पती क्षोणीसमुद्रा अपि

यावद्योमवितानसंनिभतया दिक्चक्रमाक्रामति ।

यावद्देहनिवासिनी पशुपतेर्गौरीमुखं चुम्बति

तावत्तिष्ठतु कोष एष सुधियां कण्ठेषु रत्नोज्ज्वलः ॥

नानाकवीनां यदि नामकोशः

सन्त्येव शब्दार्थविदां प्रबन्धाः ।

No. of Lines per Page or Sheet.	Script	Complete or otherwise.
4	Telugu.	III. i
10	Devanāgarī.	III. i—ii (wants begin- ning).
8	Do.	III. iii.

तथापि सूक्तेमरसिंहनाम्नः

कवेरतीरं प्रसृतं मनो मे ॥

श्रीरङ्गसहजबोधपादुकां पूजयामि नमः ॥

No. 4799

On the last leaf is given:—

“वेङ्कटनारायणः”

No. 4802

After the colophon is given

ज्ञातस्तेन समस्तशास्त्रविषयः कस्याप्यनल्पा मतिः

शब्दज्ञानमहोदधेरुपतटं तेनापि दुष्टं पुनः ।

काव्यं कर्तुमलं मनोहरमसौ शक्तो जनानां प्रियो

येनैवामरकोश एष पठितः शास्त्रातिसारो वरः ॥

कृष्णावधानि स्वहस्तेन लिखितोऽयं ग्रन्थस्तस्यैव ।

No. 4803

After the colophon is given

श्रीरङ्गनाथस्वामिपादारविन्दाभ्यां नमः ॥

तिरुवेङ्कडय्यन् स्वहस्तलिखितम्

श्रीसुमतीन्द्रस्वामिपादारविन्दाभ्यां नमः ॥

No. 4805

After the colophon is given:—

வெறுநகீயுநாடு அநாவரணத்தை எடுத்தவன் கொடுக்கவும்
ஐப்பசி மாணம் யகூஉ எழுதி முடிந்தது முற்றும்

No. 4807

There is a loose leaf containing ' उपमन्युस्तोत्र '

beginning with

अम्भोधरश्यामलकुन्तलायै
तटित्प्रभातुङ्गजटाधराय etc.

No. 4809

On the title page is given:—

बेलंभट्टाचे पोथि अमरतीनि काण्ड

No. 4818

On the title page is given:—

‘ तुलजामहाराजस्येदं पुस्तकम् ’

No. 4819

After the colophon is given

‘ या काण्डीवर्गसमह सांगर्तो + एकून बारा वर्ग ’

No. 4828

या अमरसिंहमु संन्यासि ब्राशि तारणसंवत्सर

No. 4884

On the title page is given

‘ ईश्वरीनवर्ष अन्वाहुमासं हुजूरिनिदि वचिनदु

No. 4888

On the title page is given:—

‘ भोसलेश्वरनाम तुलजाराजस्य पुस्तकम् ’

No. 4862

On the title page is given:—

‘ तुलजाराजमहाराजस्येदं पुस्तकम् ’

No. 4868

On the title page is given:—

‘ रत्नाकरस्यात्मजस्येदम् ’

No. 4902

On the title page is given:—

‘ तुलजामहाराजस्येदं पुस्तकम् ’

After the colophon is given:—

कवेरमरसिंहस्य कृतिरेषानिनिर्मला ।

आचन्द्रतारकस्थायी नामलिङ्गानुशासनम् ॥

ज्ञातस्तेन + सारोवरः ॥

No. 4903

After the colophon is given

इदं पुस्तकं रत्नाकरस्यात्मजस्य । परोपकाराय सम्पादितम् ॥

No. 4904

After the colophon is given

इदं पुस्तकमंशेकरथोण्डभट्टसूनुना रघुपतिभट्टेन लिखितम् ॥

No. 4906

On the title page is given:—

‘ बेलभट्टाचि पोथि अमरतिलकाण्ड ’

No. 4907

On the title page is given

राजश्रीत्यागराजस्येदं पुस्तकं लिखितम्

No. 4918

After the colophon is given

பார்த்திவருநு தை மாஸம் யகௌ துவா தசி திங்கட்கிழமை ஸமர்ப்

தம்

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4934. NĀMALINGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5580 a. b. c. Page 45. Right column.

Substance—Paper. Size— $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—245.Lines—14 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—5000. Author—Kṣīrasvāmin. Incomplete.

Beginning :

दिश्याच्छिवानि शिवयोस्तिलकायमानं

गोरोचनारुचि ललाटविलोचनं नः ।

अन्योन्यगाढपरिरम्भनिपीडनेन

पिण्डीभवन्बहिरिव स्फुटितोनुरागः ॥ १ ॥

अथाप्यभिन्नमुद्रो योर्थार्थिभिरमरकोश एष बुधाः ।

उद्गाध्यते यथेच्छं गृहीध्वं नामरत्नानि ॥ २ ॥

प्रकृतिप्रत्ययवाक्यैस्त्वसमस्तेर्निरुक्तानिगदाभ्याम् ।

इति सप्ताष्टैः पथिभिर्नाम्नां पारायणं कुर्मः ॥ ३ ॥

भग्ना अभिधानकृतो विचारितरश्च यत्र विभ्रान्ताः ।

नामानि तानि भक्तुं गहनमहोऽध्यवसिताः स्मः ॥ ४ ॥

End :

परं विरोधे लिङ्गादि शेष.....

पूर्वार्धविधेः परलिङ्गं भवति ॥ असुरपर्यायाः
पुस्त इत्यस्य विषयेनैक.....

* इदं तेजः यशः....

Subject: Amarakośa Vyākhyā 1—3 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is very old and in a decaying condition.

Kaśirasvāmin's commentary on the Amarakośa is the earliest of the commentaries available at present. The author, it is said, was a native of Uttiramerūr in the Chingleput District. He belonged to the 11th century A. D.

A portion of the work has been published in the Trivandrum Sanskrit Series. A complete edition has been published in Poona.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4935. NĀMALINGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Barnell's Catalogue No. 5528. Page 46, Left column.

Substance—Paper. Size—12½ × 5 inches. Sheets—310.

Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—8600. Author—Sarvānanda. Complete.

Beginning :

वर्हिणवर्हापीडः सुषिरपरो बालवल्लवो गोष्ठे ।

मेदुरमुदिरश्यामलरुचिरव्यादेश गोविन्दः ॥ १ ॥

मुदेऽसौ घीराणां न गुणलववान् स्यान्मम परि-

श्रमः किञ्चित्सार्थस्तदिहविवुधाः क्षन्तुमुचितम् ।

अतो ये मासूया अनृजुमतयो नूतनतया

खलास्तेऽमी हेयाः गुणिषु पुनरप्यञ्जलिरयम् ॥ २ ॥

अथ टीकाजर्घस्वं दशटीकावित्करोत्यमरकोशे ।

श्रीमत्सर्वानन्दो वन्दिषटीमातुरार्तिहा पृत्रः ॥ ३ ॥

यद्यपि सन्त्यातिगुणिनः श्रमस्तथाप्यत्र मे मौख्यात् ।

ललितं रौति पिकश्चेद्वाग्यामं यातु किं काकः ॥

तत्रादौ भगवतः सेवाषां परोपदेशेन प्रारीप्सितप्रत्यूह-
शमनाय धर्ममार्जयन्नाह ॥

यस्येत्यादि ॥ हे धीराः ॥ सेव्यतामित्यनेन धैर्य-
शालिन एव सेवितुं शक्नुवन्तीति तान् सम्बोधयति ।
यस्य गुणाः अनघाः अनवद्या रागादितापराहिताः ।
तथा च अजयकोशे “अघशब्दो भवेत्पापे दुःखे व्यस-
नयोरपि” इति । गुणाः मैत्रीक्षमादयः ।

End:

शेषन्तु ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः । यदत्र ग्रन्थे लिङ्गं नोक्तम्,
नाम च नोक्तम्, तत्पूर्वाचार्याणां महाकवीनां प्रयोगादव-
सेयम् ॥ यथा । ‘अनणन्तात्कृत्यन्तं गायत्र्याद्यं तथा
छन्दः’ इति स्त्रीत्वानुशासनम् । अरुणस्येत्यन्यबोद्धव्ये
नामानुशासनं यथा ॥ “निलिम्पा द्युसदो देवाः” इ-
त्यादि गङ्गाधरादीनाम् ।

व्रीणि व्याकरणान्यधीत्य सकलं साहित्यमालोक्य च

प्राज्ञाध्यापकभाषितानि हृदये न्यस्याकृतेदं स हि ।

प्राज्ञेनानु तनातनेन बहुशः प्रत्यक्षरं शोभितं

जिज्ञासा यदि शुन्दवर्त्मनि तदा चैतत्समालोक्यताम् ॥

Colophon :

इति वन्दिचटीयश्रीसर्वानन्दकृतौ

टीकासर्वस्वे लिङ्गादिसङ्ग्रहवर्गः ॥

श्री सीतालक्ष्मणहनुमत्समेतश्रीरामचन्द्राय नमः ॥

सान्ततया काण्डत्रयं लिखितम् ॥

करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

Subject . Amarakośavyākhyā otherwise known as *Tikāsar-
vasya*. 1—3 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Sarvānanda belonged to Bengal and he tells us that he composed his commentary in A. D. 1179. The commentary has been published in the Trivandrum Sanskrit Series.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4936. NĀMALINGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10400. Page 46. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—221.
Lines—6 to 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Gran-
thas—6600. Author—Sarvānanda. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4985.

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the last leaf is given

சுவாந்தபு அபூதீகிதரவாது நெகடவதி அநரவரிஹ
வராவராந.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4937. NĀMALĪŅĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10401. Page 46. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—63.

Lines—8 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—

1560. Author—Sarvānanda. Incomplete. First Kāṇḍa only.

Beginning:—Same as No. 4935.

End:

नाय्यमङ्गतं भुङ्क्तादि ॥

Colophon:

इति वन्द्यचट्टीयश्रीमर्वानन्दकृतौ + पातालवर्गः ।

Subject: Amarakośavyākhyā, otherwise known as Tīkā-sarvasva. First Kāṇḍa only.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4938. NĀMALĪŅĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10402. Page 46. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $17 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—105

(1 13, 21-112). Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha.

No. of Granthas—1560. Author—Sarvānanda. Incomplete.

First Kāṇḍa only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4937.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4939. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10408. Page 46. Left column.
 Substance—Palm leaf. Size— $17 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—60.
 Lines—6 to 8 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas
 —1500. Author—Sarvānanda. First Kāṇḍa only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4987.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4940. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10404. Page 46. Left column.
 Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves
 —124 (61—187). Lines—6 or 7 to a Page. Script—Telugu.
 No. of Granthas—8400. Author—Sarvānanda. Second
 Kāṇḍa only.

Beginning:

वर्गाः पृथ्वीत्यादि ॥

सङ्ग्रहश्लोकः सुखग्रहणार्थः ।

End:

शुद्धादिवदेव स्त्रीपुंसयोरिति ॥

Colophon:

इति बन्दि + शुद्धवर्गः

इदं पुस्तकं बन्दिघटीयं रामाभट्टेन लिखितम् ॥

Subject: Amarakośavyākhyā, otherwise known as Tikāsar-
 vaśva. Second kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4941. NĀMALINGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10405. Page 46. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $17 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
51 (66-156). Lines—8 to a Page. Script—Telugu. No. of
Granthas—8450. Author—Sarvānanda. Second Kāṇḍa
only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4940.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4942. NĀMALINGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10406. Page 46. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $17 \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—137
(112-248). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—2500. Author—Sarvānanda. Second Kāṇḍa

Beginning—Same as No. 4940.

End:

जीविरात्पुंजीवातुः । पुंनपुंसकमिति रमसः ॥

Colophon:

इति क्षत्रियवर्गः

Subject: Anurakośavyākhyā otherwise known as Tikāsar-
vasva. Second Kāṇḍa only.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4943. NĀMALIṄGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5536. Page 46. Left column.

Substance—Paper. Size—9½ × 4½ inches. Sheets—79.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2000. Author—Sarvānanda. Third Kāṇḍa only.

Beginning:

अथ तृतीयकाण्डमारभ्यते ॥

विशेष्यनिघ्नैः + वर्गसंश्रयाः ॥ विशेष्यनिघ्नैर्विशेषणैः ।

अस्मिन्काण्डे काण्डान्तरे च प्रकीर्णकैः नानार्थैरव्ययै-
रलिङ्गैः ॥

End and colophon—Same as No. 4985.

Subject: Amarakośavyākhyā, otherwise known as Tīkā-sarvasva. Third Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4944. NĀMALIṄGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5527 a, b and c. Page 46. Left

column. Substance—Paper. Size—10½ × 4 inches. Sheets

—540 (177 + 209 + 154). Lines—5 to 9 to a Page. Script—

Devanāgarī. No. of Granthas—12600. Author—Bhānuji-

dīkṣita. Complete.

Beginning :

वल्लवीवल्लभं नत्वा गिरं भट्टोजिदीक्षितम् ।

अमरे विदधे व्याख्यां मूनित्रयमतानुगाम् ॥

प्रारीप्सितप्रत्यूहापनुत्तये कृतं मङ्गलं शिष्यशिक्षार्थ-
मादौ निबबन्ध ॥

यस्येति ॥ हे अनघा भवद्भिः स धीराः सेव्यताम् ॥

End :

॥ मूलम् ॥

परं विरोधे शेषन्तु ज्ञेयं सिष्टप्रयोगतः ॥ ४६ ॥

इति लिङ्गादिसङ्ग्रहवर्गः ॥

इत्यमरसिंहकृतौ+समर्थितः ॥

॥ व्याख्या ॥

यत्तु “गोधापोटा” इत्युदाहृतवान् मकुटः तन्न ।

उयाबूडन्तमित्युक्तत्वेन शेषत्वाभावात् ॥

Colophon :

इति श्रीभट्टोजिदीक्षितात्मजभानुजिदीक्षितविरचितायां व्याख्यासुधा-
ख्यायां तृतीयः काण्डः समाप्तः ॥ शुभमस्तु ॥

Subject : Amarakośavyākhyā, otherwise known as Vyākhyā-
sudhā 1-3 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the last
sheet is given

षड्दर्शनीलक्ष्मणभट्ट अमरटीका १ काण्ड सं. शितिकण्ठदीक्षित द्वि-
तीयकाण्डपत्र २०९

The text also is given in this Ms.

Bhānuji Dīkṣita is the son of the famous Bhaṭṭoji Dīkṣita
the great Vaiyākaraṇa. The author lived at the end of the

16th and beginning of the 17th centuries. Bhānuji is otherwise known as Rāmāśramin also. The commentary has been published in the Nirnayasagara Press, Bombay.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4945. NĀMALIŅĠĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5529 a.c. Page 46. Left column.
 Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—716
 (181+389+146). Lines—5-9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—12600. Author—Bhānuji Dikṣita.
 Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 4944.

Colophon: (Sheet No. 181.)

इति श्रीवघेलवंशोद्भवश्रीमहीपरविषयाधिपश्रीकीर्तिसिंहदेवाज्ञया श्रीम-
 द्दोजिदीक्षितात्मजश्रीभानुजिदीक्षितत्रिरचितायममरटीकायां व्या-
 ख्यासुधाख्यायां प्रथमकाण्डः सम्पूर्णतामगात् ।
 इयं अमरटीका व्ययनामसंवत्सरे उत्तरायणे हेमन्तर्तौ पुष्यमासे
 कृष्णपक्षे समस्यां इन्दुवासरे श्रीरामभट्टेन लिखिता श्रीशाहराज-
 भूपालानाम् ॥

शिवार्पणमस्तु ॥

करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

अमरे तृतीयकाण्डः ॥

सर्वजिन्नामसंवत्सरे उत्तरायणे वसन्तर्तौ वैशाखमासे कृष्णपक्षे तृती-
 यायां गुरुवासरे परशुरामभट्टेन लिखितः ।

लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ॥

यादृशं न विद्यते ॥ करकृतं सन्तः ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition. The text also is given.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4946. NĀMALINGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ

Burnell's Catalogue No. 5582. Page 46. Left column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4$ inches. Sheets—176.
Lines—4 to 8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—8200. Author—Bhānujīdīkṣita. First Kāṇḍa
only.

Beginning—Same as No. 4944.

End:

वराटकः पद्मदीपकोशे रज्जौ कपर्दके ॥ ४३ ॥

इति वारिवर्गः । उक्तवर्गान् सङ्गृह्णाति ॥

॥ उक्तमिति ॥ अत्रैकादशवर्गाः ।

Colophon:

इति श्रीवघेलवंशोद्भवश्रीमद्दीधितिषयाधिप-अमरटीकायां व्याख्या-
सुधाख्यायां प्रथमकाण्डः सङ्पूर्णतामगात् ॥

Subject: Amarakoṣavyākhyā, otherwise known as Vyākhyāśudhā. First Kāṇḍa only.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4947. NĀMALINGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5584. Page 46. Left column.
Substance—Paper. Size— $12\frac{1}{4} \times 6\frac{1}{4}$ inches. Sheets—73.

Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—
8200. Author—Bhānuji Dikṣita. First Kāṇḍa only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4946.

Remarks:—The Ms. is in good condition. Alternate sheets are
sulpherated.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4948. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5535. Page 46. Left column.
Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—125.
Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—8200. Author—Rāmāśramin. First Kāṇḍa
only.

Beginning, end and subject—Same as No. 4946.

Colophon:

इति श्रीवघेलवंशोद्भवश्रीमहाधरविषयाधिपश्रीकीर्तिदेवसिंहा-
ज्ञया श्रीमद्गोजिदीक्षितशिष्यगुर्जरजातीयरामाश्रमविरचितायाम-
मरटीकायां व्याख्यासुधाख्यायां प्रथमकाण्डः समाप्तः ॥

इत्यमर + समर्थितः ॥

खरसंवत्सरवैशाखशुक्लद्वितीया भानुवासरे राजश्री वेङ्काजिनाय-
कार्यब्रह्मण्यस्वारुणाचलभट्टेन लिखितमिदं पुस्तकम् ।

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4949. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5580. Page 46. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—171.
Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—3200. Author—Rāmāśramin. First Kāṇḍa only.

Beginning, end colophon and subject—Same as No. 4946.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4950. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10891. Page 46. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $19 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—158.

Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Gran-
thas—3200. Author—Bhānujīdīkṣita. First Kāṇḍa only.

Beginning end and subject— Same as No. 4946.

Colophon :

इति श्री + संपूर्णतामगात् ॥ हरिः ॐ ।

शुभमस्तु ॥

कालमेघमिव नीलशरीरं शालिहोत्रशिरसि स्थितबाहुम् ।

इन्दिराङ्गनिवेशितपादं वीरराघवमहं प्रणतोऽस्मि ॥

विषुनामसंवत्सरवैशाखशुक्लसप्तमी शनिवारश्रीमत्प्रवसिद्धान्तप्रतिष्ठा-

पनाचार्यराष्ट्र(?) साङ्गनिगमन्यायमीमांसव्याकरणभाट्टप्राभाकरतर्क-

वेदान्तादि सकलकलावल्लभराजश्रीमत्सुमतीन्द्रश्रीपाद .....

सरस्वतीश्रीनारायणवरद अमरकोशप्रथमकाण्डं सम्पूर्णम् ॥

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4951. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 698. Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{1}{2}$

inches. Sheets—76. Lines—12 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2730. Author—Bhānujīdīkṣita. First Kāṇḍa only.

Beginning, end colophon and subject—Same as No. 4946.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4952. NĀMALINGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5589. Page 46. Left column. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{4} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—106. Lines—10 to 14 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—Bhānujīdīkṣita. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4944.

End:

पुंसि क्लीबेति चेति विषेणापि सम्बध्यत इति केचित् ॥९॥

Colophon:—(Sheet No. 102).

इति नाट्यवर्गः ॥

Subject: Amarakośavyākhyā otherwise known as Vyākhyā-sudhā. First Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4953. NĀMALINGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 12039. Page 46. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $19\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves

—236. Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—6800. Author—Bhānujīdīkṣita. Kāṇḍa Second only.

Beginning :

शुक्लाम्बरधरं + शान्तये ॥

द्वितीयकाण्डे वर्गा उक्ताः वदितुमारब्धाः । आदिकर्म-
णि क्तः कर्तरि च । कीदृशाः, साङ्गोपाङ्गैः पुरादिभि-
रुपलक्षिताः ॥

End :

कुम्भकारादयस्ते जातिवचनत्वात् शूद्रावज्जातेरित्या-
दिना ङीषि लिङ्गान्तरे स्त्रीलिङ्गे क्त्वात्वेऽपि बोद्धव्याः ॥
४६ ॥

Colophon :

इति शूद्रवर्गविवरणम् ॥ इति श्रीमदमरसिंहटीकायां व्याख्यासुधायां
द्वितीयः काण्डः सम्पूर्णतामगात् ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

விருஷவரஹம் ஐப்பகிளி 14௨ சுமதிந்திரசுவாமி மடத்துக்கு
தேப்பெருமாள் செல்லூர் முத்தாணி எழுதிய கிரந்தம்.

Subject : Amarakośavyākhyā otherwise known as Vyākhyā-
sudhā. Second kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4954. NĀMALINGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5546. Page 46. Left column.

Substance—Paper. Size—10×4½ inches Sheets—239.

Lines—8 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—5040. Author—Bhānujīdikṣita. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4958.

End:

“लक्षं व्याजशरव्ययोः” इति हेमचन्द्रः । अचो
यत् । शरवे हिंसाय हितम् । उगवादिभ्यो यत् ॥ यद्वा ॥

Colophon: (Sheet No. 216)

इति ब्रह्मवर्गः ॥

Subject: Amarakośavyākhyā otherwise known as Vyākhyā-
sudhā. Second kāṇḍa only.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The Ms. abruptly
ends in the middle of the Kṣatriyavarga.

The text also is found in this Ms.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4955. NĀMALINGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5581. Page 46. Left column.

Substance—Paper. Size—9½ × 5½ inches Sheets—102.

Lines—11 or 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—2200. Author—Rāmāśramin. Incomplete.

Beginning :—Same as No. 4954.

End:—Same as No. 4958.

Colophon : (Sheet No. 92).

इति श्रीवधेल + द्वितीयकाण्डे वनौषधिवर्गविवरणम् ।

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4956. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 699. Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 5$ inches. Sheets—32 (1-32). Lines—13 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1150. Author—Bhānujī-dīksita. Incomplete.

Beginning:

वहि युभ्यां णिदित्यसच् । संज्ञापूर्वकत्वाच्चवृद्धिः । द्वेग-
वाचदनीयवृणविशेषस्य ।

वृण्यते । वृणु अदने घञ् । संज्ञापूर्वकत्वात् न वृद्धिः ।
द्वे वृणमात्रस्य । १६७ ॥

End:

अर्धर्चादिः । उपस्थः । शेफसि । .....मदनम-
न्दिरे इति विश्वमेदिन्यौ ॥ ७५ ॥

Colophon: (Sheet No. 19)

इति मनुष्यवर्गः ॥

Subject: Amarakośavyākhyā otherwise known as Vyākhyā-sudhā. II kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4957. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 700. Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 5$

inches. Sheets—18. Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—540. Author—Bhānujīdīkṣita. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4953.

End:

अत इति ठनौ । कुमुदालयति दलविदारणे । कर्मण्य-
ण् शकन्ध्वादिः । युगं युगं पत्रमस्य । चत्वारि कचनार
ख्यातस्य ॥

Colophon: Nil.

Subject: Amarakośavyākhyā. Second Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The Ms. abruptly ends.
On the title page is given

“ श्रीमुद्रल इव पुस्तकं रत्नभट्टभट्टगोस्वामिनाम् ॥

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4958. NĀMALIṄGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5547. Page 46. Left column.

Substance—Paper. Size—10 $\frac{3}{4}$ × 5 $\frac{1}{4}$ inches. Sheets—121.
Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—2200. Author—Rāmāśramin. Incomplete.

Beginning:—Same as No. 4954.

End:

‘निषादशूद्रयोः पुत्रे तृणोल्कायाश्च कुक्कुमे’ इति
विश्वमेदिन्यौ ॥ चरण आयु..... ॥

Colophon:

तुकोजिभूपाळानुज्ञया शिवभट्टेन लिखितमिदं पुस्तकम् ॥

Subject: Amarakośavyākhyā otherwise known as Vyākhyā-sudhā. Second Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. Alternate sheets are sulpherated. The text also is found in this Ms.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4959. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5540. Page 46. Left column.

Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—116 (45-160). Lines—5 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2000. Author—Bhānujīdīkṣita. Incomplete. Third Kāṇḍa only.

Beginning:

खलिनी । खल्या ।   ❀   ❀

अनेकार्थाः केचिदत्रैव वर्गे कान्ता आदयो येषां कान्त-
गान्तादीनां तेषु, वर्गेषु, कथिताः ॥

End:—Same as No. 4944.

Colophon :

श्रीसाम्बशिवार्पणमस्तु ॥ अमरे तृतीयकाण्डः ॥

सर्वजिन्नामसंवत्सरे उत्तरायणे वसन्तर्तौ वैशाखमासे कृष्णपक्षे तृती-
यायां गुरुवाचरे परशुरामभट्टेन लिखितः ।

लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ।

Subject: Amarakośavyākhyā otherwise known as Vyākhyā-

sudhā. First Kāṇḍa only.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The text also is found in this Ms.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4960. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10399. Page 45. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—17 × 1½ inches. Leaves—148. Lines—6 to 10 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—6000. Author—Liṅgayasūrin. Complete. 1-3 Kāṇḍas.

Beginning:

शिवं गुरुं विधातारं तत्पत्नीस्तत्सुतांश्च वै ।

नत्वा समस्तप्रत्यूहशान्तये मङ्गलाय च ॥

पदवाक्यप्रमाणब्रह्मीरस्वाम्यादिसूरिभिः ।

कृतान् ग्रन्थान् समालोच्य बालानां सुखबुद्धये ॥

यत्कृतं सूरिसिंहेन नामलिङ्गानुशासनम् ।

तत्रस्यायाः पदावल्या विवृतिर्वक्ष्यते मया ॥

॥ यस्येति ॥ हे धीरा विद्वांसः । यस्य गुणा अनघा
निर्मलाः ॥

End:

अनुक्तं लिङ्गशेषं शिष्टप्रयोगतः वृद्धव्यवहारतो ज्ञेयम् ।
यथा । अयं पचति । इयं पचति । वेदाः प्रमाणम् । सर्व-
मनघम् ॥

Colophon :

इति वैकलं कामयभट्टोपाध्यायसूनुलिङ्गयसूरिविरचितायाममरकोशपद-

विवृतौ लिङ्गादिषड्महवर्गोक्तलिङ्गविवेचनं समाप्तम् ॥

Subject : Amarakośapadavivṛti 1-8 Kāṇḍas.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

Lingayasūri was a Telugu Brāhmin and his commentary is the most popular one in South India. The author belonged to the 18th century A. D. Several Grantha editions of this work are available.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4961. NĀMALINGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5533. Page. 45. Right column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—49.

Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1250. Author—Lingayasūrin. Incomplete.

Beginning :— Same as No. 4960.

End :

नरकसङ्गतं पीडा बाधादि । वारिसंगतं नौकादि च ।

एवं सङ्गत्या उक्तमित्यर्थः ॥

करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

Colophon : (Sheet No. 42)

इत्यमरकोशपदविवृतौ नरकवर्गः ॥

Subject : Amarakośavyākhyā otherwise known as Padavivṛti.

First Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4962. NĀMALINGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5538. Page 45. Right column.
Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Sheets—86.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1200. Author—Lingayasūrin. Incomplete.

Beginning:—Same as No. 4960.

End:

चन्द्रेण भागतो न्यस्ता चन्द्रभागा । चन्द्रभागाभ्यां

गिरिभ्यां जाता वा । सरांसि विद्यन्तेऽस्यामिति सरस्वती ॥

Colophon: (Sheet No. 49)

इति नरकवर्णः ॥

Subject: Amarakośavyākhyā otherwise known as Padavivṛti.
First Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in very good condition. Alternate sheets
are sulpherated.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4963. NĀMALINGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10395. Page 45. Right column.
Substance—Palm leaf. Size— $16 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—46.
Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—
1200. Author—Lingayasūrin. Incomplete.

Beginning—Same as No. 496C.

End:

दिगीश्वरादिकं गृह्यते । एषा दिग्बर्गादिनां सङ्गतम् ।

Colophon: Nil.

Subject: Amarakośavyākhyā otherwise known as Pada-
vivṛti.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4964. NĀMALIŅĠĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10396. Page 45. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—18×1 inches. Leaves—68.

Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—

1000. Author—Liṅgayasūrin. Incomplete.

Beginning:

धुरभीमशब्दयोः प्रतिभयम् । भयङ्करनामानि ॥

End:

धरित्री धरिणी च । धृ धारणे । कथादि ।

Colophon: (Leaf No. 68)

इति स्वरादिकाण्डः ॥

Subject: Amarakośavyākhyā otherwise known as Pada-
vivṛti.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4965. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

T. S. Collection No. 748. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{4} \times 4$ inches. Sheets—40. Lines—12 to 14 to a Page. Script Devanāgarī. No. of Granthas—800. Author—Liṅgaya-sūrin. Complete. First Kāṇḍa only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4961.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4966. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5549. Page 45. Right column. Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—44. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1400. Author—Liṅgaya-sūrin. Incomplete. 2nd Kāṇḍa.

Beginning:

अथ द्वितीयकाण्डमारभ्यते । इत्यस्मिन्काण्डे साङ्गो-
पाङ्गैः पृथ्वीपुरस्मामृतं वनौषधिमृगादिभिः + सह वर्त-
मानैः सम्पादिता वर्गा उक्ताः ॥

End:

माता च पिता च पितरौ

मातरपितरौ च प्रसूजनकयोर्नामनी । श्वभूश्वशुरश्च ॥

Colophon: (Sheet No. 97.)

इत्यमरकोशपदविधृतौ सिंहादिवर्गः ॥

Subject: Amarakośavyākhyā otherwise known as Padavivṛtti.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4967. NĀMALINGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5582. Page 45. Right column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—64.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—880. Author—Lingayasūrin. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4966.

End:

अक, अग कुटिलायां गतौ । एते प्रत्येकं वृणविशेषाः ।

कौ भूपौ शेते ।

Colophon: Nil.

Subject: Amarakośavyākhyā, otherwise known as पदविवृति
Second Kāṇḍa

Remarks:—The Ms. is in very good condition. Alternate sheets are sulphurated.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4968. NĀMALINGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10397. Page 45. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—

127. Lines—6 or 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—8800. Author—Lingayasūrin. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4966.

End:

अन्यतो वृत्तौस्त्यादिवृत्तौ सत्यां लिङ्गान्तरेऽपि स्त्री-
लिङ्गे नपुंसके एवमूह्याः । तद्यथा मायाकारी स्त्री । माया-
कारमित्यादि ॥

Colophon:

इति शूद्रवर्गः ॥ इति वेंगलकामयभट्टोपाध्यायसूनुलिङ्गयसूरोविरचिता-
यामभरकोशपदविबृत्तौ भूम्यादि द्वितीयकाण्डोक्तं वर्गनामविबेचनं
साङ्गमेव समर्थितम् ।

Subject : Amarakośavyākhyā, otherwise known as पदविबृत्ति
Second Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4969. NĀMALIŒĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10398. Page 45. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—16×1½ inches. Leaves
—38. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Gran-
thas—1000. Author—Liṅgayasūrin. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4966.

End:

सुखं व्यथने । चिन्मयान्दुः ॥

Colophon:

इति श्रीवेंगल + विबृत्तौ वनौषधिवर्गः ॥

Subject: Amarakośavyākhyā otherwise known as 'पदविबृत्ति'
Second, Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4970. NĀMALIṄGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 701. Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—31 (1 to 31). Lines—9 to 16 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1100. Author—Rāmakaṣṇadīkṣita. First Kāṇḍa only.

Beginning:

अमर + दिवौकसः ॥

॥ व्या ॥

अमर इति षड्विंशतिदेवतासामान्यस्य । अत एव बहु-
वचिनो विशेष्यसन्निधौ तल्लिङ्गवचना अपि समुदायेषु
वृत्ताः ॥

End:

उक्तं + सङ्गतं

॥ व्या ॥

कचित्तु आदिशब्देन पातालस्यापि ग्रहणम् । अस्या-
पि शेषादिदेवाधिष्ठानत्वेन स्वर्गतुल्य...कथनम् ॥

Colophon:

इति श्रीरामकृष्णदीक्षितीये अमरपीयूषे प्रथमः काण्डः समाप्तः ।

अनन्तभट्टस्थेदं पुस्तकम् ॥

Subject: Amarakośavyākhyā, otherwise known as Pīyūṣa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

It is not known who this Rāmakaṣṇa Dīkṣita is. The commentary is not available in print.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4971. NĀMALIṄGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 12277. Page errata XII.

Substance—Palm leaf. Size— $10\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—3.

Lines—6 to a Page. Script—Grantha and Tamil.

Author—Śrīnivāsayaṣvan. Only a fragment.

Beginning :

वन्दे रामाम्बुदं श्यामं वैदेहीतडिदुज्ज्वलम् ।

यो राक्षसदवं दीप्तं शरवर्षैरंशीशमत् ॥

क्रियते श्रीनिवासेन यज्वना बालबोधिनी ।

टीकाक्षमरकोशस्य सम्यगागस्त्यभाषया ॥

End :

स्वर्गनाकत्रिदिवत्रिदन्तालया....*चङ्कणी* *ल* *द्वंद्वम्*

नासत्यादि स्थल*चङ्कणी* *ल* *द्वंद्वम्*

..... ।

Subject: Amarakośavyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The other works contained herein are Māṭṛkānyāsa etc.

This commentator is evidently a South Indian Brāhmin. Further particulars regarding him are not known. The commentary is not available in print

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4972. NĀMALIṄGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5531 a. Page 45. Left column.

Substance—Paper. Size—13 × 5½ inches. Sheets—61.
 Lines—10 to 17 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—2200. Author—?. Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीरस्तु । शुभमस्तु ॥

अध्यास्ते यः सर्वं भव ईदृश इत्यगोचरो वचसः ।

अहमिति संविद्विशयः पुरुषः स परं पुरातनो जयति ॥

अभीष्टदेवतानमस्काराद्युपनीतमदृष्टं हि विघ्नापरनामक-
 साध्यप्रतिबन्धकधर्मतिरोधानद्वारा प्रारीप्सितं परिसमा-
 पयतीति प्रामाणिकमतो निष्प्रत्यूहं प्रारीप्सितपरिसमाप्ति-
 हेतुस्वेष्टदेवतासङ्कीर्तनात् विशिष्टादृष्टानुवपिपादयिषुः प्र-
 न्यकारः प्रथमं पद्यं निबन्ध ॥ यस्येति ॥

हे धीराः स भगवान् सेव्यतामाराध्यताम् । धैर्यशालिन
 एव सेवितुं शक्नुवन्तीति तानेव सम्बोधयति ॥

End:

गान्धारः । यद्वा । गान्धारोऽभिजनो यस्याः । सि-
 न्धुरक्षाशिलादिभ्योऽण् ॥

Colophon: (Sheet No. 61)

इति शब्दवर्गविवरणम् ॥

Subject: Amarakośavyākhyā, First Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This is an anonymous commentary and is not available in

print. The following two numbers 4973 and 4974 belonged to the same author.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4973. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5550. Page 45. Left column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Sheets—94.

Lines—12 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—2200. Author—? Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4972.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4974. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5531 b. Page 45. Left column.

Substance—Paper. Size— $13 \times 5\frac{3}{4}$ inches. Sheets—98.

Lines—17 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—5876. Author—?. Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ द्वितीयकाण्डे वर्गान् सङ्गृह्णन्ना(ह) वर्ग इत्या-
दि । इह द्वितीयकाण्डे ।।

End:

आश्चर्यरससङ्घातोऽस्या जटा अस्ति । दोः क्षिपि अत्
क्षटति अच् इय... ।

Colophon: (Sheet No. 88).

इति क्षत्रियवर्गविवरणं समाप्तम् ।

Subject . Amarakośavyākhyā. Second Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4975. NĀMALINGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5531 c. Page 45. Left column.

Substance—Paper. Size—13×5½ inches. Sheets—20.

Lines—16 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1000. Author—?. Incomplete.

Beginning:

श्रीगणपतये नमः ॥

शुभमस्तु ॥

विशेष्येत्यादि वक्ष्यमाणेऽत्र सामान्ये काण्डे विशेष्य-
निष्ठादिभिर्वर्गा वक्ष्यन्ते । ते च स्वतन्त्राः ॥ किन्तु
वर्गाः पूर्वोक्तस्वर्गादिर्वर्गसंश्रयो आश्रय येषां त-
त्त्वा हि विशेष्यनिष्ठाः ॥

End:

आदिना चार्पणाङ्गारादिग्रहः ॥

Colophon:

सङ्कीर्णप्रधानविवरणं समाप्तम् ।

Subject: Amarakośavyākhyā. Third Kāṇḍa only.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4976. NĀMALINGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10398. Page 46. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—18×1½ inches. Leaves—246. Lines—5 or 6 to a page. Script—Telugu. No. of Granthas—5500. Author—? Complete. Third Kāṇḍa only.

Beginning :

सर्वज्ञं सर्वगतं भजत सदा शैलजार्धसङ्कीर्णम् ।

नानार्थप्रदमन्थयमनेकलिङ्गैः प्रकाशितस्फूर्तिम् ॥

एवं काण्डद्वयेन तत्तल्लोकप्रतिनियतनामान्यनुशिष्य सम्प्रति साधारणकाण्डान्तरमारभमाणः प्रेक्षावत्प्रवृत्तिसिद्धये वक्ष्यमाणं सरूपस्य दर्शयति ।

विशेष्यनिर्णयैः सङ्कीर्णैर्नानार्थैरव्ययैरपि ।

लिङ्गादिसङ्गहैर्वर्गैः सामान्यैर्वर्गसंभ्रयाः ॥

सकललोकसाधारणार्थनिरूपणादस्य काण्डस्य सामान्यत्वम् ॥

End:

प्रकृतिप्रत्ययादिमुखेनैव चिरन्तनशिष्टानुशिष्टप्रबन्ध-
शीलनाच्च नामलिङ्गानि च परिज्ञातव्यानीत्युपायोपदेशो-
ऽपि नामलिङ्गानुज्ञासनप्रभेद एवेति तं तदुक्तिप्र-
तिज्ञया न काचिद्भाहतिः किन्तु सम्पूर्णतैव निर्व्यूढेत्यभि-
प्रायः ॥

Colophon :

इति लिङ्गादिवर्गः हरिः ॐ ।

इत्यमरं विदित्वा रुक्माचतुर्थकाण्डं समाप्तम् ॥

साम्बशिवाय नमः ॥

Subject: Amarakośavyākhyā. Third Kāṇḍa only.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This is another anonymous commentary, not available in print.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4977. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10894. Page 46. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $17 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—158.

Lines—8 to 12 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—5500. Author—? First Kāṇḍa only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4976.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. There is a loose leaf (No. 12) dealing with Mīmāṃsā.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4978. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10383 b. Page 44. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $11\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—48

(118-155). Lines—5 to 6 to a Page. Script—Grantha and

Tamil. No. of Granthas—500. Author—Veṅkaṭeśa. Incomplete.

Beginning:

इमवक्त्रं त्रिण(न)यनं गौरीपुत्रं नमाम्यहम् ।

लम्बोदरं शूर्यकर्णं गणानामीश्वरं वरम् ॥

श्रीशैलवेङ्कटाक्षानावानम्ब शिवकेशवौ ।

बालकानन्दजननीं करोम्यमरपत्रिकाम् ॥

ॐ । यस्य, ज्ञानदयासिन्धोः, अगाधस्य, अनघा, गुणाः ।
सेव्यताम्, अक्षयः, धीराः, सः, श्रियै, च, अमृताय च ॥

हे धीराः युष्माभिर्ज्ञानदयासिन्धोरगाधस्य यस्य अन-
घाः गुणाः सन्ति । अक्षयः सः श्रियै च अमृताय च
सेव्यताम् ॥

Remarks :—The pada of the Amara is given here. Tamil mean-
ings are given for each verse. The other work found herein
is Amarakośa.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4979. NĀMALIṄGANUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10423. Page 45. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $11\frac{1}{2} \times 1$ inches. Leaves—38.
Lines—4 to 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Gran-
thas—500. Author—Veṅkaṭeśa. Incomplete.

Remarks :—This is same as No. 4978 but ends abruptly in the
middle of the second kāṇḍa. The Ms. is in a decaying con-
dition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4980. NĀMALIṄGANUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10414. Page 45. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—99
(158-251)). Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha
and Tamil. No. of Granthas—1400. Author—Veṅkaṭeśa.
Incomplete.

Colophon: (Leaf No. 242)

इति श्रीमन्मन्त्रेयवेङ्कटेश्वरभट्टविरचितायाममरपञ्चिकायां सङ्कीर्णवर्ग-
विवरणम् ॥

शुभमस्तु ॥

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This is the same as No. 4978 but contains the IInd and the IIIrd Kāṇḍas.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4981. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10409. Page 45. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—16×1½ inches. Leaves—97 (87-134). Lines—6 to a Page. Script—Grantha and Tamil. No. of Granthas—1500. Author—? Second Kāṇḍa only.

Remarks:—The text is accompanied by Tamil commentary in this Ms. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4982. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10418. Page 45. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—13×1½ inches. Leaves—46. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Grantha and Tamil. No. of Granthas—650. Author—? Incomplete. (First Kāṇḍa).

Remarks:—The Ms. is in good condition. The text is accompanied by a Tamil commentary in this Ms. The other work contained herein is Amarakośa.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4983. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10413 b. Page 45. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $12\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—10.

Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—120. Author—? Incomplete.:

Remarks:—This is the same as No. 4982 but breaks off in the middle. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4984. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10408. Page 45. Left column.

Substance—Palm leaf. Size $16 \frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—137.

Lines—7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—3600. Author—? Complete.

Remarks:—The text is accompanied by a Telugu commentary.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4985. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10410. Page 45. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16 \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—

228. Lines—6 to page. Script—Telugu. No. of Granthas—3600. Author—?. Incomplete. Wants end.

Remarks:—The text is accompanied by a Telugu commentary in this manuscript. The Ms. is in a decaying condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4986. NĀMALIṄGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10411. Page 45. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $18 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—18.

Lines—7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—500. Author—? Incomplete.

Remarks:—The text is accompanied by a Telugu commentary in this Ms. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4987. NĀMALIṄGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10412. Page 45. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—80. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—500. Author—?. First Kāṇḍa only.

Remarks:—The text is accompanied by a Telugu commentary in this Ms. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4988. NĀMALIṄGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10415. Page 45. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—38. Lines—9 or 10 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1000. Author—?. Second Kāṇḍa only.

Remarks:—The text is accompanied by Telugu notes. The Ms. is in a decaying condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4989. NĀMALINGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10416. Page 45. Left column.
 Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves
 —40 Lines—5 to 7 to a Page. Script—Telugu.
 No. of Granthas—1000. Author—? Second Kāṇḍa.

Remarks:—The text is accompanied by a Telugu commentary.
 The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4990. NĀMALINGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10417. Page 45. Left column.
 Substance—Palm leaf. Size— $16 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
 57 (101-157). Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No.
 of Granthas—1400. Author—? Complete. Third Kāṇḍa
 only.

Remarks:—The text is accompanied by a Telugu commentary in
 this Ms. The Ms is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4991. NĀMALINGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10418. Page 45. Left column.
 Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—34
 (61-94). Lines—8 to 10 to a Page. Script—Telugu. No. of

Granthas—1400. Author—? Incomplete. Third Kāṇḍa.

Remarks:—The text is accompanied by a running commentary in Telugu. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4992. NĀMALINGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10452. Page 44. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $18\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—40. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1250. Author—? 1-8 Kāṇḍas. Incomplete. Wants end.

Remarks:—The text is accompanied by a running commentary in Telugu. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4993. NĀMALINGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10407. Page 45. Left column.

Substance—Palm leaf. Size $15 \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—135. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—3600. Author—? (1-8 Kāṇḍas) Incomplete. Wants end.

Remarks:—The text is accompanied by a Telugu commentary in this Ms. In certain places the text is not to be found. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनटीका बालप्रबोधिका ॥

4994. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANATĪKĀ

BĀLAPRABODHIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10419. Page 46. Right column.
Substance—Palm leaf. Size—17×1½ inches. Leaves—
109 (68th missing). Lines—7 to Page. Script—Telugu.
No. of Granthas—8000. Author—Tiruvenkaṭārya. Incom-
plete (First Kāṇḍa only).

Beginning :

श्रीवेङ्कटेशेन सरोजजाता सेयं सरोजालयलालनीया ।
इतीव नित्यं हृदयारविन्दे निवेशिता मां कमलालयाव्यात् ॥

आसीदासेतुनीहारगिरिविख्यातनामवान् ।
बाल्लपाकान्नामाचार्यो वेङ्कटेश्वराश्रितः ॥ २ ॥

ततोऽभवत्किमुमलगुरुर्गुरुसमानधीः ।
भारद्वाजान्वयपयःपारावारकलानिधिः ॥ ३ ॥

तस्मादभून्नन्दवरवरहारि हरिन्मणिः ।
दीक्षितश्चिनतिम्माख्यो मुक्ताञ्छत्रद्वयाङ्कितः ॥ ४ ॥

तदात्मजन्मा तिरुवेङ्कटाख्यो
ऋग्वेदसज्यो विबुधैकवन्द्यः ।
सोऽहं जनानामतिबुद्धिदं प्रियं
बालप्रबोधाख्यमिदं करोमि ॥

आलोक्य दीक्षितीयादिटीका बालप्रबोधिका ।
टीकाममरसिंहस्य रचयत्याम्भभाषया ॥

Remarks:—Then follows the Telugu commentary. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनटीका बालप्रबोधिका ॥

4995. NĀMALINGĀNUŚĀSANTĪKĀ

BĀLAPRABODHIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10420. Page 46. Right column. Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches Leaves—209. Lines—8 to a page. Script—Telugu. No. of Granthas—8400. Author—Tiruvenkātārya Incomplete (Second Kāṇḍa only).

Remarks:—This is the same as No. 4994. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनटीका बालप्रबोधिका ॥

4996. NĀMALINGĀNUŚĀSANATĪKĀ

BĀLAPRABODHIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10421. Page 46. Right column. Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—392 (13-409). Lines—4 or 6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—8400. Author—Tiruvenkātārya. Incomplete (Second Kāṇḍa).

Remarks:—This is the same as No. 4994. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनटीका बालप्रबोधिका ॥

4997. NĀMALINGĀNUŚĀSANATĪKĀ

BĀLAPRABODHIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10422. Page 46. Right column
 Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches Leaves—
 87 (110-196; 177th wanting). Script—Telugu. No. of Gran-
 thas—2500. Author—Tiruveṅkaṭārya. Incomplete.

Remarks:—This is same as No. 4994. The Ms is in good
 condition. The Ms. abruptly ends about the middle of the
 second Kāṇḍa.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4998. NĀMALINGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 702. Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$
 inches. Sheets—41 (2-12). Lines—10 to a Page. Script
 —Devanāgarī. No. of Granthas—1800. Author—? In-
 complete.

Beginning:

...कान्तिर्धैर्यमार्दवमेव चेत्यादयो गुणाः । ज्ञानदया-

सिन्धोः । ज्ञायतेऽनेनेति ज्ञानम्, शास्त्रम् ॥

End:

निधिर्निश्चेधभिर्मेदाः पद्मशङ्खादयो निधेः ॥ ७१ ॥

पद्मोऽस्त्रियां पद्मापद्मः शंखो मकरकच्छपौ ।

मुकुन्दकुन्दनीलाश्च खर्वश्च निधयो नव ॥

Colophon:

इति स्वर्गवर्गः

Subject: Amarakośavyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4999. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 703. Substance—Paper. Size—10×8½ inches. Sheets—68 (out of 3-78). Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1000. Author—? Incomplete.

Beginning :

...मञ्जयनादि शं सुखं वृणोति शंबरः । वृश् वरणे
रक्तवर्णः द्रुस्वं न्यङ्कुनाम ।

End:

भरण्यं भरणं मूल्यं निवेशः पण इत्यपि । कर्मणि
साधुः । कर्मण्या । भरण्या वा विधीयते । नयविधाभोज...

Colophon: (Sheet No 72)

इति वैद्यवर्गः ।

Subject: Amarakośavyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

5000. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 704. Substance—Paper. Size—10×8½ inches. Sheets—42 (out of 11 to 78). Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—840. Author—? Incomplete.

Beginning:

पद्ममौर्वः । बडबायां भवो बाडवः बडबायामनलः
बाडवानलः बडबाभिनामानि ॥

End:

भरण्यं भरणं मूल्यं निवेशः पण इत्यपि । कर्मणि साधुः
कर्मण्या । भरण्या वा विधीयते । नयाविधाभोज

Colophon: (Sheet No. 72)

इति वैश्यवर्गः ।

Subject: Amarakośavyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

5001. NĀMALINGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 705. Substance—Paper. Size—10×4½
inches. Sheets—183 (2-184). Lines—8 to 18 to a Page.
Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2500. Author
—? Incomplete.

Beginning:

क्षेमकरोऽरिष्टतातिः शिवतातिः शिवङ्करः ।

सुकृती पुण्यवान् धन्यो

अ । पु । क्षेमकरः

इ । पु । अरिष्टतातिः

इ । पु । शिवतातिः

अ । पु । शिवङ्करः

हैं ४ हीं वरें करणारांचीनावें

न । पु । सुकृती सुकृतं अस्यास्तीति सुकृती ।

त । पु । पुण्यवान् पुण्यमस्यास्तीति पुण्यवान् ।

अ । पु । धन्यः धनं लब्ध्वा धनगणं लब्धेतीपात

हैं ३ हीं पुण्यवंतार्ची नावें

End :

दिग्देशकालपूर्वादौ प्रागुदक्प्रत्यगादयः ॥ २३ ॥

इत्यव्ययवर्गः संपूर्णः ।

॥ व्याख्या ॥

दक्षिणाहि आहि च दूरे दक्षिणतः उत्तरतः दक्षिणोत्तरा-
भ्यामतसुजित्यादयो बोध्याः ॥

Colophon :

इत्यव्ययवर्गः ॥

Subject: Amarakośa. III Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. Only the first few lines are wanting. The text is accompanied with Maharathi notes.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

5002. NĀMALĪNGANUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

S. K. Collection No. 279. Substance—Paper. Size—11×4 inches. Sheets—49. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—650. Author—? Incomplete.

Beginning :

यस्य ज्ञानदयासिन्धोः अगधस्य + अमृताय च ॥

टीका ॥ ज्ञानदयासिन्धोः ज्ञानाचारिं दयादयेचारिं

End:

निष्ठुरं परुषम् । कठोरबोल । २ नपुंसक ग्राम्यम् ।

अ... ।

Colophon: (Sheet No. 33)

ऐसा बुद्धिवर्गः ।

Subject: Amarakośa. First Kāṇḍa Maharaṣṭhi commentary.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

5003. NĀMALINGĀNUSĀSANAVYĀKHYĀ.

T. S. Collection No. 749. Substance—Paper. Size—10 × 4½ inches. Sheets—86. Lines—8-9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1800. Author—?. Incomplete.

Beginning:

विशेष्यनिघ्नैः + संश्रयाः ॥

॥ व्याख्या ॥

विशेष्यनिघ्नवर्ग + लिङ्गादिसङ्ग्रहवर्ग ५ हे पाँच
वर्ग ॥ कान्तखान्तादि अवान्तरवर्गास आश्रया या सामा-
न्यकाण्डी आरम्भजेताहेत ॥

End:

॥ मूल ॥

दिग्देशकाले पूर्वादौ प्रागुदक्प्रत्यगादयः

॥ व्याख्या ॥

या प्रकारे अधरादिकछन्दही जानावे ॥ २३ ॥

Colophon :

ऐसा अव्ययवर्गः ॥

Subject: Amarakośa text with Maharaṣṭhi commentary.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

5004. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5537. Page 46. Left column.

Substance—Paper. Size—11×4½ inches. Sheets—76 (2-77). Lines—18 to 17 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2000. Author—Bhānuji. Incomplete.

Beginning :

महानुद्यमोऽस्य० द्वे दुःसाध्यकृत्येऽपि साधनपरस्य ॥३॥
 प्रवीणो प्रकृष्टा वीणाऽस्य । यद्वा । वीणया प्रगायति,
 प्रगीयते वा । सत्यापेति णिजन्तात् पचाद्यच् । कर्मणि घञ्
 च । एरचि ण्यन्तानामितिनाच् । निपुणति । पुण कर्मणि
 शुभे । इगुपधेति कः । अभिजानाति विजानाति ॥

End :

तथा ताटङ्कस्त इत्याचार्यप्रयोगात् ताटङ्कशब्दस्य पुं-
 स्त्वं । यथा वा कलिका कोरकः पुमानितीहोक्तम् । कोरका-
 णीति माधवप्रयोगात्पुंसकत्वमपि । यत्तु गोधा पोटा इ-
 त्युदाहृतवान् मुकुटस्तम् । क्त्वा वृकन्तमित्युक्तत्वेन शेष-
 त्वामावात् ॥ ४६ ॥

Colophon:

श्रीःशके १५९१ सौम्यवर्षसरे माघकृष्ण १२ चन्द्रे विदुरग्रामे लि-

खितमिश्रम् अम्बाजीप्रोक्षितयदैवज्ञपण्डितेन स्वार्थं परार्थम् ।

तेन श्रीलक्ष्मीनारायणः प्रीयताम् ।

Subject: Amarakośavyākhyā. Third Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. was copied in Śaka 1591, corresponding to A. D. 1665.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

5005. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5548. Page 46. Left column.

Substance—Paper. Size—11×4½ inches. Sheets—15 (2-16). Lines—16 to a Page. Script—Devanāgarī.

No. of Granthas—500. Author—? Incomplete.

Beginning:

...कन्ते पश्यन्त्यत्र लोक्यते वा घञ्, लोकः । विष्टपं
ध्रुवनञ्च प्रागुक्तम् । विष्टपः पुंलिङ्गोऽपि । “ध्रुवनं विष्टपः
पुमान्” इति बोधालितात् । जगदुक्तमेव । एवमसंभूतं
पृथ्वी ।

End:

प्रेति । त्रिफला विशरणे । विशरणं विकासः । जीतः
क्तः । आदितश्चेतीडभावः । निष्ठातकारस्य ‘अनुपसर्गात्
फुल्लधीवकुशोद्धावाः’ इति लत्वम् । प्रादिसमासेन प्रफुल्ला-
दित्रयम् । ‘उत्फुल्लसंफुल्लयोरुपसङ्गयानम्’ इति लत्वम् ।
प्रफुल्लस्तुत्फुल्लसाधनात् पश्चादुपसर्गा...विकसने प्रपूर्वः ।
पश्चाच्च वा । उपसर्गप्रतिरूपको वा प्रशब्दः । यथा प्रद-
त्तमित्यत्र व्यावृत्तौनि.....

Subject : Amarakośavyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामसङ्ग्रहनिघण्टुः ॥

5006. NĀMASAṄGRAHANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10463 t. Page 49. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—
3 (101-103). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No.
of Granthas—80. Author—Bhārgavācārya. Complete.

Beginning :

शुभमस्तु ॥

वन्देऽहं कुन्दमन्दारसन्दोहललिताकृतिम् ।

शङ्करं भार्गवाराममाधवं माधवान्वयम् ॥

पदानि कानि सङ्गृह्य सर्वशास्त्रप्रयोगतः ।

भार्गवाचार्यवर्येण कियते नामसङ्ग्रहः ॥

ब्रह्मा सुरेशः सर्वेशः स्वयम्भूश्चतुराननः ।

कलावती पुरीनाथः सुरज्येष्ठः पितामहः ॥

नारायणः पद्मनाभः श्रीपतिश्च श्रियः पतिः ।

रुद्रः पशुपतिः शर्वः कङ्कटीक उपापतिः ॥

End :

भेरुण्डगण्डभेरुण्डौ द्विमुखौ गजवक्त्रकः ।

महापद्मः खड्गदंष्ट्रः सुपर्णो हिमसम्भवः ॥

Colophon :

इति भार्गवाचार्य कृतनामसङ्ग्रहनिघण्टुः समाप्तः ॥

श्रीराममन्त्राय नमः ॥

Subject: Nāmasaṅgrahanighaṇṭu otherwise known as Bhārgavanighaṇṭu.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

This Nāmasaṅgrahanighaṇṭu is by one Bhārgavācārya, of whom we do not know anything at present.

The work is not available in print.

The other works contained in this Ms. are

1	दशदीपकनिघण्टुः	Leaf	1
2	देश्यनिघण्टुः	,,	5
3	लिङ्गनिर्णयनिघण्टुः	,,	7
4	जैमिनिनिघण्टुः	,,	18
5	षण्मुखवृत्तिनिघण्टुः	,,	18
6	अगस्त्यनिघण्टुः	,,	20
7	विक्रमनिघण्टुः	,,	29
3	कविसञ्जीवनीनिघण्टुः	,,	34
9	शब्दप्रदीपिकानिघण्टुः	,,	38
10	धर्मराजनिघण्टुः	,,	61
11	शङ्करभारतीयनिघण्टुः	,,	70
12	रसशब्दसरणिनिघण्टुः	,,	72
13	मुरारिनिघण्टुः	,,	75
14	भुवनप्रदीपिकानिघण्टुः	,,	80
15	कविजनशेषाधिनिघण्टुः	,,	88
16	शब्दचिन्तामणिनिघण्टुः	,,	87

17	सनत्कुमारीयनिघण्टुः	Leaf	91
18	वरदराजीयनिघण्टुः	,,	96
19	भार्गवनिघण्टुः	,,	102

॥ निघण्टुसङ्ग्रहः ॥

5007. NIGHANTUSANĠGRAHAH.

Burnell's Catalogue No. 12252. Page 208. Right column.
 Substance—Palm leaf. Size—8×1½ inches. Leaves—17
 (60-65 & 72-85). Lines—8 to 9 to a Page. Script—Grantha.
 No. of Granthas—100. Author—? Incomplete.

Beginning :

...रक्षः कैकसेयाः वायुः हरिः महाबलः शंखावातः
 सवृष्टिः वात्या वासना सुगन्धिका घनी पुष्पं द्रविणम् ।
 रा स्वर्णं स्वं वसुविभवः निक्षेपः उपनिः श्वेदधिर्निधिः ।

End:

पर्यङ्कः शयनं शय्या तल्पश्च तल्लिपं स्मृतम् ॥
 अपटीकाणापटीस्वाप्रतिसीरायवनिक्का तिरस्करिणी ।
 उच्छीर्षिकमुपधान ..... ॥

Subject: NighantusanĠgrahah.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The other
 works contained herein happen to be a number of Mantras.

॥ नेघण्टुकाध्यायः ॥

5008. NAIGHANTUKĀDHYĀYAH.

Burnell's Catalogue No. 10464 j. Page 48. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—17×1½ inches. Leaves—7 (94-100 out of 106). Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—120. Author—Bāhlikeyamiśra. Complete.

Beginning :

सर्वशब्दमयीं वाणीं भारतीं परमेश्वरीम् ।
इदि व्यात्वा बाह्लिकेयमिश्रेण कियते कृतिः ॥
अथ केषाञ्चिदर्थानां व्यवहारोपयोगिनाम् ।
अभिधानानि कतिचित्सङ्गृह्यन्ते यथाश्रुतम् ॥
वसुन्धरा वसुमती रत्नगर्भा मधूद्भवा ।
सर्वसदा विश्ववहा मा मही पर्वतस्तनी ॥

End :

हिन्दोलश्चापि सारङ्गो मसलः कुसुमातिथिः ।
रुतिपक्षो हरिद्रास्यो द्विरूपो मधुमचकः ॥

Colophon:

इति बाह्लिकेयमिश्रविरचितो नैघण्टुकाध्यायः ॥
पूर्वोत्ति(र)भागौ समाप्तौ ॥

Subject: Naighaṇṭukādhyaṃya. I & II Bhāgas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The author's name is given as Bāhlikeyamiśra but no conclusions are possible from the name.

The work is not available in print.

॥ पद्मचन्द्रिका ॥

5009. PADACANDRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10464 h. Page 48. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $17 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
9 (85-93 out of 106). Lines—5 to a Page. Script—Telugu.
No. of Granthas—100. Author—Mayūra. Complete.

Beginning :

ध्यातः सदा मुनिभिरम्बुरुहां सदायो-
ऽन्तस्तमोनिहननं कुरुते गरिष्ठः ।
यस्याकृति.....वेदमयी चिरत्ना
सोऽयं मम स्फुरतु चेतसि चक्रबन्धुः ॥
शास्त्रेषु गूढशन्दानां प्रसिद्धानां प्रयोगतः ।
प्रकाशाय मयूरोऽयं बभाण पदचन्द्रिकाम् ॥
जगन्नेत्रं त्रयीमूर्तिता(स्ता)पनश्च पपी रविः ।
हेलिच्छाया प्रियतमः शोणाभा अलिबान्धवः ॥

End:

आपटीको भुजङ्गारिश्चन्द्रवान् चित्रपिङ्गलः ।
शृङ्गे भ्रमरसारङ्गभसलः पुष्पलोलुपः ॥

Colophon:

इति तिर्यग्वर्गः
इति मयूरकृतपदचन्द्रिकानिषण्डुः समाप्तः ॥
श्रीरामभद्राय परमगुरवे परस्मै ब्रह्मणे नमः ॥
करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

Subject: Padaacandrikā.

Remarks:—The Ms. is in good condition. It is not known whether
Mayūra, author of Padaacandrikā, is identical with the fam-
ous author of the Sūryaśataka. Very probably, he is not.

The lexicon is not available in print.

॥ पदमञ्जरी ॥

5010. PADAMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 10465 d. Page 52 b. Right column. Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—12 (40-51 out of 105). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—100. Author—Kavibhallata. Complete.

Beginning:

॥ शुभमस्तु ॥

लक्ष्मीर्बुद्धनृपालेन यं प्राप्ता कविभल्लटम् ।

तेन काव्यदृशा प्रोक्ता सप्राप्ता पदमञ्जरी ॥

शुकः शुकं वकश्च स्याद्वकं रकमितीरितम् ।

त्रिकं त्रिकस्त्रिका प्रोक्ता शकश्चाप्यकमित्यपि ॥

पिकः पिकी शुकीति स्यात्कुको वृक इतीरितः ।

लोकः पाकः श्लोकनाकौ रेकः कोकश्च शोकवत् ॥

End:

दक्षो रुक्षस्तथाप्यक्षं कुक्षिः पक्षी च वृक्षवत् ।

ऋक्षं रक्षस्तथा द्राक्षो ध्वाङ्गं ध्वाङ्गश्च कथ्यते ॥

Colophon:

इति भल्लटविरचिता पदमञ्जरी समाप्ता ॥

Subject: Padamañjarī.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 4789.

We know of a Bhallaṭa as the author of the famous Bhallaṭaśataka. Is this Bhallaṭa, the same as that author ?

The work is not available in print.

॥ पदमणिमञ्जरी ॥

5011. PADAMANIMANĪJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 10455 a. Page 52, Right column.
Substance—Palm leaf. Size—17×1½ inches. Leaves—
42. Lines—5-7 to a Page. Script—Telugu. No. of Gran-
thas—800. Authors—Veṅkaṭeśvaraśāstri and others. Com-
plete.

Beginning.

शुक	अक (सुखम्)	शाक (द्विषः)
बक	काक	वाक (उक्तिः)
पिक	पाक	धूक
वृक	राक (रवि)	जूक (तुला)
शक	नाक	मूक

End :

तनूरुह (पञ्चश्र)	शिरोरुह (केशः)	परिवर्ह (बुद्धिश्च)
अनोकरुह	सरोरुह (पद्मम्)	उपवर्ह (उपधानम्)
महीरुह (वृक्ष)	अपवाह (निष्कासनं)	वरारोह (स्त्री)
परिणाह (वैशाल्यं)		गन्धवहा (नासिका)
कर्णजाह (कर्णमूलं)		विभरुहा (गच्छन्ती)
ओष्ठजाह (ओष्ठमूलं)		
अवगाह (मज्जनम्)		

Colophon :

अत्र सान्ताश्च हान्ताश्च शब्दा दिव्यात्रयीरिताः ।

ऊह्यन्तामेवमन्येऽपि पाणिनीयैर्मनीषिभिः ॥

(Leaf No. 8)

इति भोसलकुलजलधिकलानिबिशहजिसार्वभौमवात्सल्यपात्रतातिमा-

त्रीकृतमनीषाविशेषैर्वेङ्कटेश्वरशास्त्रिनह्लाशास्त्रिश्रीधरवेङ्कटेश्वरशास्त्रि -

भिर्पदमणिमञ्जरी दान्तपर्यन्तं यथागति विलिखिता ॥

Subject: Padamanimanjarī. Ka to Ha.

Remarks:—The Ms. is in decaying condition. The other works contained herein are:

This work was composed jointly by the following writers:—

1. Venkaṭeśvaraśāstrin

2. Nallāśāstrin

and 3. Śrīdhara Venkaṭeśvara.

These Paṇḍits adorned the court of the Maharāṭha King Śāhaji (1684-1710) of Tanjore. The work therefore may be dated in the 17th century.

The work is not available in print.

॥ पदमणिमञ्जरी ॥

5012. PADAMANIMANJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 10455. Page 52. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—18½ × 1½ inches. Leaves—

26. Lines—9 to 11 to a Page. Script—Grantha. No. of

Granthas—900. Authors—Venkaṭeśvaraśāstrin and others.

Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5012.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ पदसङ्ग्रहनिघण्टुः ॥

5013. PADASAṆGRAHANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10457. Noticed in the errata list.

Substance—Palm leaf. Size—15 × 1½ inches. Leaves—

34. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1000. Author—? Incomplete.

Beginning:

(तात)

सूर

हंस

सूर्य

(तन)

अर्क

रवि

मित्र

यन

हेलि

(ताना)

मानु

भास्वत

पूष

(तनन)

ब्रध्न

अरुण

End:

(तानन)

विदेवी

आत्रव

संदर्भ

(तानान)

परिपन्थी

प्रत्यर्थि

प्रतिपक्ष

Colophon: Nil.

Subject: Padasaṅgrahanighaṇṭu. Words are arranged into

groups representing the quantity of syllables of each word under a group by 'त' and 'न' such as तान

Remarks.—The Ms. is in decaying condition.

There is a fragmentary leaf at the end containing
सालग्रामलक्षण

The name of the compiler of this is not known. The work is not available in print.

॥ पदसङ्ग्रहनिघण्टुः ॥

5014. PADASAṆGRAHANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10456. Page 53. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $19\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
21. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Telugu. No. of
Granthas—800. Author—? Incomplete.

Beginning:

...पाकोनुराहित । जंष गीर्वाणनायक । शेषर । पुङ्गव ।
सप्तम । वेममानिदाधिप प्रभु । स्वर्लो.....
परिणीतयो । तानानेतनाना । पाकसुरेन्द्रद्वि० जं वृ । तनौ ।
तानानेतनन । पाकसुररिपु.. ।

End:

भुजाहवलोल । निबद्धयुद्ध । विवाद...य सुहृदनि-
बद्ध । समुदितसख्य.....

*.....स्मयभङ्गजाग्रत् सका । पृथनोर्ध्वकुत् विम-
वाप्तपकुत् । सतौ..... ।

Subject: Padasaṅgrahanighaṇṭu.

Remarks :—The Ms. is in very much decaying condition.

॥ प्रमाणनाममाला ॥

5015. PRAMĀNANĀMAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 5563 Page 47. Left column.
 Substance—Paper. Size—9×4 inches. Sheets—30.
 Lines—6 to 8 to a Page. Script—Devanāgarī. No.
 of Granthas—206. Author—Dhananjaya. Complete.

Beginning:

तन्ममामि परं ज्योतिरवाङ्मनसगोचरम् ।
 उन्मूलयत्यविद्यां यद्विद्यामुन्मीलयत्यपि ॥
 द्वयं द्वितयमुभयं यमलं युगलं युगम् ।
 युग्मं द्वन्द्वं यमं द्वैतं पादयोः पातु शैवयोः ॥
 ऋषिर्यतिर्गुनिर्भिक्षुस्तापमः संशितो व्रती ।
 तपस्वी संयमियोगी वर्णी साधुश्च पातु वः ॥

End:

क्षेमं हि पञ्च कल्याणं श्रेयो भद्रञ्च मङ्गलम् ।
 भाविकं भविकं सौख्यं वसीयं शिवकं तथा ॥ १११ ॥

* * *

ब्रह्माणं.....

.....

.....

.....+विदितं ये चापि सत्पण्डिताः ॥

Colophon :

इदं पुस्तकं टोणपे विट्ठलभट्टात्मजेन शेषभट्टेन लिखितम् ॥

नरसिंपुरकररामभट्टस्य ॥ अयम् ॥

Subject: Pramāṇanāmāṇā. Śloka 204.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Dhananjaya, the author of this lexicon seems to have been a Jain writer of the 12th century A. D. He is identical with the author of the Dvisandhānakāvya a work, which according to Prof. K. B. Pāṭhak was composed in Śaka 1045 or A. D. 1123. The work has been printed in the Dvādaśakośasaṅgraha, published from Benares in 1865.

॥ प्रमाणनाममाला ॥

5016. PRAMĀNANĀMAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10488. Page 47. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $10\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—9.

Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—200. Author—Dhananjaya. Complete.

Beginning and subject—Same as No. 5015.

End:

प्रज्ञासिद्धाकाम्यचिरं नामार्थ.....(?) ॥

Colophon:

इति धनञ्जयकृतौ निघण्टुसमये शब्दविस्तीर्णरूपं नाम

तृतीयः परिच्छेदः ॥

Subject: Pramāṇanāmāṇā 1-3 Paricchedas.

1. शब्दसङ्कीर्णरूपम्
2. शब्दसङ्कीर्णप्ररूपणम्

3. शब्दविस्तीर्णरूपणम्

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ प्रमाणनाममाला ॥

5017. PRAMĀNANĀMAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10439. Page 47. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
9. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas
206. Author—Dhananjaya. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5015.

Colophon: Nil

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ प्रमाणनाममाला ॥

5018. PRAMĀNANĀMAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10440. Page 47. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
12. Lines—5 to a Page. Script—Nandināgarī. No of
Granthas—206. Author—Dhananjaya. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5015.

Colophon:

इति धनञ्जयविरचिता प्रमाणनाममाला समाप्ता ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ प्रयुक्तपदमञ्जरी ॥

5019. PRAYUKTAPADAMANJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 10464 b. Page 48. Left column.
 Substance—Palm leaf. Size—17×1½ inches. Leaves—
 13 (18-80). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Telugu. No.
 of Granthas—200. Author—Īśvara-Kṛṣṇakālīdāsa. Com-
 plete.

Beginning :

नमस्कृत्य कलां वार्णी कालिकां श्यामलां तथा ।
 क्रियते कविमङ्गलाया प्रयुक्तपदमञ्जरी ॥
 ऊर्ध्वलोकः स्वयं लोकः सैलिको भोगभूमिका ।
 अमर्त्यभवनं स्वर्गः सुरलोकस्त्रिविष्टपम् ॥

End :

स्यादुत्पलं कुवलयं कुवालं कुवलं तथा ।
 कुमुदती कुमुदिनी तथा कैरविणी स्मृता ॥
 नन्दिन्यां पद्मिनी प्रोक्ता कुडा(?)किन्यग्निनी तथा ।
 नालिकं नलिनं पद्मं भीवर्णं भोगवर्णकम् ।

Colophon :

इति श्रीईश्वरकृष्णकालिदासस्य कृतौ प्रयुक्तमञ्जरी द्वादशः

परिच्छेदः ॥

इति प्रगदिता मया निहतधीरशङ्कामया

कवीन्द्रबहुकालिता कलितबुद्धिभिः पाळिता ।

प्रयुक्तपदमञ्जरी बुधमरन्दभुग्जञ्जरी(?)

.....

Subject: Prayuktāpadamañjarī 1-12 Paricchēdas.

Remarks;—The Ms. is in good condition.

Curiously enough the names of Īśvarakṛṣṇa and Kālidāsa have been brought together and given as the name of the author of this lexicon. There was a time when it was believed that Īśvarakṛṣṇa, the author of the Sāṅkhya Kōrikās was identical with Kālidāsa, though the theory has been given up at present.

The lexicon is not available in print.

For other works herein, see under No. 4791.

॥ बालप्रबोधिका ॥

5020. BĀLAPRABODHIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10465 f. Page 49. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—32 (56-87). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—390. Author—NatkIrakavi. Complete.

Beginning :

ज्ञानप्रसूनकलिकां नमस्कृत्य महेश्वरीम् ।

बालप्रबोधिका नाम क्रियते शब्दशासनम् ॥

स्वर्गः सुरालयोऽमर्त्यलोकः स्वच्छन्दभूमिका ।

सर्वासुनिलयो देवपुरी स्वैरिक इत्यपि ॥

End:

प्रतीहारी तु राजानं सम्भावयति नापदा ।

अशीन्यन्तःपुरप्रेष्या नाप्तभोगकुमारिका(?) ॥

Colophon :

इति नत्कीरकविविरचितायां बालप्रबोधिकायां पञ्चदशतमोपदेशः ॥

निघण्टुश्च समाप्तः ।

श्रीरामचन्द्राय नमः ॥

Subject: Bālaprabodhikā 1-15 Upadeśas. For the other works contained herein see Remarks under No. 4789.

The author of this lexicon is Natkīra. There is a very strong temptation to identify this author with the famous Tamil poet of the same name. It may here be noted that the Tamil poet, Nakkīrar, as he was known in Tamil, was a Brāhmin.

The lexicon is not available in print.

॥ भुवनप्रदीपिका ॥

5021. BHUVANAPRADĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10463 o. Page 51. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—8 (80-82). Lines—1 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—28. Author—Śrīśārvabhaumamīśra. Complete.

Beginning :

भवनं सत्कवीन्द्राणां भुवनं पदसाधनम् ।

तद्दर्शनाय क्रियते दीपवक्त्रामशासनम् ॥

अजो रुद्रे पशुपतौ विष्णौ धातरि नारदे ।

मेघे लोकान्तरे धाम्नि दन्तेऽपि च निगद्यते ॥

End :

अयोमपिस्त्वयस्कान्ते शृणुसूत्रमणावपि ।

वनसारस्तु कर्पूरे जले मृगमदेऽपि च ॥

राजा....र्जन्तु वैक्रान्ते धरणीवलयेऽपि च ।

सुगन्धिः कदलीभेदे रत्नभेदे च कथ्यते ॥

Colophon :

इति श्रीसर्वभौममिश्रेण विरचिता भुवनप्रदीपिका समाप्ता ॥

Subject : Bhuvanapradīpikā.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

This lexicon, Bhuvanapradīpikā, is by Sārvabhaumamīśra, a comparatively unknown writer. The work is not available in print.

॥ मातृकानिघण्टुः ॥

5022. MĀTRKĀNIGHANṬUḤ.

J. L. Collection No. 706. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—7. Lines—12 to 13 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—210. Author—Nandana-bhaṭṭa. Complete.

Beginning :

श्रीदेव्यै नमः ॥

ॐकारं वर्तुलस्तारं वामश्वहंसकारणम् ।

मन्त्रायः प्रणवः सद्यं बिन्दुशक्तिस्त्रिदैवतम् ॥

End:

नेत्रयुग्मं तथा वौषट् शक्रदैवतमेव च ।

इति वौषट् ॥

अस्मासौफदछोटिकास्यादङ्गान्तोऽसुरवाचकः ।

इति फट

Celephon :

इति नन्दभट्टविरचितं मातृकाभिधानं संपूर्णम् ॥

Subject: Mātrkānighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition but full of scrip-
torial errors.

On the title page is given:—

नन्दनभट्टकृतं मातृकाकोशपुस्तकमिदं जगन्नाथपण्डितस्य ॥

The Mātrkākośa of Nandabhaṭṭa is not available in print.
The work deals with the technical expressions of Mantraśāstra.

॥ मेदिनीकोशः ॥

5023. MEDINIKOŚAH.

Burnell's Catalogue No. 5557. Page 51. Right column.
Substance—Paper. Size—19×5½ inches. Sheets—60.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—2800. Author—Medinikāra. Incomplete.

Beginning:

इषाङ्गाय नमस्तस्मै यस्य मौलिविलम्बिनी ।

जटावेष्टनजा शोभां विभावयति जाह्नवी ॥

पूर्वाचार्यकृतीर्वीक्ष्य शब्दशास्त्रं निरूप्य च ।

नानार्थःशब्दकोशोऽयं लिङ्गभेदेन कथ्यते ॥

*

*

*

नानार्थकोषपुस्तकभारार्जनदुःखहानये कृतिनः ।

मेदिनीकरकृतकोशो विशुद्धलिङ्गोभिलिख्यतामेकः ॥ १३ ॥

॥ कैकम् ॥

को ब्रह्मणि समीरात्मयमदक्षेषु भास्करे ।

मयुरेऽग्नौ च पुंसि स्यात्सुखशीर्षजलेषु कम् ॥

End :

शान्ताः स्थुर्यद्यपि श्वान्ता वर्णानामनुसारतः ।

..... शुभमस्तु ॥

Colophon :

हान्तवर्गः ॥

संवत् १७२ (२) समये आषाढशुक्लत्रयोदश्यां लिखितम् ॥

लक्ष्मीनारायणेन ॥ शुभं भूयात् लेखकपाठकयोः ॥ राम राम ।

सामराजदीक्षितस्य ॥

Subject : Medinīkośa.

Remarks:—On the last sheet is given:

सामराजीयपुस्तके बालाजी पन्थानिदिधलातीनि मेदिनीकोश न्याय-
सूत्र चित्रपटी ॥

The author of the Medinī calls himself Prāpakarasūnu, son of one Prāpakara. We do not know his real name. The date of this author is still open to doubt. Dr. Bhandarkar regards him as later than Śaṅkara in which case, the earliest date of the author may be only the 15th century. Others regard him as earlier than Mallinātha. The work has been published by the Chowkhamba Press, Benares. The present Ms. is dated Samvat 171-? The last digit is missing. Anyhow the Ms. belongs to the 17th century (about 1650 A. D.).

॥ मेदिनीकोशः ॥

5024. MEDINĪKOŚAH.

J. L. Collection No. 707. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—25. Lines—10 to 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—550. Author—Medinīkara. Incomplete (Wants end).

Beginning—Same as No. 5023.

End:

प्रथितं गुम्भिते कान्ते हिंसिते च त्रिलिङ्गकम् ।

गमस्तिः किरणे सूर्ये ना स्वाहायाञ्च योषिति ॥

Colophon: (Sheet No. 21)

इति णान्तः ॥

Subject: Nānārthaśabdakośah.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given

रङ्गभट्टगोस्वामीयम् ॥

मुद्रलेखरो जयति ॥

The work is titled Nānārthaśabdakośa but it happens to be identical with the Medinīkośa described under No. 5023. The present Ms. belonged to Raṅgabhaṭṭa Gosvāmin. The work has been published by the Chowkhamba Press, Benares under the title Medinīkośa.

॥ मेदिनीकोशः ॥

5025. MEDINĪKOŚAH.

Burnell's Catalogue No. 5558. Page 51. Right column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Sheets—19.
 Lines—10 or 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—400. Author—Medinīkara. Incomplete.

Beginning :

अथ यान्तवर्गः ॥

ज्यामातरि वसुधायामौर्व्यां शुक्लीवमङ्घ्रि गगने च ।

End:

विशालाक्षो हरे ताक्ष्ये विशालाक्षीरथ स्त्रियाम् ।

सङ्कटाक्षोऽथवद्रेस्यात्कटाक्षसहितेऽपि च ॥

Colophon :

इति भ्रान्तवर्गः ॥

इति मेदिनीकोशः समाप्तः ॥

॥ शुभमस्तु ॥

श्री साम्बसदाशिवो जयतिराम् ॥

श्रीरेणुका जयतिराम् ॥

Subject: Medinīkośa.

Remarks:—The Ms. is in a good condition.

॥ मेदिनीकोशः ॥

5026. MEDINĪKOŚAḤ.

J. L. Collection No. 708. Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4$
 inches. Sheets—59. Lines—9 to 13 to a page. Script—
 Devanāgarī. No. of Granthas—1500. Author—Medinīkara.
 Incomplete.

Beginning—Same as No. 5028.

End:

ह्रीं निषेदुषि वसेत्तद्वत्...प्रयोज्यवत् ।

मन्दरस्तु पुमान्यद्वच्छैलमन्दारया.... ॥

Colophon:—(Sheet No. 55).

यान्तवर्गः ।

Subject: Nānārthakośa otherwise known as Medinīkośa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given

रङ्गनाथीयः । रङ्गणभट्टगोस्वामिनां पुस्तकम् ॥

॥ मेदिनीकोशः ॥

5027. MEDINĪKOŚAḤ.

J. L. Collection No. 709. Substance—Paper. Size—13 × 5 inches. Sheets—93. Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2300. Author—Medinīkara. Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5028.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given

सुहृलभट्ट महादेवभट्ट

॥ रसशब्दसराणिः ॥

5028. RASĀŚABDASARANĪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10468. Page 52. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—8 (72-74). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—28. Author—? Complete.

Beginning:

पदानि काव्यपूर्वाणि सङ्गृह्यात्र प्रयोगतः ।
 रसशब्दसरण्याख्यनिघण्टुः कथ्यते मया ॥
 इन्द्रे भोगवतीनाथो मन्मथे केलिनीप्रियः ।
 सुरे निलिम्पः कुत्कीरः पर्वते च निगद्यते ॥

End:

प्रमाणिका रत्नदीप्तौ करिण्या रेणुका मता ।
 करिमूल्ये राजवाता पशुमूल्येऽथमूलिका ॥

Colophon :

रसशब्दसरणिनिघण्टुः समाप्तः ॥

शिवायै जनन्यै नमः शिवाय जनकाय नमः ॥

Subject : Rasasābadasaraṇiḥ.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The author of the Rasasābadasaraṇi is unknown. The work is not available in print. The Ms. is full of scriptorial errors.

॥ राजकोशनिघण्टुः ॥

5029. RĀJAKOŚANIGHANṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 5544. Page 48. Left column.

Substance—Paper. Size— $12\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—18. Lines—9 to 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—370. Author—Raghunāthapaṇḍita. Complete.

Beginning :

राजा ज्ञेयः पादशाहः स्वामी साहेब ईरितः ।

अन्तःपुरन्तु दारुणीत्यादुर्यवनभाषया ॥

युवराजा परिज्ञेयो बलीयहदनामकः ।

शाहजादाराजपुत्रः प्रधानः पेशवा तथा ॥

End :

इणं वारो गोयतिः स्यादाशीबन्दीति शब्दिता ।

दिण्ढीकस्तु घाण्डोरादालः स्यादापणं ध्वजः ॥

Colophon :

इति श्रीशिवच्छत्रपतिप्रियामात्येन नारायणाश्वरिसूनुना रघुनाथपण्डि-

तेन शिवराजनियोगतः कृते राजव्यवहारकोशे पण्यवर्गो दक्षमः

समाप्तः ॥

व्यासान्वयादिचन्द्रेण लक्ष्मणव्याससूनुना ।

कोशोऽयं दुण्डिराजेन रघुनाथमुक्ते कृतः ॥

यथामति विचार्यैव नामान्यर्थानुसारतः ।

वितानीयं मया कार्यमार्यैरत्र मनो मनाक् ॥

माता यस्य सती गुणार्चितगुणारानागि नाग्री इन्

महंशाभरणं पिताश्वरिवरो नारायणाख्यः सुधीः ।

तेन...शिवसार्वभौमनृपतिप्रेमैकधाम्ना समा-

न्नातोऽयं रघुनाथनामविदुषा तोषाय कोशः सताम् ॥ ३ ॥

भीरस्तु लेखकपाठकयोः ॥

Subject : Rājakośanighaṣṭu.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Though in the colophon we find the work attributed to

Raghunātha, it is clear from the verses found after the colophon that the real author was Dhunḍirājavāsa, the commentator on the Mudrārākṣasa. Consequently the work should have been composed in the middle of the 17th century, A. D.

॥ राजकोशनिघण्टुः ॥

5030. RĀJAKOŚANIGHANṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 5545. Page 48. Left column. Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—31. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—870. Author—Rāghunāthapaṇḍita. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5029.

Remarks:—The Ms. is in good condition. A paper transcript of this work is available in this library. See T. V. No. 488.

॥ राजकोशनिघण्टुः ॥

5031. RĀJAKOŚANIGHANṬUḤ.

J. L. Collection No. 710. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—8. Lines—10 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—95. Author—Raghunātha. Incomplete.

Beginning :

श्रीदक्षिणामूर्तिगुरवे नमः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥

मदोत्कटकटभ्रमज्जमरवृन्दपक्षानिला-
 शनप्रद्युदितस्फुरत्फणिकणामणिज्योतिषा ।
 घनीभवदनेकयाद्वतिमुत्से(?) सखे चिन्तय
 प्रवालदलमञ्जुलं किमपि तुन्दिलं तन्महः ॥

End :

स्यादन्तर्द्वारपालस्तु हरं वंकिप्रकीर्तितः ।
 दोलत्वंकी महाद्वारपाल इत्यभिधीयते ॥

Colophon : (Sheet No. 7)

श्रीमद्व्यासकुलसमुद्भवेन धुण्डिराजेन रघुनाथस्याङ्गया विरचिते राज-
 कोशे उपोद्धातप्रकरणं समाप्तम् ॥

Subject: Rājakośanighaṇṭṭu.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition, but full of scriptorial errors. The work is not available in print.

॥ वर्णदीपिका ॥

5032. VARNADĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10465 g. Page 58. Left column.
 Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—5
 (88-92). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of
 Granthas—58. Author—Svātmārāmayogin. Complete.

Beginning:

सर्वमन्त्रस्वरूपेण स्वात्मारामेण योगिना ।
 वर्णानां रूपसिद्धयर्थं कथ्यते वर्णदीपिका ॥
 कादयो व्यञ्जनाश्च स्युः स्पर्शास्ते भावसानिकाः ।
 अथान्तस्थायरलवा ह्युष्माणः शेषसाः सहाः ॥

अकारोऽस्तु शिवो ब्रह्मा विष्णुश्च कमठेऽपि च ।

मृत्युञ्जयमहामन्त्रबीजं ब्रह्मकुलोद्भवः ॥

End:

दुःस्वप्ननाशको मन्त्रः पञ्चभूतात्मसम्भवः ॥

अचः प्राणसमाख्याः स्युर्हलस्तु प्राणिनो यताः ॥

Colophon:

इति स्वात्मरामयोगिन्द्रविरचिता वर्णदीपिका नाम निघण्टुः

समाप्तः ॥

Subject: Varṇadīpikānighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The author of this work is one Svātmārāmayogin, about whom little is known.

The work is not available in print.

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5033. VIŚVAPRAKĀŚAH.

Burnell's Catalogue No. 5577. Page 51. Left column.

Substance—Paper. Size—10 $\frac{3}{4}$ × 3 $\frac{3}{4}$ inches Sheets—138.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-

thas—2400. Author—Maheshvara. Complete.

Beginning:

नमस्तस्मै नताज्ञानघनसंतमसच्छिदे ।

योगिमानसपथैकमानवेऽतर्क्यविष्णवे ॥

स्तुवीमहि महामोहकेशान्तकभिषग्वरम् ।

त्रैकालिकनिदानज्ञं सर्वज्ञं दुःस्वशान्तये ॥

कलाविलासान्मकरन्दविन्दु-

मुद्रां विनिद्रे हृदयारविन्दे ।

या कल्पयन्ती रमते कवीनां

देवीं नमस्यामि सरस्वतीं ताम् ॥

कवीन्द्रकुमुदानन्दकन्दोद्गमसुधाकरम् ।

वाचस्पतिमतिस्पर्धिशेमुषीचन्द्रिकोज्ज्वलम् ॥

* * *

यद्यस्तिवाञ्छयमहार्णवमन्थनोत्थं

प्राप्तं पदं फणिपतेर्यदि कौतुकं वः ।

विश्वप्रकाशमनिशं तदिदं निषेव्य

सम्भाव्यतां परमशेखरनैपुणश्रीः ॥

सतां पुस्तकसम्भारभारमोक्षः कृतो मया ।

नामानुशासनमिदं सम्पूर्णं तन्नु नाहुतम् ॥

एकद्वित्रिचतुःपञ्चषड्गणानुक्रमोज्ज्वलैः ।

कान्तादिवर्गैर्नानार्थसङ्ग्रहोऽयं वितन्यते ॥

End:

तथा अपश्यदद्राक्षीदित्यत्रार्थे क्रियापदम् ।

अन्वाचयस्तनूकुर्यादित्यत्रापि पदद्वयम् ॥

Colophon :

इति सकलकविचक्रमुक्ताशेखरस्य महेश्वरकरकवेः कृतौ सप्तमे-

प्रकाशः समाप्तः ॥

(Sheet No. 125)

इति सकलवैद्यराजचक्रमुक्ताशेखरस्य गद्यपद्यविद्यानिधेः महेश्व-
रस्य कृतौ विश्वप्रकाशमभिधाने नानार्थपरिच्छेदो द्वितीयः
समाप्तः ॥

Subject: Śabdabhedapra-kāśa otherwise known as Viśvaprakāśa, 1-3 paricchedas,

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The Viśvaprakāśa of Maheshvara is otherwise known as Śabdabhedā Prakāśa also.

The work has been published by the Chowkhamba Press, Benares.

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5034. VIŚVAPRAKĀŚAH.

Burnell's Catalogue No. 5578. Page 51. Left column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—1038.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2240. Author—Maheshvara. Incomplete.

Beginning—कवीन्द्रकुमुदानन्द० Same as No. 5083.

End:

एतां कृतिं कृतधियः कृतकृत्यभाव-

मापादयन्तु सद्यं सद्यन्तु चेतः ।

नित्यं महेश्वरकवः परिभावयन्तः

वाचः परोक्षतिरथा हि भवन्तु लोके ॥ ३३ ॥

Colophon:

इति सकलवैद्यराजशेखरस्य गद्यपद्यविद्यानिधेः श्रीमन्महेश्वरस्य

कृतौ विश्वप्रकाशोऽभिधानरत्ने द्वितीयः परिच्छेदः समाप्तः ॥

Subject: Śabdabhedaprakāśa 1—2 paricchedas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. Alternate sheets are sulpherated.

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5035. VIŚVAPRAKĀŚAH.

Burnell's Catalogue No. 5579. Page 51. Left column.
Substance—Paper. Size—11×3½ inches. Sheets—180.
Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
—2400. Author—Maheśvara. Complete.

Beginning:— स्तुवीमहि० Same as No. 5033.

End, colophon and subject—Same as No. 5033.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5036. VIŚVAPRAKĀŚAH.

Burnell's Catalogue No. 10429 b.

Substance—Palm leaf. Size—15×1½ inches. Leaves—65
(1-65). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—1800. Author—Maheśvara. Incomplete.

Beginning:

गण्डदानपयोधारागन्धादृतमधुव्रतम् ।

गजाननं गणेशानं गङ्गाधरसुतं भजे ॥

कल्पविधानविरिञ्चं

कल्पतरुं काश्चितेषु मनुजानाम् ।

कल्पकविनाश...

कल्पविदं कलितपद्मगाकल्पम् ॥

कलाविलासात्० Same as No. 5038.

End:

विलेशयो मूषिके स्या-

Colophon: (Leaf No. 61)

मान्तः ॥

Subject: Śabdabhedaparakāśa 1-2 Paricchēdas.

Remarks:—The Ms. is in decaying condition. This work is not noticed by Dr. Burnell.

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5037. VĪSVAPRAKĀŚAH.

Burnell's Catalogue No. 10446 b. Page 51. Right column.
Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—
101. Lines—5 to 7 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—2000. Author.—Mahēśvara. Incomplete.

Beginning—स्तुवीमहि० Same as No. 5038.

End:

अलं शकौ च निर्दिष्टं ई कल्पाणे मुखे... ॥

Colophon: (Leaf No. 99)

इति विश्वप्रकाशे मान्तवर्गः ॥

Subject: Śabdabhedaparakāśa otherwise known as Vīśvapra-
kāśa I and II Paricchēdas.

Remarks:--The Ms. is in good condition. There are some fragmentary leaves in the end containing some verses from some Kośa,

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5038. VIŚVAPRAKĀŚAH.

Burnell's Catalogue No. 10447. Page 51. Right column.
Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times 1$ inches. Leaves—92.
Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—
2000. Author—Maheśvara. Incomplete.

Beginning:

यः साहसार्कचरितदिमहाप्रबन्ध-
निर्माणनैपुणगुणागतगौरवश्रीः ।
यो वैदिकस्त्रयसरोजवनैकबन्धुः
बन्धुः सताञ्च कविकैरवकाननेन्दुः ॥

End:

भृशं प्रकर्षे चात्यर्थेऽवश्यं नित्यप्रयत्नयोः ।
अयि प्रश्नानुनययोः..... ॥

Colophon: (Leaf No 20.)

इति वैद्यराजचक्रमुक्ताशेखरस्य कविराजपरमेश्वरस्य पद्यगणविद्यानि-
धिप्रीमहेश्वरस्य कृतौ विश्वप्रकाशाभिधाने नानार्थः
प्रथमः परिच्छेदः ॥

Subject: Śabdabhedaprakāśa 1-2 Paricchedas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5039. VIŚVAPRAKĀŚAH.

J. L. Collection No. 711. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—131. Lines—5 to 13 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2000. Author—Maheshvara. I to II Paricchedas only.

Beginning—Same as No. 5084.

End:

अहोशब्दो नियोगार्थे क्षेपार्थेऽपि निबध्यते ।

मंक्षु शीघ्रे भृक्षार्थे च तत्त्वार्थे च क्वचिन्मतम् ॥

* * *

यद्यपूर्वतया किञ्चिन्नमात्रं प्रतिभाति च ।

तत्तदन्विष्यतां सद्भिर्नामपारायणादिभिः ॥ २२३० ॥

Colophon:

इति सकल + द्वितीयः परिच्छेदः

After the colophon are found:—

हृत्कन्दारे निर्मलं निर्विकारं

नित्यानन्दं निर्विकल्पं निरीहम् ।

छन्दोबोधं विश्वबन्धं शिवाख्यं

तेजो नित्यं ध्यायतां जन्म धन्यम् ।

दारुणचित्तव्याघ्रं धीरमनःखङ्गधारया हत्वा ।

अभयारण्ये कोऽपि स्वैरविहारी जयत्येकः ॥

अज्ञानमृगवरोज्झितविज्ञानोत्तुङ्गशिखरिशृङ्गतले ।

मतिसलिलशीतलाङ्गो यतिमदकलभो विराजते विहरन् ॥

सर्वासामपि विद्यानामुत्कृष्टा श्रुतिरुच्यते ।

ऋग्यजुःसामवेदानां सतकवीचमुच्यते ॥

एकादशानुवाकानामष्टमस्तिष्ठत्ययः ।

षण्णां मनूनां द्वावेव तयोराद्यः प्रशस्यते ॥

तन्मध्ये जीवरत्नं स्याच्छिव इत्यक्षरद्वयम् ।

यस्य कण्ठे विषं वीक्षणं भूषा यस्य भुजङ्गमाः ॥

तस्य देवस्य तेजांसि रक्षां कुर्वन्तु मे सदा ॥

शिवो जयतितराम् । शिवार्पणमस्तु ॥

शिवाय नमः ॥

विजयसंवत्सरे उत्तरायणे हेमन्तर्तौ पौषमासे सितेतरपक्षे एकादश्यां
मङ्गले इदं पुस्तकं शिवभक्ताप्रगण्यमन्यादीक्षितपौत्रेण गङ्गाधरा-
त्मजेन लाण्डगमहादेवेन लिखितम् ॥

शिवप्रीत्यै विलिखितं विश्वकोशस्य पुस्तकम् ।

विश्वेश्वरस्ततः प्रीतो भूयात्सर्वेष्टदामणीः ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition. Alternate sheets are sulpherated. On the title page is given

इदं पुस्तकं वृकोपनाम्नो गङ्गाधरदीक्षितस्येति ज्ञेयम् ॥

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5040. VIŚVAPRAKĀŚAH.

P. A. Collection No. 871. Substance—Paper. Size—9½ × 4¼ inches. Sheets—100. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2280. Author—Maheshvara. Incomplete.

Beginning: —Same as No. 5034.

End:

अहं स्यादनुशवे परिहासे...कर्मया ॥ २३ ॥

अहोशब्दो नियोगार्थे क्षेपार्थेऽपि निगद्यते ।

मंक्षु शीघ्रे भृशार्थे च तत्त्वार्थे च इति स्मृतम् ॥ २४ ॥

Colophon :

इत्यव्ययानेकार्थवर्गः

यद्यपूर्वतया किञ्चिन्नमानं प्रतिभाति च ।

तत्सद्विविच्यतां सद्भिर्नामपारायणादिभिः ॥ २२३० ॥

इति + महेश्वरस्य कृतौ विश्वप्रकाशे अभिधानरत्ने द्वितीयः

परिच्छेदः समाप्तः ॥

Subject : Śabdabhedaprakāśa otherwise known as Viśvaprakāśa. 1-2 Paricchedas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5041. VIŚVAPRAKĀŚAH.

P. A. Collection No. 372. Substance—Paper. Size—11×3½ inches. Sheets—14. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—168. Author—Maheśvara. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5034.

End:

॥ १८ ॥

स्यान्मदनशलाकापि सार्या कामोदयोषधौ ।

Colophon :

इति कान्तवर्गः ॥

Subject : Śabdabhedaprakāśa otherwise known as Viśvaprakāśa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5042. VIŚVAPRAKĀŚAH.

Burnell's Catalogue No. 5561. Page 51. Right column.
Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—12
(5-18). Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No.
of Granthas—200. Author—Maheśvara. Incomplete.

Beginning:

.....खड्गिलौ ॥ ६१ ॥

जनित्री जनयित्री च कफोनि कफणिस्तथा ।

बल्मीकोऽपि च बाल्मीको बाली बालिश्च कथ्यते ॥ ६२ ॥

End:

छन्दोऽनुप्रायसंसक्तं श्लेषभेदेषु निर्णयः ।

एष्वेवास्यापयोगश्च कवित्वं जानतोऽपि वा ॥ २७७ ॥

Colophon:

इति श्रीशब्दभेदप्रकाशः ॥

श्रीमल्लारिगुरुचरणसरोजं विजयतेतराम् ॥

Subject: Śabdabhedaprakāśa, or Viśvaparakāśa. 81-277 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5043. VIŚVAPRAKĀŚAH.

Burnell's Catalogue No. 5551. Page 45. Left column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Sheets—5

(4-48; 10, 11 & 48 missing). Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1300. Author—Maheshvara. Incomplete.

Beginning:

त्रैवेद्यपरिवर्हेषु बालकम् ॥

End:

माया दम्मे कृपायाञ्च मायः पीताम्बरे वरे ॥

Colophon: (Sheet No. 46)

इति मान्तवर्गः ॥

Subject: Śabdabhedaprakāśa.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ वैजयन्ती ॥

5044. VAIJAYANTĪ.

Burnell's Catalogue No. 10442. Page 50. Left column. Substance—Palm leaf. Size—15× $\frac{1}{2}$ inches. Leaves—65. Lines—8 to 5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1000. Author—Yādava. Complete.

Beginning:

अथ काण्डैरनेकार्थाः प्रोच्यन्ते विस्वतैस्त्रिभिः ।

अक्षरास्त्र्यक्षराः शेषा इति काण्डेषु ते क्रमात् ॥ १ ॥

अकारादिक्षकारान्ता नाम्नामाद्यक्षरक्रमात् ।

सङ्ग्रहे अक्षरादीनां प्रोक्तः प्रायो विना पुरा ॥ २ ॥

अर्थः स्याद्विषये मोक्षे शब्दवाच्ये प्रयोजने ।

व्यवहारे घने शब्दे वस्तुहेतुनिवृत्तिषु ॥

End:

सर्वे जनाः सहस्राद्या युगपद्वस्तुमुद्यताः ।

न कलामपि भारत्या आयुर्वर्षश्चतैरपि ॥

इति वतिजनसङ्क्षुब्धजिताङ्घ्रिः प्रथितयज्ञा ध्रुवि यादवप्रकाशः ।

व्यरचयदभिधानशास्त्रमेतत्सह वचनैः सह लिङ्गसङ्ग्रहेण ॥

एतां कृतामष्टभिरुक्तकाण्डैर्धृतस्वरूपैरिव नाममालाम् ।

धत्ता विशाला हृदयेषु.... स्वा वैजयन्तीमिव वैजयन्तीम् ॥

Colophon:

इति भट्टयादवेन विरचितायां वैजयन्त्यामनेकार्थे काण्डे लिङ्गसङ्ग्रहा-
ध्यायः ॥

समाप्ता वैजयन्ती ॥

Subject: Vaijayanti 1-8 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Yādvaprakāśa, the author of this lexicon flourished in the 10th century at Kāñcīpuram. He was the teacher of the famous Śrī Rāmānujācārya, the great Viśiṣṭādvaita philosopher of South India.

The work has been published by Dr. Oppert from Madras.

॥ वैजयन्ती ॥

5045. VAIJAYANTĪ.

Ms. No. 15441. Substance—Palm leaf. Size—12½ × 1 inches. Leaves—72. Lines—4 to 5 to a Page. Script—

Grantha. No. of Granthas—600. Author—Yāda. Complete.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. The whole is fragmentary.

॥ वैजयन्ती ॥

5046. VAIJAYANTĪ.

Burnell's Catalogue No. 5556. Page 50. Left column. Substance—Paper. Size— $12\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—5. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—180. Author—Yādavabhāṭṭa. Incomplete.

Beginning:

वागीश्याद्याः + गजाननम् ॥

अथ काण्डैः० Same as No. 5045.

End:

वर्षीस्तायुनिनभ्याञ्च व्रज्या पर्यटने गतौ ।

विधा विधानेहस्त्वभेभृत्यामृद्धिप्रकारयोः ॥

Subject: Vaijayantī.

Remarks:—The Ms. is in good condition. It is full of scriptorial errors.

॥ वैजयन्ती ॥

5047. VAIJAYANTĪ.

Burnell's Catalogue No. 10463 c. Page 50. Left column.

Substance—Palm leaf, Size— $16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—

6 (7 to 12). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—65. Author—Yādavabhaṭṭa. 8th Kāṇḍa only.

Beginning:

अथ नाम्नामिहोक्तानामनुक्तानाञ्च सर्वशः ।

सामान्यलक्षणैः कैश्चित्क्रियते लिङ्गनिर्णयः ॥

End:

सङ्ग्यार्थस्यावहुर्ब्रीहेयथानेकावधूरिति ।

विरोधे पूर्वदोषस्य लोकतः शेषमुच्येत् ॥

Colophon:

इति सामान्यलिङ्गाः ॥

इति यादवभट्टावभौमविरचितलिङ्गनिर्णयनिघण्टुः

समाप्तः ॥

Subject : Vaijayantī. Eighth Kāṇḍa only.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ वैजयन्ती ॥

5048. VAIJAYANTĪ.

P. A. Collection No. 339. Substance—Paper. Size—9½×4 inches. Sheets—4. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—50. Author—Śrīnivāsa. Complete.

Beginning:

श्री हयग्रीवाय नमः ॥

श्रीवेङ्कटेशो जयति ॥

भियं विधिञ्च संन्याप्य भुजकीर्त्यनुषङ्गिणी ।

सौवर्णी वेङ्कटविभोर्वैजयन्ती पुनातु नः ॥ १ ॥

देशस्य गौडतैलिङ्गकर्णाटद्रविडोक्तिभिः ।

श्लिष्टामदुष्टां गीर्वाणीं वार्णीं सन्तो विदन्तु मे ॥ २ ॥

End:

पाताले प्यालसाम्राट् दिवि बलमथनो भूप्रदेशेषु भूषा

भङ्क्त्वा साहित्यकोशान् यदि मम फणितेः साम्यमस्ति भुवन्तु ।

वक्ताहं श्रीनिवासो मम हृदि च मतिप्रेरकः श्रीनिवासो

यावान् देवो न यावान् त्रिजगति च कविः प्रागभूदग्रतः स्यात् ॥

Colophon:

इति श्रीनिवासविरचिता वैजयन्ती संपूर्णा ॥

श्रीवेङ्कटेशः प्रीयताम् ॥

Subject: Vaijayantī.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

This Vaijayantī is different from the work of Yādava-bhaṭṭa. The author of this work is Śrīnivāsa and this is not available in print.

॥ वैजयन्ती ॥

5049. VAIJAYANTĪ.

P. A. Collection No. 840. Substance—Paper. Size—10½ × 8½ inches. Sheets—4. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—50. Author—Śrīnivāsa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5048.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ शब्दचन्द्रिका ॥

5050. ŚABDACANDRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10465. Page 49. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves
—11 (29-39). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No.
of Granthas—100. Author—Bāṇa. Complete.

Beginning :

विद्यारण्यगुरुन् सार्वभौमाद्यखिलसत्कवीन् ।
नमस्कृत्याथ बाणेन क्रियते शब्दचन्द्रिका ॥
स्वर्गे सारस्वतपुरी भोगभूमिस्तु सैरिकः ।
गीर्वाणनगरी वीरसाधारणपुरीति च ॥

End:

मालवण्डालको म्लेच्छो नीचोऽस्पृश्योऽथ पञ्चमः ।
तद्भेदाः शृङ्गलाः काला यादनाः पांसुका नराः ॥

Colophon:

इति बाणकविविरचितायां शब्दचन्द्रिकायां मनुष्याधिकारः
पञ्चमः सर्गः ॥
निघण्टुश्च समाप्तः ॥
श्रीहरे सर्वलोकशरण्य ॥

Subject: Śabdacandrikā. 1-5 Tarāṅgas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The Śabdacandrikā of Bāṇabhaṭṭa belongs to the 14th century. This Bāṇa is identical with the author of the Pārvatī-

pariṇaya and other works. The work is not available in print.

॥ शब्दचिन्तामणिनिघण्टुः ॥

5051. ŚABDACINTĀMAṆINIGHANTUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10463 q. Page 51. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
103. Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of
Granthas—35. Author—Vyāsaṣaṭṭhalācārya. Complete.

Beginning :

श्रीमदानन्दतीर्थाय तीर्थपादाय योगिने ।
नमस्कृत्वाथ नानार्थशब्दचिन्तामणीर्यते ॥
वसुन्धरा धरायाञ्च शक्तिमत्यां निगद्यते ।
कुमारः पार्वतीसूनौ मन्मथे च कुशञ्जये ॥

End :

वैकुण्ठो विष्णुलोके च विष्णौ सूर्ये च मारुते ।
ऋषिबृक्षे च दुर्वायां व्रीहावपि निगद्यते ॥

Coleophon :

इति श्रीव्यासविठ्ठलाचार्यविरचितशब्दचिन्तामणिनिघण्टुः

समाप्तः ॥

Subject : Śabdacintāmaṇinighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The author, Vyāsaṣaṭṭhala was a Madhva Brahmin of South India. He probably belongs to the 18th century. The work is not available in print.

॥ शब्दप्रदीपिका ॥

5052. ŚABDAPRADĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 5078. Page. 41. Right column.
 Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Sheets—
 18. Lines—10 to 12 to a Page. Script—Devanāgarī.
 No. of Granthas—200. Author—Kavikumbhīnasanātha.
 Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

भ्रान्त्यापशब्दतिपिरे राजमार्गमजानताम् ।
 शब्दप्रदीपिकां दत्ते कविकुम्भीनसाधियः ॥
 प्रायः सन्दर्भयोग्यानि पदान्याहृत्य कोशतः ।
 ततस्ततः समालोक्य क्रियते शब्ददीपिका ॥
 विस्मृतश्लोकसन्दर्भव्याजाचेष्टिङ्गनिर्णयः ।
 ऊह्यतां कस्य वा न स्याद्व्यासङ्गेन तु विस्पृतिः ॥
 नानार्थास्तत्र चित्यन्तां शब्दलिङ्गार्थरूपतः ।
 प्रायो विश्लेष्यनिघ्नानां भेदः सम्प्रतिपद्यताम् ॥
 स्वस्तिकः सर्वभेदे च बाहुवन्धे च वक्षसि ।
 सम्यक्ः स्वारथौ खड्गेत्यासको बुद्धदेऽपि च ॥

End:

सर्वलोकप्रमोदाय निर्मिता शब्ददीपिका ।
 तत्र पश्यन्ति रूपाणि त एव प्रौढवीक्षणाः ॥

Colophon:

इति श्रीविष्णुसंज्ञान्ववायप्रासेद्वेन सत्यसन्धेन कविकुम्भीनसनाथेन

प्रणीता शब्दप्रदीपिका प्रकाशते । निघण्टुः समाप्तः ।

Subject : Śabdapradīpikā.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ शब्दप्रदीपिका ॥

5053. ŚABDAPRADĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10463 j. Page 50. Right column and Page 51. Left column. Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—23 (38 to 60). Lines—1 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—250. Author—Kavikumbhīnasādhīpa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5053.

॥ शब्दभेदनिर्देशः ॥

5054. ŚABDABHEDANIRDEŚAH.

J. L. Collection No. 712. Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—11. Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—375. Author—Śrī Harṣa. Complete.

Beginning :

प्रबोधमाधातुकशान्दिकानां

कृपाश्रुपेक्ष्यापि सतां कवीनाम् ।

कृतो मया रूपमवाप्य शब्द-

भेदप्रकाशोऽखिलवाक्ययाग्ये ॥

विद्यादगारमागारमपगामापगामपि
 अरातिमारातिमथो अम आमश्च कीर्तितः ।
 भवेदमर्ष आमर्ष अङ्करोऽङ्कूर एव च
 अन्तरीक्षमन्तरिक्षमगस्त्योऽगास्तिरित्यपि ॥

End:

छन्दोऽनुग्रामसंसक्तश्लेषभेदेषु निर्णयः ।
 एष्वेवास्त्योपयोगश्च कवित्वं जानतोऽपि वा ॥ ७७ ॥

Colophon:

इति श्रीशब्दभेदनिर्देशः ॥ संवत् १८११ ॥

Subject: Śabdabedanirdeśa.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ शब्दभेदप्रकाशः ॥

5055. ŚABDABHEDAPRAKĀŚAH.

Burnell's Catalogue No. 5562. Page 51. Right column.

Substance—Paper. Size—8½ × 8¼ inches. Sheets—6

Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—130. Author—?. Complete.

Beginning:

प्रबोधमाधातुमशाब्दिकानां

कृपाश्रुपेत्यापि सतां कवीनाम् ।

कृतो मया रूपमबोधशब्द-

भेदप्रकाशोऽखिलवाङ्मयाब्धेः ॥ १ ॥

प्रायो भवेद्यः प्रचुरप्रयोगः

प्रामाणिकोदाहरणप्रतीतिः ।

रूपादिभेदेषु विलक्षणेषु

विचक्षणो निम्निनुयात्तमेव ॥ २ ॥

*

*

विद्यादगारमागारमपगामापगामपि ।

अरातिमारातिमथो अम आमश्च कीर्तितः ॥ ५ ॥

End;

तथाप्यपदद्वाराक्षीदित्यत्रार्थे क्रियापदम् ।

... ..दित्यन्यत्र पदद्वयम् ॥ १३३ ॥

Colophon:

इति शब्दभेदप्रकाशः ॥

Subject : Śabdabhedaprakāśa.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The work is attributed to Bhaṭṭoji Dīkṣita in the Madras Government Oriental Mss. Library, Descriptive Catalogue Vol. III. No. 1757.

॥ शब्दरत्नसमन्वयः ॥

5056. ŚABDARATNASAMANVAYAH.

Burnell's Catalogue No. 5559. Page 52. Right column.

Substance—Paper. Size—6½ × 3½ inches. Sheets—192.

Lines—7 to 10 a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—1200. Author—Sahaji. Complete.

Beginning:

विविच्य विविधान् कोशान्स्वयं विपुलया भिया ।

वितनोति महाराजः शब्दरत्नसमन्वयम् ॥

अः वामुदेवे

आः ब्रह्मणि

इः कामे

ईः लक्ष्म्याम्

उः शङ्करे कोमलमन्त्रणे

ऊः केशवे

ऋः देवमातरि

ॠः दनुजेशे

ऌः देवमातरि

End:

॥ अथ क्ष च ॥

देववृक्षः = सप्तपर्णे

भूतवृक्षः = शाकोटे

वातरूक्षः = वातुले

विशालाक्षः = हरे

Colophon:

इति श्रीमन्महाराजरचिते कोशसङ्ग्रहे ।

श्रान्तवर्गोऽभवत्पूर्णः शब्दरत्नसमुच्चये ॥

इति श्रीमन्महोदधिबेलाबलयिते इलाबलयविख्यातकीर्तेः सकलकला-

निधेर्विद्यारण्यपञ्चाननस्य श्रीमन्महाराजशाहराजस्य कृतौ शब्द-

रत्नसमन्वयाभिधे राजकोशे क्षान्तवर्गः सम्पूर्णतामगमन ॥

Subject: Śabdaratnasamanvaya.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The Śabdaratnasamanvaya was compiled by Śāhajī, king of Tanjore 1684-1710. The work is not available in print.

॥ शब्दरत्नसमन्वयः ॥

5057. ŚABDARATNASAMANVAYAH.

Burnell's Catalogue No. 5560. Page 52. Right column.

Substance—Paper. Size—9 $\frac{1}{2}$ × 3 $\frac{1}{2}$ inches. Sheets—11 (2-32). Lines—9 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1500. Author—Śāhajī. Incomplete.

Beginning:

लृकारः स्याद्देवमातर्यपि लृनागिमातरि ।

एकार उच्यते विष्णौ ऐकारः स्यान्महेश्वरे ॥

End:

कार्मुको वारनार्याञ्च करिमूर्धनि राक्षसे ॥ * *

गर्भो भूणेऽर्भके कुक्षौ सन्धौ पनयकण्ठके ॥

Colophon: (Leaf No. 80)

शब्दरत्नसमन्वये राजकोशपरपर्याये नान्तवर्गः ॥

Subject: Śabdaratnasamanvaya.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ शब्दरत्नाकरः ॥

5058. ŚABDARATNĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 5555. Page 47. Left column.

Substance—Paper. Size—12½×4½ inches. Sheets—66.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1050. Author—Vāmanabhaṭṭabāṇa. 1-3 Kāṇḍas,

Beginning:

गिरित्राक्षीनीलनीरजहिमकरमर्कयुतद्युतसमानम् ।

विघ्नादिभेदकुलिशं दन्तिमुखं नौमि सच्चिदानन्दम् ।

*

*

*

ब्रह्माविश्वश्रद्धात्मभूः शतवृत्तिर्धाताविधाताविधिः

वेधा हंसरथो विरिञ्चिवरमरज्येष्ठो विरिञ्चोऽञ्जभूः ।

वागीश्वश्रुतुराननः सरसिजावासः स्वयम्भूरजः

कः स्रष्टा दुहिणः प्रजापतिश्चतानन्दो स्वभूर्नाभिजः ॥

End:

दृग्दृष्टिरक्षिनयनालोचनं चक्षुरीक्षणम् ।

अम्बकं दर्शनं नेत्रं निध्यानमवलोकनम् ॥

Colophon: (Sheet No. 64).

इति वत्सकुलवामनभट्टवागविरचिते शब्दरत्नाकरे नाट्याध्यायः

सप्तदशः ॥

Subject: Śabdaratnākara 1-3 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly
ends in the middle of the Third kāṇḍa.

This is another Kośa by the same Vāmanabhaṭṭabāṇa,
whose Śabdacandrikā has been described already under
No.

The lexicon is not available in print.

॥ शब्दरत्नाकरः ॥

5059. ŚABDARATNĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 5541. Page 47. Left column.
 Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—21.
 Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—500. Author—Vāmanabhāṭṭabāṇa First Kāṇḍa
 only.

Beginning:

सोमाङ्गमुत्तंसयते वामाङ्गमवमच्युते ।

नमः परस्मै देवाय तेजोभिः पश्यते त्रिभिः ॥

वरदाग्निचितः पौत्रः पुत्रः कोमटियज्वनः ।

जागर्ति वामनो बाणो वत्सवंशशिखामणिः ॥

* * * वत्साविश्व० Same as No. 5058.

End:

अयोमणिस्त्वयस्कान्तः स्यादयोविकृतिः कुशी ।

पीतलोहः स्त्रियां रीतिरारकूटकमस्त्रियाम् ॥

Colophon: (Sheet No. 4)

इति वत्सकुलवामनभट्टविरचिते शब्दरत्नाकरे आदिदेवाध्याय प्रथमः ॥

Subject: Śabdaratnākara. First Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly ends
 towards the close of the first Kāṇḍa.

॥ शब्दरत्नाकरः ॥

5060. ŚABDARATNĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 10443 a. Page 47. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—15×1½ inches. Leaves—112.
Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—
2000. Author—Vāmanabhāṭṭabāṇa. Incomplete.

Beginning:

..... भिक्षुर्दिगम्बरः

.....त्रः प्रमथाधीश ईश उग्रोऽन्धमोक्षणः

व्योमकेशो दशभुजः सर्वज्ञोऽन्धकसूदनः ॥

End:

तत्र वैदग्ध्यमौचित्यं वैदग्धी चौचितीतिवत् ।

मवार्थे योपधादस्या तत्र साहायकादिकम्(?) ॥

Colephon:

इति नपुंसकप्रकरणम् ॥

अभिनवबाणकौलं प्रस्फुटलिङ्गमसन्नदन्माती(?) ।

नित्ये निघण्टुतिलकः कविपरिषत्कर्णभूषणं भूयात् ॥

इति वत्सकुलवामनभट्टबाणविरचिते शब्दरत्नाकरे..... ।

Subject: Śabdaratnākara, 1-3 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly begins with the middle of First Kāṇḍa. The other work contained herein is some Lihāsa.

॥ शब्दरत्नाकरः ॥

5061. ŚABDARATNĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 10444. Page 47. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—20×1½ inches. Leaves—

112 (5 to 116). Lines—6 to a Page. Script—Grantha.

No. of Granthas—2000. Author—Vāmanabhāṭṭabāṇa

1-8 Kāṇḍas.

Beginning :

आदित्या असुरा हेता(?) अदितिजा लेखा निलिम्पा सुराः ।

विबुधामर्त्या दिवौकसस्त्रिदशसुपर्वादितेयमरुद्भवः ॥

End:—Same as No. 5060.

Subject: *Sabdaratnākara*. 1-3 Kāṇḍas

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ शब्दसारनिघण्टुः ॥

5062. ŚABDASĀRANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10465 h. Page 52. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—2 (93-94). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—20. Author—?. Complete.

Beginning :

स्वर्गे मुखञ्च वेगः स्यात्सिता तु सुरदीर्घिका ।

अर्कः सुरेश्वरश्चापि मुधायां कञ्जमित्यपि ॥

End :

उदकञ्चाप्युत्पले स्यात्कुमुद्वत्यनुमोदिनी ।

नलिका नालमित्युक्तं पद्मे पत्रं तु तूणिका ॥

Colophon:

इति शब्दसारनिघण्टुः समाप्तः ॥

Subject: *Sabdasāranighaṇṭu*.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 4789.

The *Sabdasāranighaṇṭu* is of unknown authorship. The work is not available in print.

॥ शब्दार्थसङ्ग्रहः ॥

5063. ŚABDĀRTHASAṄGRAHAH.

Burnell's Catalogue No. 10445. (giving in the errata list)

Substance—Palm leaf. Size—17×1½ inches. Leaves—28.

Lines—5 to 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Gran-

thas—250. Author—Śahāji. Incomplete.

Beginning:

ध्यात्वेशं चोलधरणीजानिना शाहभूभुजा ।

शब्दार्थसङ्ग्रहो बालव्युत्पत्त्यै सम्प्रणयिते ॥

वक्ता बृहस्पतिः श्रोता शक्रः कालोज्युतं समाः ।

तथापि यावच्छब्दोपन्यासी नासीदिति श्रुतम् ॥

तथाप्येष यथाशास्त्रं यथामतिं सतां मुदे ।

द्वित्र्यक्षरादिक्रमतो दिङ्मात्रेण प्रदर्श्यते ॥

अथ = मङ्गलानन्तरारम्भप्रश्नकात्स्नर्येवव्ययमेतत् ।

अक = दुःखे पापे च क्लीबं निर्जले वाच्यलिङ्गः

कक = लोले

चकः = वृत्ते

तकः = हसितरि

End:

मन्तु = अपराधे मर्त्ये च ।

कन्तुः = कन्दर्पे, विक्ते, सुखिनि, कुसले च

गन्तुः = (पटिके).....

तन्तुः = सूत्रे

इन्तुः = घातके सुखौ रोणे च

अन्तुः = सुखवति

Colophon: Nil.

Subject: Śabdārthasaṅgraha.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This is another Kośa by the same Śāhaji whose Śabdaratna-samanvaya has been described already under No. 5056. The work is not available in print.

॥ शब्दार्थसङ्ग्रहः ॥

5064. ŚABDĀRTHASAṅGRAHAH.

Burnell's Catalogue No. 10455.

Substance—Palm leaf. Size— $17 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—26. Lines—4 to 6 to a page. Script—Telugu. No. of Granthas—250. Author—Śāhaji. Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5063.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This work is not noted in Dr. Burnell's Catalogue. The other work contained herein is.

॥ श्लेषार्थपदसङ्ग्रहः ॥

5065. ŚLEṢĀRTHAPADASAṅGRAHAH.

Burnell's Catalogue No. 10464 d. Page 50. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $17 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—11 (35-45). Lines—5 to 7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—800. Author—Śrīharṣa. Complete.

Beginning:

साकेतसौधोपरि यौ सरागं विद्युत्पयोदावित्र दिद्युताते ।
 तौ पार्थिवौ चेतसि दम्पती मे दयासमेतावनिशं रमेताम् ॥
 किंदुरोजोभिरासीनमुन्दुरोरपराङ्गके(?) ।
 वादलक्ष्मीकरं वन्दे तुन्दिलं धाम सुन्दरम् ॥
 कोशान्तराणि तं वीक्ष्य समाहृत्य ततस्ततः ।
 कृतः श्रीहर्षकविना श्लेषार्थपदसङ्ग्रहः ॥
 वेदे हिरण्यगर्भे च वेदान्तज्ञेयवस्तुनि ।
 महर्षौ बोध आनन्दे ब्रह्मशब्दः प्रकीर्तितः ॥

End:

स्त्रियान्तु धेनुः कथिता साङ्ख्यशास्त्रे च कापिलम् ।
 कटुः पुमान् पिशङ्गे च स्त्रियान्तु भुजगप्रसूः ॥

Colophon:

इत्येवं कविराजेन श्रीहर्षेण महात्मना ।
 एकाध्यायेन रचितः श्लेषार्थपदसङ्ग्रहः ॥

Subject: Śleṣārthapadaśaṅgrahaḥ.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 4791.

The Śleṣārthapadaśaṅgraha of Śrīharṣa, author probably of the Naiṣadhacarita is not available in print.

॥ षडर्थनिर्णयः ॥

5066. ŚADARTHANIRNAYAH.

Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—6
(23-28). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of
Granthas—67. Author—Kavirākṣasa. Complete.

Beginning:

अञ्जे मोक्षे जले क्षीरे सिंहे सूर्येऽपि चामृतम् ।
आकाशे त्रिदिवे त्यागे ध्याने स्त्रीये च निर्णये ॥

End:

लताभेदे हरिश्चापि चन्द्रे सूर्ये च घोटके ।
विष्णौ सिंहे सुरेन्द्रे च सूरिभिः परिकीर्तितः ॥

Colophon:

इति कविराक्षसप्रणीतषडर्थनिर्णयः

समाप्तः ॥

श्रीरामभद्राय परमगुरुवे परम्यै ब्रह्मणे नमः ॥

Subject: Śadarthanirṇaya.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 4739.

The author Kavirākṣasa has brought together all those words that have six meanings.

The work is not available in print.

॥ षण्मुखवृत्तिनिघण्टुः ॥

5067. ṢANMUKHAVṚTTINIGHANṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10463 e. Page 52. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
2 (18-19). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of
Granthas—19. Author—? Complete.

Beginning :

निलिम्पकन्तु कुत्कीलामुरमन्मथपर्वताः ।
आजवं जवमन्दाब्धिमरुतस्तु प्रकीर्तिताः ॥

End:

षारीन्द्रः पालदः पारिसिंहे सिद्धरसे मृगे ।
चन्द्राङ्गः कृत्तिकाकीर्तिर्न्याघ्रे सूकरपङ्कयोः ॥

Colophon:

इति षण्मुखवृत्तिनिघण्टुः समाप्तः ॥

Subject : Ṣaṁmukhavṛttinighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 5006.

The ṣaṁmukhavṛttinighaṇṭu is of unknown authorship. The work is similar to the Ṣaḍarthanirṇaya and not available in print.

॥ सकलग्रन्थदीपिका ॥

5068. SAKALAGRANTHADĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10468 r. Page 48. Right column.
Substance—Palm leaf. Size—16½ × 1½ inches. Leaves—
103. Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Gran-
thas—85. Author—Sanatkumāra. Complete.

Beginning :

श्रीमद्वैकुण्ठवासाय वैकुण्ठायामितात्मने ।
केशवाय महाक्लेशवारणाय नमो नमः ॥
विश्वम्भरा धरा देवि रोहिणी विश्ववक्त्रमा ।
विश्वकृष्टिमहाश्यामा चारुणी चारिणी मही ॥

End.

सरधा मधुमधी स्यान्मधुसम्पादिनी स्मृता ।

तन्त्रेदे वम्भरालिख तीव्रास्याः कन्दवः स्मृताः ॥

Colophon:

इति सनत्कुमारीयकृतौ सकलग्रन्थदीपिकायां कोशाङ्गोनाम

दशमोऽध्यायः ।

Subject: Sanatkumārīyanighaṇṭu. 10th Kāṇḍa only.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see remarks under No. 5006.

The Sakalagranthadīpikā of Sanatkumāra is a big work dealing with various topics. The tenth section of that work happens to be a section on the Kośas. The present Ms. represents the Kośa section. The work is not available in print.

॥ सञ्जीवनी ॥

5069. SAÑJĪVANĪ.

Burnell's Catalogue No. 10454, Page 48. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—15×1½ inches. Leaves—49.

Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas

—1000. Author—Lakṣmīnṛsimha. Complete.

Beginning:

वैकुण्ठादिसुरैरीड्यो वैकुण्ठरमणभियः ।

अकुण्ठविक्रमः पातु कण्ठादुपरि केसरी ॥

प्राचा मताजुसारेण नात्यव्यो नातिविस्तरः ।

सतां सञ्जीवनी नाम निष्पटुः कियते मुदे ॥

द्वैतं द्वन्द्वं युगं युग्मं युगलं यमलं यमम् ।
उभयं द्वितयं पातु द्वयं हरिपदाब्जयोः ॥

End:

वारंवारं कारंकारं चारंचारं हारंहारम् ।
श्रावंभावं खण्डंखण्डं दर्शदशश्रान्यदप्युद्यम् ॥

Colophon:

(इति मुजनानन्दिन्यां सञ्जीविन्यां तृतीयकाण्ड)द्वयाधिकारस्तृतीयो-
ऽध्यायः ॥

स्वातीकुलाब्धीन्दुलक्ष्मीनृसिंहकविना कृता ।
सञ्जीवनीयं विदुषां जीयात्सञ्जीवनी शुभा ॥

Subject: Sañjivani. 1-3 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Lakṣmīnṛsimha is the author of this Kōṣa, Sañjivani by name. More about the author is unknown. The work is not available in print.

॥ संयमिनाममालिका ॥

5070. SAMYAMINĀMAMĀLIKA.

Burnell's Catalogue No. 10463 l. Page 47. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—108. Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—17. Author—Saṅkarabhārati. Incomplete.

Beginning:

नमस्कृत्य यतीन्द्राय शङ्करानन्दयोगिने ।
ऋषीणां नामधेयानि कथ्यन्ते सास्त्रतः कृपात् ॥

कश्यपोऽथर्वणो देवो जगत्कर्ता महाशुनिः ।

अगस्त्यः कलशीपुत्रस्तपनः पीतना...रः ॥

End:

गर्ग्यो ज्यौतिषिको मुख्यो मार्गेयस्तस्य नन्दने ।

इत्यादयो मुनीन्द्राः स्युः सर्वलोकैकचारिणः ॥

Colophon:

इति शङ्कराचार्यविरचिता संयमिनाममालिका समाप्ता ॥

Subject: Samyamināmamālikā.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The Samyamināmamālikā by Śaṅkara has been printed in extenso in Roman script by Dr. Burnell in his "Classified Index to Sanskrit Mss. in the Sarasvati Mahal Palace Library, Tanjore." (page 47). The author is a Śaṅkara whose identity is unknown.

॥ सुप्रसिद्धपदमञ्जरी ॥

5071. SUPRASIDDHAPADAMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 10463 n. Page 48. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—5 (75-79). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—42. Author—Murārī. Complete.

Beginning:

मसारसारवर्णाय मयूरायूरमौलिने ।

वारणकूरसन्तापवारणाय नमो नमः ॥

भवेदनन्तशब्दानामभिधानान्यनेकशः ।

तत्र सङ्गृह्य कतिचित्क्रियते नामसङ्ग्रहः ॥

ब्रह्मा विधाता विश्वात्मा तस्य शक्तिः सरस्वती ।

वाणीं विश्वमयीं ब्राह्मीं तस्य पुत्रो हि नारदः ॥

End:

विश्वमूर्तिर्भूमदनवजीरः क्षत्रियो विराट् ।

सेनासमूहे चक्रं स्यात्परराष्ट्रे तु राष्ट्रकम् ॥

Colophon.

इत्युमामहेश्वरप्रसादसाधितैश्वर्यधुर्येण श्रीपतिसार्वभौमेन मुरारि-
कविना विरचितमुप्रसिद्धपदमञ्जरीनिघण्टुः समाप्तः ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see remarks under No. 5006.

The Suprasiddhapadamānjari by Śrīpati Śārvabhauma Mura-
rikavi. Who this author is, we cannot say at present.
The work is not available in print.

॥ हारावली ॥

5072. HĀRĀVALĪ.

Ms. No. 15410, a. Substance—Palm leaf. Size— $11\frac{1}{2} \times \frac{3}{4}$
inches. Leaves—78. Lines—3 to 5 to a Page. Script
—Grantha. No. of Granthas—400. Author—Puruṣottama.
Complete.

Beginning:

भुजगपतिविमुक्तस्वच्छनिर्मोकवल्ली-

विलसितमनुकुर्वन्त्यस्य गङ्गाप्रवाहः ।

शिरसि रमसभास्वन्मालतीदामलक्ष्मीं

लघयति हिमगौरः सोऽस्तु नः साध्यसिद्धयै ॥

विषमनयनशम्भूचन्द्रमौलिर्मंगली

वृषभगतिगणेशौ लेलिहानो वृषाङ्कः ।

त्रिपुरदहनभूलिस्थानुखदाङ्कहिण्डी-

प्रियतमशितिकण्ठाः भर्गकल्माषकण्ठौ ॥

End:

हित्वा महाशान्दिकताभिमानं

मात्सर्यमन्यत्र समुभिनीय ।

हारावलीं यो विदधाति कण्ठे

विदग्धगोष्ठीषु परं विभाति ॥

Colophon:

इति महाशान्दिकपुरुषोत्तमविरचिता हारावली सम्पूर्णा ।

Subject: Hārāvālī.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The other works contained herein is a Nighaṇṭusaṅgraha. Puruṣo-
tama's Hārāvālī has been printed by the Nirṇayasagara,
Press, Bombay.

॥ हेमचन्द्रीयम् ॥

5073. HEMACANDRĪYAM.

Burnell's Catalogue No. 10464 f. Page 45. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—17×1½ inches. Leaves—
14 (60-73). Lines—4 to 5 to a Page. Script—Telugu.
No. of Granthas—200. Author—Hemacandra. Com-
plete.

Beginning:

वसुन्धराधरापत्यपुरातनतपःफलम् ।
 वदने द्विरदभेष्टं वन्दे प्रत्युद्देशान्तये ॥
 पदानि कानि सङ्गृह्य प्रसिद्धानि प्रयोगतः ।
 क्रियते हेमचन्द्रीयं कीर्तनीयं यशःपदम् ॥
 गौरुर्ध्वलोको नाकः स्यान्निलिम्पा मरुतोऽमराः ।
 शतानन्दः शतवृत्तिः विरिञ्चिः सर्वतोमुखः ॥

End:

छन्दः पक्षोगरुद्राजश्छन्दनञ्चतनूरुहम् ।
 कुलायः पञ्जरं नीढं पेशिकोशश्च पुष्करे ॥

Colophon:

इति हेमचन्द्रीये पक्ष्याद्यधिकरो नाम एकादशोऽध्यायः ॥
 हेमचन्द्रीयनिघण्टुश्च समाप्तः ॥

Subject: Hemacandriyanighaṇṭu. 1-11 Adhyāyās.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see remarks under No. 4791.

The Hemacandriya is another work of Hemacandra, remarks about whom have been made under No. 4726. The work is not available in print.

॥ सर्वसङ्ग्रहनिघण्टुः ॥

5074. SARVASAṆGRAHANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10451. Page 52. Right column.

Substance—Palm leaf. **Size**—16×1½ inches. **Leaves**—115. **Lines**—5 to 9 to a Page. **Script**—Telugu. **No. of Granthas**—3000. **Author**—?. **Incomplete**.

Beginning:

कौमोदकः शौरिरितिदुग... क्षत्रे चाक्षिमध्यमाः ।

End:

कक्ष्या बृहत्तिकायां स्यात्कान्त्यामध्यमबन्धने ।

हर्म्यादीनां प्रकोष्ठे च कार्यहेतौ प्रयोजने ॥

Colophon: Nil.

Subject: Sarvasaṅgrahanighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The Sarvasaṅgrahanighaṇṭu is evidently a compilation, based upon other lexicons. The author is unknown and the work is not available in print.

॥ नानाविधनिघण्टुवचनम् ॥

5075. NĀNĀVIDHANIGHAṆṬUVACANAM.

Burnell's Catalogue No. 10466. Page 85. Left column.

Substance—Palm leaf. **Size**—19×1 inches. **Leaves**—25. **Lines**—1 to a Page. **Script**—Telugu. **No. of Granthas**—120. **Author**—? **Incomplete**.

The compiler has taken passages from the Amara, Vaija-yanti and other Kōṣas, and the works have been classified according to the subject they deal with. The name of the compiler is not known.

॥ निघण्टुसङ्ग्रहः ॥

5076. NIGHANTUSANĠGRAHAH.

Ms. No. 15410 b. Substance—Palm leaf. Size— $18\frac{1}{4} \times \frac{7}{8}$ inches. Leaves—15. Lines—2 or 3 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—35. Author—?. Incomplete.

The work consists of extracts from various lexicons.

॥ छन्दस् ॥

CHANDAS.

॥ छन्दस्सूत्रम् ॥

5077. CHANDASSŪTRAM.

Burnell's Catalogue No. 5958. Page 58. Right column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—41.

Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—800. Author—Piṅgala. Complete.

Beginning:

जे विविहमतसाअरपारं पन्तो विविमलमइ हेल ।

पढं मासतरण्हो णावोसो पिगलो जअइ ॥ १ ॥

End:

सालूरा ॥

कइ पिगलभणइ असदाचवु आलीसएदुरुअ सुजाणं ।

Colophon:

इति श्रीपिगलमन्थः समाप्तः ।

शके १५९८ नले मार्गशुद्ध १ चन्द्रे लिखितः त्र्यम्बकज्योतिर्विद्वा ॥

Subject: Chandassūtra.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given:—

‘पिगलपुस्तकं त्र्यम्बकज्योतिर्विद्वाम्’

This work is the basic text book on Sanskrit Prosody. Piṅgala, its author is very old; probably he belongs to the pre-Christian Era. There is a tradition which identifies him with Patañjali, the author of the Mahābhāṣya.

The work is available in print, having been published by the Nirnayānāgara Press, Bombay.

The present Ms. is dated Aka 1598 corresponding to
A. D. 1676.

॥ छन्दस्सूत्रम् ॥

5078. CHANDASSŪTRAM.

Burnell's Catalogue No. 5959. Page 58. Right column.
Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—14.
Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—200. Author—Piṅgala. Incomplete.

Beginning:

पत्थारे तह मिलिचामरवरंदीसतिवजुजलं रुवं ।

वेण बिगन्धचामररसंहारं विमेश्रुतिकं? ॥

End :

वाणकलसप्रगणगणितमिहसुल्लं शेषगुरुललितं वर-
वृत्तसारम् ॥

Colophon:

इति पिङ्गलं समाप्तम् ॥

Subject: Chandassūtra.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition, and full of
scriptor al errors. On the title page is written विद्याराय ॥

॥ छन्दस्सूत्रव्याख्या ॥

5079. CHANDASSŪTRAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5860. Page 58. Right column.
Substance—Palm leaf. Size— $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Sheets—

94. Lines—9 to 12 to a Page. No. of Granthas—2400.

Author—Lakṣmīnātha. Incomplete.

Beginning :

गोपीपीनपयोधरद्वयमिलचेलाञ्चलाकर्षणा

केलिब्यापृतचारुचञ्चलकराम्भोजं व्रजत्कानने ।

द्राक्षामञ्जुलमाधुरीपरिणमद्वाग्विभ्रमं तन्मना-

गद्वैतं समुपास्महे यदुकुलाम्बं विचित्रं महः ॥

*

*

*

भट्टश्रीरायचन्द्रः कवित्रिबुधकुले लब्धदेहः भुतो यः

श्रीमन्नारायणारूयः कविमकुटमणिस्तत्तनूजोऽजनिष्ट ।

तत्पुत्रो रायभट्टः सकलकविकुलरूपातकीर्तिस्तदीयो

लक्ष्मीनाथस्तनूजो रचयति रुचिरं पिङ्गलार्थप्रदीपम् ॥

श्रीरायभट्टतनयो लक्ष्मीनाथः समुल्लसत्प्रतिभः

छन्दसि पिङ्गलभणितेस्तनुते टीकासुदारमतिः ॥

End :

एतानि पञ्चचत्वारिंशत्स्थानानि अन्यान्यपि प्रस्तार-

गत्या स्वबुद्ध्या सुधीभिरुद्धानि छन्दासीत्युपरम्यते ॥

Colophon :

पिङ्गलाचार्यरचितमार्थवृत्तप्रकाशकम् ।

छन्दःप्रदीपममलं जगद्भवनदीपकम् ॥

मुनीपुरसभूमीभिर्मितेव्ये भाषणे सिते ।

नागराजतिथौ भक्त्या लक्ष्मीनाथो व्यरीरचत् (?) ॥

इति श्रीतार्किकचक्रचूडामणिश्रीमद्रायणभट्टात्मजलक्ष्मीनाथविरचित-

....मात्रावृत्तारूयः प्रथमः परिच्छेदः ॥

शकेयुग(४)शरा(५)शुगे(५)दु(१)गणितेऽङ्गिगहायने

शि...सि पूर्णिमोत्समातिथौ शनेर्वासरे ।

लिलेस्त्र जुनरे पुरे सु....नामा कविः

फणीअकृतापिङ्गलसाललितां(१) भुरहीपिकाम् ॥

ल.. कितैलेग दीमां छन्दःप्रदीपिकाम् ।

धृत्वा चिन्वन्तु विबुधाः वृत्तरत्नानि.... ॥

Subject: Chandassūtravyākhyā otherwise known as Piṅga-
lārtha Pradīpa. First Pariccheda.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Bhaṭṭa Lakṣmīnātha is the author of this commentary. He tells us that he is the son of Rāmāyaṇabhaṭṭa. The date of the composition is given as samvat 1657, corresponding to 1600 A. D. The present Ms. is dated śaka 1554, corresponding to 1632 A. D. Probably the Ms. was copied from the author's original itself. The work does not seem to have been printed so far.

॥ छन्दोमञ्जरी ॥

5080. CHANDOMANĀJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 5365. Page 53. Left column.
Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—80.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—500. Author—Gaṅgādāsa Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

वन्दे प्रणम्य गोपालं वैद्यगोपालदासजः ।

सन्तोषाचनवच्छन्दो गङ्गादासस्तनोत्यदः ॥

सन्ति यद्यपि भूषांसच्छन्दोग्रन्था मनीषिणाम् ।

तथापि सारमाकृष्य नवकार्थोयमुद्यतः (लवकार्थं ममोद्यमः) ॥

इयमन्युतलीलाद्या सद्गुत्ता जातिशालिनी ।

छन्दसां मञ्जरी कान्ता सम्यकण्ठे लगिष्यति ॥ २ ॥

End:

परीन्दःपदकानने नयनदीनाथे सुधादीधितिः

तर्कभोषिसरोरुहे सुतरणिः साङ्ख्यादिकुञ्जं करी ।

ज्योतिर्वैद्यकभारतागमसरोहंसः कवित्वे कुटी

भट्टश्रीपुरुषोत्तमो विजयते यस्यात्र शिष्यः कविः । ३ ॥

Celephon:

इति छन्दोमञ्जर्यां षष्ठ्यवकः गद्यलक्षणः । सयाप्ता छन्दोमञ्जरी ।

शके १६१२ प्रमोदसंवत्सरे पुढ्यवद्यषष्ठीशुकवासरे विश्वनाथसू-

रिणा लिखितमिदं पुस्तकं समाप्तिमगमत्

Subject: Chandomañjarī 1-6 Stabakas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Gaṅgādāsa, son of Vaidyagopāladāsa is the author of this work. The present Ms. is dated śaka 1612, corresponding to A. D. 1690. No. 5867 was copied in śaka 1608 or 1686 A. D. The author therefore should be older than that date at any date. The work has been published from Calcutta in 1915.

॥ छन्दोमञ्जरी ॥

5081. CHANDOMANJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 5866. Page 58. Left column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{4} \times 4$ inches. Sheets—38.

Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—500. Author—Gaṅgādāsa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5080.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given

‘लिखितेयं श्रीपतिना’

This Ms. was copied by Śrīpati.

॥ छन्दोमञ्जरी ॥

5082. CHANDOMANJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 5367. Page 58. Left column.

Substance—Paper. Size— $9 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—19.

Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—500. Author—Gaṅgādāsa. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5080.

Colophon:

समाप्ता छन्दोमञ्जरी । शके १६०८ श्रवणसंवत्सरं कार्तिककृष्णदशम्यां
नागेशभट्टश्रीगणेश्वरमकरेण

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This Ms. was copied in śaka 1608 or A. D. 1686.

॥ प्रस्तारविचारः ॥

5083. PRASTĀRAVICĀRAH.

Burnell's Catalogue No. 5085 c. Page 41. Right column.

Substance—Paper. Size— $7 \times 8\frac{1}{2}$ inches. Sheets—11.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—50. Author—? Complete.

Beginning:

श्रीः सर्वगुणो मुखान्तर्लो यरावन्तलगौ सतौ ।

गमध्याद्यौ ज्भौत्रिलोकोऽष्टौ भवन्त्यत्र गणाः स्रिका ॥

End:

प्रस्तारोऽयं समाख्यातश्छन्दोविचितिवेदिभिः ॥

Colophon:

इति प्रस्तारः

Subject:

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The author is unknown. The work deals with the representation of the possible combinations of the syllables, long and short, in a particular metre.

॥ प्रस्तारशेखरः ॥

5084. PRASTĀRASEKHARAH.

Burnell's Catalogue No. 11517.

Substance—Palm leaf. Size—15×1 inches. Leaves—3 (1-3). Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—45. Author—Śrinivāsa. Incomplete.

Beginning:

ऋषयो हि त्रिकालज्ञाः प्रस्तारान् तपसा व्यधुः ।

अल्पधीः किं विधास्येऽहं हृदिस्थो वक्ति मे हरिः ॥ १ ॥

अमृतं सिन्धुमथनजं दत्तं येनैव भुञ्जते देवाः ।

प्रस्ताराब्धिमथनजं स मम हृदिस्थो ददातु विद्वजः ॥ २ ॥

लक्ष्मीवेङ्कटनाम्नोस्तनयः सन् श्रीनिवासाख्यः ।

विप्रो वाजसनेयी ग्रन्थं प्रस्तारशेखरं कुरुते ॥ ३ ॥

अयं ग्रन्थो विजयतां नाम्ना प्रस्तारशेखरः ।
 प्रस्तारकौशलं सर्वं यदतो नातिरिच्यते ॥ ४ ॥
 वर्णानाम्मात्राणां छन्दः प्रस्तार एतदीयगणैः ।
 विषयानुष्टुभमार्थी(ः) शब्दा(शुद्धा)न् प्रस्तारये स्वरावपि च ॥ ५ ॥
 उक्तात्युक्तामभ्या तथा प्रतिष्ठा च सुप्रतिष्ठा च ।
 गायत्र्युष्णिगनुष्टुब्बहतीपङ्क्तिस्तथा त्रिष्टुप् ॥ ६ ॥

End :

...लोकत्रयीशब्दाः कृताः श्लोकत्रयीमिताः ।
 उद्दिष्टनष्टोच्चाराम्भ्यां गोचराम्भ्यां पृथक् पृथक् ॥ १५ ॥
 आद्याद्वर्णादेकसङ्ख्यां शतार्धैर्वर्धयेत्क्रमात् ।
 वर्णोपान्त्यान्तयोः स्फीतां सैकाञ्चोद्दिष्टमादिशेत् ॥ १६ ॥
 पञ्चाशदन्तः कोऽप्यङ्कः स्फुटश्चेत्तद्युतोऽपि वा ।
 यथासङ्ख्यं लिखेद्दर्शं शेषाङ्कं द्विः प्रवर्धयेत् ॥ १७ ॥
 शतांशे मेलयित्वैकं प्राग्वर्णं च पुनर्लिखेत् ।
 यावच्छन्दो गृहीत्वैकं नष्टोद्धारो विधीयताम् ॥ १८ ॥
 द्वाविंशतिलक्षोपरि सप्तसहस्रोपरि त्रिदशकोट्याम् ।
 कोटिं शब्दान् प्रमथुः सहस्रशिष्याः पृथग्विबुधकोटेः ॥ १९ ॥
 यः शब्दपेटिकामेनां बुद्धिमान् प्रतिपद्यते ।
 प्रस्तासिन्धुरिवागस्त्यः स सर्वैः पूज्यते बुधैः ॥ २० ॥
 एकैकभाषाग्निभिरेधमानः
 सर्वोऽस्तिशब्दः प्रलयाम्बुरूपः ।

तं श्रीनिवासः कविसार्वभौमः

प्रीत्यै सतां सञ्जगृहे कृपार्थी ॥ २१ ॥

सत्प्रीत्यै श्रीनिवासेन कृते प्रस्तारशेखरे ।

शब्दप्रस्तारकथनादध्यायः पञ्चमोऽभवत् ॥ २२ ॥

Colophon :

इति शब्दप्रस्तारः सम्पूर्णः ॥

Subject: Prastāraśekhara. Adhyāyas First and Fifth only
each containing 19 & 22 verses respectively.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The first Adhyāya deals with Varṇas and the fifth with
śabdās.

Śrinivāsa, son of Lakṣmī and Venkaṭa is the author of this
work. He belonged to the Vājasaneyāśākhā. His date is
unknown. The work does not seem to be available in print.

॥ प्रस्तारशेखरः ॥

5085. PRASTĀRĀŚEKHARAH.

J. L. Collection No. 712. Substance—Paper. Size—7×10½
inches. Sheets—2. Lines—19 to a Page. Script—Devā-
nāgarī. No. of Granthas—45. Author—Śrinivāsa. In-
complete.

Beginning:

श्रीशिवाय नमः ॥

शब्दप्रस्तारः ॥

पितरौ स्वयं रचयतः कृतिमारब्धा हि दुर्घटां शिशुना ।

लक्ष्मीवेङ्कटरमणौ मयोद्यतां कृतिमयं प्रपूरयतः ॥ १ ॥

संस्कृतान् सर्वभाषायां निर्व्यवस्थोद्भवानपि ।

यावच्छब्दान् परिज्ञातुं रचये शब्दपेटिकाम् ॥ २ ॥

वर्णयोगान् पृथक्कृत्वा तथा मात्रादिविक्रियाम् ।

व्यक्ताः शब्दाः स्फुरन्त्यत्र श्रीश्वतुर्धा यथा फलेत् ॥ ३ ॥

End:

केवलं विनिमयेन निश्चिताः स्थूलदृष्टिपथगोचराः स्वराः ।

कालतो विनिमयेन निर्णये कालकण्ठधिषणापि विभ्रमेत् ॥ १६ ॥

सत्प्रीत्यै श्रीनिवासेन कृते प्रस्तारशेखरे ।

स्वरप्रस्तारकथनात् पष्ठोऽध्यायश्च संवृतः ॥ १७ ॥

श्रीनिवासः प्रतस्तार ग्रन्थं प्रस्तारशेखरम् ।

पश्यन्त्वाचन्द्रमस्तारं सविस्तारं बुधोत्तमाः ॥ १८ ॥

Colophon:

इति श्रीनिवासकृतो प्रस्तारशेखरः सम्पूर्णः ॥

Subject: Prastāraśekhara. Adhyāyas 5th and 6th.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The Ms. abruptly begins with the fifth Adhyāya.

॥ प्रस्तारशेखरः ॥

5086. PRASTĀRAŚEKHARAH.

J. L. Collection No. 713. Substance—Paper. Size— $5\frac{1}{2} \times 8$ inches. Sheets—4. Lines—19 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—90. Author—Śrīniivāsa. Incomplete.

Beginning, colophon and subject—Same as No. 5084.

End :

उक्तादिपङ्क्तिपर्यन्तैश्छन्दोभिर्दशभिः कृतः ।

प्रस्तारोऽयं विजयतां यथाविष्णोर्दशाकृतिः ॥ ९ ॥

उक्ता छन्दसि पूर्वसिन्नधोप्यक्रमशः पृथक् ।

अकारादिक्षकारान्तान्वर्णान् पञ्चाशदालिखेत् ॥ १० ॥

छन्दसो वर्णभूषकं पञ्चभिर्वर्धयेत्क्रमात् ।

विनैकां कंस्थितान्काग्रे बिन्दुने(नै)कादिकान्निषेत् ॥ ११ ॥

अथ तत्सङ्ख्यमेकैकं लिखेदूर्णं यथाक्रमम् ।

समा.....

Remarks:—The Ms. is in good condition The Ms. ends abruptly with the first part of the 12th Verse of the fifth Adhyāya. The contents of this work are:—

1 वर्णप्रस्तारः	18	Verses
2 मात्राप्रस्तारः	20	,,
3 विषमानुष्टुप्प्रस्तारः	15	,,
4 आर्याप्रस्तारः	16	,,
5 शब्दप्रस्तारः	1—11	Verses

॥ प्रस्तारशेखरः ॥

5087. PRASTĀRĀŚEKHARAH.

T. S. Collection No. 602. Substance—Paper. Size—8½ × 7 inches. Sheets—5. Lines—14 to 15 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—40. Author—Śrinivāsa. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5084.

End :

नष्टं विभज्योर्ध्वकोष्ठैः शेषं लक्षणमालिखेत् ।

लघ्वंसैकं पुनर्भङ्क्त्वा लिखेच्छेषं तथा पुनः ॥

Colophon:

सत्रस्यै श्रीनिवासेन + अध्यायोऽभूत्तुर्थकः ॥

Subject: Prastāraśekhara 1-4 Adhyāyas.

Remarks:--The Ms. is in good condition.

॥ वृत्तमणिकोशः ॥

5088. VRTTAMANIKOŚAH.

Burnell's Catalogue No. 11517 h.

Substance—Palm leaf. Size— $16 \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—
5. Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Gran-
thas—165. Author—Śrinivāsa. Complete.

Beginning:

त्रेषाद्रिज्ञरणो नित्यतरुणो रमणश्रियः ।

कौस्तुभाभरणो विश्वोद्धरणस्त्रायतां हरिः ॥

लक्ष्मीवेङ्कटनाम्नोस्तनयः सन् श्रीनिवासाख्यः ।

विप्रो वाजसनेयी ग्रन्थमिमं प्राह वृत्तमणिकोशम् ॥

End:

पाताले व्यालसम्प्रादपि बलमथनो भूप्रदेशेषु भूयाः

भङ्क्त्वा साहित्यकोशान्यदि मम भणितेः साम्यमस्ति नृवन्तु ।

वक्ताहं श्रीनिवासः हृदि मम च मतिप्रेरकः श्रीनिवासः

यावान्देवो नयवांस्त्रिजगति च कविः प्रागभूदग्रतः स्वात् ॥

Colophon :

इति वृत्तमणिकोशे षष्ठो विष्कम्भः ॥

Subject : Vṛttamaṇikośa. 1-6 Viṣkambhas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The same Śrīnivāsa, who wrote the Prastāraśekhara is the author of another treatise on Sanskrit Metrics and it is called Vṛttamaṇikośa.

The work is published by the Śrī Vāṇī Vilas Press, Srirangam.

॥ वृत्तमणिकोशः ॥

5089. VṚTTAMANIKOŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 11517 i.

Substance—Palm leaf. **Size**—16×1½ inches. **Leaves**—2 (4 & 5). **Lines**—8 to a Page. **Script**—Grantha. **No. of Granthas**—60. **Author**—Śrīnivāsa. **Incomplete.**

Beginning :

निजनिभसद्विट्पुरुषैः व्यभिचरति ॥ ५१ ॥

End, colophon and subject—Same as No. 5088.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वृत्तमणिकोशः ॥

5090. VṚTTAMANIKOŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 11517 j.

Substance—Palm leaf. **Size**—16×1½ inches. **Leaves**—

2 (4 & 5). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—60. Author—Śrīnivāsa. Incomplete.

Beginning, end colophon and subject—Same as No. 5089.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वृत्तमणिकोशः ॥

5091. VṚTTAMANIKOŚAH.

Burnell's Catalogue No. 11517 k.

Substance—Palm leaf. Size— $16 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—8. Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—90. Author—Śrīnivāsa. Incomplete.

Beginning :

बहुमेने त्रिदशेश्वरोऽपि मधवा ॥

End, colophon and subject—Same as No. 5088.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वृत्तमणिकोशः ॥

5092. VṚTTAMANIKOŚAH.

Burnell's Catalogue No. 10562. Page 58. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{3}{8}$ inches. Leaves—9. Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—165. Author—Śrīnivāsa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5088.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ वृत्तमणिकोशः ॥

5093. VṚTTAMANIKOŚAH.

T. S. Collection No. 716. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Sheets—18 (2-19). Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—150. Author—Śrinivāsa. Incomplete.

Beginning :

मयौ पूर्वं जरौ मध्ये सतावन्ते मनौ त्रिषु ॥ ४ ॥

अष्टगणलघुगुरुणां विज्ञातुं नामपूर्वकं रूपम् ।

सूत्रं संग्रथयामस्तेषां नामाक्षरैर्दशभिः ॥ ५ ॥

End, colophon and subject—Same as No 5088.

Remarks: —The Ms. is in good condition.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5094. VṚTTARATNĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 5353. Page 53. Left column.

Substance—Paper. Size— $7\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—24.

Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—450. Author—Kedārabhaṭṭa Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

सुखसन्तानसिद्धयर्थं नौमि ब्रह्माच्युतार्चितम् ।

गौरीविनायकोपेतं शङ्करं लोकशङ्करम् ॥

सर्वशास्त्रार्थतत्त्वज्ञः पथ्येकोभूद्विजोत्तमः ।

तस्य पुत्रोऽस्ति केदारः शिवपादार्चने रतः ॥

तेनेदं क्रियते छन्दो लक्ष्यलक्षणसंयुतः ।

वृत्तरत्नाकरं नाम बालानां सुखसिद्धये ॥

End:

वंशेऽभूत्कश्यपस्य प्रकटगुणगणः शैवासिद्धान्तवेत्ता

विभ्रः पत्न्येकनामा विमलतरमतिः वेदतत्त्वावबोद्धा ।

केदारस्तस्य सूनुः शिवचरणयुगाराधनैकाग्रचित्तः

छन्दस्तेनाभिरामं प्रविरचितमिदं वृत्तरत्नाकराख्यम् ॥

Colophon:

इति वृत्तरत्नाकरे षष्ठोऽध्यायः

Subject: Vṛttaratnākara 1-6 Adhyāyas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given 40 ślokas beginning with:—

तं भूषुतामुक्तिमुदारहासं

बन्धे यतो भव्यभवं दयाश्रीः ॥ १ ॥

चिरं विरञ्जिर्न चिरं विरञ्जिः

साकारतासत्त्वसतारकासा ॥ २ ॥

तामसीत्यसति सत्यसीमता

माययाक्षमसमक्षयायमा ॥ ३ ॥

कावापञ्जीतारकायाविषाया

प्रेधाविद्यानोष्णकृत्यं निवासे ॥ ४ ॥

Kedārabhaṭṭa's Vṛttaratnākara is the most popular work on Sanskrit metrics in use to day. Kedāra is the son of one Pāṇḍyaka and was a great devotee of Śiva.

Kedārabhaṭṭa is at any rate older than the 15th century. Mallinātha has used this work in his commentaries. But how much older we cannot say at present. The work has been published by the Nirṇayasāgara Press, Bombay.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5095. VṚTTARATNĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 5357. Page 58. Left column.
Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—7
(1-7). Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No.
of Granthas—250. Author—Kedārabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5094.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given:—

‘ इदं पुस्तकं नीलकण्ठपुण्ड्रे वृत्तरत्नाकरम् ’

The other work contained herein is Dhīśodhanī—a commentary on the Vṛttaratnākara.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5096. VṚTTARATNĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 5352. Page 58. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $8\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—11.
Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas
—150. Author—Kedārabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5094.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5097. VRTTARATNĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 10292. Page 53. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—6. Lines—9 or 10 to a Page. Script—Grantha. No of Granthas—250. Author—Kedārabhaṭṭa Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5094.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

ॐ लगकियां सुधीः कुर्यात्तमायेकसिताः क्रमात्

* प्राक्कान्तावूर्ध्वमधो गुलध्वावृत्तसंख्यमेकैकम् ।

द्विगुणं द्विगुणद्वयादिष्वच्छन्दोस्त्रिखसुप्रस्तारे(१) ॥

समाप्तं वृत्तरत्नाकरम् । सिद्धिविनायकाय नमः ।

नारायणेति नाम्नाभूदंशे वत्से तु भूसुरः ।

तस्य पुत्रो रामनामा ह्यलिखत्पुस्तकं स्फुटम् ॥

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5098. VRTTARATNĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 10293. Page 53. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—8. Lines—7 or 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—160. Author—Kedārabhaṭṭa. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5094.

End :

उपर्षाद्यादुरेरेवमेकस्यादिलगकिया ।

लगकियां..... ॥

Colophon :

वृत्तरत्नाकरे पञ्चमोऽध्यायः ॥

Subject: Vṛttaratnākara 1-6 Adhyāyas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly ends with the beginning of the 6th Adhyāya.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5099. VṚTTARATNĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 10489 a. Page 53. Left column.
 Substance—Palm leaf. Size— $15 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—6.
 Lines—6 to 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—150. Author—Kedārabhaṭṭa. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5094.

End :

संख्यानमध्वयोगश्च षडैते प्रत्ययाः स्मृताः

Colophon :

इति केदारविरचिते वृत्तरत्नाकरे षट्प्रत्ययो नाम प्रथमोऽ(षष्ठो)

ध्यायः ॥ वृत्तरत्नाकरः समाप्तः ॥

Subject: Vṛttaratnākara.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5100. VṚTTARATNĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 10489 b. Page 58. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $12\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—5
 (18-22). Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of

Granthas—150. Author—Kedārabhaṭṭa. Incomplete.
Beginning—Same as No. 5094.

End :

त्रिगुणनवलघुरवसीति गुरुरिति दळयुगकृततनुरिह
रुचिरा ॥

Colophon :

इति वृत्तरत्नाकरे द्वितीयोऽध्यायः ॥

Subject : Vṛttaratnākara.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5101. VṚTTARATNĀKARAH.

T. S. Collection No. 715. Substance—Paper. Size—11×4½ inches. Sheets—6. Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—125. Author—Kedāra. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5094.

End :

रसत्वं स्वैध्मौन्सौररगुरुयुता मेघविस्फूर्जिता स्यात् ॥

Colophon: (Sheet No. 3)

इति वृत्तरत्नाकरे मात्रावृत्तप्रकारे द्वितीयोऽध्यायः ॥

Subject : Vṛttaratnākara 1-3 Adhyāyas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly ends in the middle of the third Adhyāya.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5102. VṚTTARATNĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 10234. Page 83. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $15 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—54. Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—200. Author—Kedārabhaṭṭa. ? Incomplete.

Beginning:

मौगौहंसरुतमेतत् ।

कालिन्दीतटचरं जसिन्कुण्डे नृपुरनिदनादैः ।

रम्भं हंसरुतमाहो नाश्राविन्यगपितजातम् ॥ १ ॥

End

मौ न्लौगः स्याद्भ्रमरविलसितम् ।

यश्चक्षु.... सिजेय

.....भ्रमरविलसितम् ।

तत्पादाब्जे मम हृदयमपि

तत्त्वन्वीतप्रतिकलममलम् ॥

Coleophon: Nil.

Subject: Vṛttaratnākara.

Remarks;—The Ms. is in a fairly good condition. The definitions of Vṛttas are given from Vṛttaratnākara with the examples in śloka.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5103. VṚTTARATNĀKARAH.

J. L. Collection No. 714. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$

inches. Sheets—10. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—180. Author—Kedārabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5095.

Colophon:

इति + षष्ठोऽध्यायः ॥

हेबिलम्बिसंवत्सरे दक्षिणायने हेमन्तर्तौ मार्गशीर्षमासे कृष्णपक्षे चतु-
र्दश्यां समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

On the title page is given

पुण्डोपनाम्नः वेङ्काजीनायकस्यैवं पुस्तकम् ॥

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This Ms. was copied in the cyclic year Hevilambi, Dakṣiṇāyana, Hemantartu, Mārgaśīrṣa month, Black fortnight, 14th day.

This Ms. belonged to Venkājinaṣyaka.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5104. VṚTTARATNĀKARAH.

J. L. Collection No. 715. Substance—Paper. Size—9×4 inches. Sheets—8. Lines—8 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—120. Author—Kedārabhaṭṭa. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5094.

End:

रसयुगहयेनः सौरलौ गोयदाहरिणी तदा ॥

मन्दाक्रा..... ॥

Subject: Vṛttaratnākara.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वृत्तरत्नाकरव्याख्या ॥

5105. VṚTTARATNĀKARAVYĀKHYĀ.

T. S. Collection No. 1066. Substance—Paper. Size—8½ × 4 inches. Sheets—20. Lines—7 to 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—850. Author—Paṇḍitacin-tāmaṇi. Complete.

Beginning :

कान्यामृतरसाधारः केदारो यानचीकरत् ।

स्ववाक्कुमुदिनीजातच्छन्दःकुमुदकोरकान् ॥ १ ॥

यदर्शरसलोभेन यन्मानसमधुव्रताः ।

परितो यान्भ्रमन्तीह तेषां काम्यार्थसिद्धये ।

द्विजराजः स्वधीज्योत्स्नायोगाबुद्ध्या तानिमान् ।

बुधचिन्तामणिश्चक्रे वृत्तपुष्पप्रकाशनम् ॥

End :

अग्रेऽग्रेऽङ्गुलाधिक्यम् । अधः अधोऽधोऽपि अङ्गुलिका-

व्याप्तिर्यतः ततोऽधोऽपि अङ्गुलादिकं तथेत्यर्थः ॥

Colophon :

इति श्रीमत्पद्माव्यप्रमाणपागवासीणधुरीणविद्यानिधयपराभिधानपण्डि-

तचिन्तामणिविरचितायां वृत्तपुष्पप्रकाशनाख्यायां वृत्तरत्नाक-

रटीकायां षष्ठोऽध्यायः ॥

Subject: Vṛttaratnākara, otherwise known as Vṛttapuspapra-kāśana 1-6 Adhyāyas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Paṇḍita Cintāmaṇi is the author of this commentary. The work is not available in print.

॥ वृत्तरत्नाकरव्याख्या ॥

5106. VṚTTARATNĀKARAVYĀKHYĀ.

T. S. Collection No. 1065. Substance—Paper. Size—13×6 inches. Sheets—22. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—550. Author—Nārāyaṇa. Incomplete.

Beginning :

शुक्लां + शान्तये ॥

श्वेताम्भोधिस्थितं दैवं शुद्धस्फटिकसन्निभम् ।

वाग्विभूतिप्रदं साक्षाद्गन्धर्वकन्धरम् ॥

नृसिंहयज्वनः पुत्रो नारायणपुरोहितः ।

वृत्तरत्नाकरव्याख्यां व्याकरोति यथामसि ॥

प्रारीप्सितस्य ग्रन्थस्य विघ्नसमाप्तिप्रचयगमनार्थमिष्ट-
देवतानमनं करोति ॥

सुखसन्तान + शङ्करम् ॥

स्पष्टोऽर्थः ।

End:

नवमालिनीन्जौर्म्यौ ॥ नो जौयश्चताभरसम् । नभौ-
ज्यौ द्रुतपदाम्बुखरं ता । त्र्यौजौ मत्तकोकिलम् ॥
तमौजौ ललिता

Colophon :

इति पिङ्गलसूत्रे षष्ठोऽध्यायः ॥

इति पिङ्गलनामविरचितं वृत्तरत्नाकरं सव्याख्यानं संपूर्णम् ॥

इदं पुस्तकं हेवलम्बिनामसंबत्सरे आषाढमासे शुक्लपक्षे पञ्चम्य
शुक्रवारे समाप्तं जातम् ॥

इदं कुप्पुस्वामिनामिति ज्ञेयम् ॥

करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

Subject : Vṛttaratnākaravyākhyā 1-6 Adhyāyas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

In the Grantha edition of the Vṛttaratnākara, published from Madras in 1915, is contained the commentary of Nārāyaṇa.

॥ वृत्तरत्नाकरव्याख्या ॥

5107. VṚTTARATNĀKARAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5357 b. Page 53. Left column.

Substance—Paper. Size— $1\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—44 (8-51). Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1000. Author—Śrinātha. Complete.

Beginning :

प्रणम्याखिललोकेशं पूर्वाचार्यानुसारिणा ।

गोविन्दभट्टविदुषः श्रीनाथारूपेण सनुना ॥

End :

प्रस्तारादयः प्रत्ययाः प्रमाणीनीति मतानि ज्ञाता छन्दः-

शास्त्रार्थवेत्तुभिः पिङ्गलाद्यैः पूर्वाचार्यैरिति ॥

Colophon :

इति श्रीमत्कविशार्दूलेन श्रीनाथेन विरचितायां वृत्तरत्नाकरव्याख्यायां
धीमोक्षधां षष्ठोऽध्यायः

Subject: Vṛttaratnākaravyākhyā otherwise known as Dhīśo-
dhanī 1-6 Paricchēdas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The other
work contained herein is

वृत्तरत्नाकरः

Śrinātha's commentary too is available in print in the
Grantha edition of 1915, referred to above.

॥ वृत्तरत्नाकरव्याख्या ॥

5108. VṚTTARATNĀKARAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5363. Page 53. Left column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—85
(Leaves 18-20 are missing). Lines—10 to a Page.
Script—Devanāgarī. No. of Granthas—650. Author
—Śrinātha. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5107.

End:

तच्छन्दो गाथेति छन्दोविद्भिः कथितम् ।

एतादृशं काव्येषु कविभिर्नप्रयोज्यमिति ॥

Colophon ;

इति वृत्तरत्नाकरव्याख्यायां षष्ठमोऽध्यायः ॥

Subject: Vṛttaratnākaravyākhyā otherwise known as Dhīśo-
dhanī. 1-5 Adhyāyas.

Remarks:—The Ms. is in a good condition.

॥ वृत्तरत्नाकरव्याख्या ॥

5109. VṚTTARATNĀKARAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10295. Page 58. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $16 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—51.
Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—
1800. Author—Śrīnātha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5107.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ वृत्तरत्नाकरव्याख्या ॥

5110. VṚTTARATNĀKARAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10296. Page 58. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $11\frac{1}{2} \times 1$ inches. Leaves—
88. Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Gran-
thas—1300. Authors—Śrīnātha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5107.

Remarks:—The Ms. is in good condition. There is one loose leaf
at the end dealing with the same subject.

॥ वृत्तरत्नाकरव्याख्या ॥

5111. VṚTTARATNĀKARAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10297 b. Page 58. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $16 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—

12 (29-40). Lines—9 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—450. Author—Śrinātha. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5107.

End:

युग्मरचिता । युग्मपादवद्विरचिता । प्रवृत्तकस्य द्विती-
यचतुर्थपादवत्प्रथम..... ।

Colophon: (Leaf No. 85)

इति श्रीमत्कविशार्दूलेन श्रीनाथेन विरचितायां धीशोधन्यां
प्रथमोऽध्यायः

Subject: Vṛttaratnākaravyākhyā otherwise known as Dhīso-
dhanī. 1-2 Adhyayas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वृत्तरत्नाकरव्याख्या ॥

5112. VṚTTARATNĀKARAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10297 a. Page 58. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—18×1½ inches. Leaves—
21. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Gran-
thas—500. Author—?. Complete.

Beginning.

ओम् ॥

सङ्करं श्रीकरं नत्वा सवृत्तं वृत्तसिद्धये ।

वृत्तरत्नाकरस्याहं वक्ष्ये टीकां लघीयसीम् ॥

कश्चिदित्यादिप्राज्ञः शिवपदार्चने रतः शिवस्व पादा-
र्चने निरतः सकलविद्यानां ज्ञाता चतुःषष्टिकलाप्रवीणः

छन्दःशास्त्रविशारदः छन्दःशास्त्रेऽतीव शिक्षितः केदा-
रो नाम कश्चिदसौ तेन छन्दः क्रियत इति सम्बन्धः ॥

End:

त्रयोविंशत्यक्षराणि भवन्ति । तां पदांगुलिपरिमिते
भूमेगे वृत्तानि भवन्तीति सर्वत्रैवं समुच्चेयम् ।

Colophon:

इति वृत्तरत्नाकरटीकायां षष्ठोऽध्यायः । समाप्ता चेयं वृत्तरत्नाकरटीका ॥

हरिः ॐ शुभमस्तु ॥

Subject: Vṛttaratnākaraṭīkā otherwise known as Laghuṭīkā
1-6 Adhyāyas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This is an anonymous commentary. The work is not avail-
able in print.

॥ वृत्तरत्नावली ॥

5113. VṚTTARATNĀVALĪ.

Burnell's Catalogue No. 5864. Page 53. Right column.
Substance—Paper. Size—13½ × 5½ inches. Sheets—
124. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—8000. Author—Sadāśiva Muni. Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

लक्ष्मैतत्सप्तमगा गोपेता भवति नेह विषमेजः ।

षष्ठोऽयं नलघूवा प्रथमेऽर्धे नियतमार्यायाः ॥

*

*

*

वारिजभवदनाम्बुज-

रङ्गखलवर्णिनीं भजे वाणीम् ।

चत्वारि यत्पदानि

स्फुरन्ति योगीन्द्रवृन्दस्व ॥

End :

श्रीनाथं कलये सदाश्रितावनदधं

विदितश्चवृत्तवृन्दमदा ।

यद्वत्विबोधवैभवा-

त्पृथगपि च सुगुरोरुपदेशम् ॥

*

*

*

भातात्भाग्यवशान्मदीयचेतसि भानो-

स्तनयातटवनसञ्चरन्नुत्सिहः ।

यश्वत्स्मरणेन दैत्यराट्

सुत इव गतभयोऽस्तु च स श्रीः ॥

Colophon :

इति श्रीसच्चिदानन्दयोगीन्द्रचरणाम्भोरुहबन्धरायमाणमानसश्रीकृष्ण-

करुणाकटाक्षलब्धसारस्वतसदाशिवमुनिप्रणीतवृत्तरत्नावली स-

म्पूर्णा ॥

Subject : Vṛttaratnāvali 1-5 Aśvāsas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. There is a loose sheet containing certain ślokas from Harivamśa etc.

We do not know much about Sadāśivamuni, the author of this work. There is a reference to Śrinātha and probably that Śrinātha is the commentator on the Vṛttaratnākara, referred to above.

The work is not available in print.

॥ वृत्तरत्नावलिः ॥

5114. VṚTTARATNĀVALIḤ.

Burnell's Catalogue No. 10560 a. Page 53. Right column.
Substance—Palm leaf. Size—14 $\frac{3}{4}$ × 1 $\frac{1}{4}$ inches. Leaves—
8 (1-8). Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—120. Author—Venkaṭeṣa. Complete.

Beginning:

म्यस्तजभनगालक्षेत्येभिर्दशभिरक्षरैः ।

सकलं वाङ्मयं व्याप्तं त्रैलोक्यमिव विष्णुना ॥

आदिमध्य + गुरुलाघवम् ॥

* * *

भीमान् दन्तिमुखो देवः श्रेयांसि विदधातु नः ।

यत्प्रसादेन निर्विघ्नं सिद्ध्यन्ति कृतिनां क्रियाः ॥

माभूत्सङ्गो जननि जनैस्तै-

र्मत्ता येषां मतिरिह विचैः ।

भाग्योदारैर्भवतु विहारो

भक्तैः सार्धं तव कृपया मे ॥

मत्तावृत्तम् ॥

End:

अत्र कोलाहलं कृत्वा जनतामुक्तबुद्धयः ।

वाग्विभूतिममृदयर्थं स्तोत्रं पठत सर्वदा ॥

Colophon:

वृत्तरत्नावलिरियं वेङ्कटेशेन गुम्भिता ।

सुदृशां हृदयेनैव सुचिरं धार्यतां मुदा ॥

अवधानसरस्वत्याः सूनुनात्रिकुलेन्दुना ।

रचिता वेङ्कटेशेन वृत्तरत्नावली नवा ॥

Subject: Vṛttaratnāvali.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given an index of Vṛttas. The other work contained is a copy similar to this.

The author, Veṅkaṭeśa tells us that he is the son of Avadhānasarasvatī of Ātareya gotra. We know of an Avadhānasarasvatī, who is the author of a work called Vedāntaśataśloki. Perhaps Veṅkaṭeśa is the son of the same person.

The work is not available in print.

॥ वृत्तरत्नावलिः ॥

5115. VṚTTARATNĀVALIḤ.

Burnell's Catalogue No. 10560 b.

Substance—Palm leaf. Size—17×1½ inches. Leaves—6 (66-71). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—100. Author—Veṅkaṭeśa. Incomplete.

Beginning and subject :

श्रीमान् दन्ति० Same as No. 5114.

End:

वातोमीं सुमुखी पश्चात्सह मौक्तिकमालया ।

दोषकारुणेन वृत्तेन ललना वैश्वदे(विका) ॥

Remarks:—The Ms. is in decaying condition.

॥ वृत्तरत्नावलिः ॥

5116. VṚTTARATNĀVALIḤ.

Burnell's Catalogue No. 10561. Page 58. Right column.
Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—9.
Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—
120. Author—Venkaṭeśa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5114.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वृत्तरत्नावलीव्याख्या ॥

5117. VṚTTARATNĀVALĪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5861. Page 53. Left column.
Substance—Paper. Size— $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—14.
Lines—16 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—450. Author—?. Complete.

Beginning:

श्रेयःप्राप्तिनिमित्तानि सेवितानि मनीषिभिः ।

श्रीरामगुरुपादाम्बरजांसि कलयामहे ॥

गुरोरपि च देवस्य नान्तरं प्रादुरागमाः ।

तस्मात्तयोश्च चरणं शरणं सततं वृजे ॥

श्रीमान् दन्तिमुखो + क्रियाः

इह किल कविकुलतिलकः पण्डितवर्यो वेङ्कटेशः प्रा-
रीप्सितानन्त...संप्रदायाविच्छेदलक्षणफलहेतुभूतस्य *
रूपं मङ्गलं निबध्नाति ॥ श्रीमानिति ॥

End:

इयं शुभा हिमकरमौलिवल्लभा
मनोहरा मरकतराजिभासुरा ।
कराम्बुजा कलितकदम्बकोरका
कलावती कलयतु काञ्चितानि नः ॥

Colophon:

इति श्रीवृत्तरत्नावलीव्याख्या समाप्ता ॥

Subject: Vṛttaratnāvalīvyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given the śloka.

मो भूमिस्त्रिगुरुः श्रियं वितनुते + प्रादुर्गणानां पृथक् ॥

The author of this commentary is unknown.

॥ वृत्तरत्नावलिः ॥

5118. VṚTTARATNĀVALIḤ.

J. L. Collection No. 716. Substance—Paper. Size— $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Sheets—4. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—40. Author—Kālidāsa. Incomplete.

Beginning :

पङ्क्तिच्छन्दसि

माभूत्सङ्गो जननि जनैस्त्वैर्मत्ता येषां मतिरिह वित्तैः ।

भाग्योदारैर्भवतु विहारो भक्तैः सार्धं तव कृपया मे ॥

चम्पकमाला ॥

End :

स्रग्विणी ॥

श्रीररेराडता येन पङ्क्तेरुह-

स्तेन नेत्राश्लेनास्तभक्तव्यथा ।

अम्ब ते विश्वसृङ्वाहुना स्रग्विणी

मूर्तिरस्तु श्रियै मोहयन्त्यै सताम् ॥

Subject : Vṛttaratnāvali 1-22 ślokaś.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This Vṛttaratnāvali is ascribed to a Kālidāsa. It is unlikely that he is the same as his famous namesake.

The work has been printed in the Grantha edition of the Vṛttaratnāṣkara published in Madras.

॥ वृत्तरत्नावलिः ॥

5119. VṚTTARATNĀVALIḤ.

J. L. Collection No. 717. Substance—Paper. Size—8×4½ inches. Sheets—3. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—45. Author—Kālidāsa. Incomplete.

Beginning :—Same as No. 5118.

End:

प्रमृदितवदना ॥

ननिररुणिम ते पदाम्भोरुहं

मनसि ननु मम सक्तं क्रियाः ।

भगवति मदभीप्सितार्थं यतः

प्रमृदितवदना त्वमापूरयेः ॥ २० ॥

Subject: Vṛttaratnāvalī 1-20 ślokaś.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वृत्तरत्नावलिः ॥

5120. VṚTTARATNĀVALIḤ.

J. L. Collection No. 718. Substance—Paper. Size—8×4½ inches. Sheets—11. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—159. Author—Kālidāśa. Complete.

Beginning—Same as No. 5118.

End:

दण्डकवृत्तम् ॥

ननिररुरुबतरोषो भवेत्तस्य

सर्वजनो वश्यतां संततं गाहने ।

समधिकतरूपशोभोज्ज्वलाः

सन्ति मालकाः संपदश्चातिशयेनराः ॥ ५५ ॥

Colophon:

इति श्रीकालिदासविरचिता वृत्तरत्नावली संपूर्णा ॥

ठठके ॥

Subject: Vṛttaratnāvalī 1-55 ślokaś.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given:

अपुनरुक्ति आर्या ॥

श्रीसदनी राजफणी शार्ङ्गितपोबलजषासङ्भावः ।

खगछायाचर्मकुली टेठेदेधीयहक्षौर्गः ॥

॥ भुतबोधः ॥

5121. ŚRUTABODHAH.

Burnell's Catalogue No. 5869. Page 58. Left column.
Substance—Paper. Size— $6\frac{1}{4} \times 3\frac{1}{4}$ inches. Sheets—9.
Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—50. Author—Kālidāsa. Complete.

Beginning:

छन्दसां लक्षणं येन भुतमात्रेण बुध्यते ।

तपहं कथयिष्यामि भुतबोधमविस्तरम् ॥

संयुक्ताद्यं दीर्घं सानुस्वारं विसर्गसंमिश्रम् ।

विज्ञेयमक्षरं गुरु पादान्तस्थं विकल्पेन ॥

End:

चत्वारो यत्र वर्णाः प्रथममलघवः षष्ठकः सप्तमोऽपि

द्वौ तावत्षोडशाद्यौ षृगमदमुदिते षोडशान्त्यौ तथान्त्यौ ।

रम्भास्तम्भोरुकान्ते मुनिमुनिमुनिभिर्यत्र कान्ते विरामः

बाले वन्द्यैः कवीन्द्रैः सुतनु निगदिता स्रग्धरा सा प्रसिद्धा ॥

Colophon :

इति श्रीकविकालिदासविरचितः श्रुतबोधश्छन्दोग्रन्थः समाप्तः ॥

Subject : Śrutabodha. 1-42 ślokaś.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Śrutabodha too is attributed to the same Kālidāsa. The work is available in print in the Chowkhamba Sanskrit Series, Benares.

॥ श्रुतबोधः ॥

5122. ŚRUTABODHAH.

Burnell's Catalogue No. 5370. Page 58. Left column.

Substance—Paper. Size—10×4 inches. Sheets—5,

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—50. Author—Kālidāsa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5121.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given:

‘इदं पुस्तकं शङ्कराजी पण्डितानाम्’

॥ श्रुतबोधः ॥

5123. ŚRUTABODHAH.

Burnell's Catalogue No. 5371. Page 53. Left column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{4} \times 4$ inches. Sheets—5.
Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—50. Author—Kālidāsa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5121.

Remarks:—The Ms. is in very good condition. Sheets are sul-
pherated.

॥ श्रुतबोधः ॥

5124. ŚRUTABODHAH.

Burnell's Catalogue No. 5372. Page 53. Left column.
Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—6.
Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—50. Author—Kālidāsa. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5121.

End:

आद्यश्लोत्रितयमथाष्टमं नवान्त्यं
चोपान्त्यं गुरु विरतौ सुभासिते स्यात् ।

Subject: Śrutabodha 1-34 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ श्रुतबोधः ॥

5125. ŚRUTABODHAH.

Burnell's Catalogue No. 5373. Page 53. Left column.
Substance—Paper. Size— $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Sheets—16.
Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
497

thas—50. Author—Kālidāsa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5121.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ श्रुतबोधः ॥

5126. ŚRUTABODHAH.

Burnell's Catalogue No. 5374. Page 53. Left column.

Substance—Paper. Size—10×4 inches. Sheets—4.

Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—50. Author—Kālidāsa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5121.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ श्रुतबोधः ॥

5127. ŚRUTABODHAH.

Not Noticed by Burnell Ms. No. 15543.

Substance—Paper. Size—8×4½ inches. Sheets—7.

Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—50. Author—Kālidāsa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5121.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ श्रुतबोधः ॥

5128. ŚRUTABODHAH.

T. S. Collection No. 601. Substance—Paper. Size—11½×4½

inches. Sheets—5. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—50. Author—Kālidāsa. Complete.

Beginning:

मस्त्रिगुरुस्त्रिलघुश्चनकारो + लघुरन्तः ॥ १ ॥

छन्दसां लक्षणं० Same as No. 5121.

End, colophon and subject—Same as No. 5121.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अलङ्कारः ॥
क

ALAṆKĀRAS.

॥ अलङ्कारमञ्जरीव्याख्या ॥

5129. ALAṆKĀRAMAÑJARĪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10550, Page 57. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—

69. Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1750. Author—Sudhindrayati. Complete.

Beginning :

यत्कर्तृकं जगदिदं यदनुप्रविष्टं

यस्मिन्मुहुर्निविशत्वे यदनन्यनाथम् ।

तं प्राणुवीमहि महीतनयाकटाक्ष-

शीयूषवीचिरचिताप्लवमादिदेवम् ॥

स्वदेहाभास्थूलंकरणकमलादृच्छविभृतं

शिलायाः स्त्रैणाढ्यंकरणचरणाम्भोरुहरजः ।

क्षणात्क्षोणीनमंकरणशरस्राटोद्भूटतरं

महोद्यन्विस्तोषीमहि महितनानारसधनम् ॥

✽

✽

✽

प्राचापुपाचामदलङ्कियार्थं

वाचायनीचानि मतामृतानि ।

सुधीन्द्रगीतं तदिदं कृतालं

क्रियागमं न स्पृहयन्ति के वा ॥

श्रीभ्युप(सुम)तीन्द्रयतीन्द्रो

व्यतनीदतनीवसीमसीममुषाम् ।

व्याख्या मन्त्रारख्यां

विवृतालङ्कारमञ्जरीहृदयाम् ॥

आसाकी सुकविमुदे स्या-

त्सदलङ्कारमञ्जरीविवृतिः ।

मधुचाराख्यापङ्कज-

सौरभलक्ष्मीरिवातिहर्षाय ॥

अथ इदानीं तत्रभवान् सुधीन्द्र इति कवीन्द्रः

“काव्यं यशसेऽर्जकृते” “काव्यात्पूजावशोलाभः” इति

काव्यप्रकाशादिग्रन्थकारोक्तानेकप्रयोजनजालफले *

* मङ्गलमाचरति ॥

बन्धेमहानिशानिजाङ्गविलसतीरेरुहाक्षीमणी

जाग्रद्गात्ररुचिं विहङ्गपरिणीचूडां सरुहासिकं ।

तं कंचिन्महिमानमुज्ज्वलपदाम्भोजव्रीध्यायिनः

सर्वात्मानपरोक्षयत्यातितरां यस्य स्मृतिर्वाञ्छितान् ॥

इति ॥

तं प्रसिद्धं कंचिन्महिमानं महत्त्वं बन्धेमहीति स-

म्बन्धः ॥

End:

उभयचित्रं यथा ॥

अत्याखण्डलखण्डपरचण्डसुराण्डे दोर्लताभिण्डात्रीरल-
रघुपतिः कोदण्डमाखण्डयत्पुण्ड्राखण्डकाण्डमण्डनमदप्रो-
हण्डकण्डप्रचण्डदण्डवीरप्रचण्ड इव वेतण्डाग्रकाण्डाभ्रा-
णीः ॥

अत्रोपमानप्रासयोर्वर्णनावुभयचित्ततः ॥

Colophon:

इति श्रीमत्परमहंसपरिभाजकाचार्यसर्वतन्त्रस्वतन्त्रश्रीमद्विजयीन्द्रपूज्य-
चरणशिष्य सुधीन्द्रयतिविरचितालङ्कारमञ्जरीव्याख्यायां मधुधा-
रासमाख्यायां शब्दालङ्कारमञ्जरीव्याख्यानं समाप्तम् ॥
श्रीरुक्मिणीसमेतश्रीकृष्णाय नमः ॥

Subject : Alaṅkāramañjarīvyākhyā.

Sudhīndrayati pupil of Vijayīndra, (both, pontiffs of the Madhavamaṭha) is the author of a work called Alaṅkāramañjarī. The author has commented upon his own work, laked Madhudhārā. The present work represents the commentary. The text also is found in this work.

Sudhīndra was living in the 17th century in the Tanjore District. The work is not available in print.

॥ अलङ्कारमञ्जरीव्याख्या ॥

5130. ALAṅKĀRAMAÑJARĪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10551. Page 57. Left column.
Substance-- Palm leaf. Size—16½ × 1½ inches. Leaves
—104. Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—1750. Author—Sudhīndrayati. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5129.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अलङ्काररत्नाकरः ॥

5131. ALAṆKĀRARATNĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 10557. Page 54. Left column.
 Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
 26. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Telugu. No. of
 Granthas—550. Author—Yajñanārāyaṇa ?. Incomplete.

Beginning:

श्रीराजगोपालाय नमः ।

पूर्व दक्षिणवामभागकरयोरन्योन्याश्लेष...

*

*

*

(Leaf No. 5) यथावा—

आस्थाने स्वसमानकुण्डलमणिधारादिभिर्भूषितै-

रासीनां रघुनाथभूमिपरिणिरग्रेमधूनां गणे ।

तेजः सर्वजगत्प्रकाशनकरं द्वीपान्तरस्थैः....

दर्शं दर्शयन्नन्यराजसुलभं साश्चर्यमासेव्यते ॥

यथा वा अस्मदीये नाटके ॥

धर्म्या गुणाः परिचिता इव सन्निधौमा-

माकारयन्ति पुनरस्य महाविशेषः ।

रुन्धन्ति हन्त रुषिता इव तन्न किञ्चि-

दत्रोपसर्तु....मपि क्षमोऽहम् ॥

End:

.....

.....

दृश्यन्ते रघुनाथभूपसविधे ते सकुचचेजसो

दीपा वासर.....में क्षणे पश्य तान् ॥

Colephon :

अलङ्काररत्नाकरः

Subject : Alaṅkāraṭnākara, a work eulogising Raghunāthānāyaka.

Remarks:—The Ms. is in good condition. In most of the places there is lacunae.

Yajñanārāyaṇa Dikṣita is already familiar to us as the author of two works, the Sābityaratnākara and the Raghunāthābhyudaya, both treating of the achievements of his patron, Raghunāthānāyaka, King of Tanjore. The present work forms the third of the group. Almost all the stanzas in the work praise the doings of Raghunāthānāyaka. The work is similar to the Pratāparudriya, Raghunāthānāyaka taking the place of Pratāparudra in this work.

The work is not available in print.

॥ अलङ्कारराघवम् ॥

5132. ALAṆKĀRARĀGHAVAM.

Burnell's Catalogue No. 5380. Page 54. Left column.
Substance—Paper. Size—13½ × 5½ inches. Sheets—212.
Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—6050. Author—Yajñeśvaradikṣita. Complete.

Beginning :

सञ्ज्ञातं स्फुटमञ्जनापरिणमद्गर्मान्तरालाघवं

किञ्चिद्वस्तु वरेण्यमस्तु सततं वः श्रेयसे भूयसे ।

मार्ताण्डग्रसने मतिं कृतवानो यस्य प्रचण्डात्मन-
 स्तेजोवैभवसम्भवेन भुवने सर्वं विधूतं तमः ॥
 स्वस्थानानतिलङ्घनेन विहितं व्यालोललम्बोदरं
 पूर्णं... पुरं पुरध्वनिकरव्यापारलीलाद्भुतम् ।
 दम्पत्योः करतालकेलिमधुरं हासाम्पदं पूर्वयो-
 र्वेतण्डाननताण्डवं व्यतनुतां चण्डान्तरायव्ययम् ॥

गुरुपादाम्बुजद्रन्ध्रं प्रणम्य दृढभक्तितः ।
 अलङ्कारं कवीशानां कुर्वेऽलङ्कारराघवम् ॥
 मनोवाञ्छितदातारं देवताचक्रवर्तिनम् ।
 श्रीरामं सपरीवारमुदाहर्तुमियं कृतिः ॥
 रामाज्ञया स्वप्ननिरूढया मे
 विनिर्मितेऽलङ्कृतिराघवेऽस्मिन् ।
 न युक्तिदौर्बल्यमुदाहृतीनां-
 न मान्द्यमित्यादरयन्तु सन्तः ॥

End:

साधकेन संशयनिवृत्तिर्यथा ॥
 दिगङ्गनाः पूर्वनृपालकीर्तौ
 क्रमेण शाखां शिथिलीभवन्त्याम् ।
 आच्छादयन्त्यद्य यशोदुकुल-
 मात्मानुकूलं तव रामचन्द्र ॥

अत्र यश्च एव दुकूलमिति रूपकालङ्कारे आच्छादव-
न्तीति साधकं प्रमाणम् । तेन यशोदुकूलयोरप्यभेदप्र-
तीतिः ।

Colophon :

इति भीचरकोरिकोण्डुभट्टोपाध्यायतनययज्ञेश्वरदीक्षितेन तिरुमलय-
ज्वप्रियसोदरेण विरचिते अलङ्कारराघवेऽर्थालङ्कारप्रकरणं सम्पूर्णम् ॥

अर्थालङ्कारमयं प्रकरणमेतज्जगत्सु यः पठति ।

रामप्रसादतोऽयं भुवनालङ्कारभावमाप्नोति ॥

वाक्पूजयालङ्कृतिराघवाख्यया महीयया दुष्करयान्यपण्डितैः ।

स लक्ष्मणोऽयं परिवारवेष्टितः प्रीणातु रामः सह सीतया सदा ॥

Subject : *Alaṅkāra-rāghava*.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The author of this work is Carakūri Yajñeśvara Dīkṣita. His father was Koṇḍabhaṭṭopādhyāya and he had an elder brother by name Tirumalayajvan. This Yajñeśvara Dīkṣita was otherwise known as Yajñanārāyaṇa also and under No. 3774 another work of this author has been already described. He commented upon his son's Citrabandharāmāyaṇa.

This work does not seem to be available in print.

॥ अलङ्कारराघवम् ॥

5133. ALAṆKĀRARĀGHAVAM.

Burnell's Catalogue No. 10547. Page 45. Left column.
Substance—Palm leaf. Size—15½ × 1½ inches. Leaves—
177. Lines—8 to a Page. Script—Telugu. No. of Gran-

thas—6050. Author—Yajñeśvardikṣita. Complete.

Beginning end, colophon and subject—Same as No. 5132.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ अलङ्कारविचारः ॥

5134. ALĀṆKĀRAVICĀRAH.

Burnell's Catalogue No. 10498 b.

Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—10. Lines—8 to 10 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—800. Author—?. Incomplete. only.

Beginning:

शब्दार्थयुगलं कान्यं निर्दोषं गुणसंयुतम् ।

अलङ्कृतमलङ्कारैरलङ्कृतमेव वा ॥

शब्दार्थौ मूर्तिराख्यातौ जीवितं व्यङ्ग्यवैभवम् ।

हारादिवदलङ्कारास्तत्र स्युरूपमादयः ॥

End:

अकाण्डभूतमानसैर्व्यवसितोत्सवैः सारसै-

रकाण्डपटुताण्डवैरथ शिखण्डिना मण्डलैः ।

दिशः समवलोकिताः स्वचक्षुनिर्मरप्रोक्तस-

म्भवत्पृथुवरुथिनीरजनिभूर..... ॥

Subject: Alāṅkāravicāra.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This is an anonymous work treating of the alāṅkāras and

connected topics. Many of the verses herein seem to have been taken from other standard works on rhetoric.

The work is not available in print.

The other works herein are

1. Kāvyaaprakāśa
2. Bhāṣāpariccheda
3. a Tarka tract.

॥ अलङ्कारसर्वस्वम् ॥

5135. ALAṆKĀRASARVASVAM.

Burnell's Catalogue No. 10532. Page 54. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves

—29-103. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Grantha.

No. of Granthas.—2000. Author—Maṅkhaka. Complete.

Beginning:

नमस्कृत्य परां वाचं देवीं त्रिविधविग्रहाम् ।

गुर्वलङ्कारसूत्राणां वृत्त्या तात्पर्यमुच्यते ॥

End:

तस्मादाभ्यासविभावाभ्यासेनैव चिरन्तनमतानुष्म-

तिः ॥

Colophon:

इति काश्मीरसन्धिविग्रहिकमल्लुङ्कृतमलङ्कारसर्वस्वाभिधानमलङ्कार-

शास्त्रं संपूर्णम् ।

इति मल्लुङ्को वितेने काश्मीरक्षितिपसन्धिविग्रहिकः ।

सुकविमुखालङ्करणं तदिदमलङ्कारसर्वस्वम् ॥

Maṅkhaka's Alaṅkārasarvasvam has been already published

in the Trivandram Sanskrit Series. The author is probably identical with the Mañkha of Śrīkaṇṭhacarita fame. In that case the work may be dated in the 12th century. For detailed remarks on the author, refer to the Introduction to the Trivandram Edition of the work.

॥ अलङ्कारसर्वस्वम् ॥

5136. ALAṆKĀRASARVASVAM.

Burnell's Catalogue No. 10538. Page 54. Left column.
 Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
 39. Lines—10 to a Page. Script—Grantha. No. of
 Granthas—2000. Author—Mañkhuka. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as N. 5135.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given:—

गुणालङ्कारवक्रोक्तिभोगतृत्वश्चिन्तिस्पृशः ।

वामनोद्भूतवक्रोक्तिभट्टेशानन्दवर्धनाः ।

॥ अलङ्कारसर्वस्वम् ॥

5137. ALAṆKĀRASARVASVAM.

Burnell's Catalogue No. 10534. Page 54. Left column.
 Substance—Palm leaf. Size— $16 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—67.
 Lines—5 to a page. Script—Telugu. No. of Granthas—
 1000. Author—Mañkhuka. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5135.

Colophon:

इति श्री + अलङ्कारसर्वस्वम् ॥

विचक्षणाः क्षीरनीरविभागमिव सूरिणः ।

...तु कृपया...वेकं गुणदोषयोः ॥

पशुपाशकुलोत्पन्नबेङ्गदेश्वरसूरिणा ।

....र्थं काव्यालङ्कारसर्वस्वं जयति ध्रुवम् ॥

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ अलङ्कारसर्वस्वव्याख्या ॥

5138. ALAṆKĀRASARVASVAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10585. Page 54. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—20 × 1½ inches. Leaves—75. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1500. Author—Samudrabandha. Complete.

Beginning:

प्रसन्नमानसाम्भोजप्रबोधनपरः क्रियात् ।

विग्रान्धकारविष्वंसं विनायकविभाकरः ॥

End:

॥ तस्मादिति ॥

सुकविमुखालङ्कारमित्यनेन नैसर्गिकशक्तिमतामेवाल-
ङ्कारज्ञानं कवित्वे गुणातिशयमादधातीतिसिद्धम् ।

Colophon:

इत्यलङ्कारसर्वस्वव्याख्यानं संपूर्णम् ॥

Subject: Alankārasarvasvavyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This work is published

in the Trivandram Sanskrit Series No. XL.

Samudrabandha's commentary on the Alāṅkārasarva ac-
companies the edition of this work in the Trivandrum Series.

॥ अलङ्कारसर्वस्वव्याख्या ॥

5139. ALAṅKĀRASARVASVAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10586 Page 54. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
105 (104-208). Lines—5 to 7 to a Page. Script—Telugu.
No. of Granthas—1500. Author—Samudrabandha.
Complete.

Beginning, end colophon and subject—Same as No. 5188.

॥ अलङ्कारसूर्योदयः ॥

201

5140. ALAṅKĀRASŪRYODAYAH.

Burnell's Catalogue No. 10548. Page 54. Left and Right
column. Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches.
Leaves—28. Lines—8 to a Page. Script—Telugu. No.
of Granthas—800. Author—Yajñeśvaradīkṣita. Com-
plete.

Beginning :

वागीशं कमलापतिं गिरिसुताधीशं गजाधीश्वरं

नत्वा देशिकपादपद्मयुगलं ध्यात्वा च चेतोऽम्बुजे ।

वृत्त्वा राघवकिङ्करं कविर.....रहं कामुकः

व्य.....सदाहरणान्मृतं विरचयेऽलङ्कारसूर्योदयम् ॥

अथालङ्कारसामान्यलक्षणमुच्यते ॥

क्षय्यातिरिक्तसंयोगात्काव्ये शब्दार्थयोर्द्वयोः ।

वर्तते धर्मभेदो यः सोऽलङ्कारः सतां मतः ॥

End:

तथान्येषामप्यलङ्काराणां संसृष्टिसङ्कराबुदाहार्यौ ॥

Colophon :

इति चरकोरिकोण्डुभट्टोपाध्यायतनयेन यज्ञेश्वरदीक्षितेन तिरुमलय-
ज्वप्रियसोदरेण विरचितेऽलङ्कारसूर्योदये संसृष्टिप्रकरणं संपूर्णम् ॥

Subject: Alaṅkārasūryodaya.

Remarks:— The Ms. is in a fairly good condition.

The Alāṅkārasūryodaya is by the same Carakūri Yajñeśvara Dīkṣita, whose Alāṅkārarāghava has been described already under No. 5132.

The work is not available in print.

॥ अलङ्कारसूर्योदयः ॥

5141. ALAṅKĀRASŪRYODAYAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10549. Page 54. Left and Right column. Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—26 (141-166). Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—700. Author—Yajñeśvara-dīkṣita. Incomplete.

Beginning:

तृतीयस्य उदाहरणम् ।

लोके पश्यति सङ्गिजेन्द्रवसुनिर्मोहापवादाकुले

प्रातर्मास्वति वारिसङ्क्रमामिषात्प्राप्ताम्बुधिब्योद्यमे(?) ।

कासारेषु पराजयेन विकसद्रत्नावुज्ज्वलना
 वेगोन्नप्रमुखेभवं सकमला शङ्खाब्जकान्तिक्षतात् ॥
 अथ सन्देहालङ्कारः ॥

End, colophon and subject—Same as No. 5140.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ एकावली ॥

5142. EKĀVALĪ.

Burnell's Catalogue No. 5828, Page 54. Right column.
 Substance—Paper. Size— $13\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—
 77. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—2100. Author—Vidyādhara. Complete.

Beginning:

प्राठेयाचलकन्यकाकुचतटीपत्रावलीशिल्पिनः
 प्रेङ्खत्फालविलोचनानलश्लिखानिष्पीतचेतोद्युवः ।
 देवस्येन्दुविभूषणस्य रुचिरं पादारविन्दद्वयं
 युष्मान् पातु सुरासुरेश्वरशिरोरत्नांशुकिञ्जलिकतम् ॥

End:

प्रतिमटटङ्काभुजतटमकरीलुण्टाकचापटङ्कारः ।
 वीरनृसिंह इवाजौ वीरनृसिंहश्चिरं जयति ॥
 अत्र लाटानुप्रासेन सजानन्वयस्य एकवचनानुप्रवेशेन सङ्कारः ॥

Colophon:

इति श्रीमतो महामहेश्वरस्य कर्बेर्विद्याधरस्य कृतौ एकावलीनाम्बलङ्का-
 रशास्त्रेऽर्थालङ्कारनिरूपणं नामाष्टमोऽध्यायः ॥

Subject: Ekāvalī 1-8 Unmeṣas.

Remarks:—The Ms. is in very good condition.

Vidyādhara's Ekāvalī has been published in the Bombay Sanskrit Series. For detailed remarks on Vidyādhara, the reader is referred to the Introduction to that edition of the work. Vidyādhara is believed to have flourished about the 13th century A. D.

॥ कविकल्पलता ॥

5143. KAVIKALPALATĀ.

Burnell's Catalogue No. 10521. Page 54. Right column.
Substance—Palm leaf. Size— $18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—50.
Lines—5 to a Page. Script—Devanāgarī No. of Gran-
thas—1260. Author—Deveśvara. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

गङ्गावारिभिरुज्झिताः फणिफणैरुत्पल्लवास्तच्छिखा-

रत्नैः कोरकिताः सुधांशुकलया स्मेरैकपुष्पश्रियः ।

आनन्दाभुपरिप्लुताक्षिदुतभुक्धूमैर्मिलहोहदा

नार्यं कल्पलताः फलं ददतु वोऽभीष्टं जटाधूर्जटेः ॥

मालवेन्द्रमहामात्यश्रीमद्वाग्भटनन्दनः ।

देवेश्वरः प्रतनुते कविकल्पलताभिमाम् ॥

प्रतिभाभावितात्मानः कवित्वं के न कुर्वते ।

अन्यत्र कविताधानकुशला विरला पुनः ॥

यदन्यैर्वर्त्म न क्षुण्णं तत्र सञ्चरतो मम ।

पदे पदे प्रसूततः सन्तः सन्तकलम्बनम् ॥

कविशिक्षाशतं वीक्ष्य कवीन्द्रानुपजीव्य च ।
 निबद्धोऽयं मया धीरास्त्वरितश्लोकसिद्धये ॥
 सुवृषरम्यस्तवका सदालिपरिशीलिता ।
 कविकल्पलता सेयममला परिशील्यताम् ॥
 ते चतुःपञ्चषदसप्तकुसुमैरन्विताः क्रमात् ।
 तत्राद्यस्तवके छन्दोऽभ्यासः सामान्यशाब्दिकः ॥
 वर्णस्थितिरनुप्रासः कुसुमानि यथाक्रमम् ।
 छन्दोभ्यासप्रसूनेऽत्र नेत्रभूते विपश्चिताम् ।
 कथ्यन्ते केऽपि... शब्दैश्छन्दो मन्दोऽपि विन्दति ॥
 श्रीर्लक्ष्मीः कमला पद्मालया च हरिवल्लभा ।
 दुग्धाब्धिनन्दिनी क्षीरसागरापत्यमित्यपि ॥
 क्षीरपाथोषितनयेत्येवमेकाक्षरादिकम् ।
 आदौ साध्यं पदं स्थाप्यं शेषं कुर्याद्विशेषणैः ॥

End:

सर्वं चिनश्नयति विहाय कवित्वमेकं
 कायेन साकमिति कस्य हि न प्रसिद्धम् ।
 एतद्विमृश्य कविकल्पलता सुकाव्य-
 संपत्तये सुमतिभिः सततं निषेध्या ॥
 आविष्कृता वसुमती नृपतीश्वरेण
 देवेश्वरेण कविना कविनायकेन ।
 वाच्यज्ञमानसमुदे समुदेतु भूमा-
 वाकल्पमेव कविकल्पलतावतारः ॥

Colophon:

इति श्रीमालवेन्द्रमहामात्यश्रीमद्वाग्भटनन्दनस्य देवेश्वरस्य कृतौ क-
विकल्पलतायां चतुर्थस्तम्बके समस्या नाम सप्तमं कुसुमम् ॥

इति कविकल्पलतिका संपूर्णा ॥

Subject: Kavikalpalata 1-7 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Deveśvara, the author of this Kavikalpalatā is the son of Vāgbhaṭa, minister to the king of Malva. This is a general work on poetics and has been published in the Bibliotheca Indica, Calcutta with the author's own commentary.

॥ कविकल्पलता ॥

5144. KAVIKALPALATĀ.

Burnell's Catalogue No. 5006. Page 157. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—64,
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1250. Author—Deveśvara. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5143.

End:

अथ सितिरुयातकियत्समस्या

पदाङ्कुरं पल्लवितं करोमि ।

यच्छायमाश्रित्य कविर्विविन्धात्

परिभ्रमं वाङ्मयमार्गजाते ॥

त्रियामाश्रयामास्याञ्छतचन्द्रं नभस्तलम् ।

श्लेषपुरेष पञ्चेषुर्भवेद्युनां वियोगिनाम् ॥ २ ॥

त्वद्गाम्भीर्यगुण.....

Colophon:

यत्किञ्चिदत्र न मया गदितं

ग्रन्थस्य गौरवत्वात् ।

मत्कृतकविकल्पलता-

परिमलतस्तद्वर्धयेयम् ।

इति चतुर्थे स्तवके समस्यापूर्णापायो नाम षष्ठं कुसुमम् ॥

Subject: Kavikalpalatā 1-4 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly ends in the beginning of the last kusuma.

॥ कविकल्पलता ॥

5145. KAVIKALPALATĀ.

Burnell's Catalogue No. 5007. Page 157. Left column.

Substance—Paper. Size—10×5½ inches. Sheets—50.

Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1250. Author—Deveśvara. Incomplete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5144.

Colophon:

इति चतुर्थे + षष्ठं कुसुमम् ॥

शरभोजिभूषतुष्टयै वरकविना वेङ्कटेशविबुधेन ।

लिखिता कविकल्पलता वरचय (४१६१) शकचित्रभातुनभसो दर्शे ॥

शकवर्षाणि १६१४

Remarks:—The Ms. is in good condition.

This Ms. was copied by Veṅkaṭeśa for the sake of king Serfojee in Śaka 1624 or A. D. 1702.

॥ कविकल्पलता ॥

5146. KAVIKALPALATĀ.

Burnell's Catalogue No. 5008. Page 15. Left column.
Substance—Paper. Size—8 $\frac{1}{4}$ × 3 $\frac{1}{4}$ inches. Sheets—73
(2-73). Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No.
of Granthas—1040. Author—Deveśvara. Incomplete.

Beginning:

तत्राद्यस्तबके

छन्दोऽभ्यासः०

Same as No. 5143.

End:

अन्धाकारेण यथा ।

कैलासो विन्ध्यसङ्काशः कर्पूरः कज्जलप्रभः ।

जपातापिञ्जगुच्छश्रीस्तमसा भाति लिम्पिता ॥

Colophon: (Sheet No. 17)

इति कल्पलतायां चतुर्थे स्तबके रूपकादिकं नाम पञ्चमं कुसुमं परि-

समाप्तम् ॥

Subject: Kavikalpalatā. 1-4 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly ends in the middle of the 6th kusuma of the 4th stabaka.

॥ कविकल्पलता ॥

5147. KAVIKALPALATĀ.

Not Noticed by Burnell. Ms. No. 14648.

Substance—Paper. Size— $2\frac{1}{2} \times 4$ inches. Sheets—56
(Several leaves are missing in the middle). Lines—6 to a
Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—850. Author
—Deveśvara. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5144.

End:

कान्तकोषपरवामलोचनां
लोचनान्तविततारुण्युतौ ।

सान्ध्यराग.....

Colophon: (Sheet No. 57)

इदमद्भुतं नाम द्वितीयं कुसुमम् ॥

Subject: Kavikalpalatā 1-4 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly
ends in the third Kusuma of the 4th stabaka.

॥ कविकल्पलता ॥

5148. KAVIKALPALATĀ.

Burnell's Catalogue No. 10522. Page 54. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
48. Lines—6 to 7 to a page. Script—Telugu. No. of
Granthas—1260. Author—Deveśvara. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5148.

Colophon:

इति + सप्तमं कुसुमम् ॥

इति कविकल्पलता सप्तमा लिखिता प्रजोत्पत्तिसंबत्सरं आषाढशुद्धपौर्ण-
मी भङ्गारकवारं नाडु.... रिमनरघुनाथभट्ट कौमारडु कुष्माज्जमा

कौमारदु वेङ्कटाचलशास्त्रि ब्राशिनि कविकल्पलतास्तवक चतुर्थ
सम्पूर्णम् ॥

श्रीमन्नारायणेन्द्रगुहचरणविन्दाभ्यां नमः ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition.

This Ms. was copied by Venkṭṭācalaśāstrin, son of Kṛṣṇa-
camma, son of Raghunāthabhaṭṭa.

॥ कविकल्पलता ॥

5149. KAVIKALPALATĀ.

J. L. Collection No. 719. Substance—Paper. Size—9×5
inches. Sheets—84. Lines—18 to a Page. Script—Deva-
nāgarī. No. of Granthas—450. Author—Deveśvara. Com-
plete.

Beginning—Same as No. 5143.

End:

सर्वं विनश्यति विहाय कवित्वमेकं
कायेन साकमिति साधु विचार्यमार्याः ।
तस्मादनन्यमनसः सुकृतैकलभ्या-
स्वभ्यासमेव कवितासु परं कुरुष्वम् ॥

Colophon:

इति चतुर्थस्तवके समस्या नाम कुसुमम् ।
समाप्तश्चतुर्थस्तवकः ॥ संपूर्णोऽयं ग्रन्थः ॥

Subject: Kavikalpalatā 1-4 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ कवितावतारः ॥

5150. KAVITĀVATĀRAH.

Burnell's Catalogue No. 10526. Page 54. Right column.
 Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
 186. Lines—5 to 6 to a Page. Script—Telugu. No. of
 Granthas—4020. Author—Puruṣottamasudhindra. In-
 complete. (Wants end).

Beginning:

.....

....स्वप्रतिबिम्बितानतसुरोत्तंसाश्मगर्भाङ्किताः ।

स्वान्तानन्ततपे नतां यदुदयान्प्रज्ञापयोरशयो?

ज्जृम्भन्ते बहुधामिलचवनवोन्मेषोर्मिकिमीरिता ॥

नत्वा तत्स्वार्थनिष्णातान्भामहादि..... ॥

.....लक्षणरूपेण कवितामवतारथे ॥

प्रतिभातिशयो नाम भूयसां तपसां फलम् ।

तथा तदनुरूपानां तस्यापि प्रसरो गिराम् ॥

तस्यापि काव्यरूपत्वमनवद्यं विभूषणम् ।

लक्षणं प्रति तनं.....निरूपणम् ॥

भूषाविशेषतस्तस्य.....न स्वरूपता ।

तादृशस्य प्रबन्धस्य पुण्यश्लोकसमाश्रयः ॥

न चान्यः पुण्डरीकाक्षत्पुण्यश्लोकेष्वनुत्तमः ।

न च वर्णयितुं शक्यो न केनापि..... ॥

.....वर्णनीयोऽसौ गुणद्वारैव सूरिभिः ।

...णाङ्गमवतीर्णस्येव रञ्जनमनोहरात् ॥

यथा कनकस्यापि कटकात्मतां प्राप्तस्येव कमनीयता ॥

End;

यत्र महासमृद्धिमतोऽर्थस्य वर्णनं तत्रोदात्तालङ्कारः ॥

यथा ॥

स्वर्णस्थालीषु नानामणिगणरचितस्वस्तिकान्तःप्रदीप्त-

ज्वालाजालाभिरामारुणमणिषटितारात्रिकार्थप्रतिष्ठाः ।

तद्देहे....दासीनिकरविनिहितामार्गमध्ये त्रिसन्धि

चित्राओत्कोररश्मात्यजति न हि चिरं फूत्कृतिं नागभूषः ॥

अथ निरूपितानामेतेषां सर्वेषामपि अन्याश्लेषविशेष-

परिश्लक्षणा संसृष्टिसङ्करालं...

Colophon: (Leaf No. 110)

इति श्रीपुरुषोत्तमसुधीविरचिते नागभूपालगुणोदाहरणोपचिते कविज-
नाभिमतार्थविस्तारे कविनावतारेऽलङ्कारशास्त्रे शब्दालङ्कारनिरूपणं
नाम नवमो विहारः ॥

Subject: Kavitāvatāra 1-10 Vihāras.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly ends towards the close of the 10th Vihāra.

Puruṣottama, the author of this work seems to have been the contemporary of one Nāgabhūpa, probably some petty king of the North. The work deals with poetics in general and is similar to the Pratāparudriya.

The work is not available in print.

॥ कवितावतारः ॥

5151. KAVITĀVATĀRAH.

Burnell's Catalogue No. 10527. Page 54. Right column.
 Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
 182. Lines—6 to 7 to a Page. Script—Grantha. No. of
 Granthas—4000. Author—Purnottamasudhindra. In-
 complete. (Wants end)

Beginning:

ज्ञाप्यते च तदुभयं काव्येऽनन्यसाधारणतया प्रवृत्त्युप-
 योगित्वेन । प्रवर्तकश्च त्रिविधम् ॥

End, colophon and subject—Same as No. 5150.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This is a copy of the
 last.

॥ काव्यदर्पणः ॥

5152. KĀVYADARPAṆAH.

Burnell's Catalogue No. 10490. Page 54. Right column.
 Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
 148. Lines—7 to 8 to a Page. Script—Grantha. No. of
 Granthas—7000. Author—Rjācūḍāmasidīkṣita. Incom-
 plete. (Wants end)

Beginning:

मव्यारम्भाय वो भूयादव्याजकरुणानिधिः ।
 सव्यार्थालोके कम्पा दिव्या या कापि देवता ॥

End:

वपुःकरितेजइन्द्रशब्दानां देहगजप्रतापपुरन्दरादि-
 पदान्तरसहिष्णुतयार्थाश्रयत्वमित्युभयाश्रयत्वं पुनरुक्तव-

दाभासस्येति ध्येयम् ।

Colophon:

इति श्रीदन्तिद्योतिदिवाप्रदीपाङ्कविश्वामित्रवंशमुत्तमफललक्ष्मीभवभट्टसु-
कृतपरिपाकसामिचित्यविश्वजितिरात्रयाजिसत्यमङ्गलरत्नखेटश्री-
निवासदीक्षिततनयस्य कामाक्षीगर्भसम्भवस्य श्रीमदर्धनारीश्वर-
दीक्षितगुरुचरणसहजतालब्धविद्यावैशद्यस्य श्रीराजचूडामणिदीक्षि-
तस्य कृतिषु काव्यदर्पणे नवम उल्लासः ॥

Subject: Kāvyaadarpaṇa 1-9 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The Kāvyaadarpaṇa of Rājacūḍāmaṇi Dīkṣita is being published by the Śrī Vāṇī Vilas Press, Śrīrangam. For detailed remarks on Śrī Rājacūḍāmaṇi refer to the Introduction to his *Bukmiṇīkalyāṇa*, published at Adyar, Madras.

॥ काव्यदर्पणः ॥

5153. KĀVYADARPAṆAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10491. Page 54. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—17×1½ inches. Leaves—288.

Lines—6 to 9 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas

—5400. Author—Rājacūḍāmaṇidīkṣita. Incomplete.

Beginning, end, colophon, and subject—Same as No. 5152.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ काव्यदर्पणः ॥

5154. KĀVYADARPAṆAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10492. Page 54. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $18 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—299. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—7000. Author—Rājacūḍāmaṇḍikāita. Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5152.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ काव्यदर्पणः ॥

5155. KĀVYADARPAṆAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10498 Page 54. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—41. Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1500. Author—Rājacūḍāmaṇḍikāita. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5152.

End:

विबिधस्यात्र वाक्यार्थे ज्ञानानन्तरं वक्तादिवैशिष्ट्य-

ज्ञानवतां सहृदयानां यार्थान्तरधीः तदनुकूलोऽर्थस्य ॥

Colophon: (Leaf No. 41)

इति + द्वितीयोऽष्टावः

Subject: Kāvyaadarpaṇa. I and II Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The Ms. abruptly ends at the beginning of the second Ullāsa.

॥ काव्यदर्पणः ॥

5156. KĀVYADARPAṆAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10494. Page 54. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—27. Lines—7 to a Page. Script—Telugu. No. of Gran-

thas—500. Author—Rājacūḍāmanidīkṣita. Complete.

Beginning :

यद्यपि निर्दिष्टसगुणालङ्कारशब्दार्थयुगलं काव्यमित्यु-
क्तलक्षणे काव्ये विश्लेष्यभूतयोः शब्दार्थयोर्निरूपणे कृते
तद्विश्लेषणज्ञानार्थं गुणालङ्कारयोर्निर्दिष्टत्वस्य प्रतियोगि-
ज्ञानादिसत्त्वेन... .. ॥

End.

किमिति सपरिहासमुक्तय मुग्धया लज्जारूपभावो

Subject : Kāvyaadarpaṇa, 4th Ullāsa.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ काव्यप्रकाशः ॥

5157. KĀVYAPRAKĀŚAH.

Burnell's Catalogue No. 5382. Page 54. Right column.

Substance—Paper. Size—8½ × 3¾ inches. Sheets—100.

Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-

thas—2500. Author—Mamunatabhaṭṭa. Complete.

Beginning :

ग्रन्थारम्भे विघ्नविधाताय समुचितेष्टदेवतां ग्रन्थकु-
त्परांमृशति ॥

नियतिकृतनियमरहितां हृदैकमयीमनन्यपरतन्त्राम् ।

नवरसरुचिरां निर्मितिमादधती भारती कवेर्जयति ॥

End:

इत्येष मार्गो विदिशां विभिन्नोऽ

प्यभिन्नरूपः प्रतिभासते यत् ।

न तद्विचित्रं वदयुत्र सम्यक्
विनिर्मिता सङ्कटनैव हेतुः ॥

Colophon:

इति श्रीकाव्यप्रकाशे अर्थालङ्कारनिर्णयो नाम दशम उल्लासः । श्रीम-

द्विष्णुगुरोराज्ञयायं काव्यप्रकाशे दशमोऽल्लासः समाप्तः ॥

संवत्सरे विभुषनचयसैन्धवैक-

युक्तेऽर्जुने धवलपक्षयुते शशाङ्के ।

वारे शुभे प्रतिपदि प्रतिपद्य सम्यक्-

काव्यप्रकाशदशमोल्लासनं लिखेत् ॥

Subject: Kāvyaṣṛakāśa 1-10 Ullāsaḥ.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Several editions of this standard work on poetics are available. The most important is the edition by Bhīmācārya Jhalkikar, Bombay. Mammaṭa the author, lived in the 11th century A. D.

This Ms. is dated A. D. 1809.

॥ काव्यप्रकाशः ॥

5158. KĀVYAPRAKĀŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5388. Page 54. Right column.

Substance—Paper. Size—9 $\frac{3}{4}$ × 4 inches. Sheets—88

(2-84 and 98-94). Lines—9 to a Page. Script—Telugu.

No. of Granthas—1500. Author—Mammaṭabhaṭṭa. Incomplete.

Beginning:

राजादिगतोचिताचारपरिज्ञानमादिस्थादेर्मयूरादीनामि-
वानर्थनिवारणम् ॥

End, colophon and subject—Same as No. 5157.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ काव्यप्रकाशः ॥

5159. KĀVYAPRAKĀŚAH.

Burnell's Catalogue No. 10495. Page 54. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—91.

Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas

—2500. Author—Mamataḥhaṭṭa. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5157.

Colophon.

इति + दशमोऽंशः

इति श्रीकाश्मीरचूडामणिमर्मराणपण्डितविरचितः काव्यप्रकाशः

समाप्तः ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ काव्यप्रकाशः ॥

5160. KĀVYAPRAKĀŚAH.

Burnell's Catalogue No. 10496. Page 54. Right column

Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves

—77 (80-156). Lines—8 to a Page. Script—Grantha.

No. of Granthas—2500. Author—Mamataḥhaṭṭa.

Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5157.

Colophon:

इति + दशमोल्लासः ॥

श्रीरामचन्द्राय सलक्ष्मणाय मीतासमेताय नमोऽस्तु नित्यम् ।

अग्रे हनूमत्प्रमुखैर्विनेयैरासेविताय द्विजपुङ्गवैश्च ॥

एतत्कौशिकवंश्येनचन्द्रशेखरसूरिणा ।

काव्यप्रकाशालङ्कारशास्त्रं विलिखितं शुभम् ॥

इति काश्मीरचूडामणिमर्मराजवण्डित(त)वीरप्रभो.....

Subject: Kāvya prakāśa 1-10 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

There are two verses in addition in this Ms.

॥ काव्यप्रकाशः ॥

5161. KĀVYAPRAKĀŚAH.

Burnell's Catalogue No. 10497 a. Page 54. Right column

Substance—Palm leaf. Size—16×1½ inches. Leaves—

62(2-68). Lines—5 to a Page. Script—Grantha.

No. of Granthas—1500. Author—Mammatābhaṭṭa. Incomplete. (Wants beginning and end).

Beginning:

...रूपमाह ।

तददोषौशब्दार्थौ सगुणावनलरुक्ती पुनः कापि ।

दोषगुणालङ्कारा वक्ष्यन्ते । कापीत्यनेनैतदाह यत्सर्वत्र

सालङ्कारौ । क्वचित्तु स्फुटालङ्कारविरहेऽपि न काव्य-

त्वहानिः ॥

End:

अपि तु श्लेषप्रतिभोत्पत्तिहेतुरूपमा । तथाहि यथा

कमलपित्र मुखं मनोह्रमेतत्स्वातिरसमित्यादौ गुणसाम्ये
क्रियासाम्ये उभयसाम्ये न.. ।

Colophon: (Leaf No. 60)

इति काव्यप्रकाशे गुणालङ्कारभेदनियतगुणनिर्णयो नामाष्टमोऽङ्कः ॥

Subject : Kāvya-prakāśa 1-7 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly ends towards the close of the 9th Ullāsa. The last leaf contains some stotra.

॥ काव्यप्रकाशः ॥

5162. KĀVYAPRAKĀŚAH.

Burnell's Catalogue No. 10493 (a). Page 54. Right column.
Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
32 (1-82 out of 68). Lines—8 to 9 to a Page. Script—
Grantha. No. of Granthas—1150. Author—Mammaṣa-
bhaṭṭa. Incomplete.

Beginning:—Same as No. 5157.

End:

एवं दोषानुक्त्वा रसशब्देनात्र तत्तत्स्थायिभाव उप-
लक्ष्यते ।

Colophon:

इति काव्यप्रकाशे दोषदर्शनो नाम सप्तम उल्लासः

Subject : Kāvya-prakāśa 1-7 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in fairly good condition. For the other works contained herein see remarks under No. 5184.

॥ काव्यप्रकाशः ॥

5163. KĀVYAPRAKĀŚAH.

Burnell's Catalogue No. 10499. Page 54. Right column.
 Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Sheets—
 38 (190-227). Lines—8 to a Page. Script—Grantha.
 No. of Granthas—1000. Author—Mammataḥḥa. Incom-
 plete. (Wants beginning and end).

Beginning:

कर्तुं सुहृद्भिरपि वैरिणि ते प्रहृते
 अन्याभिधायि तव नाम विभो गृहीतम् ।

End:

किं वैतदिति वक्त्रं निर्दिश्य तद्रूपारोपवशात् रूपकम् ।
 अथैतयोः समुच्चयविवक्षया दीपकः अथवा तुल्ययोगिता

.....

Colophon: (Leaf No. 211)

इति काव्यप्रकाशे शब्दालङ्कारो नवमोऽङ्काः

Subject: Kāvyaprakāśa 5-10 Ullāsa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly be-
 gins in the fifth Ullāsa and ends in towards the close of the
 10th Ullāsa.

॥ काव्यप्रकाशः ॥

5164. KĀVYAPRAKĀŚAH.

T. S. Collection No. 600. Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{1}{2}$
 inches. Sheets—(36-84). Lines—9 to a Page. Script—

Devanāgarī. No. of Granthas—1000. Author—Mammaṣa-
bhaṭṭa. Incomplete.

Beginning:

...इत्यत्रैतद्वृद्धे भोक्तव्यमित्यत्र तात्पर्यमिति । स एव
वाक्यार्थ इत्युच्यते ।

End:

उदाहरणं —

सविताविधवति विधुरपि
सवितरति तथा दिनन्ति यामिन्यः ॥

Colophon: (Sheet No 39)

इति काव्यप्रकाशे गुणीभूतव्यङ्ग्यसङ्कीर्णनिर्णयो नाम पञ्चम उल्लासः

Subject: Kāvya prakāśa. 1-6 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. ab-
ruptly ends in the middle of the sixth Ullāsa.

॥ काव्यप्रकाशव्याख्या ॥

5165. KĀVYAPRAKĀŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10500. Page 54. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—18×1½ inches. Leaves—
229. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—5000. Author—Lauhityabhaṭṭagopālaḥ. Com-
plete.

Beginning:

ब्रह्मस्तम्बकुटुम्बसङ्घटितयोरग्राम्यभोगोत्सवं

साहित्यं शिवयोः प्ररोहयतु वः सौहित्यमभ्याकुलम् ।

यस्यान्योन्यमुखावलोकनसुखं सम्पद्यते सस्मितं

मङ्गल्ये मणिदर्पणे महति (चा)योगे विमर्शोत्तरे ॥

भद्रं पक्ष्मलयन्तु वो नरहरेरशुद्रशौर्या नखा-

स्तोकोभिद्रितपारिभद्रकलिकापाण्डित्यपादधराः ।

ये गर्वोच्छ्वसदिन्दिराकुचतटीकाठिन्यसर्वसहा-

क्रीडाकेतकपत्रलेखमलिखन्नेकान्तपत्राद्विधम् ॥

प्रणोमि कणदोङ्कारमणिघण्टाविभूषिताम् ।

कविलोककुटुम्बस्य कामधेनुं सरस्वतीम् ॥

अथ वृत्तिकारः स्वकर्तृकाः कारिकाः परीक्षितकामः
विशिष्टविद्वज्जनानुष्ठितमादिवाक्यवर्तिनमाङ्गल्यमितिकर्त-
व्यताविशेषं व्याख्यातुं पीठिकां प्रतिष्ठापयति ग्रन्थारम्भ
इति । इष्टदेवतानमस्कारलक्षणशिष्टप्रयुक्तो मङ्गलाचार
इत्येतावन्मात्रसन्तुष्टखण्डिकोपाध्यायप्रस्थानातिक्रमेणाह स-
मुचितेति ॥ अभिमतिविषयत्वादिष्टत्वमवगीतम् ॥

End :

इति रसमुपकर्तुं व्यापृतो व्याकृतोऽभू-

न्निपुणमिति विवेच्यो वाच्यभूषाप्रपञ्चः ।

ध्वनिरितिमुखमार्गापर्यवस्यन्त्यगाधे

सरित इव समुद्रे यत्र वाचो विचित्राः ॥

केचिदा विपरिस्खलन्ति कतिचिद्वाच्ये तदा का कथा

दूरोच्छ्वनचमत्क्रियागस्मिणि प्रौढावगाढे ध्वनौ ॥

संरम्भो किमफलोयमथवा जागर्ति तेषामपि
 प्रत्यक्ज्योतिषि पर्वणि प्रतिफलन्सर्वोत्तरो धूर्जटी ।
 दिशंदिशमविकृबप्रहितलोचनस्मञ्चारधी-
 ...पुरुषोऽज्ञितेऽध्वनि महाध्वनि क्रीडितुम् ।
 अलं स परमः शिवः प्रतिभटोऽस्तु कोऽप्यस्ति चे-
 दयञ्चतुरचण्डिमाविजयदिण्डिमस्ताडयते ॥

Colophon :

इति साहित्यचक्रवर्तिरौहित्यभट्टगोपालविरचितायां साहित्यचूडामणौ
 काव्यप्रकाशविमृशिन्यां दशम उल्लासः ॥

यादृशं + न विद्यते ॥

वर्ण + विधिज्ञाः ॥

श्रीसाम्बसदाशिवाय नमः ॥

Subject: Kāvyaṣṭakāśavyākhyā otherwise known as Sāhitya-
 cūḍāmaṇi 1-10 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

This commentary of Bhaṭṭa Gopāla has been published in
 the Trivandrum edition of the Kāvyaṣṭakāśa.

॥ काव्यप्रकाशव्याख्या ॥

5166. KĀVYAPRAKĀŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10501. Page 54. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—

90 (88-177). Lines—10 to a Page. Script—Grantha.

No. of Granthas—5000. Author—Lauhityabhaṭṭagopāla.

Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5165.

Remarks:—The Ms is in good condition.

॥ काव्यप्रकाशव्याख्या ॥

5167. KĀVYAPRAKĀŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10502. Page 54. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—117 (7-122). Lines—5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1500. Author—Sāhityacakaravartin. Incomplete.

Beginning:

काव्यं खल्वत्र प्रकरणेऽभिधेयम् । प्रकरणकाव्यवोर्यथा-
ज्ञास्तत्त्वानभिधेयभावरसं— काव्यप्रयोजनयोः कार्यका-
रणभावः श्रोतृवक्त्रोः व्युत्पाद्यव्युत्पादकभावः । काव्य-
स्वरूपपरिज्ञानं प्रयोजनम् ।

End :

इयमवहितचेतश्चातुरीचर्चनीया
स तु सरसा च श्राव्यसी काव्यरेखा ।
प्रकृतमुकृतचर्याशालिनो यां लभन्ते
प्रभवति भुवनेऽस्मिन् पञ्चषाः पञ्च एव ॥

Colophon :

साहित्यचक्रवर्तिविरचितायां काव्यप्रकाशविमर्शिण्यां चतुर्थे उल्लासः ॥

Subject: Kāvyaprakāśavyākhyā otherwise known as Vimarśinī 1-4 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly

ends towards the close of the 4th Ullāsa.

॥ काव्यप्रकाशव्याख्या ॥

5168. KĀVYAPRAKĀŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10503. Page 54. Right column.
 Substance—Palm leaf. Size— $17 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—45
 (3-47). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of
 Granthas—1500. Author—Sāhityacakra-vartin. Incom-
 plete.

Beginning :

....व्याचष्टे । ह्लादः स्वयं शान्तिलक्षण आनन्द
 एकः प्रकृतोऽयम् । परमाण्वादीत्यत्रादिपदेन दर्शनभेदात्
 ब्रह्मप्रधानप्रभृति परिगृह्यते ।

End, colophon and subject—Same as No. 5167.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ काव्यप्रकाशव्याख्या ॥

5169. KĀVYAPRAKĀŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5334. Page 55. Left column.
 Substance—Paper. Size— $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Sheets—296.
 Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—7500. Author—Maheśvara. Complete.

Beginning :

मुखैश्चतुर्भिः स्तुवते विधात्रे
 स्तोत्रे भुतीनाञ्च चतुष्टयाय ।

भुजैश्चतुर्भिश्चतुरोऽर्थवर्गा-
न्नमोददानाय चतुर्भुजाय ॥

सुकुमारान्नाजकुमारान्स्वादुकाव्यप्रवृत्तिद्वारा गहने शा-
स्त्रान्तरे प्रवर्तयितुमग्निपुराणादुद्धृत्य काव्यरसास्वादकारण-
मलङ्कारशास्त्रं कारिकादिभिः संक्षिप्य भरतमुनिः प्रणीत-
वान् । तदुक्तम् ।

स्वादु काव्यरसोन्मिश्रं शास्त्रमप्युपभुञ्जते ।

प्रथमालीढमधवः पिबन्ति कदुभेषजम् ॥” इति ।

मम्मटभट्टस्तुताः कारिकाः सोदाहरणं व्याख्यातुं का-
रिकाग्रन्थादिभूतां ‘नियतिकृत’ इत्यादिकारिकां व्या-
ख्यातुमुन्थापयति । ग्रन्थारम्भ इत्यादि ॥

End :

अत्र तेजसः प्रभोः मशकाद्यप्रस्तुतकथनादेव व्याप्ति-
सम्भवे शब्दवाच्यत्वं पुनरुक्तिरेवेत्याहवाचेतस इति ॥
अप्रस्तुतागमनाद्यनुचितकारिणोमशकादयः इदानीपेषां
दोषा यथाभ्योगमिति कारिकार्थमुपसंहृत्य दर्शयति । त-
द्वात्र इति ॥

Colophon :

इति श्रीमहेश्वरन्यायालङ्कारभट्टाचार्यकृतौ काव्यप्रकाशादर्शे दशमो-

ऽर्थालङ्कारप्रतिबिम्बः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

Subject: Kāvya-prakāśavyākhyā otherwise known as Kāvya-
prakāśādarśa 1-10 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Maheśvarva is the author of this commentary. Who this

commentary is, is not known at present. The commentary is not available in print.

॥ काव्यप्रकाशव्याख्या ॥

5170. KĀVYAPRAKĀŚĀVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5835. Page 55. Left column,
Substance—Paper. Size—9×4 inches. Sheets—77.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1400. Author—Govindaṭhakkura. Incomplete.

Beginning:

सोनोदेव्याः प्रथमतनयः केशरस्यात्मजन्मा

श्रीगोविन्दो रुचिकरकवः स्नेहपात्रं कनीयान् ।

श्रीमन्नारायणचरणयोः सम्यगाधाय चित्तं

नत्वा सारस्वतमपि महाकाव्यतत्त्वं व्यनक्ति ॥

End:

अथ बहूनां यथा ॥

रापोऽसौ भुवनेषु विक्रमगु.....

Colophon: (Sheet No. 36)

इति श्रीमहोपाध्यायगोविन्दठक्कुरुते काव्यप्रदीपेऽर्थव्यञ्जकतानिर्णय-

स्तुतीयोल्लासः ॥

Subject: Kāvyaprakāśavyākhyā otherwise known as Kāvya-
pradīpa 1-4 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly
ends in the middle of the 4th Ullāsa.

Govindaṭhakkura's Kāvya-pradīpa has been published by
the Nirṇayasāgara Press, Bombay.

॥ काव्यप्रकाशव्याख्या ॥

5171. KĀVYAPRAKĀŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10504. Page 55. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
51 (37-87). Lines—2 to a Page. Script—Grantha. No.
of Granthas—2000. Author—Vidyācakravartin. Incom-
plete.

Beginning:

...रैः सह सङ्करादिरूपवैचित्र्यं संभवतीति तदप्युभे-
यमित्यभिप्रेत्याह । ताभ्यां सह रामोऽस्तीत्ययं हि दुःखै-
कायतन स्वाद्य... ॥

End:

न तच्चित्रं सम्यक्समुचिताभिमतन्यायानुसारेण वैवि-
ध्येन निर्मिता शास्त्रसङ्घटनैव तत्र हेतुः यतः निरूपणप्रकार-
मेव वैचित्र्येण ध्वनिदर्शनमेवेत्यं विद्वत्संप्रतिपत्तिसाक्षि-
कं यत्प्रतिष्ठाप्य प्रकाशितं न तदस्मासु चित्रमिति भावः ॥

Colophon:

सम्यक्समापिता चेयं श्रीविद्याचक्रवर्तिना ।

टीका काव्यप्रकाशस्य सम्प्रदायप्रदर्शिनी ॥

यस्मिन्नर्थे झटिति न भवत्यर्थसंपत्तिरस्यां

सौशोमूले विषमविषमे मूलमाळोक्य भूषः ।

तत्संबित्या पुनरिहमनाक् दृष्टिराश्रीयते चे-

द्भावः सूक्ष्मो व्रजति विदुषां हस्तमुक्तामणित्वम् ॥

सूक्ष्मामव्याकुलामत्र शास्त्रयुक्त्युपबृंहितम् ।

मीमांसामुपजीवन्तु कृतिनः काव्यतान्त्रिकाः ॥

काव्यप्रकाशेऽलङ्कारसर्वस्व च त चेत्तसाम् (?) ।

येनादरो महांस्तेन व्याख्यातमुभयं स हि ॥

इति श्रीविद्याचक्रवर्तिविरचितायां काव्यप्रकाशवृहटीकायां संप्रदाय-

प्रकाशिन्यामर्थालङ्कारविवेचनो नाम दशम उल्लासः ॥

समाप्ता चेयं संप्रदायप्रकाशिनी सञ्जीवनी....काव्यप्रकाशवृहटीकेति ॥

अविरल + सन्तः ॥

लेखकसार्वभौमन् वेङ्कटाद्रि गण्डका

Subject: Kāvyaṣṭakāśavyākhyā otherwise known as Sampradāyapraśāsinī. 5-10 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

Vidyācakravartin's Brhatsaṅgīkā accompanies the edition of the Kāvyaṣṭakāśa, published in the Trivandrum Sanskrit Series.

॥ काव्यप्रकाशव्याख्या ॥

5172. KĀVYAPRAKĀŚĀVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10505. Page 55. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—16½ × 1½ inches. Leaves—80. Lines—7 to a Page. Script—Nandināgarī. No. of Granthas—8000. Author—Vidyācakravartin. Incomplete.

Beginning:

...लक्षणात् । सखि इष्टाघटनवचनात् । तत्र इति ।

End:

चकारौ वचनलक्षणक्रिययानककर्तृत्वलक्षणां तुल्ययो-
गितामाहृतुः । तव हि रे वराक....पगम्यापि यदधीन....

Subject: Kāvya prakāśavyākhyā otherwise known as Sampra-
dāyapradarśinī.

Remarks: —The Ms. is in good condition.

॥ काव्यवृत्तिरत्नावली ॥

5173. KĀVYAVṚTTIRATNĀVALIḤ.

Not noticed by Burnell Ms. No. 89.

Substance—Palm leaf. Size—16½ × 1½ inches. Leaves—
96. Lines—4 to a Page. Script—Grantha. No. of Grau-
thas—900. Author—Nārāyaṇa Complete.

Beginning:

प्रणम्य सूत्रकर्तारं पाणिनिं शब्दसन्ततेः ।

छन्दस्साहित्यशास्त्राणां स्थलमन्वीक्ष्य योजने ॥

वक्तव्यत्वेन प्रोक्तानां सूत्राणामुपयोगतः ।

नारायणोऽहं सङ्गृह्य वृत्तिं वच्मि सलक्षणाम् ॥

कात्यायनमहं नौमि सप्ताध्यायीप्रवर्तकम् ।

तन्मूलवाक्यकर्तारं गार्ग्यं वररुचिं तथा ॥

नत्वा गुरुपदाम्भोजं ध्यात्वा विघ्नविनायकम् ।

रत्नावलीमहं वक्ष्ये सवृत्तिं लक्षणादिमाम् ॥

काव्यादेर्नाटकादीनां प्रयोक्तुश्च कवेरापि ।
 निबन्धनादि बहुशः सन्ति पूर्वकृतानि च ॥
 तेषां मूलं व्याकरणमन्यदार्थं नवात्मकम् ।
 कात्यायनः सूत्रकर्ता कर्ता वररुचिर्वृत्तेः ॥
 उणादि निखिलं चाल गमकं सहवार्तिकम् ।
 निपाता बहुवश्चात्र वित्तरमगमादयः ॥
 तेषामनुक्रमाभावान्मूलग्रन्थस्य विस्तृतेः ।
 विश्वसत्त्वाच्च वृत्तीनां प्रयोगोऽपूर्वताङ्गतः ॥
 एतच्छास्त्रविरुद्धश्चेदनादेयं विपश्चिता ।
 काव्यादिनाटकादिश्च तथा चौशनसं मतम् ॥
 मत्वा सर्वञ्च विस्तारं दुर्बोधं लक्षणोदयम् ।
 वीक्ष्याहं पूर्वरचितं पारिजातञ्च मञ्जरीम् ॥
 प्रयोगसारं साहित्यरत्नाकरमणी तथा ।
 सारावलिं तथा काव्यचिन्तामणिसुधोदये ॥
 पठ्यविंशतिकोशाद्यनिर्णयोदयमण्डनम् ।
 गच्छद्गीष्पातिकल्पञ्च वर्ण्यवर्ण्यलतामपि ॥
 ग्रन्थानेकादशालोच्य रच्यते लक्षणावलिः ॥
 पूर्वप्रयोगे वाक्यार्थसंगतिः कविनिर्णयः ।
 काव्यनाटककल्प्यादेर्व्यवस्थात्र प्रयोजनम् ।
 कविस्वरूपं प्रथमं काव्यस्यापि च लक्षणम् ॥
 रसस्वरूपनेत्रादि क्रियाव्ययनिरूपणम् ।

प्रयोज्ययोज्यविवृतिः संधिमङ्गनिरूपणम् ॥

भावप्रकाशस्तात्पर्यबोधः कोशसुसंग्रहः ।

शास्त्रार्थातीतयुक्तिश्चेत्येवं प्रकरणं नव ॥

End :

हिमवाश्चेत्यत्र अहिमं धनवृद्धयर्थोपायेति व्रातपेक्षि-
यामिति कोशात् पदयोगो दर्शितः ॥

Colophon:

इति काव्यवृत्तिरत्नावली परिपूर्णा ।

Subject: Kāvya-vṛttirātnāvalī 1-9 Prakaraṇas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

One Nārāyaṇa is the author of this work. The author gives a long list of works, some already known, and others mostly unknown, which he consulted before composing this work. The work deals with the qualifications of the poet, the definitions of poetry, the elucidation of the principles underlying the delectation of poetry and so on. The work is not available in print.

॥ काव्यसारसङ्ग्रहत्रयम् ॥

5174. KĀVYASĀRASĀNGRAHATRAYAM.

Burnell's Catalogue No. 10559. Page 55. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—18 × 1½ inches. Leaves—
89 (30 to 168). Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha.
No. of Granthas—750. Author—Śrīhivāsa. Complete.

Beginning :

बहुतं बालमुदरे सङ्गृहीतजगत्त्रयम् ।

अणौ मनसि सङ्गृह्य कलये सङ्ग्रहतयम् ॥

End:

एवं भेदान्तरमपि प्रबन्धान्तरेषु द्रष्टव्यम् ।

Colophon :

इत्यर्थालङ्कारप्रकरणं समाप्तम् ॥

श्रीनिवासेन बालेन बालकृष्णानुवर्तिना ।

कृतोऽयं बालबोधार्थं काव्यलक्षणसङ्ग्रहः ॥

बालोऽपि यः पठति लक्षणसारमेनं

बालं मुकुन्दमिव विश्रुतलक्षणं तम् ।

कौतूहलादभिसरेत्कमनीयभावा

राधेव संहतरसा कविता प्रगल्भा ॥

इति श्रीनिवासस्य कृतौ काव्यसारसङ्ग्रहत्रये काव्यलक्षणसङ्ग्रहः

समाप्तः ॥

Remarks :—The Ms. is in very good condition.

The name indicates that the work should have been made up of three distinct sections. The last of them deals with *Arthālaṅkāra* or the figure of speech. The author is one *Śrinivāsa*, of whom nothing is known.

The work is not available in print.

॥ काव्यसारसङ्ग्रहत्रयम् ॥

5175. KĀVYASĀRASANĠRAHATRAYAM.

Burnell's Catalogue No. 10498 a. Page 54. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—

6 (1-6). Lines—8 or 9 to a Page. Script—Grantha. No.

of Granthas—200. Author—Śrīnivāsa. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5174.

End:

भेदान्तरमन्यत्र द्रष्टव्यम् ॥

Colophon:

इति मात्रावृत्तिसरणिः ॥

Subject: Kāvyaśārasaṅgrahatrayā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other works contained herein see remarks under No. 5134.

॥ काव्यादर्शः ॥

5176. KĀVYĀDARŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10511 b. Page 55. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $11\frac{3}{4} \times 1\frac{3}{4}$ inches. Leaves—88 (125-157). Lines—10 to a Page. Script—Grantha.

No. of Granthas—600. Author—Daṇḍin. Complete.

Beginning:

चतुर्मुखमुखात्मोजवनहंसवधूर्ध्वम् ।

मानमे रमतां नित्यं सर्वशुक्ला सरस्वती ॥

End:

व्युत्पन्नबुद्धिरमुना गुणदर्शितेन

मार्गेण दोषगुणयोर्विश्ववर्तिनीभिः ।

वाग्भिः कृताभिसरणो मदिरक्षणाभिः

बन्धो युवैव रमते लभते च कीर्तिम् ॥

Colophon:

इत्याचार्यदण्डिनः कृतौ काव्यादर्शे दुष्करदोषविभागो नाम तृतीयः

परिच्छेदः ॥

काव्यादर्शः समाप्तः

Subject: Kāvyaśārṅga 1-8 Paricchedas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The other works contained herein are : i Daśarūpaka.

After the colophon is given—ii. Daśarūpakavyākhyā.

पञ्चैकादशितायो वै तोषयामास बज्रिणम् ।

लिलेख काव्यादर्शकथमलङ्कारं च ईश्वरः ॥

Daṇḍin the author of the work flourished in the 7th century at Kāñcīpura. The work has been printed many times over. The most important edition is by Prof. M. Ranga-charya M. A., printed by the Brahmadādin Press at Madras.

॥ काव्यालङ्कारसूत्रवृत्तिः ॥

5177. KĀVYĀLĀṆKĀRASŪTRAVRITTIH.

Burnell's Catalogue No. 10558. Page 57. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—18×1½ inches. Leaves—48. Lines—6 to Page. Script—Grantha. No. of Granthas—775. Author—Vāmanācārya. Complete.

Beginning:

प्रणम्य परमं ज्योतिर्बामनेन कविप्रिया ।

काव्यालङ्कारसूत्राणां स्वेषां वृत्तिर्विधास्यते ॥

End

सदसन्तो मया शब्दा विचिन्त्याः समयोचिताः ।

अनयेव दिशा कार्यं शेषाणामप्यवेक्षणम् ॥

Colophon:

इति काव्यालङ्कारवृत्तावाचार्यवामनविरचितायां पञ्चमेऽधिकरणे

द्वितीयोऽध्यायः

Subject: Kāvyaṅkāraśūtravṛtti. 1-5 Adhikaraṇas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Vāmana was the joint author of the Kāśikavṛtti, along with Jayāditya in the 8th century A. D. This work has been published by the Sri Vāṇi Vilas Press, Srirangam.

॥ काव्यालङ्कारसूत्रवृत्तिः ॥

5178. KĀVYĀLĀNKĀRASŪTRAVRITTIH.

Burnell's Catalogue No. 10546 a. Page 57. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—14½ × 1½ inches. Leaves—61 (1-61). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—773. Author—Vāmanācārya. Complete.

Beginning:

वेधोवदनराजीववनहंसी सरस्वती ।

सत्यधृपाता सततं मानसे रमतां मम ॥

प्रणम्य० Same as No. 5177.

End and subject—Same as No. 5177.

Colophon:

इति काव्यालङ्कारवृत्तावाचार्यवामनधिरचितायां पञ्चमेऽधिकरणे श-
ब्दशुद्धिर्नाम द्वितीयोऽध्यायः ।

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ काव्यालङ्कारसूत्रव्याख्या ॥

5179. KĀVYĀLĀNKĀRASŪTRAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10546 b. Page 58. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—134 (62-195). Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—2000. Author—GopIndratippabhūpāla. Complete.

Beginning:

कल्याणानि करोतु वः स भगवान्क्रीडावराहाकृतिः

दंष्ट्राग्रेण वरप्ररोहपुलकां देवीं धरामुदहन् ।

यस्याङ्गेषु वहन्ति रोमविवरा लग्ना महाम्भोधयः

तस्याः स्पर्शमुखादिव प्रकटिनां स्वेदोदबिन्दोः श्रियम् ॥

End:

इति कृतरचनाशामिन्दुवंशावतंस-

त्रिपुरहरधरित्रीमण्डलाखण्डलेन ।

ललितवचसि काव्यालङ्कियाकामधेनौ-

व्यधिकरणमयासीत्पञ्चमं पूर्तिमेतत् ॥

Colophon:

समाप्तमिदं प्रायोगिकं पञ्चममधिकरणम् ॥

इति गोपीन्द्रतिप्पभूषाढाविरचितायां वामनालङ्कारवृत्तिव्याख्यायां
काव्यालङ्कारकामधेनौ प्रायोगिके पञ्चमेऽधिकरणे द्वितीयोऽ-
ध्यायः ॥

Subject: Kāvyaṭaṅkāra Sūtravyākhyā otherwise known as
Kāmadhenu. 1-2 Adhyāyas. 1-5 Adhikarṇas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Tippabhūpāla's commentary is found in the Śrī Vāpi Vilas Press Edition of the work.

॥ कुवलयानन्दः ॥

5180. KUVALAYĀNANDAH.

Burnell's Catalogue No. 5936. Page 55. Right column.

Substance—Paper. Size—14×6 inches. Sheets—74.

Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1900. Author—Appayadikṣita. Complete.

Beginning :

परस्परतपःसंपत्फलायितपरस्परौ ।

प्रपञ्चमातापितरौ प्राञ्चौ जायापती स्तुमः ॥

उद्धात्र योगकलया हृदयान्जकोशं

धन्यैश्चिरादपि यथारुचि गृह्यमाणः ।

सः प्रस्फुरत्वविरतं परिपूर्णरूपः

श्रेयः स मे दिशतु आश्रितिकं मुकुन्दः ॥

End :

अमुं कुवलयानन्दमकरोदप्पदीक्षितः ।

नियोगात्वेङ्कटपतेर्निरुपाधिकृपानिधेः ॥

चन्द्रालोको विजयतां शरदागमसम्भवः ।

हृद्यः कुवलयानन्दो यत्प्रसादादभूत्स्वयम् ॥

Colophon :

इति श्रीमद्वैतविद्याचार्यश्रीमद्भारद्वाजकुलजलनिधिकौस्तुभश्रीरङ्गरा-

जाश्वरिवरवरसूनोरप्पयदीक्षितस्य कृतिः कुवलयानन्दः सम्पूर्णः ॥

अङ्गिरोन्ने चाश्वयुजे पञ्चम्यां कृष्णपक्षके ।

शरभेन्द्राश्रितेनासौ लिखितोऽव्युत्सूरिणा ॥

Subject: Kuvalayānanda.

Remarks.—The Ms. is in good condition. Aiternate sheets are sulpherated.

The **Kuvalayānanda** was composed by the famous Appayya Dīkṣita at the request of king Venkaṭapati. The work is based upon the **Candrāloka** of Jayadeva. The work has been published by the Nirṇayaśāgar Press, Bombay.

Descriptive No.	Collection No.	Substance	Size inches.	No. of Sheets or leaves.
5181	B. L. No. 5337	Paper	$11\frac{1}{2} \times 5$	44
5182	„ 5343	„	$9\frac{1}{2} \times 5$	108
5183	„ 10477	Palm leaf.	$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	86
5184	„ 10478	„	$15 \times 1\frac{1}{2}$	78
5185	„ 10485	„	$16 \times 1\frac{1}{6}$	77
5186	„ 5338	Paper.	$9 \times 8\frac{1}{2}$	62
5187	„ 5339	„	$10\frac{1}{2} \times 5$	15
5188	„ 5340	„	$8 \times 4\frac{1}{2}$	10
5189	„ 5341	„	$8\frac{1}{2} \times 5$	14
5190	„ 5344	„	$10\frac{1}{2} \times 8\frac{1}{2}$	110
5191	„ 10480	Palm leaf.	$18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	70
5192	„ 10481	„	$16\frac{1}{2} \times 1$	107
5193	„ 10482	„	$14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	21
5194	„ 10483	„	$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$	12
5195	„ 10487	„	$15 \times 1\frac{1}{2}$	19
5196	T. S. 1067	Paper.	10×4	46
5197	„ 1068	„	12×8	23
5198	B. L. 5342	„	$11\frac{1}{2} \times 4$	22
5199	„ 10311	Palm leaf.	$14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	86
5200	„ 10484	„	$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	87
5201	„ 10486	„	$16 \times 1\frac{1}{2}$	88
5202	J. L. 720	Paper.	10×5	11
5203	„ 721	„	$9\frac{1}{2} \times 5$	68
5204	„ 722	„	$10 \times 4\frac{1}{2}$	74

No. of Lines per Page or Sheet.	Script	Complete or otherwise.	
12	Devanāgarī.	Complete	
9	Do.	„	
4-7	Grantha.	„	
5-7	Nandināgarī.	„	
6	Telugu.	„	
7 or 8	Devanāgarī.	Incomplete. (wants end)	
15	Do.	„	(Beginning only)
14 or 15	Do.	„	„
15	Do.	„	„
6-9	Do.	„	(wants end)
6-8	Grantha.	„	„
5 or 6	Do.	„	„
6-8	Do.	„	(Beginning only)
6-8	Telugu.	„	„
7	Grantha.	„	„
7 or 8	Devanāgarī.	„	(wants end)
14	Do.	„	„
9	Do.	„	(wants beginning and end)
5-6	Telugu.	„	„
4-8	Do.	„	„
6-8	Grantha.	„	„
12	Devanāgarī.	„	„
11	Do.	„	(wants beginning)
9	Do.	„	„

॥ कुवलयानन्दव्याख्या ॥

5205. KUALAYĀNANDAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 12357. Page 55. Right column.
 Substance—Paper. Size— $8\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—
 303. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—5285. Author—Gangādhara-vājapeyin. Com-
 plete.

Beginning:

एकत्र बोधमुद्रां कलयन्नन्यत्र पुस्तकं पाणौ ।

व्याकुर्वन्निगमान्तं देवः पायाद्वटवुत्तलवासी ॥ १ ॥

अविमौलि कलां शशिनः शम्बररिपुचीटिकामिवाधाय ।

हरिणाक्ष्यै निजमङ्गं योऽदत्त स मेऽस्तु मङ्गलाय शिवः ॥ २ ॥

निश्चसितनिगममालां निर्मलविद्यामयाङ्गसंपन्नाम् ।

करविधृतवल्लर्की तां कलये निरवयवाध्वर्यां देवीम् ॥ ३ ॥

यत्पादपङ्कज्रजःकणिकानुपङ्क-

मासाद्य देवगुरुमप्यधरीकरोति ।

मूकोऽपि तं पशुपतेरपरावतारं

श्रीविश्वरूपयामिनं गुरुमानतोऽस्मि ॥ ४ ॥

अस्मत्पितामहसहोदरदेशिकेन्द्र-

मण्डपयज्ज्वलितकं प्रणमामि मूर्ध्ना ।

वस्त्रानवधकृतिभिः शततोऽधिकामि-

र्यैपथिती बुधततेः प्रसरीसरीति ॥ ५ ॥

आसीदाश्रवकाशप्रसृतसितयथा दक्षिणावाविभूषा-

शौर्यश्रीकेलिसौधायितकरकमलोदप्रराजत्कृपाणः ।

नानादेशोपसीद्बुधवरनिकरस्तूयमानापदान-

अण्डाशोरन्ववाये त्रिभुवनमहिते श्रीवराहसितीन्द्रः ॥ ६ ॥

❀

❀

❀

इद्ये सारस्वताध्वन्यनवरतरसद्वादिनीनिर्गतानां

शृङ्गारप्रप्लुतचन्द्रसमयाविमरत्सारणीनां समूहैः ।

व्याप्ते वैरिश्रवामामृदुलपदतलन्यासधन्ये महीन्द्र-

मालोकालोकभूमीधरमधिभुवनं कोध्वनीनो विना तम् ॥

नृपः कदाचित्काविभिर्बुधेन्द्रैः

सामाजिकैस्त्र्यम्बकमन्त्रिमुख्यैः ।

सभां सुधर्माविव जम्भशत्रु-

रण्यावसन्वाक्यमवोचदित्थम् ॥

अप्ययथाध्वरिनिर्मिते कुवलयानन्दप्रबन्धेऽधुना

भावाविष्करणे कृती न भवतो मुक्त्वा बुधः कथन ।

एवं त्र्यम्बकयज्वमन्त्रिमुखतः श्रीमान्ययुक्ता धुवं

शाहेन्द्रस्तदनुज्ञया कृतिमिमां कर्तुं प्रयत्नो मम ॥ ४० ॥

भावावबोधे फलयोजने वा

कृतेः प्रबन्धुर्न कृती तदन्वः ।

इत्याकलय्य प्रमदं दधानो

वैयर्थ्यचिन्तामपहाय सोऽयम् ॥ ४१ ॥

गङ्गाधराध्वरी प्रायः तनोति तदनुज्ञया ।

मूर्त्तौ कुबलयानन्ददीपिकां नातिविस्तराम् ॥

निरन्तरं भगवदनुसन्धानादिलब्धान्तरायविरहोऽपि
ग्रन्थकारो ग्रन्थारम्भे व्याख्यातृधोतृणां निरन्तरायव्या-
ख्यानश्रवणप्रचरगमनार्थं श्रीमन्नारायणानुस्मरणलक्षणं
मङ्गलं निबध्नाति ॥ उद्घाट्येति ॥

हृदयाब्जकोशं हृदयपद्मकलिकां योगकलया योगाभ्या-
सपाटवेन उद्घाट्य विकासं प्रापय्य चिराद्वन्यैश्चिरकालस-
म्भूततपोबललब्धसुकृतपरिपाकशालिभिः पुरुषधौरेयैः य-
थारुच्यनुसन्धेयत्वेन * प्रस्फुरति प्रकाशते ॥

End :

चन्द्रालोकनाम्नो ग्रन्थस्य सर्वोत्कर्षेण वर्तनवर्णनात्त-
द्भावाविष्करणरूपस्य स्वग्रन्थस्येतरग्रन्थापेक्षयाधिक्यप्र-
तीतेरर्थशक्तिमूलो वस्तुना व्यतिरेकध्वनिश्चेति । अत्र
शरदागमनामचन्द्रालोकटीकानवबोधकल्पितः । शरदाग-
मेति पाठोऽर्थासङ्गतेरयुक्तमिति स्फुटमिति शिवम् ।

Colophon :

श्रीदेवसिंहसुमतेस्तनयः प्रसीतः

श्रीचिन्मयतिराजकृपानुबन्धी ।

श्रीचन्द्रचूडचरणाम्बुजगर्भदासो

गङ्गाधराश्वरिवरः श्रुतपारदश्च ॥

स्वां वैदुषीं प्रथयितुं विबुधावलीना-

मप्ययदीक्षितोऽदोर्द्विगुणितो लेन ।

तास्ताः पुरातनकृतीः परिशील्य टीका-

मेनां व्यधात्कुतधियः परिशीलयन्तु ॥

इषा कुवलयानन्दटीका रसिकरञ्जनी ।

अर्पिता पुष्पमालेव चन्द्रचूडपदाम्बुजे ॥

ध्वनिप्रथितरूपकप्रचुरवृत्तिवृत्तोज्ज्वला

विरुद्धकृतिकृन्मुखप्रकटदोषदूराकृतिः ।

सभावरसमेदुरा सकलसज्जनानन्दिनी

जगत्पतिपुरः सदा रसिकरञ्जनी नृत्यतु ॥

इति श्रीमदखिलकलासाम्राज्यसिंहासनाधिकृत राजकुलवतंशाभिनवभो-
जभोसलकुलान्बुधिसुधाकर श्रीमदयम्बकमखिमन्त्रनिर्वर्तितनिखिल-
राजतन्त्रबुधजननिरुपधिदयानिधि श्रीशाहमहीमहेन्द्रनियुक्तेन श्रीम-
द्वाभूलवंशमुक्ताफलश्रीदेवसिंहमखितनयेन श्रीविश्वरूपेन्द्रगुरुचरण-
दिव्यकङ्काकटाक्षबीक्षासमासादितनिखिलविद्यावैशारथेन श्रीम-
त्सामिचियवाजपेययाजिगङ्गाधरविपश्चिता विरचिता श्रीमद्भारद्वा-
जकुलजलचिकौस्तुभश्रीमद्विषययज्वावतंसनिर्मितकुवलयानन्दटीका
रसिकरञ्जनी समाप्ता ॥

Subject: Kuvalayanandavyākhyā otherwise known as Rasika-
rañjanī.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. It is clear from this Ms. that the work Bhosalavamsāvalī noticed under No. 4282 is only a portion of Introduction given in this Ms. which deals with the History of the Mahratta rulers of Tanjore. The present work has been published by Pandit Halasyanatha Sastrigal at Kumbhakonam.

॥ कुवलयानन्दव्याख्या ॥

5206. KUVALAYĀNANDAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10488. Page 55. Right column.
 Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
 162 (1-82, 113-192). Lines—7 or 8 to a Page. Script—
 Grantha. No. of Granthas—4500. Author—Gaṅgādhara-
 dhvarin. Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5205.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ गुणरत्नाकरः ॥

5207. GUṆARATNĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 5822. Page 158. Left column.
 Substance—Paper. Size— $10\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—100.
 Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—1200. Author—Narasimha. Complete.

Beginning:

श्रीमानम्बुजसुन्दराननलसद्वंशीनिनादाहत-

स्वान्तामीरवधूविनोदचतुरश्रीकीर्तिशौर्योन्नतः ।

कुण्डः स्वेष्टजनेष्टसृष्टिनिरतः संफुल्लपद्मेक्षणः

मां पुष्पातु पयःपयोधितनयानाथः परं दैवतम् ॥

अलङ्कृतीनां कविसार्वभौमैः कृतं पुरा लक्षणपञ्चजातम् ।

सङ्कीर्त्य वक्ष्याम्यहमत्र लक्ष्यं श्रीचोलभूमीशगुणानुबद्धम् ॥

यस्य ब्रह्माण्डभाण्डाद्बहिरपि वितता राजते श्लाघनीया

दैवैरप्यच्छकीर्तिः श्रुतिमदितमहादानजातप्रजाताः ।

वक्तुं नाहं सुशक्तः पारभनरपतेर्वैभवं तस्य भूयः

संश्लेषाद्वन्मि तस्मिन्मायि विबुधवराः कुर्वतां तेऽनुकम्पाम् ॥

अत्र सर्वेषामलङ्काराणामुपमालङ्कारबीजत्वात्स एवा-
दौ कथ्यते ।

“उपमा यत्र सादृश्यलक्ष्मीरुल्लसति द्वयोः ।”

यत्र द्वयोर्वस्तुनोः सादृश्यलक्ष्मीरुल्लसति तत्रोपमाल-
ङ्कारः ॥

End:

यथा वा ॥

स्त्रीणां शृङ्गारपात्रं मह इह महितः पश्यतां लोचनानां

सौरुप्यं विद्वज्जनानां कनकनिचयभृथाजकानां समूहः ।

धर्माणां चोलसम्राट् छरभनरपतिः क्षमातलं पालयन्वै

जीवन्नाचन्द्रतारं जयतु सह सुतैर्वर्धतामस्य लक्ष्मीः ॥

अलङ्कृतिवतस्य यद्गदितमत्र तल्लक्ष्णं

कवीन्द्ररचितं मया न च नवीनमालोचितम् ।

किमत्र यदि दूषणं वदति कश्चिदीर्ष्यावशो

भवन्ति परिपन्थिनः कविवरास्तु तस्यापरे ॥

Colophon :

श्रीमाम्बुसुखतीर्थसत्कृतिसुधावाराशिपारंगतः

सङ्ख्यावाचरसिंहनामकथितः श्रीचोलभूमण्डले ।

चक्रेऽलङ्कृतिशास्त्ररत्नमधिकं रत्नाकरं नामतः

ग्रन्थं तोषमसौ तनोतु विदुषां रक्षन्त्वहं ते सुखम् ॥

नीलालकावृतमुखाभ्युजराजमान-

मन्दसितादरुणकञ्जदलायताक्षत् ।

कुष्णात्करीन्द्रवरदात्कमितुः श्रियो मे

वङ्गीकराञ्जलतु नैव मनः परसात् ॥

विरोधितान्नि वर्षेऽस्मिन्मन्थरत्नाकराभिधम् ।

आज्ञया शरभेन्द्रस्य सखभट्टो ज्यलीलिखत् ॥

Subject: *Guṇaratnākara*.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

Narasimha, the author of this work was a contemporary of Serfoje (1684-1710) king of Tanjore.

The work is not available in print.

॥ गुणरत्नाकरः ॥

5208. *GUNARATNĀKARAH*.

Burnell's Catalogue No. 5328. Page 158. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—79.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-

thas—1200. Author—Narasimha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5207.

Remarks :—The Ms. is in very good condition.

॥ गुणरत्नाकरः ॥

5209. *GUNARATNĀKARAH*.

Burnell's Catalogue No. 5324. Page 158. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—102.
Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1200. Author—Narasimha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5207.

Remarks:—The Ms. is in excellent condition.

॥ गुणरत्नाकरः ॥

5210. GUNARATNĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 5325. Page 158. Left column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—98.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1200. Author—Narasimha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5207.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ चन्द्रालोकः ॥

5211. CANDRĀLOKAH.

Burnell's Catalogue No. 5845. Page 55. Right column.

Substance—Paper. Size— $13\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—8.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—161. Author—Jayadeva. Complete.

Beginning:

परस्परतपःसम्पत्फलायितपरस्परौ ।

प्रयश्चमातापितरौ प्राञ्चौ जायन्पती स्तुमः ॥

End:

अष्टौ प्रमाणालङ्काराः प्रत्यक्षप्रमुखाः क्रमात् ।

इत्थं पञ्चदशानन्वानलङ्कारान्विदुर्मुखाः ॥

Colophon:

चन्द्रालोकः समाप्तः ॥

Subject : Candrāloka.

Remarks:—The Ms. is in good condition. Alternate sheets are sulpherated.

Jayadeva, the author of the Candrāloka belonged to the 12th century. Several editions of the work are available, the most important being the edition in the Gujarati Printing Press, Bombay.

॥ चन्द्रालोकः ॥

5212. CANDRĀLOKAH.

Burnell's Catalogue No. 5346. Page 55. Right column.

Substance—Paper. Size— $10 \times 8\frac{1}{2}$ inches. Sheets—10.

Lines—8 to 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No.

of Granthas—161. Author—Jayadeva. Complete.

Beginning, colophon and subject—Same as No. 5211.

End:

इत्थं शतमलङ्कारा लक्षयित्वा निदर्शिताः ।

प्राचामाधुनिकानाञ्च मतान्यालोच्य सर्वशः ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ चन्द्रालोकः ॥

5213. CANDRĀLOKAH.

Burnell's Catalogue No. 5347. Page 55. Right column.

Substance—Paper. Size— $7\frac{1}{4} \times 5$ inches. Sheets—14.

Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—185. Author—Jayadeva. Complete.

Beginning and colophon—Same as No. 5211.

End:

चत्वार रसवत्प्रेय ऊर्जस्वी च समाहितम् ।

भावस्य चोदयः सन्धिः श्रुतत्वमिति त्रयः ॥

✽

✽

✽

अत्युक्तिप्रतिषेधौ च विधिहेतु ततः परम् ।

इत्थं श्रुतमलङ्कारानुक्रमः समुदीरितः ॥

Subject: Candrāloka with Anukramanikā in ślokaś.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ चन्द्रालोकः ॥

5214. CANDRĀLOKAH.

Burnell's Catalogue No. 10288 b.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
12. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—160. Author—Jayadeva. Complete.

Beginning and subject—Same as No 5211.

End:

लक्ष्मीविलासविदुषां कटाक्षाः वेङ्कटप्रभोः ।

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. Only the last
śloka is omitted in this Ms. The other work contained herein
is Bhartṛhariśataka. This work has not been noticed by
Dr. Burnell under this No.

॥ चन्द्रालोकः ॥

5215. CANDRĀLOKAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10476. Page 55. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $15 \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—8. Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—200. Author—Jayadeva. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5212.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ चन्द्रालोकः ॥

5216. CANDRĀLOKAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10477. Page 55. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $12\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—17. Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—161. Author—Jayadeva. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5212.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ चन्द्रालोकः ॥

5217. CANDRĀLOKAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10545 d. Page 55. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $18 \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—8 (80-87). Lines—9 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—161. Author—Jayadeva. Complete.

Beginning:

अलङ्कारेषु बालानामवगाहनसिद्धये ।

End, colophon and subject—Same as No. 5212.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ चन्द्रालोकः ॥

5218. CANDRĀLOKAH.

Not noticed by Burnell. Ms. No. 15342 b.

Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times \frac{1}{2}$ inches. Leaves—9.

Lines—4 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas

—75. Author—Jayadeva. Complete.

Beginning—Same as No. 5212.

End:

अभ्यलाभारसासिक्तरक्तं तच्चरणद्वयम् ॥ ७० ॥

Colophon:

कुपलबानन्दः समाप्तः

Subject: Candrāloka.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The other works contained herein are:—

॥ चन्द्रालोकः ॥

5219. CANDRĀLOKAH.

J. L. Collection No. 723. Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4$

inches. Sheets—2. Lines—9 to a Page. Script—Devā-

nāgarī. No. of Granthas—80. Author—Jayadeva. In-

complete.

Beginning:—Same as No. 5212.

End:

लिम्पतीव तमोज्ञानि वर्षतीवाञ्जनं नमः ॥ ३८ ॥

Subject: Candrikā 1-30 ślokaś.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given.

विद्वदुपनाम्नो नागेश्वरपण्डितस्य

॥ चन्द्रालोकः ॥

5220. CANDRĀLOKAH.

J. L. Collection No. 724. Substance—Paper. Size—10×3½ inches. Sheets—16. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—190. Author—Jayadeva. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5211.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ चन्द्रालोकव्याख्या ॥

5221. CANDRĀLOKAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 725. Substance—Paper. Size—8½×9½ inches. Sheets—51. Lines—11 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1200. Author—Virūpākṣa. Incomplete.

Beginning :

....कारणं विप्रवारणं तुरगाननम् ।

स्रग्वाङ्मृत्युयोनिसुखे..... ॥

.....सेन चन्द्रालोकप्रबोधिनीम् ।

कुर्मः कुवलयानन्दसिद्धयै शारदशार्वरीम् ॥

...निर्विघ्नेन परिसमाप्त्यर्थमिष्टदेवतानुसन्धानल-
क्षणं मङ्गलं.....

परस्परतपःसम्पत्फलायितपरस्परौ ।

प्रपञ्चमातापितरौ प्राञ्चौ जायापती स्तुमः ॥

End:

कचित्सङ्कीर्णानामपि सङ्करो यथा ।

मुक्ताः केलिविस्त्रहारमलिताः संपार्जिनीभिः कृताः

प्रातः प्राङ्गणसीम्नि मन्थरचलद्वालाङ्गिलाभारुणाः ।

दूराद्वाडिमबीजशङ्कितधियः कर्षन्ति केलीशुका

यद्विद्वद्भवनेषु भोजनृपते त्वस्यागलीलायितम् ॥

अप्रोदात्तातिशयोक्त्योरेकानुप्रवेशसङ्करः । तदा हे-
त्वलङ्कारस्यात्युक्त्यासह एकवाचकानुप्रवेशसङ्करः । तथा-
प्रस्तुताङ्कुरस्योदात्तेन सह एकवाचकानुप्रवेशसङ्करः ।
एषां चतुर्णां व्यङ्ग्यसाधारण्यान्न समप्राधान्यसङ्करः एव-
मप्यन्यदप्युद्बोध्यम् ।

कुर्वन्ती स्वच्छमन्तर्जडमपि च घनाम्भोदवार्ता हरन्ती

चन्द्रालोकप्रबोधिनीखिलकुवलयानन्दसन्धानशीला ।

सङ्करपात्सकलाभृ. छ...तपदशिरसः श्रीविरूपाक्षनाम्नः

प्रादुर्भूतप्रकाशा जगति विजयतां शारदी शार्वरीयम् ॥

Colophon:

इति श्रीमुद्गरलरामचन्द्राक्षरनिद्रनन्दनश्रीविरूपाक्षकृतिः शार-
दशार्चरी संपूर्णा ।

विजयान्दे सिते माघे पथमायां गुरोर्दिने ।

व्यलिखद्वेङ्कटसुधीरेनां शारदशर्चरीम् ॥

Subject: Candrālokavyākhyā otherwise known as Śārada-
śārvārī.

Remarks:—The Ms. is in decaying condition. On the title page
is given

‘ पुस्तकमिदं वेङ्कटभट्टस्य ’

॥ चन्द्रालोकव्याख्या ॥

5222. CANDRĀLOKAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 880. Substance—Paper. Size— $7\frac{1}{2} \times 5$
inches. Sheets—35 (out of 3-72). Lines—12 to 18 to
a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—525.
Author—?. Incomplete

Beginning:

....चन्दनबालातपयोद्धारनिर्झरयोश्च विम्बप्रतिविम्ब-
भावेनभेदाभ्यवसायात्साधारणधर्मता किं पुनः विम्बप्र-
तिविम्बभाव इति चेदत्रोक्तं दीक्षितचरणैः । वस्तुतो भिन्न-
योरप्युपमानोपमेययोः परस्परसादृश्यादभिन्नयोः पृथगु-
पादानं विम्बप्रतिविम्बभावः इत्यालङ्कारिकसमय इति ।
एवं पूर्वोपमां लक्षयित्वानन्तरं लुप्तोपमां लक्षयति ।

अन्योपमानधर्माणाम् + अष्टधा ॥

End :

अर्थापत्तिः कल्प्यतेऽन्यथान्यापपत्तितः ।

अङ्गनेनाश्रितस्ते स्यादधरः कथमन्यथा ॥ १ ॥

यदि अन्यवस्तुनानुपपन्नान्यत्कल्प्यते चेदर्थापत्ति-
नीमालङ्कारः

*

*

*

अभावधीरनुपलब्धिर्वस्तुनोः स्याददर्शनात् ।

यतः क्वापि न पश्यामि इता लक्ष्मण जानकी ॥

वस्तुनः कस्यचिददर्शनादनुपलम्भादभावधीर्नास्तीति ।

Colophon Nil.

Subject: Candrālokavyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ चित्रमीमांसा ॥

5223. CITRAMĪMĀMSĀ.

Burnell's Catalogue No. 5376. Page 56. Left column.

Substance—Paper. Size—11½ × 4½ inches. Sheets—56.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—1500. Author—Appayyaḍikṣita. Incomplete.

Beginning :

अभिवन्द्य चन्द्रशेखरमाद्यं गौरीसखं परं ज्योतिः ।

वितनोमि विपुलविषयां विज्ञदार्थमर्षचित्रमीमांसाय् ॥

End :

एवं वदपञ्चाङ्गदेवा वाच्येत्प्रज्ञा प्रतीयमानावाय् ॥

श्री सरस्वत्यै नमः

Colophon: (Sheet No. 48)

इति चित्रमीमांसायामपहुतिप्रकरणम् ॥

Subject: Citramīmāṃsā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the last sheet is given;

विरिञ्चित्रनिता कराञ्चितविषञ्चिकासञ्चर-

त्तरप्रसरमाधुरीरसरमाधुरीणां गिरः ।

जयन्ति मम मन्दरक्षुभितमिन्धुबन्धुभ्रमी

निरर्गलविनिर्गलद्रुहलभङ्गभङ्गीभृत ॥

This is another work of Appaya Dikṣita. Unfortunately the author has left the work incomplete. The reason is not known. The work has been published by the Nirṇayasāgar Press, Bombay.

॥ चित्रमीमांसा ॥

5224. CITRAMĪMĀMSĀ.

Burnell's Catalogue No. 10516. Page 53. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—90. Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1500. Author—Appayadikṣita. Incomplete.

Beginning—Same as No 5223.

End:

अत्र एकदेशविवर्तिरूपकेन समञ्जसं भूयादेवेत्युत्प्रेसा

गम्यते ॥

एवमन्यत्राप्युदाहार्यम् ॥

Colophon:

इति श्रीमद्भारद्वाजकुलजलधिकौस्तुभश्रीमद्द्वैतविद्याचार्यश्रीमद्विभक्ति-
याजिश्रीरङ्गराजाश्वरिवरसूनोरप्पय्यदीश्रितस्य कृती चित्रमीमां-
सायासुत्प्रेक्षाप्रकरणम् ॥

Subject: Citramīmāṃsā.

Remarks:—The Ms. is in good condition. After the colophon is given:—

अथातिशयोक्त्यलङ्कारस्य नावद्विविधस्यानुपादानाद्विषयः

There is a loose sheet dealing with the same subject.

॥ चित्रमीमांसा ॥

5225. CITRAMĪMĀMSĀ.

Burnell's Catalogue No. 10517. Page 56. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—15×1 inches. Leaves—
95. Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—1500. Author—Appayadīpta. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5223.

End:

सारूप्यनिबन्धनाप्रस्तुतप्रशंसोदाहरणेषु चातिव्याप्तिः ॥

Colophon: (Leaf No. 98)

इति श्री + उत्प्रेक्षाप्रकरणम् ॥

Subject: Citramīmāṃsā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given the following

उपदेशोपदेशः स्यात्स्वत्वेदकेर्जनाकृतेः ।

कियन्मादतसाहाय्यं स्वयं बह्वेर्विचिन्तयतः ॥

अतिपजति पदर्थान् + चन्द्रकान्तः ॥

क्षीरोदार्णवकलालकेलयः शाहभूपतेः ।

कटाक्षास्यागराजस्य कल्याणानि विद्वन्तु ते ॥

॥ दशरूपकम् ॥

5226. DAŚARŪPAKAM.

Burnell's Catalogue No. 10511 c. Page 56. Left column.
Substance—Palm leaf. Size—11 × 1½ inches. Leaves—21
(158-178). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No.
of Granthas—400. Author—Dhananjaya. Complete.

Beginning :

नमस्तस्मै गणेशाय चक्रण्डः पुष्करायते ।

यदाभोगधनध्वानो नीलकण्ठस्य ताण्डवे ॥

End:

रम्यं जुगुप्सितमुदारमथापि नीच-

सुग्रं प्रसादि गहनं विकृतञ्च वस्तु ।

यद्वाप्यवस्तु कविभावकभाव्यमानं

तच्चास्ति यच्च रसभावद्वयैति लोके ॥ ८० ॥

Colophon :

ॐ नमः शिवाय ॥

इति दशरूपावलोकने रसविचारश्चतुर्थः प्रकाशः

शास्त्राध्यवण्डमार्ताण्डो रामपादाब्जचट्टपदः ।

लिलेख दशरूपस्य पतिमीश्वरदीक्षितः ॥

Subject: Daśarūpaka.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. The Daśarūpakāvaloka too is found in this Ms.

The Daśarūpaka of Dhanañjaya with the Avaloka of Dhanika has been published by the Nirṇayasāgara Press, Bombay. Dhanika and Dhanañjaya were brothers and they belonged to the 11th century. The work deals exclusively with Dramaturjic principles.

॥ दशरूपकम् ॥

5227. DAŚARŪPAKAM.

Burnell's Catalogue No. 10512 a.

Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—28 (1-28). Lines—4 or 5 to a Page. Script—Telugu.

No. of Granthas—400. Author—Dhanañjaya. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5226.

Colophon:

इति + चतुर्थः प्रकाशः ॥

श्रीरामाय नमः ॥

दधिरोद्धारिनाम संबत्सरं माघशुद्धसप्तमी गुरुवारं नाहुवे शिवावतारं

सुमहोदयशस्त्रलु अनुमतिमोदनु गोविन्दपुरं लेखिनायस्तत्त्वा-

मिश्राशस्त्रलुवारि अल्लुडु मायूरं सुम्बरायुल्लुडु राशिदि ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition. This work has not been noted under this No. by Dr. Burnell.

॥ दशरूपकम् ॥

5228. DAŚARŪPAKAM.

Burnell's Catalogue No. 10512 b. Page 56. Left column.

Substance—Paper. Size— $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—32.
Lines—4 or 5 to a Page. Script—Telugu. No. of Gran-
thas—400. Author—Dhananjaya. Complete.

Beginning, end, colophon and subject— Same as No. 5226.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ दशरूपकव्याख्या ॥

5229. DAŚARŪPAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10508. Page 56. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves
—66. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Telugu. No. of
Granthas—2000. Author—Dhanika. Complete.

Beginning:

नमस्तस्मै गणेशाय यत्कण्ठः पुष्करायते ।

मदामोगधनञ्जानो नीलकण्ठस्स ताण्डवे ॥

सदाचारं etc. Same as No. 5230.

End:

विष्णोः मुलेनापि धनञ्जवेन

विद्वन्मनोरागनिबन्धहेतु ।

आविष्कृतं मुञ्जमहीशमोष्ठी-

वैदग्ध्यभाजा दशरूपमेतत् ॥

Colophon:

इति धनिकाविरचिते दशरूपावलोकने चतुर्थः परिच्छेदः

Subject : Daśarūpakavyākhyā otherwise known as Daśarūpāvalokana.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

It has been said already that Dhanika is the brother of the author of the text, Dhanañjaya. The text also is found in this Ms.

॥ दशरूपकव्याख्या ॥

5230. DAŚARŪPAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10509. Page 56. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $20 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—71.

Lines—7 to a page. Script—Grantha. No. of Granthas—

2000. Author—Dhanika. Complete.

Beginning:

सदाचारं प्रमाणयताविज्ञेन प्रकरणपरिसमाप्त्यर्थमि-
ष्टदेवतायाः प्रकृताभिमतयोश्च देवतयोः नमस्कारः कृति-
ना क्रियते श्लोकद्वयेन
नमस्तस्मै ०

End, colophon and subject—Same as No 5229.

Remarks:—The Ms. is in a good condition.

॥ दशरूपकव्याख्या ॥

5231. DAŚARŪPAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10513. Page 56. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $18 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves

—53. Lines—7 to a Page. Script—Telugu. No. of

Granthas—1500. Author—Dhanika. Incomplete. (Wants end.)

Beginning—Same as No. 5229.

End:

सर्वमग्रान्धिविविक्तसन्धिविलसद्वक्षःस्फुरत्... ॥

Colophon : (Leaf No. 80)

इति द्वितीयः + परिच्छेदः

Subject: Daśrūpakavyākhyā otherwise known as Avalokana.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ दशरूपकव्याख्या ॥

5232. DAŚARŪPAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10510. Page 56. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—

153 (4-155). Lines—4 or 5 to a Page. Script—Grantha.

No. of Granthas—1900. Author—Dhanika. Incomplete.

Beginning:

...तीमेद इत्याशङ्क्याह ।

वस्तुनेता रसस्तेषां भेदक इति ॥

End:

एवमादीनि सन्ध्यन्तराणि एकविंशतिरुपमादिष्वलंका-

रेषु च हर्षोत्साहादिष्वन्तर्भावा....थ गुणानि रम्यजु....

Subject: Daśarūpakavyākhyā otherwise known as Avalokana.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ ध्वन्यालोकः ॥

5233. DHVANYĀLOKAH.

Burnell's Catalogue No. 10506. Page 55. Right column.

Substance— Palm leaf. Size—18×1½ inches. Leaves—

45 (1-49). Lines—8 to 10 to a Page. Script—Grantha.

No. of Granthas—1860. Author—Ānandavardhana.

Complete.

Beginning:

स्वेच्छाकेसरिणः स्वच्छस्वच्छायायासितेन्दवः ।

त्रायन्तां वो मधुरिपोः प्रपन्नार्तिच्छिदो नखाः ॥

End:

तथाहि मनुष्याणामेव तावद्विदेशादिभेदभिन्नानां ये

व्यवहरादिषु विचित्रा विशेषाः । तेषां केन...गन्तुं विशे-

षतो योषितामुपनिबध्यत... ॥

Colophon: (Leaf No 16)

इति राजानकानन्दवर्धनविरचिते काव्यालोके द्वितीय उद्योतः ॥

Subject: Dhvanyāloka 1-4 Udyotas.

Remarks:— The Ms. is in a decaying condition. The Ms. abruptly ends towards the close of the 4th udyota. The other work contained herein is ध्वन्यालोकलोचनम्

Ānandavardhana's Dhvanyāloka has been published by the Nirpayasāgar Press, Bombay. Ānandavardhana belonged to Kashmir and was living in the court of Avantivarman in the 9th century A. D.

॥ ध्वन्यालोकः ॥

5234. DHVANYĀLOKAH.

Burnell's Catalogue No. 10507. Page 85. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $18 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—75 (1-70 out of 251). Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1800. Author—Ānandavardhana. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5233.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The other work contained herein is ध्वन्यालोकलोचनम्

॥ ध्वन्यालोकव्याख्या ॥

5235. DHVANYĀLOKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10506 b. Page 55. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $18 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—87 (50-146). Lines—8 to 10 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—8100. Author—Abhinavagupta. Complete.

Beginning :

अपूर्वं यद्वस्तु प्रथयति विना कारणकलां

जगद्भवप्रलयं निजरसभरात्सारयति च ।

क्रमात्प्रत्ययोपाख्यप्रसरसुमगं भासयति तत

सरस्वत्वास्तत्त्वं कविसहृदयाख्यं विजयते ॥

End:

वस्तुतः शिवमये हृदि स्फुटं सर्वतः शिवमयं विराजते ।

नाशिवं कचन कस्यचिद्भूतं तेन वः शिवमयी दशा भवेत् ॥

Colophon:

इति महागद्देश्वराचार्याभिनवगुप्ताचार्यविरचिते काव्यालोकलोचने

चतुर्थोद्योतः ॥

Subject: Dhvanyālokavyākhyā otherwise known as Locana
1-4 Udyotas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The other work contained herein is ध्वन्यालोकः

Abhinavagupta's Locana is one of the most important works in the field of Sanskrit literary criticism. The work has been published in the Nirnayasāgara Press, Bombay.

The author belongs to the 10th and 11th centuries of the christian Era and he was a native of Kashmir.

॥ ध्वन्यालोकव्याख्या ॥

5236. DHVANYĀLOKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10507. Page 55. Left column.
Substance—Palm leaf. Size— $18 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—81
(71-251). Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of
Granthas—3100. Author—Abhinavagupta. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5235.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5237. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 5845. Page 56. Right column.
Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—109.
Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—3600. Author—Vidyānātha. Complete.

Beginning:

विद्याकैरवकौमुदीं भुविशिरःसीमन्तमुक्तामणिं
 दारान् पञ्चभुवस्त्रिलोकजननीं वन्दे गिरां देवताम् ।
 यत्पादाब्जनमस्त्रियाः सुकृतिनां सारस्वतप्रक्रिया-
 बीजन्यासभुवो भवन्ति कवितानाद्यैकजीवातवः ॥

End:

एवं यथासंभवमन्येषामप्यलङ्काराणां संसृष्टिसंकरौ बो-
 द्यौ तत्र तत्र प्रबन्धेषु ॥

Colophon:

इति श्रीमन्महोपाध्यायविद्यानाथकृतौ प्रतापरुद्रयशोभूषणं नामाल-
 ङ्कारशास्त्रं संपूर्णम् ॥

विद्यानाथकवीन्द्राय नमोऽस्तु ज्ञानसिन्धवे ।

यद्भावं काव्यपीयूषं धिनोति निखिलान्बुधान् ॥

Subject: Pratāparudrayaśobhūṣaṇa.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Alternate sheets are sulphurated. There are two pages at the end dealing with the same subject.

Vidyānātha's Pratāparudrayaśobhūṣaṇam has been published in the Bombay Sanskrit Series and the Sri Balamano-rama Press, Madras. The author was a protege of Pratāpa-rudra, King of Warangal in the 14th century A. D.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5238. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 5849. Page 56. Right column.

Substance—Paper. Size—10½ × 4½ inches. Sheets—

118. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No.

of Granthas—2700. Author—Vidyānātha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5237.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given:—

अस्य ग्रन्थसंख्यापरुचशरतुनेत्राणि (१६५५) इति गोपालस्वामिकृप

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5239. PRATĀPARUDRAYASŌBHŪṢANAM.

Burnell's Catalogue No. 5350. Page 56. Right column.

Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—128. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2700. Author—Vidyānātha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5237.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5240. PRATĀPARUDRAYASŌBHŪṢANAM.

Burnell's Catalogue No. 5551. Page 56. Right column.

Substance—Paper. Size— 14×6 inches. Sheets—87. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2700. Author—Vidyānātha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5137.

Remarks:—The Ms. is in excellent condition. Alternate sheets are sulphurated.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5241. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 5354. Page 56. Right column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—27.

Lines—14 or 15 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—800. Author—Vidyānātha. Incomplete.

Beginning:

अथ गुणनिरूपणानन्तरमलङ्कारा निरूप्यन्ते ॥

End and colophon—Same as No. 5237.

Subject: Pratāparudrayaśobhūṣaṇa Alaṅkāraprakaraṇa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the title page is given

अयम्बकज्योतिर्विदाम्

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5242. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 5355. Page 56. Right column.

Substance—Paper. Size— 9×6 inches. Sheets—46.

Lines—14 to 22 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—2000. Author—Vidyānātha. Complete.

Beginning—Same as No. 5237.

End :

सङ्गटनाद्यर्थत्वेन शब्दार्थत्वेन गुणालङ्काराणां स्वय-
स्थानमिति प्रतीयमानवस्तु काव्योपस्कारतामायाति ।
इति गुणाः ॥

Colophon: (Sheet No. 38)

इति विद्यानाथकृतौ प्रतापरुद्रयशोभूषणालङ्कारे नाटकप्रकरणम्

Subject : Pratāparudrayaśobhūṣaṇa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5243. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10156 b.

Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—8 (1-8). Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—160. Author—Vidyānātha. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5237.

End :

भेदान्तरं यथासंभवमुदाहार्यम् ॥

Colophon:

नायकप्रकरणं समाप्तम् ॥

Subject: Pratāparudrayaśobhūṣaṇa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This work has not been noticed by Dr. Burnell. The other works contained herein is—Gitagovindavyākhyā.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5244. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10467. Page 56. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $19\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—

Lines—7 to a Page. Script—Telugu. No. of Gran-

thas—2700. Author—Vidyānātha. Complete.

Beginning, end colophon and subject—Same as No. 5287.

Remarks:—The Ms. is in very good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5245. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10468. Page 56. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $18\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—

54. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Grantha. No. of

Granthas—1700. Author—Vidyānātha. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5287.

End:

आशमण्डल + रुद्रावतारो हरिः ॥

Colophon:

प्रतापरुद्रनाटकं संपूर्णम् ॥

Subject: Pratāparudrayaśobhūṣaṇa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5246. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10469. Page 56. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—

185. Lines—4 or 5 to a Page. Script—Grantha. No. of

Granthas—2000. Author—Vidyānātha. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5237.

End:

क्रियाफलोत्प्रेक्षा यथा ॥

दम्भोलिसंरम्भमहाजगो

Colophon: (Leaf No. 117)

इति गुणप्रकरणम्

Subject: Pratāparudrayaśobhūṣaṇam.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5247. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10470. Page 56. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{7}{8} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—42. Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—700. Author—Vidyānātha. Incomplete.

Beginning:

तत्र प्रथममनेकालङ्कारबीजत्वात् उपमा निरूप्यते ।

End, colophon and subject—Same as No. 5287.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5248. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10471. Page 56. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $17\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—91 (8-93.) Lines—5 or 6 to a page. Script—Telugu. No. of Granthas—2000. Author—Vidyānātha. Incomplete.

Beginning:

...नश्यतीति । निरूपितं भोजराजेन ।

कवेरल्पापि वाग्वृत्तिर्विद्वत्कर्णावतंसति ॥

End, colophon and subject— Same as No. 5287.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5249. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10472. Page 56. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $13\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—85 (out of 120). Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—2000. Author—Vidyānātha. Incomplete.

Beginning:

.....न्यवधूकथाम् ।

यत्रावप्यगुणारोपं काकतीन्द्रो न मृष्यते ॥

End, colophon, and subject—Same as No. 5287.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given:

विद्वद्दीपाम्बापुरवासिबिम्बनाथदीक्षितप्रतापरुद्रीयं पुस्तकम्

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5250. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

J. L. Collection No. 727. Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 8\frac{1}{2}$

inches. Sheets—150. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2100. Author—Vidyānātha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5237.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणव्याख्या ॥

5251. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆA-
VYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10478. Page 57. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—152. Lines—8 or 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—4000. Author—Kumārasvāmin. Complete.

Beginning :

कल्याणानि करोतु कश्चन....

.....लैश्यालयन् ।

यत्पादाम्बुरुहावलम्बश्चरणे पूर्वे पुमांसस्य-

लैलोक्यस्थितिसर्गसंहतिविधौ निर्विघ्ननिम्नोद्यमाः ॥

End:

जगति निखिलविद्यासिन्धुमुष्टिघ्नानां

परमणितिपरीक्षा युज्यते सज्जनानाम् ।

तदिह मम निबन्धे दूषणं भूषणं वा

भवति यदि विदग्धैस्तद्वयवश्यं विमृश्यम् ॥

Colophon :

इति पद्मवाक्यप्रमाणपारावारपारीणभीमहोपाध्यायकोलाचलमहिनाथ

सूरिसूनुना विश्वजनीनविद्यस्य विद्वन्मणेः पेद्यायस्यानुजेन कु-
मारस्वामिसोमपीथिना विरचिते प्रतापरुद्रीयव्याख्याने रत्नापणा-
ख्याने मिश्रालङ्कारनिरूपणं नाम नवमं प्रकरणम्

Subject: Pratāparudrayaśobhūṣaṇa, otherwise known as
Ratnāpaṇa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Kumārasvāmin is the son of Mallinātha, the commentator
on the famous kāvya. The commentary is available in
the edition published in the Bombay Sanskrit Series as well
as in the Śrī Bālamānoraṁā Series, Madras.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणव्याख्या ॥

5252. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆA-
VYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10474. Page 57. Left column.
Substance—Palm leaf. Size—15½ × 1¼ inches. Leaves—
217. Lines—5 to 7 to a Page. Script—Telugu. No. of
Granthas—4500. Author—Kumārasvāmin. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5251.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणव्याख्या ॥

5253. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆA-
VYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10475. Page 57. Left column.

Substance—Palm leaf. **Size**— $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. **Leaves**—66. **Lines**—6 or 7 to a Page. **Script**—Telugu. **No. of Granthas**—1500. **Author**—Kumārasvāmin. **Incomplete.**
Beginning—Same as No. 5251.

End:

चापलं लक्ष्यते । चपलानिति । रागद्वेषमात्सर्यादिमूल-
 वसानं चापलमित्यर्थः । तत्र रागमूलं चा.... ॥

Colophon: Nil.

Subject: Pratāparudrayaśobhūṣaṇavyākhyā otherwise known
 as Ratnāṣaṇa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणव्याख्या ॥

5254. PRĀTAPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆA-
 VYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 728. **Substance**—Paper. **Size**— $12 \times 4\frac{1}{2}$ inches. **Sheets**—120. **Lines**—9 to a Page. **Script**—Devanāgarī. **No. of Granthas**—8000. **Author**—Kumārasvāmin. **Incomplete.**

Beginning—Same as No. 5251.

End:

स इष्टान्तः यत्र सापेक्षवाक्यद्वये सा निदर्शनेति महा-
 ननयोर्भेदः..

Colophon: Nil.

Subject: Pratāparudrayavyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5255. RASATARANGINĪ.

Burnell's Catalogue No. 4824. Page 57. Left column.
 Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—38.
 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—700. Author—Bhānudatta. Incomplete.

Beginning:

लक्ष्मीमालोक्य लुभ्यन्निगममुपहसन्शोचयन्वञ्जन्तून्
 क्षत्रं शोणाक्षि पश्यन् समिति दशमुखं वक्ष्य रोमाञ्चयञ्चन् ।
 इत्वा हय्यंगवीनं चकितमपसरन् म्लेच्छरक्तैर्दिगन्ता-
 न्सिञ्चन्दन्तेन भूमि विलमिव तुलयन्पातु मां पीतवासाः ॥
 भारत्याः शास्त्रकान्तारश्रान्तायाः श्रान्तिकारिणी ।
 क्रियते भानुना भूरिरसा रसतरङ्गिणी ॥
 वार्णाकमलिनीभानोरेषा रसतरङ्गिणी ।
 हंसाः कुतश्चियस्तत्र युक्तमत्र प्रतीयताम् ॥
 गिरां देवि तरङ्गिण्यां वारय क्रूरवारणान् ।
 यङ्गविष्यति लोकानामाविलो विरलो रसः ॥
 हेतोः पूर्ववर्तित्वनियमादतःपूर्वमेव तस्योपन्यासः स-
 मुचितो रसस्य हेतवो भावादयः । तेन रसात्पूर्वं भावा-
 दयो निरूप्यन्ते ॥

End:

विद्वद्धारिचराः स्नेहं तथा वर्षन्तु सन्ततम् ।
 लभते विपुलां वृद्धियथा रसतरङ्गिणी ॥

अवगाहस्व वाग्देवि दिव्या रसतरङ्गिणीम् ।

अस्मदेकेन पद्येन रचय भुतिभूषणम् ॥

यावद्भानोः कृता कापि कालिन्दी भुवि नन्दते ।

तावत्तिष्ठतु मे भानोरेषा रसतरङ्गिणी ॥

Colophon:

इति श्रीकविकुलसनायश्रीगणनाथतनयमैथिलश्रीभानुरूपविरचिता-

यां रसतरङ्गिण्यामष्टमस्तरङ्गः ॥

Subject: Rasatarāṅgiṇī 1-8 Tarāṅgas.

Remarks:—The Ms. is in very good condition.

Bhānudatta's Rasatarāṅgiṇī has been published in Bombay. The work is a brief exposition of the various sentiments *Śṛṅ-gāra* etc.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5256. RASATARĀṅGIṆĪ.

Burnell's Catalogue No. 4823. Page 57. Left column.

Substance—Paper. Size—9½ × 4 inches. Sheets—27.

Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—700. Author—Bhānubhaṭṭa Complete.

Beginning end, colophon and subject—Same as No. 5255.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5257. RASATARĀṅGIṆĪ.

Burnell's Catalogue No. 4825. Page 57. Left column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—58.
 Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—700. Author—Bhānudatta. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5255.

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the title page is
 given: तुलजाराजस्य पुस्तकम्

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5258. RASATARANGINĪ.

Burnell's Catalogue No. 4826. Page 57. Left column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—37.
 Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
 thas—700. Author—Bhānudatta. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5255.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5259. RASATARANGINĪ.

Burnell's Catalogue No. 4827. Page 57. Left column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—28.
 Lines—10 to 14 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—700. Author—Bhānudatta. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5255.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title
 page is given—

श्रीमनोहरस्येवं रसतरङ्गिणी पुस्तकम्

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5260. RASATARANGINĪ.

Burnell's Catalogue No. 4528. Page 57. Left column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{4} \times 5\frac{3}{4}$ inches. Sheets—16.

Lines—17 or 18 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—700. Author—Bhānudatta. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5255.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5261. RASATARANGINĪ.

Burnell's Catalogue No. 4829. Page 57. Left column.

Substance—Paper. Size— $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—33.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—100. Author—Bhānudatta. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5255.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5262. RASATARANGINĪ.

Burnell's Catalogue No. 4830. Page 57. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{4} \times 6\frac{1}{4}$ inches. Sheets—

20. Lines—17 or 18 to a Page. Script—Devanāgarī.

No. of Granthas—700. Author—Bhānudatta. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5255.

Colophon:

इति श्री + समाप्तः ॥

श्रीमन्महाराजश्रीशाहभूपत्येन पुस्तकम् ॥

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5263. RASATARANGINĪ.

Burnell's Catalogue No. 4831. Page 57. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—11.

Lines—6 or 7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—160. Author—Bhānudatta. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5255.

End:

कायिका भुजसेपणादयः । मानसाः प्रमोदादयः ।

Colophon: Nil.

Subject: Rasataranginī.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5264. RASATARANGINĪ.

Burnell's Catalogue No. 4832. Page 57. Left column.

Substance—Paper. Size— $7\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—9

(33-42.) Lines—12 or 11 to a Page. Script—Deva-

nāgarī. No. of Granthas—150. Author—Bhānudatta
Incomplete.

Beginning :

.....विस्मितम् ।

सुग्रीवेण विचिन्तितं हनुमता व्यालोलमालोकिताम् ॥

End, colophon and subject—Same as No. 5255.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5265. RASATARANGINĪ.

Burnell's Catalogue No. 10519. Page 57. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—16×1½ inches. Leaves—
65. Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Gran-
thas—900. Author—Bhānudatta. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5255.

Colophon :

ब्रह्मसूक्तः ॥

अन्तर्गो मेऽपराधः शिव शिव शंभो श्रीमहादेवशम्भो ।

कथिरोद्धारितामसंबत्सरं माधवहुलप्रतिपदाष्टगुणाधरं गूढिनं शुभदिन-

मुत्तुने किरि नायनसामि अल्लुडु मायूर सुम्बरायुडु रसतरङ्गिणी

स्वहस्तलिखितं चातनुराशिदि श्रीराम ॥

Remarks:—The Ms. is in very good condition. The first and
last sheets are decorated with floral designs.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5266. RASATARANGINĪ.

Burnell's Catalogue No. 10520. Page 57. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—50. Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—700. Author—Bhānudatta. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5255.

Remarks:—The Ms. is in decaying condition.

॥ रसमञ्जरी ॥

5267. RASAMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 4839. Page 59. Left column.

Substance—Paper. Size— $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—29. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—465. Author—Bhānudatta. Complete.

Beginning:

सिद्धिस्तु नमः ॥

आत्मीयं चरणं दधाति पुरतो निम्नोन्नतायां हवि
स्वीयेनैव करेण कर्षति तरोः पुष्पं श्रमाशङ्कया ।
तस्ये किञ्च मृगतत्वा विरचिते निद्राति भागेर्निजै-

रन्तः प्रेमभरालसां प्रियतमामङ्गे दधानो हरः ॥ १ ॥

विद्वत्कुलमनोभृङ्गरसव्यासङ्गदेतवे ।

एषा प्रकाशते श्रीभट्टरसमञ्जरी ॥ २ ॥

तत्र रसेषु शृङ्गारस्याभ्यार्हितत्वादात्म्यनविभावस्वेन
च नायिका तावन्निरूप्यते ॥

End:

माध्वीकस्यन्दसन्दोहसुन्दरीं रसमञ्जरीम् ।

कुर्वीत कवयः कर्णभूषणं कृपया मम ॥

तातो यस्य गणेश्वरः कविकुलालङ्कारचूडामणिः

देशो यस्य विदर्भभूः सुरसरित्कल्लोलकिम्भीरिता ।

पद्येन स्वकृतेन तेन कविना श्रीमानुना योजिता

वाग्देवी भुतिपारिजातकुसुमस्पर्धाकरी मञ्जरी ॥

Colophon:

इति श्रीममानुदत्तमिभाविरचिता रसमञ्जरी समाप्ता ॥

Subject: Rasamanjarī.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The Rasamanjarī is another work of the same author.

This has been published in the Benares Sanskrit Series.

Descriptive No.	Collection No.	Substance	Size inches.	No. of Sheets or leaves.
5268	B. L. 4838	Paper	$8\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$	21
5269	„ 4834	„	$8\frac{1}{2} \times 4$	14
5270	„ 4835	„	$8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$	27
5271	„ 4836	„	$8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	28
5272	„ 4837	„	$8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	9
5273	„ 4838	„	$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	15
5274	„ 4840	„	$6\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$	81
5275	„ 4841	„	$9\frac{1}{2} \times 4$	44
5276	„ 4842	„	$12 \times 5\frac{1}{2}$	26
5277	„ 4843	„	$9\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$	12
5278	„ 4844	„	$7\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$	88
5279	T. S. 706	„	$10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	26
5280	„ 707	„	$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	18
5281	B. L. 4845	„	$8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	18
5282	„ 10554	Palm leaf.	$17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	20
5283	„ 11570 c.	„	16×1	16

No. of Lines per Page or Sheet.	Script.	Complete or otherwise.
9	Devanāgarī.	Complete.
12	"	"
8 or 9	"	"
11	"	"
16	"	"
12	"	"
8 or 9	"	"
6 or 7	"	"
8 or 9	"	"
14 or 15	"	"
6 or 7	"	"
8	"	"
9	"	"
9 or 10	"	Incomplete (wants end)
4	Telugu.	" "
6	Grantha.	" "

॥ रसमञ्जरीव्याख्या ॥

5284. RASAMAÑJARĪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4846. Page 59. Left column.

Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—40.Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—750. Author—Mahādeva. Complete.

Beginning :

श्रीमन्तं साम्बमीशानं प्रणम्याखिलदेशिकम् ।

विष्णुती रसमञ्जर्या महादेवेन तन्यते ॥

‘ आशीर्नमस्क्रियावस्तुनिर्देशो वापि तन्मुखम् ’ इत्या-
चार्यदण्डिशसनाल्लोकोत्तरशृङ्गारालम्बनार्धनारीश्वरतया -
चारनिर्देशात्मकं मङ्गलमाचरति ।

॥ आत्मीयमिति ॥

End:

प्राचीर्ध्याख्याः परामृश्य बालानां सुखबुद्धये ।

टीकां वात्स्यमहादेवकृतां क्षाम्यन्तु स्वरयः ॥

Colophon :

श्रीरसमञ्जरीव्याख्या संपूर्णा ॥

श्रीमद्धर्मसंवर्धिनी श्रीमत्पञ्चापगेशः प्रीयताम् ॥

अये जिह्वापीठे जननि समवस्थाप्य भवतीं

समाधौचं तुभ्यं मयि समुपहर्तुं व्यवसिते ।

तव स्मृत्यैवासौ बत कबलितः किंनु करवै

क्षमस्वमेवं मन्तुं भगवति पुरां भेत्तुरभिके ॥

Subject: Rasamañjarivyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in very good condition.

This is a commentary on the Rasamañjarī of Bhānudatta by one Mahādeva. The author tells us that he composed this commentary after having consulted various other commentaries. This particular commentary is not available in print.

॥ रसमञ्जरीव्याख्या ॥

5285. RASAMAÑJARĪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10555. Page 59. Left column.
 Substance—Palm leaf. Size—19×1½ inches. Leaves—
 8. Lines—9 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas
 —400. Author—? Incomplete.

Beginning:

आत्मीयं + हर ॥

हरः जयतीत्यव्याहार्यः ।

End:

रथोदता छन्दः । तल्लक्षणं तु—

रात्परो नरलगौ रथोदता.....

Subject: Rasamañjarīvyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रसमञ्जरीटीका ॥

5286. RASAMAÑJARĪTĪKĀ.

J. L. Collection No. 729. Substance—Paper. Size—9½×4
 inches. Sheets—18 (65-82). Lines—12 to a Page. Script

—Devanāgarī. No. of Granthas—430. Author—Ananta-
paṇḍita. Incomplete.

Beginning :

.....ल इति व्यज्यते । तथा अहिः सर्पः कथं दिव्यं
यतः स च अहिः तव अङ्गे देहे ॥

End:

वाग्देव्याः श्रोत्रे यत्पारिजातकुसुमं तत्सदृशा मञ्जरी-
व मञ्जरी जयतु आकल्पं तिष्ठतु ॥ १३७ ॥

Colophon:

इति श्रीगौतमीतीरपुण्यसम्भस्थितिमतिबिंशसालिनीलकण्ठपाण्डित-
नूजवालोपण्डितः कृजश्रीव्यम्बकपाण्डितः तमजानन्तपाण्डितविर-
चिता श्रीमहाराजाधिराजप्रभुकुलातिलकायमानश्रीवीरसिंहदेवतनू-
जप्रौढप्रतापशुभनिमरीचिनिरस्तकलजनदुःखौघध्वान्तचन्द्रमानु-
कुत्तुहलकुमुदवनविकाशिनी रसमञ्जरीव्यङ्ग्यार्थकौमुदी स-
माप्तिमगमन् ॥

Subject : Rasamañjarīvyākhyā otherwise known as Vyāṅ-
gyārthakaumudī.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. On the title page
is given

व्यङ्ग्यार्थकौमुदीयं भट्टगोस्वामिरङ्गनाथीया ॥

Anantapaṇḍita is the author of this commentary and it is
called Vyāṅgyārthakaumudī. This commentary is available
in print, having been published in Benares Sanskrit Series,

॥ रसरत्नदीपिका ॥

5287. RASARATNADĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 4850. Page 161. Left column.
 Substance—Paper. Size— $8\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Sheets—18.
 Lines—10 to 14 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
 Granthas—324. Author—Allarāja. Incomplete.

Beginning:

.....

गोष्ठीरसाहतजनस्य मनोविकारः ।

अग्ने करोति पुलकं नयने विकासं

कान्तिञ्च कामपि मुखे स्फुरणञ्च बाह्वोः ॥ १३ ॥

End:

यथा वा—

श्लिष्यति कामपि चुम्बति कामपि कामपि रमयति रामाम् ।

पश्यति सस्मितचारुतरामपरामनुगच्छति वामाम् ॥

यदि पुन.....

Colophon: (Sheet No. 24)

इति श्रीमन्महाराजाधिराजधर्म्मिरात्मजश्रीमद्वल्लराजविरचितायां रस-
 रत्नदीपिकायां रसलक्षणं नाम पञ्चमः परिच्छेदः ॥

Subject: Rasaratnapradīpikā

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Rasaratnapradīpikā by Allarāja is not available in print.
 We do not know much about the author. The work deals
 with the various sentiments like Śṛṅgāra etc.

॥ रसविवेकः ॥

5288. RASAVIVEKAH.

Burnell's Catalogue No. 10665 c.

Substance—Palm leaf. Size— $18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—32 (56-87). Lines—6 to a Page. Script—Grantha.

No. of Granthas—750. Author—? Incomplete.

Beginning:

.....दलहरीपरंपरा ।

प्रहारमूर्च्छनाप्रलयकातराव्युत्थानानन्तरं प्रसङ्गयानयोग्यतां चेतसः काव्यार्थभावनास्वादेन सम्पादयन्तो विलोक्यन्ते । किञ्च नाटकप्रमुखान्यपि रूपकाणि महाप्रयत्नेन शृङ्गारादीनुल्लास्य तन्मुखेनैवास्वादापरपर्यायं परमानन्दं परिषद्दलयेषु तन्वन्ति । मन्दधीस्तु तान्यपि व्युत्पत्तिमात्रफलानीति मन्यते । उक्तं हि ।

आनन्दनिष्यन्दिषु रूपकेषु

व्युत्पत्तिमात्रं फलमल्पबुद्धिः ।

योऽपीतिहासादिवदाह साधु-

स्तस्यै नमः स्वादुपराक्मुखाय ॥

इति नास्य सर्वलोकांनुरञ्जकत्वमपि रसायनमेव ।

यदुक्तम् ।

देवानामिदमापनन्ति + समाराधनम् ॥

End:

अत्र त्रासस्योदयो यथा ॥

असौढा तत्कालोक्तसदसहभावस्य तपसः

कथानां विज्ञप्तेष्वथ च रसिकः शैलदुहितुः ।

प्र.....यात्कपरवश्वेषापनयने

त्वरान्धैथिल्याभ्यां युगपदभिपुक्तः स्मरहरः ॥

तत्रावेगवैर्ययोः सन्धिः ॥

पश्येत्कश्चित्.....

.....

.....

हस्तालम्बं वितरह...व्युत्क्रमः कासि यासि ॥

इत्थं पृथ्वीपरिवृढमवद्विष्टोवक्त्रवृत्तः.....वा-
गत्वमिति

Colophon:

इति रसविवेकनाम्नि काव्यादर्शे तृतीयोऽङ्कासः ॥

करवद्वरसदृशमखिलं भुवनतलं यत्प्रसादतः कवयः ।

पश्यन्ति सूक्ष्ममलयः सा जयति सरस्वती देवी ॥

(Leaf No. 68)

इति रसविवेकनाम्नि काव्यादर्शे रसस्वरूपनिर्णयो नाम प्रथमोऽङ्कासः

Subject: Rasaviveka, otherwise known as Kāvyaadarśa. 1-8
Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This work has not been noted by Dr. Burnell. For other
works contained herein see No. 4264.

॥ रससर्वस्वम् ॥

5289. RASASARVASVAM.

Burnell's Catalogue No. 10552. Page 57. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—19×1½ inches. Leaves—

20. Lines—8 or 9 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—700. Author—Bhimeśvarabhaṭṭa. Complete.

Beginning:

लक्ष्मीवर्धितलक्ष्मीकवक्षोऽवस्थितकौस्तुभम् ।

वन्दे वन्दारुमन्दारं वल्लवीजनवल्लभम् ॥

अनादि सादि गोपालं गोपीवल्लविकं भजे ।

.....सर्वभौमजीजनत् ॥

End:

कृपया मयि वा कृष्णगुणसम्बन्धतोऽपि वा

प्रबन्धरससर्वस्वं परिगृह्यन्तु पण्डिताः ।

Colophon:

इति श्रीरङ्गभट्टतनयश्रीभिमिश्वरभट्टोपाध्यायकृतौ रससर्वस्वनान्वल-
ङ्कारशास्त्रे द्वितीयोऽङ्कासः ॥

Subject: Rasasarvasva 1-2 Ullāsas,

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Bhimeśvarabhaṭṭopādhyāya, the author of this work is the son of one Raṅgabhaṭṭa. The work is not available in print.

॥ रससर्वस्वम् ॥

5290. RASASARVASVAM.

Burnell's Catalogue No. 10553. Page 57. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—48.

Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—700. Author—Bhimeśvarabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5289.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रसार्णवसुधाकरः ॥

5291. RASĀRṆAVASUDHĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 10529. Page 57. Right column.
Substance—Palm leaf. Size— $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Leaves—
32. Lines—7 or 8 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—900. Author—Singabhūpāla. Complete.

Beginning:

स्वच्छस्वादुरसाधारो वस्तुच्छायामनोहरः ।

सेव्यः सुवर्णनिधिभिर्नाट्यमार्गः सनायकः ॥

End:

इत्यादि सर्वमामन्त्र्य लक्षणं कृतबुद्धिना ।

कविना कल्पितं काव्यमाचन्द्रार्कं प्रकाशयेत् ॥

Subject: Rāsārṇavasudhākara.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Singabhūpāla's Rāsārṇavasudhākara has been published in the Trivandrum Sanskrit Series. The author belonged to the 17th century A. D.

॥ रसार्णवसुधाकरः ॥

5292. RASĀRṆAVASUDHĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 10529. Page 57. Right column.
Substance—Palm leaf. Size— $18 \times 1\frac{3}{8}$ inches. Leaves—
27. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas
—900. Author—Singabhūpāla. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5291.

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the title page is given —

रामाभट्टाशिनवु

॥ रसार्णवसुधाकरः ॥

5293. RASĀRṆAVASUDHĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 10580. Page 57. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $12\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—30. Lines—10 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1000. Author—Śīṅgabdhūpāla. Complete.

Beginning—Same as No. 5292.

End:

भरतागमपारीणः श्रीयाञ्ज्जिगमदीपतिः ।

रसिकः कृतवानेवं रसार्णवसुधाकरम् ॥

Colophon:

रसार्णवसुधाकरः समाप्तः

Subject: Rasārṇavasudhākara.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given the following

नेपथ्यलक्षणमथो कथ्यते तच्चतुर्विधम् ।

✽

✽

✽

भावयन्मान्तरं भावं व्यापारो भाव उच्यते ।

॥ रसार्णवसुधाकरः

5294. RASĀRṆAVASUDHĀKARAH.

Burnell's Catalogue No. 10581. Page 57. Right column.
 Substance—Palm leaf. Size—16×1 inches. Leaves—
 77. Lines—8 or 4 to a Page. Script—Grantha. No. of
 Granthas - 1000. Author—Śingabhūpāla. Complete.

Beginning end, colophon and subject—Same as No. 5291.

Remarks:—The Ms. is in very good condition.

The verses found after the colophon in No. 5293. are also
 found herein.

॥ लक्षणरत्नावलीव्याख्या ॥

5295. LAKṢAṆARATNAVALĪVYĀKHYĀ.

Not Noticed by Burnell Ms. No. 16855.

Substance—Palm leaf. Size—12×1 inches. Leaves—
 30. Lines—2 or 3 to Page. Script—Grantha. No. of
 Granthas—75. Author—? Incomplete.

Beginning:

अथ श्रीमन्तोऽप्ययदीक्षिताः सर्वविद्याकलाकलापचा-
 तुर्यसत्तारसम्भारस्यविज्ञानसरस्वतः सारस्वतावतारप्रशि-
 तमहिम्नो महीपालचूडामणेः श्रीवेङ्कटेशाभिचानस्य स्वा-
 भिलाषपरिपूरणकामधेनोर्निधोगेन निखिलकाव्यनाटकल

क्षणनिबन्धनं चिकीर्षुस्तत्र लक्षणरत्नावल्याख्यां लक्षणप-
द्धतिं प्रदर्शयन् स्वात्मदेवस्य निखिलदेवताराध्यपादु-
कस्य निःशेषशुवनावनदक्षस्य श्रीचन्द्रशेखरस्य प्रणामं
समस्तदुस्तरप्रतिबन्धनिवर्तकं निबध्नाति नान्द्याख्यपद्येन
वन्दारुवृन्दारकमौलीत्यादिना ॥

वन्दारुवृन्दारकमौलिरत्न-

ज्वालासमुद्भासिपदारविन्दम् ।

नतेप्सितार्थार्पणकामधेनुं

नमामि बालेन्दुलसत्किरीटम् ॥ इति ॥

अथ नाटकेषु नान्द्याख्यपद्यस्य वरमन्देशकविभेदेन
पदानियमतदभावपक्षद्वयमपि मनसि निधाय पादस्य क-
चिद्वाक्यस्य कचिदर्घस्य कचित्पदाभिधां गौणताप्रका-
शिनीमप्यनुसन्धाय तल्लक्षणमभिधत्ते यत्राष्टाभिरिति ।

यत्राष्टभिर्द्वादशभिरष्टादशाभिरेव वा ।

द्वाविंशत्या पदैर्युक्ता सा नान्दी परिकीर्तिता ॥

यत्र नान्द्याख्यपद्ये अष्टपदानि द्वादशपदानि अष्टादश-
पदानि द्वाविंशत्पदानि सन्ति एव(?) वेत्युक्तत्वात् । एतेषु
मध्ये पदाष्टकस्य पदद्वादशकस्य पदाष्टादशकस्य पदद्वाविं-
शतेरेकसत्वेऽपि लक्षणं घटत इत्यर्थः । पादस्य पदत्वे चतुष्प-
दापि । अर्धस्य पदत्वे द्विपदापीति लभ्यते । वाक्यस्य पदत्वे

उक्तसंख्यया सामञ्जस्ये पदनियमो द्रष्टव्यः । अनियतत्वे
पदानां नियमोऽपि वेति वक्ष्यमाणलक्षणः पक्षः । नियमा-
भावसूचको बोध्य इति स्पष्टम् । अथ नान्धाख्यपद्यं
किं कथारूपतयाभाति चेत्समञ्जसं भवतीत्याधारमन्वी-
क्ष्य वदति , आशीर्नमस्क्रियारूप इति । वक्ष्यमाणलक्ष-
णव्यतिरिक्तकथाशकं नान्दीपद्यं न भवतीति तत्रैव-
नान्दीति कथ्यत इति व्यञ्जहरन् तस्यां नान्धां पदनि-
यमो यः पूर्वोक्तः सोऽपि पक्षाश्रित इति स्पष्टमाचष्टे ।
अपि वेत्यन्तेन । तत्र च नान्धां तदात्मकतया निबद्धो यः
श्लोकः स वक्ष्यमाणकथाशघटकनायकनायकीगुणगणव-
र्णनाप्रस्तावसमुल्लसितसौम्यभावसमुन्नेयसर्वचरित्राधारसं-
सूचकत्वेन भवितव्य इत्यपि स्पष्टं दर्शयति ।

आशीर्नमस्क्रियारूपः श्लोकः काव्यार्थसूचकः ।

नान्दीति कथ्यते तस्यां पदानां नियमोऽपि वा' ॥ इति

एवञ्च काव्यार्थसूचकः श्लोकः पदनियमतदभावयु-
क्तोऽपि आशीर्वादरूपो वा नमस्क्रियारूपो वा यदि
तदानीं नान्धाख्यो भवतीत्यर्थः । अथ तस्यां नान्धां
पदनियमसत्त्वासत्वेऽपि पदानि किरूपार्थानि सन्तिवति
तल्लक्षणमाह । माङ्गल्येत्यादिना ॥

माङ्गल्यशङ्खचक्राब्जकोकैरवशंसिनी ।

नान्दीपदैर्वा दशभिरष्टाभिर्वाप्यलङ्कृता ॥ इति ॥

अत्र पदानियमसत्त्वे दशपदा मुख्येति अष्टपदातत्र
गौणेति सूचयितुं पुनरारम्भः ।

अथ नान्धां निषिद्धपदान्याह—

गर्तगह्वरनिम्नाण्डपल्वलप्रमुखैः पदैः ।

नल्यर्थवाचकैश्चापि तथोपक्षयवाचकैः ॥

पूर्वोत्तरविरुद्धार्थै रौद्रीबीभत्तमसूचकैः ।

प्रकृतानुपयुक्तार्थैरलङ्कारविवर्जितैः ।

संहारवाचकैश्चापि तथा मरणवाचकैः ।

एवमाद्यैः पदैर्हीना नान्दी कल्याणदा भवेत् ॥ इति ॥

अथ नान्धां स्तुत्यदेवतारूपमाह—

शृङ्गारलीलारसिकं मन्दस्मितविराजितम् ।

प्रसन्नं वरदं देवं भक्ताभयवरप्रदम् ॥

वनितामुखसौन्दर्यविनोदनसमुत्सुकम् ।

कन्दर्पकोटिसौन्दर्यं स्वप्रबन्धप्रभुं शुभम् ॥

ध्यायेन्नान्दीमुखे भक्त्या तत्परं मङ्गलं चरेत् ।

अत्र नान्द्यनन्तरं मङ्गलाचरणमपि विहितम् । तच्च सूत्र-
धारमुखेन कार्यं । तदपि नान्दीत्युच्यत इत्याह ।

आर (म्भजा)... ताधविशुद्धिहेतोः

कल्याणिनीं कामपि भाव्यनिर्जराय ।

नेपथ्यसञ्छन्नमस्तपात्रः

कुर्यादयं सूत्रधृगेव नान्दीम् ॥ इति ।

अथ सूत्रधारस्वरूपमाह ।

प्रथमं भारतं शास्त्रं स्वयं सम्यगधीत्ययः ।

शिष्यान् पाठयति प्राज्ञः सूत्रधारः स कथ्यते ॥

तेनैव कार्यं नान्द्याख्यं शिष्यवर्गसभान्तरे ॥ इति ॥

एवं सूत्रधारस्वरूपमुक्त्वा पूर्वरङ्गार्चनं पुष्पाञ्जलिना
निजमहिमपुरःसरं रङ्गपीडानिवर्तकं सूत्रधार एव करो-
त्विति तत्र विधिं दर्शयति । नान्दीप्रशंसनादूर्ध्वमिति ॥

नान्दीप्रशंसनादूर्ध्वं पूर्वरङ्गार्चनं चरेत् ।

पौष्पमञ्जलिकं श्रेयः प्रगायन्निजसंस्तरम् ॥ इति ॥

तादृशस्य पौष्पाञ्जलेर्विकरणदिशमपि दर्शयति—
रङ्गपीडानिवृत्त्यर्थं विकिरेदूर्ध्वदिङ्मुखः । इति ॥

एतदपि नेपथ्यान्तरप्रविष्टेन कार्यम् । पश्चाद्रङ्गमण्डपं
प्रविश्य सामाजिकान्बोधयता सूत्रधारेण प्रवर्तितव्यमि-
त्याह । ततोपनीय नेपथ्यादिति ॥

ततोऽपनीय नेपथ्यात्कुडुम्बाद्रङ्गमण्डपम् ।

प्रविश्य तत्समाज्याभ्यान् चतुर्दशकलाविदः ॥

अत्र कला विद्या इत्यर्थः ।

-विद्यानां चतुष्पष्टिकलासंप्रदायकाराः सङ्ग्रहेण च-

तुर्दशविधा इत्याहुः । “ विद्यासु चतुर्दशस्वयम् ” इति
 नैषधकाव्यप्रोक्ता रीतिर्मन्तव्या । अत एव सर्वविद्यास-
 मर्थोः सामाजिका भवेयुरिति तात्पर्यम् । यद्यपि विद्यावत्त्वे
 तेषामभिनीतिसिद्धान्तपारीणत्वं सर्वजनसंमतचेष्टावत्त्व-
 ङ्चाप्नावश्यकमित्याह ।

भरताचार्यसिद्धान्तपारगान्सर्वसंमतान् ।

प्रस्तुत्य वरयेत् किञ्चिदभिनेष्यामि वः पुरः ॥

सामाजिकमानसोप्सितरूपकमेवाभिनेतव्यम् । तदिष्टमिव
 तद्वचनमङ्गीकृत्यैव कुर्युरित्याह ‘ रूपकं श्रीमतामिष्टं कि-
 न्तद्विज्ञाप्यताम् ’ इति । तेषां सामाजिकानां नियोग ग्रहणे-
 ऽसाक्षात्साक्षादिति द्वेधा मनसि कृत्य प्रथमपक्षे तदुक्त्या-
 नुवादः । द्वितीयपक्षे पूर्वोक्तवत् स्मरणसमागमाभिनय
 इति विशदय प्रकटयति ।

तेषां प्रच्छन्नपात्रत्वाच्चदुक्तीरनुसंवदेत् ।

तैर्यथेष्टनियोगे तु तादृशीं स्मृतिमानयेत् ॥

स्मरणमभिनीयेत्यादि कथनीयम् । कविकाव्यनटना-
 व्यसमासभ्यप्रकृतोचितवर्ण्यवस्तुषु नटादेः प्रश्नपूर्वकं लक्ष-
 णोपेतरूपकनिरूपणपुरःसरं यथोचितं यत्किञ्चित् आव-
 श्यकत्वेन वर्णनीयमिति तत्र च कवेः संश्लाघनमत्यन्ता-
 वश्यकमिति च तच्च कुशीलवसनातनविद्यावृत्तवपुर्नयः-
 समुदाचारादिकेषु यथोचितं च वर्णनीयमिति प्ररोचनाय
 भिदानं दर्शयति ।

रूपकं लक्षणोपेतं नटादिप्रभपूर्वकम् ।

महयेत्कृतिनेतारं कविञ्च कुलशीलतः ॥

भारतीञ्च प्रशंसित्वा प्रबन्धार्थस्य सूचकैः ।

पदैः प्रसङ्गकरणं पूर्वरङ्गमिति स्मृतम् ॥

नाट्यार्थसंसूचकप्रकृतोपयोगिप्रस्तुतार्थपदैः कश्चिदुप-
भोगक्षममृतुमवष्टभ्य तदनुकूलवर्णनया पूर्वापूर्वगुणोत्कथनं
पूर्वरङ्गमिति नाभेत्यर्थः । एवं पूर्वरङ्गविधानानन्तरं कथाप्र-
स्तावरूपायाः प्रस्तावनायाः अप्राकृतप्राकृतरूपै रूपकोपक्र-
मसूचकैरर्थान्तरपरैः शब्दैः प्रकृतार्थप्रशंसारूपाभिधानश-
क्त्या अवतारसमय इति प्रशंसति ।

पूर्वरङ्गविधेः पश्चात्प्रस्तावनमुदाहृतम् ।

अर्थान्तरपरैः शब्दैरप्राकृतपरैरपि ॥

प्रकृतार्थप्रशंसा स्याद्रूपकोपक्रमस्तथा ॥

एवं नान्द्यनन्तरभारतीवृत्त्याश्रयणेन पूर्वरङ्गविधानपू-
र्वकप्रस्तावनावसरमुक्त्वा

सूत्रधारो नटीं ब्रूते मारिषं वा विदूषकम् ।

स्वकार्यप्रस्तुताक्षेपि चित्रोक्त्या यत्तदाशुखम् ॥ इति ।

प्राचीनलक्षणसङ्गत्यनुसरणेन नटनटीसमाह्वानाय त-
त्स्वरूपमादौ विशदयति ।

सूत्रधारादल्पविधः गीतिशास्त्रविशारदः ।

भावग्राहयिता प्राज्ञो नट इत्यभिधीयते ॥

तज्जातीया तु वनिता नटीति परिकीर्त्यते ।

एवं नटनटीस्वरूपमुक्त्वा सूत्रधारस्य नटाह्वानपरवच-
नविसर्गावसरे नटस्य संज्ञान्तरमप्यस्तीति प्रकटयन्
नट्या अपि संज्ञान्तरमप्यस्तीतित्याह—

This Ms. abruptly breaks off here.

Colophon: Nil.

Subject: Lakṣaṇaratnāvalīvyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The Lakṣaṇaratnāvalī is a hitherto unknown work of
Śrīmad Appayya Dikṣita. The work is accompanied by a
commentary, which is very probably his own.

The work is not available in print.

॥ लापिलक्षणम् ॥

5296. LĀPILAKṢAṆAM.

Not Noticed by Burnell. Ms. No. 15411.

Substance—Palm leaf. Size— $18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—
44. Lines—3 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—15. Author—? Complete.

Beginning:

अथ लापिनां लक्ष्यञ्चाह—

बालानां पदबोधार्थं लापानां पद्धतिः कृता ।

दण्डिना कल्पितामूलं किञ्चित् संस्मृत्य वाग्भरी ॥

End:

अत्र विद्यानाथः ॥

चतुर्दशानां बन्धानां चित्काव्यार्थसिद्धये ।

भागुरिप्रहितानाञ्च पूर्वं लक्षणमुच्यते ॥

अन्यैः कविभिरुक्तानां लापीनां लक्ष्यपूर्वकम् ।

नियमः कथितः तस्मात् कथितोऽयं तु दिक्क्रमः ॥

Colophon :

इति सम्पूर्णम्

Subject : Lāpilakṣaṇam

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other works contained herein see remarks under No. 4748.

॥ वाग्भटालङ्कारः ॥

5297. VĀGBHATĀLĀNKĀRAH.

Burnell's Catalogue No. 5331. Page 57. Right column.

Substance—Paper. Size—7½ × 4 inches. Sheets—7.

Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—150. Author—Vāgbhata. Incomplete.

Beginning :

श्रियं दिशतु वो देवः श्रीनाभेयजिनः सदा ।

योऽभिमार्गं सतां ब्रूते यदागमपदावली ॥

End :

श्लेषो यत्र पदानि स्युः स्यूतानीव परस्परम् ।

ओजः समासभूयस्त्वं तद्गद्येष्वतिसुन्दरम् ॥ ११ ॥

मुदाय.....

Colophon (Sheet No. 6)

इति श्रीवाग्भटालङ्कारे द्वितीयः परिच्छेदः ॥

Subject: Vāgbhaṭālaṅkāra. 1-7 Paricchedas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The Ms. abruptly ends in the middle of the 7th Pariccheda.

Vāgbhaṭa belonged to about the 12th century A. D. He was a Jaina by caste and was a good doctor. The present work deals with the figures of speech. The work has been published by the Nirṇayasāgara Press, Bombay.

॥ व्यक्तिविवेकः ॥

5298. VYAKTIVIVEKAH.

Burnell's Catalogue No. 10524. Page 58. Right column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—129. Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—2900. Author—Mahimabhaṭṭa. Complete.

Beginning:

अनुमानान्तर्भावं सर्वस्यैव ध्वनेः प्रकाशयितुम् ।

व्यक्तिविवेकं कुरुते प्रणम्य महिमा परां वाचम् ॥

End.

प्रायः प्रतीतिवैचित्र्यरसास्वादविदः प्रति ।

सूपकारक्रियैवेयं साफल्यमुपयास्यति ॥ इति सङ्ग्रहश्लोकाः ॥

Colophon:

इति व्यक्तिविवेके काव्यालङ्कारे अन्तर्भावोपदर्शनं नाम

तृतीयो विमर्शः ॥

आधातुं व्युत्पत्तिर्नमृणां क्षेमयोगभाजां नः ।

सस्सु प्रथितनयानां भीमस्यामितगुणस्य तनवानाम् ॥

श्रीर्यस्याङ्गकभुवा महाकवेः श्यामलस्य शिष्येण ।

व्यक्तिविवेको विदधे राजानकमहिमकेनायम् ॥

प्रतिपाद्य बुद्धयपेक्षा प्रायः संक्षेपविस्तरौ कर्तुः ।

तेन न बहुभाषित्वं विद्वद्भिरसूयितं नश्यः ॥

अन्यैरनुक्षिप्तपूर्वमिदं भुवाणो

नूनं...विषयतां विदुषामुपेयाम् ।

हासैककारणगवेषणया नवार्थ-

तत्त्वावमर्शपरितोषसमीहया वा ॥

समाप्तश्चायं व्यक्तिविवेको नामालङ्कारः ।

Subject: Vyaktiviveka 1-3 Vimarśas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Mahimabhaṭṭa was an younger contemporary of Abhinavagupta and the Vyaktiviveka was composed by the author with the express purpose of attacking Abhinavagupta.

The work has been published in the Trivandrum Sanskrit series.

॥ व्यक्तिविवेकः ॥

5299. VYAKTIVIVEKAH.

Burnell's Catalogue No. 10525. Page 58. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $18 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—61.

Lines—10 to 12 to a Page. Script—Grantha. No. of

Granthas—2900. Author—Mahimabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5298.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The other work

contained herein is Vyaktivivekakārikā.

॥ व्यक्तिविवेककारिका ॥

5300. VYAKTIVIVEKAKĀRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10525 b.

Substance—Palm leaf. Size— $18 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—7 (62 to 68). Lines—10 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—300. Author—Mahimabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5298.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The prose portion of the text is omitted in this Ms.

॥ शब्दभेदनिरूपणम् ॥

5301. ŚABDABHEDANIRŪPAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10523 a. Page 58. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $15\frac{1}{2} \times 1$ inches. Leaves—8. Lines—5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—250. Author—Rāmabhadramakhin. Complete.

Beginning :

फणिग्रामणिवाग्मुम्भप्राणनाड्यदुक्तये ।

कलये शब्दकौमुद्याः कवये गुरवे नमः ॥

काव्यनाटकादौ शक्ता लासणिका व्यञ्जकाश्च शब्दाः
प्रयुज्यन्ते । तद्यथा ।

“श्रियःपतिः श्रीमतिश्चासितुं जगत् ” इत्यादौ शक्यता

लक्ष्मीरूपेऽर्थे शक्तः श्रीशब्दः प्रयुज्यते। तथा शक्ये मर्तृ-
रूपेऽर्थे शक्तः पतिशब्दः प्रयुज्यत इत्याद्युद्धम् । शब्दश्च
शक्यमर्थं शक्या बोधयति । शक्तिर्नाम केयमिति चेच्छ-
ब्दस्यार्थबोधनसामर्थ्यं शक्तिः । सा चाभिधेत्युच्यते ।
शब्दनिष्ठैव सा, यथा घटपटादिप्रकाशनशक्तिर्दीप-
निष्ठा ।

End:

एवं शक्यार्थेन लक्ष्यार्थेन व्यङ्ग्यार्थेन च नानार्थाः
शक्या भवन्तीत्याद्युद्धम् ।

Colophon: Nil.

Subject: Śabdabhedanirūpaṇa.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. con-
tains two more works with the similar name by different
authors.

॥ शब्दभेदनिरूपणम् ॥

5302. ŚABDABHEDANIRŪPANAM.

Burnell's Catalogue No. 10528 b. Page 58. Left column.
Substance—Palm leaf. Size—16½×1 inches. Leaves
—8 (1-9). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Gran-
tha. No. of Granthas—150. Author—Venkaṭakṛpṇa.
Incomplete.

Beginning:

श्रीरामं शिरसा नत्वा शाहेन्द्रानुज्ञया स्फुटम् ।

कुर्वे वेङ्कटकृष्णोऽहं शब्दभेदनिरूपणम् ॥

तत्र श्रोत्रग्राह्यो गुणः शब्दः । स च द्विविधः । ध्व-
निरूपो वर्णरूपश्च । तत्राद्यो वाद्यादिघोषः । अन्त्यस्त्वका-
रककारादिवर्णात्मकोऽपि द्विविधः, अर्थवाननर्थकश्चेति ।
तत्र हुंफडादिरपभ्रंशश्चानर्थकः । तदितरस्त्वर्थवान् । अर्थ-
वरवच्च वर्णसमूहात्मकानां पदानामर्थैः सम्बन्धः । स चेह
वृत्तिरूप एव विवक्षितः । वृत्तिश्च शब्दबोधानुकूलपदार्थ-
स्मृतिहेतुभूतपदपदार्थसंबन्धः । सा च वृत्तिर्द्विविधा । श-
क्तिर्लक्षणा चेति । आलङ्कारिकास्तु व्यञ्जनाख्यामतिरिक्तां
वृत्तिमङ्गीकृत्य वृत्तित्रैविध्यं मन्यन्ते । गौणी तु लक्षणाया-
मेवान्तर्भूतेति नोक्तविभागानुनपत्तिः ।

End :

यस्य च यशस्तोमः समुज्जृम्भमाणः शत्रुविलासिनीनां
चन्द्रकान्तं मुखं शोकसमयेऽपि सन्तताभुसलिलसमुत्पा-
दनेन चन्द्रकान्तान्वर्धमेव स्वयमातनोति । यस्य च....

Subject: Śabdabhedanirūpana.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ शब्दभेदनिरूपणम् ॥

5303. ŚABDABHEDANIRŪPAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10528 c. Page 58. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—16½ × 1½ inches. Leaves—13

(1-19). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—150. Author—Nārāyaṇa. Complete.

Beginning :

श्रीरामभद्राश्वरिणां प्रणम्य चरणाम्बुजम् ।

नारायणः प्रणयते शब्दभेदनिरूपणम् ॥

इहतावदालङ्कारिकसङ्केतात् ॥

काव्यादिषु शब्दास्त्रिविधाः, वाचकाः लक्षकाः व्यञ्जकाश्चेति । वाचका अपि द्विविधाः । एकार्थानानार्थाश्चेति । एकार्था यथा, घटः पटः वृक्षः पुष्प इत्यादि । नानार्था यथा, अ...पादा माषाः सैन्धवा इत्यादि । उभयेऽप्येते वाच्योपाधिभेदाच्चतुर्विधाः, जातिशब्दाः गुणशब्दाः क्रियाशब्दाः द्रव्यशब्दाश्चेति ।

End :

तदेवं व्यञ्जका द्विविधा निरूपिताः । यद्यपि व्यञ्जना बहुप्रकारा तथापि दुरवगाहत्वात् बालबोधनेऽस्मिन्प्रकरणे न प्रपञ्च्यते । तथा च काव्यनाटकादिषु त्रिविधा एव शब्दा इति सिद्धम् ॥

Colophon :

इति नारायणः सूरिः शब्दभेदनिरूपणम् ।

श्रीमच्छाहमहाराजप्रीणनाथ प्रणीतवान् ॥

दातारो भुविसन्तु न त्वमिषते सौम्यातिरम्योक्तय-

दातारश्च वसन्तु न त्वमिव ते मातापितृभ्यां समाः ॥

ज्ञातारः परमास्तं त्वमिव किं ते साहितीं जानते ।

नातः शाहमहीपतेऽस्ति भविता भूद्वापरस्त्वादृशः ॥

मन्थानाचलमध्यमानविलुठदुग्धाब्धिमध्योद्गल-

त्प्रत्यमासृतवीचिकासहचरा वाचां क्रमास्तावकाः ।

चेतोरागनटमृतेक्ष्मकुटी विभ्राम्यदभ्रापगा

कल्लोलावलिबिभ्रमं विदधती श्रीशाहपृथ्वीपते ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ शाहराजीयम् ॥

5304. ŚĀHARĀJĪYAM.

Burnell's Catalogue No. 5326. Page 54. Left column.

Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—117.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-

thas—1800. Author—Lakṣmaṇakavi. Complete.

Beginning:

दत्तां भक्तैरसकृदमितान् मोदकानाननान्त-

लम्भं लम्भं भ्रमविलुलितं कुण्डलीकृत्य मन्दम् ।

शुष्कादण्डं विपुलविपुलं योऽधितुन्दं निघञ्चे

वन्दं वन्दं तमिभवदनं भावये भव्यवृन्दम् ॥

स्फुरति हृदि या भूयो भूयो मनीषिभिरीडितान्

क्षितिपतिमणेः भावं भावं मनोज्ञगुणोच्चयान् ।

कथमथ न सा काञ्चित्काञ्चित्कथञ्चन तानमून्

मम कथयतो वार्णी वार्णी पट्टकुरुतेऽधुना ॥

काशीनिवासचतुरौ पितरौ भवानी-

विश्वेश्वरौ मुकुतिरोचितसच्चरितौ ।

धीसिद्धये सपदि लक्ष्मणनामधेय-

बालो नमामि नितरामतिमाननीयौ ॥ ३ ॥

संनम्य प्रियगुणसांसदान् समस्तान्

श्रीश्राहसितिपतये समर्पयाणि ।

औचित्याद्वचनमयानि भूषणानि

स्वां वाणीमपि परितोषमापयानि ॥ ४ ॥

अलङ्कारैः स्फुरैरनिशपतिसङ्ख्यैर्विलसतोऽ-

प्यलङ्कारोभायादतिविनयिशाहावनिपतेः ।

अलङ्कारग्रन्थः सुगुणमणिपूर्णद्युतिरसा-

वलङ्कारैरैतैरपि च मम वाणी विलसतात् ॥ ५ ॥

स श्राहभूषः परभूमिपालान्

जेतुं यदा जातु सहायवर्गान् ।

कृतिस्तदोदाहरणानि दातुं

प्राचीनकाव्यानि न कांसतीयम् ॥ ६ ॥

सुगुणैकग्रहणोत्सुकस्वरिगणोऽस्मिन् प्रमोदयताम् ।

अपि च समन्तादवनौ सोऽयं ग्रन्थो ममोदयताम् ॥ ७ ॥

इह खलु जगति कृतिनिपुणतकृतिजनैर्दृष्टादृष्टफलक-
तथानुगुणसुकृतिनायकगुणगणवर्णनबहुलं काव्यं करणी-
यमेव ॥

तथा च श्रीमद्वसुत्रम् । “कार्म्यं सरष्टारष्टार्यं प्रीति-
कीर्तिहेतुत्वात् ” इति ॥

End:

अङ्गाङ्गिभावेन यथा ।

जम्बूद्वीपस्य रत्नं निरवधिसुषमा चोलविश्वम्भरायाः

भाग्यं तज्ज्ञानगर्भा मणिमयमकुटं भोसलारुखान्वयस्य ।

एकेन्द्रक्षोणिमर्तुर्धृततनुसुकृतं सैष दीपाम्बिकायाः

श्रीमानानन्दराशिर्भुवि जयतुतमां शाहभूपालमौलिः ॥

जम्बूद्वीपादीनां रत्नादिरिति मालारूपकं कारणाल-
ङ्कारे । तत एवातिशयेन जयतामित्यत्राङ्गम् । अतोऽसा-
वङ्गाङ्गिभावसङ्करः ॥

Colophon:

एवमत्र ग्रन्थे श्रीशाहमहाराजे उचिताः सर्वेऽलङ्काराः समेदलक्षण-
लक्ष्यं प्रतिपादिताः

Subject: Śāharājīya.

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the left half of the title page is painted the God Vināyaka in dancing posture with two attendants. On the right side is painted the Goddess Sarasvatī with two female attendants. On the last page is given the picture of Pārvatī and Parameśvara in sitting posture.

This is a work dealing with the various aspects of literary criticism of the type of the Pratāparudriya of Vidyānātha. The author is one Lakṣmaṇakavi, a court poet of Śāhajī

(1684-1710) king of Tanjore. Śāhaji is praised in most of the stanzas of the work. The work is not available in print.

॥ शाहराजीयम् ॥

5305. ŚĀHARĀJĪYAM.

Burnell's Catalogue No. 5327. Page 54. Left column.
Substance—Paper. Size— $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—54.
Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—848. Author—Lakṣmaṇakavi. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5304.

Colophon: Nil.

Subject: Śāharājīya. Number of Ślokas 476.

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the title page is given

काशीकरलक्ष्मणकृत शाहनाथोपरि अलङ्कारप्रन्थ

॥ शृङ्गारतिलकम् ॥

5306. SRĠGĀRATILAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4849. Page 163. Left column.
Substance—Paper. Size— $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Sheets—12 (26-
37). Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—192. Author—Rudrabhaṭṭa. Incomplete.

Beginning:

...भेदः स्यादुपेक्षाप्रणतिस्तथा ।

तथा प्रसङ्गविशेषो दण्डः शृङ्गारहा ननु ॥ ६२ ॥

End :

महतीं वृद्धिमिच्छन्ति विरसं तच्च केच(न) ॥ ७४ ॥

Colophon : (Sheet No. 31).

इति श्रीरुद्रभट्टविरचिते शृङ्गारतिलकाख्ये काव्यालङ्कारे विप्रलम्भाभि-
धानं नाम द्वितीयः परिच्छेदः ।

Subject: Śṛṅgāratilaka.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Rudrabhaṭṭa's Śṛṅgāratilaka has been published in the Nirṇayasāgara Press, Bombay. Rudrabhaṭṭa belonged to the 11th century A. D.

॥ सरस्वतीकण्ठाभरणम् ॥

5307. SARASVATĪKANTHĀBHARAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 5875. Page 58. Left column.
Substance—Paper. Size—9½ × 4¼ inches. Sheets—835.
Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—6000. Author—Bhojarāja. Complete.

Beginning :

ध्वनिर्वर्णाः पदं वाक्यमित्यास्पदचतुष्टयम् ।

यस्याः सूक्ष्मादिभेदेन वाग्देवीं ताम्रपास्महे ॥

निर्दोषं गुणवत्काव्यमलङ्कारैरलङ्कृतम् ।

रसान्वितं कविः कुर्वन्कीर्तिं श्रीतिष्ठ च विन्दति ॥

End:

यावन्मूर्ध्नि हिमांशुकन्दलभृतिस्त्रिहिनीधूर्जटे-

र्यातद्वयमि कौस्तुभस्तवकिता लक्ष्मीः सुरद्वेषिणः ।

वाचिचभुवन्निलोकविजये प्रौढं धनुः कौसुमं

भूयात्तावादियं कृतिः कृतधियां कर्णावतंसोत्पलम् ॥

Colophon :

इति महाराजाधिराजश्रीभोजदेवविरचिते सरस्वतीकण्ठाभरणालङ्कार-
रसविवेचनो नाम पञ्चमः परिच्छेदः समाप्तः ॥

(Sheet No. 112)

इति + द्वितीयः परिच्छेदः ॥

शीसंवत्सराः १८७९ शके १७३६ वैशाखशुक्लैकादशशिनौ लिपिरं-
पुरि ॥

Remarks :—The Ms. is in very good condition. Alternate sheets are sulphurated.

Bhoja, king of Dhārā is the author of this work which deals with the principles of Rhetoric. The work has been published by the Nirṇayasāgara Press, Bombay.

The date of the Ms. corresponds to A. D. 1814.

॥ साहित्यचिन्तामणिः ॥

5308. SĀHITYACINTĀMANIḤ.

Burnell's Catalogue No. 10514. Page 58. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $13\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—197 (1-197). Lines—8 to 11 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—5000. Author—Vīranārāyaṇa. Incomplete.

Beginning:

अथेदानीं ग्रन्थकारः स्वग्रन्थस्य प्रयोजनसिद्धये प्रति-
पाद्यस्य काव्यस्य प्रयोजनान्वाह ।

काव्यात्पूजायशोलाभो....वक्षतिः ।

आनन्द उपदेशश्च स्त्रीसंभिततया भवेत् ॥

लोकोत्तरवर्णनानिपुणस्य कवेः सरसशब्दार्थसङ्कटना-
त्मकं यत्कर्म तत्कारणम् ।

End:

गद्यैः पद्यैश्च विविधैर्वर्णयन्त्वादुष्टुत्तिभिः ।

आशीर्वादं प्रयुज्यान्ते वाक्येन भरतस्य च ॥

स निष्कामेक्षतो यत्र सा भवेद्रङ्गघोषणा ।

भाषान्तरवतीञ्चैतां बध्नीयान्निपुणः कविः ॥

नामावली लघुमालादयस्त्यन्तचमत्कारित्वाभावा-

न्नास्माभिर्लक्षिताः । एवमन्तोनिबद्गण इति सिद्धम् ॥

Colophon:

इति श्रीवीरनारायणीये साहित्यचिन्तामणावलङ्कारशास्त्रे श्रव्यकाव्य-

निरूपणं नाम त्रयोदशः परिच्छेदः ॥

ॐ श्रीरामचन्द्राय नमः ॥

Subject: Sāhityacintāmaṇi 1-13 Parichehas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Vīraṇārāyaṇa is the patron of the Vāmanabhaṭṭabāṇa, the author of the Pārvatīpariṇāyanāṭaka.

The work has been printed by the Nirṇayasāgara Press, Bombay.

॥ साहित्यचिन्तामणिः ॥

6309. SĀHITYACINTĀMANIḤ.

Substance—Palm leaf. Size— $18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—188 (2-189). Lines—8 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—4000. Author—Vīranārāyaṇa. Incomplete.

Beginning:

....मर्षयोरक्तत्वं चक्रेषु चन्द्रिकापानम् ॥

End:

भावैर्निर्वेदादिभिरङ्गरसैर्गृहीतमुक्तैः प्रकाशिततिरोहितैः

...स्यापरिपोषणीयः ॥

Colophon: (Leaf No. 120)

इति श्रीबीरनागयन्त्रिये साहित्यचिन्तामणावलङ्कारशास्त्रे वृत्तिनिरूपणं
नाम दशमः परिच्छेदः ॥

Subject: Sāhityacintāmaṇi 1-11 Paricchedas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ साहित्यदर्पणः ॥

5310. SĀHITYADARPAṆAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5329. Page 58. Left column.

Substance—Paper. Size— $18\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—93.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-

thas—2500. Author—Viśvanātha. Complete.

Beginning:

ग्रन्थारम्भे निर्विघ्नप्रारीप्सितसमाप्तिकामो वाङ्मयाधि-

कृततया वाग्देवतायाः साम्मुख्यसादत्ते ।

शरदिन्दुसुन्दररुचिश्चेतसि सा मे गिरां देवी ।

अपहृततमः सन्ततमर्थानखिलान्प्रकाशयतु ॥

End:

यावन्प्रसवेन्दुनिभानना श्री.

नारायणस्याङ्गमलङ्करोति ।

तावन्मनःसंपदयन्कवीना-

मेवं प्रबन्धः प्रथितोऽस्तु लोके ॥

Colophon.

इत्यालङ्कारिकचक्रवर्तिष्वनिप्रस्थानपरमाचार्याशेषभाषाविलासिनीमुञ्ज-

ङ्गसाहित्यार्णवकर्णधारसहायात्श्रीविश्वनाथकाविराजकृतसाहित्यदर्पणे

दशमश्चायं परिच्छेदः । समाप्तश्चायं साहित्यदर्पण इति ॥

Subject: Sāhityadarpaṇa. 1-10 Paricchedas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Viśvanātha's Sāhityadarpaṇa has been published by the Nirṇayasāgar Press, Bombay.

The work deals with all the principles of literary criticism.

॥ साहित्यदर्पणः ॥

5311. SĀHITYADARPAṆAḤ.

J. L. Collection No. 730. Substance—Paper. Size—11×5 inches. Sheets—107. Lines—10 to 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—3550. Author—Viśvanātha. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5310.

Colophon :

इति + समाप्तः

संवत् १८११ समष्ट्ये कार्तिकसुदी एकादश्याम्

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The Ms. is dated
Sampat 1811 corresponding to A. D. 1754.

॥ साहित्याब्धिः ॥

5312. SĀHITYĀBDHIH.

Burnell's Catalogue No. 4851. Page 163. Left column.
Substance—Paper. Size—8½ × 5 inches. Sheets—4.
Lines—13 to 17 to a page. Script—Devanāgarī. No.
of Granthas—100. Author—Vepidatta. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

ग्रन्थादौ मङ्गलं निबध्नाति ॥

नितम्बिनृपनन्दिनी कुचकदम्बकादम्बिनी
विडम्बनसडम्बरा जयति शम्बरारिद्विषः ।

कृताग्रहकचग्रहोदुरकरग्रहावग्रह-

प्रशान्तिसहगामिनीशयनगन्वाशुसौदामनी ॥ १ ॥

✽

✽

✽

वासुदेवसमुद्भूतभाग्यभृद्योगिसन्नुना ।

वेणीदत्तेन कविना साहित्याब्धिर्विरच्यते ॥

End:

कलकण्ठितकिङ्किणीकनकदामराजत्कर्ति

कनत्कनकनूपुरारवविधूतकेकारवाम् ।

सुरेन्द्ररचितार्हणां त्रिपुरवैरिवामाभितां

नितम्बितनयां मजे सततमजपूर्णाम्बिकाम् ॥

Colophon: (Sheet No. 4)

इति श्रीवेणीदत्तकविविरचितानि ॥

Subject: Sāhityābhdhi.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ साहित्यमीमांसा ॥

5313. SĀHITYAMĪMĀMSĀ.

Burnell's Catalogue No. 10518. Page 58. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—20. Lines—5 or 6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—450. Author—?. Complete.

Beginning:

निदानं जगतां वन्दे वस्तुनी वाच्यवाचके ।

यया साहित्यवैचित्र्या सतां रसविभूतयः ॥

End:

लक्ष्म्याः निदानस्य श्रवणात् कविकान्धवोः महत्त्वं

पिकस्य च प्रयोजनं श्रुतिसिद्धमेवेति सर्वं समञ्जसम् ॥

Colophon:

इति साहित्यमीमांसायामष्टमं प्रकरणम्

Subject: Sāhityamīmāṃsā 1-8 Prakaraṇas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. A paper transcript of this Ms. is found in this library.

SUPPLEMENT.

॥ अलङ्कारतिलकः ॥

5314. ALAṆKĀRATILAKAḤ.

Not noticed by Burnell Ms. No. 12362.

Substance—Paper. Size— $8\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—28.
Lines—15 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—870. Author—Bhānudatta. Complete.

Beginning:

सोयं मे मृदमातनोतु भगवान् क्रोडावतारो हरिः
सिन्धोः क्लेशमपास्य यस्य दशनग्रान्ते स्थिताया ह्रुवः ।
तारा हारति वारिषेस्तिलकति स्वर्वाहिना(हिनी) मात्स्यति
क्रीडा दर्पणति समावतिरहर्वेवश्च ताटकृति ॥

End:

दण्डीयति यतो दण्डी वामनीयति वामनः ।
तदलङ्कारतिलकं धीराः कुर्वन्तु भूषणम् ॥

Coleophon:

भानुवत्तविरचिते अलङ्कारतिलके त्र्यर्थालङ्कारनिरूपणं नाम पञ्चमः
परिच्छेदः ॥

तच्छापुरे लिखितमिदं पुस्तकं रामचन्द्रेण

Subject: Alaṅkāratilaka 1-5 Paricchedas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ अलङ्कारशास्त्रसर्वस्वसङ्ग्रहः ॥

5315. ALAṆKĀRAŚĀSTRASARVASVA-
SANGRAHAH.

P. A. Collection No. 352. Substance—Paper. Size—11×8½ inches. Sheets—13. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—150. Author—?. Incomplete.

Beginning :

पूर्वेभ्यो भामहादिभ्यः सादरं विहिताञ्जलिः ।

वक्ष्ये सम्यगलङ्कारशास्त्रसर्वस्वसङ्ग्रहम् ॥

न्वाख्या ॥

अथालङ्कारशास्त्रप्रणेतृप्रणामपूर्वकं वक्ष्यमाणमर्थं प्रति-
जानीते । पूर्वेभ्य इति । यद्यपि रसालङ्काराद्यनेकविधमिदं
शास्त्रं तथापि छत्रिन्वायेनालङ्कारशास्त्रमुच्यते । तत्र सर्व-
स्वं रसादिप्रमेयं सङ्गृह्यते संक्षिप्यते येनासौ । अल-
ङ्कारशास्त्रसर्वस्वसङ्ग्रहः । प्रारम्भस्तो ब्रूयः । तं सम्य-
क् विशदं वक्ष्ये इति योजना ।

End :

यथा ॥

गच्छाग्रे सखि का प्रियागमकथा प्राप्तो निशीथः वरं

सङ्केतालथमोक्षसे मम मुखा जातोऽश्रुभिः पङ्किलः ।

यद्वा रुद्रनरेश्वरे प्रियतमे राज्याभियो बल्लभे

भारत्या दयिते ह्रुवः कुतश्चिदाः प्रायो वपं वञ्चितः ॥४९॥

विप्रलब्धामाह काचिदिति । उदाहरति ।

॥ गच्छेति ॥

* * द्वारदेशं प्रति याताया(?) तेनोच्यते

अन्यथा पङ्क्ति

Subject: Alaṅkārasarvasvasārasaṅgraha.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ कुवलयानन्दः ॥

5316. KUVALAYĀNANDAH.

P. A. Collection No. 353. Substance—Paper. Size— $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—98 Lines—9-10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2000. Author—Appayadikṣita. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5180.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5317. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢANAM.

P. A. Collection No. 351. Substance—Paper. Size— $8 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—80. Lines—12 to 14 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1750. Author—Vidyānāthā. Incomplete.

From the beginning to Doṣaprakaraṇa.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणव्याख्या ॥

5318. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢANA-
VYĀKHYĀ.

P. A. Collection No. 349. Substance—Paper. Size—11×8½ inches. Sheets—480. Lines—6-7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—4500. Author—Kumārasvāmin. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5226.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणव्याख्या ॥

5319. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢANA-
VYĀKHYĀ.

P. A. Collection No. 350. Substance—Paper. Size—11×8½ inches. Sheets—28. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—Kumārasvāmin. Incomplete.

This Ms. consists of Alankāra, Doṣa and Guṇa-prakaraṇas.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5320. RASATARĀṄGINĪ.

P. A. Collection No. 355. Substance—Paper. Size—11½×5 inches. Sheets—24. Lines—11 or 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1200. Author—Bhānu-datta. Incomplete.

The Ms. is in a fragmentary condition.

॥ शृङ्गारतिलकः ॥

5321. ŚRĠGĀRATILAKAḤ.

Not Noticed by Burnell Ms. No. 13956

Substance—Paper. Size—10 × 4½ inches. Sheets—84.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—640. Author—Rudrabhaṭṭa. Complete.

Beginning:

शृङ्गारीगिरिजानते

End:

का वा काव्यकथा कीदृग्वैदग्ध्यं को रसागमः ।

किं गोष्ठीमण्डनं हन्त शृङ्गारतिलकं विना ॥ ८२ ॥

Colophon:

इति श्रीरुद्रभट्टविरचिते शृङ्गारतिलकाख्ये काव्यालङ्कारे सङ्कीर्णरसव-
र्णनं नाम तृतीयः परिच्छेदः

Subject: Śrīṅgāratilaka.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वाग्भटालङ्कारः ॥

5322. VĀGBHATĀLANKĀRAḤ.

Not Noticed by Burnell Ms. No. 18942.

Substance—Paper. Size—8 × 4 inches. Sheets—16.

Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-
thas—480. Author—Vāgbhaṭṭa. Incomplete.

Beginning:

..... मापिकम् ।

परिसङ्ख्या तथा प्रश्नोत्तरसङ्कर एव च ॥

यत्राङ्गसन्धितद्वैपरश्वरैर्वस्तुकल्पना ।

सत्यां प्रसक्तौ तच्चित्रं चित्रकृच्च यत्(?) :

जनस्य जनयन्स्थानध्वान(?) एनश्छिनत्तु नः ।

पुनःपुनर्जिन पीनज्ञानध्यानधनः स नः ॥ ८ ॥

End:

दोषैरुज्झितमाश्रितं गुणगणैश्चेतश्चमत्कारिणं

नानालङ्कृतिभिः परीतमभितो रीत्या स्फुरन्त्या सताम ।

तैस्तैस्तन्मयतां गतं नवरसैराकल्पकालं कविः

स्रष्टारो रचयन्तु काव्यपुरुषं सारस्वतध्यायिनः ॥ ३३ ॥

Colophon:

इति श्रीवाग्भटालङ्कारे पञ्चमः परिच्छेदः समाप्तः ॥

शके १६८३ पुष्यसंवत्सरे मार्गशीर्षशुद्ध १२ शनिवारे त्रयम्बकेनेदं

लिखितम् अहमदानगरे ॥

Subject: Vāgbhaṭālaṅkāra.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. is dated Śaka 1686, corresponding to A. D. 1764.

॥ शब्दभेदनिरूपणम् ॥

5323. ŚABDABHEDANIRŪPAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10080 a. Page 42. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—17×1 inches. Leaves—7

(1-7 out of 28). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—110. Author—Nārāyaṇa. Incomplete.

This work is the same as No. 5308 but incomplete.

॥ शब्दभेदनिरूपणम् ॥

5324. ŚABDABHEDANIRŪPAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10080 b. Page 42. Left column. Substance—Palm leaf. Size—17×1 inches. Leaves—13. Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—240. Author—Nārāyaṇa. Complete.

This work is the same as No. 5303.

॥ शब्दभेदनिरूपणम् ॥

5325. ŚABDABHEDANIRŪPAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10080 c. Page 42. Left column. Substance—Palm leaf. Size—17×1 inches. Leaves—12. Lines—4 or 5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—100. Author—Veṅkaṭakṛpā. Incomplete.

This work is the same as No. 5302 but incomplete.

VII

ERRATA ET ADDENDA of VOL. IX.

Page	Line	For	Read.
3720	8	5007	5006
3724	Last line	680	680 b.
3728	8	5007	5006
„	11	200	2000
3735	15	4790	4789
„	26	कोरि	कोटि
3743	23	4792	4791
3747	11	5007	5006
3748	13	5007	5006
„	15	सभापतिविलासनाटक	वेङ्कटेशचम्पू
3752	15	Add 1541I after No.	
3757	4	4790	4789
3758	6	4790	4789
3759	2	5007	5006
3763	18	4792	4791
3764	20	5007	5006
3765	20	5007	5006
3769	4	4792	4791
3773	5	मरीचे	मरिचे
„	25	क्षास्ति	क्षास्त्री
3777	7	उयष्ट	उयेष्ट
3778	10	त्रिषु	स्त्रिषु
3787	18	पूमान्	पुमान्
3810	22	विचारितरः	विचारितारः
3816	22	पुंजीवानुः	पुंसिजीवानुः

Page	Line	For	Read
3854	26	अगधस्य	अगाधस्य
3856	14	दुःसाध्य	दुःसाध
3860	18	स्याप्रति	स्यात्प्रति
3867	20	पाकसुर	पाकासुर
3881	17	वितानीयं	व्यतानीयं
3884	3	अकारोऽस्तु	अकारस्तु
3902	22	धातुक	धातुम
3931	7	पारीन्दः	पारीन्द्रः
3949	15	योगवुत्वाद्य	योगदुत्वाद्य
„	23	ताभरसं	तामरसं
3955	6	भेगे	भागे
3973	16	Laked	Named
3976	7	व्यतनुतां	वितनुतां
3996	19	द्वितीय	द्वितीय
3997	18	Mammata	Mammata
4012	13	No. 39.	15213
4013	8	बन्धनादि	बन्धनानि
4029	15	सम्राट्	सम्राट्
4038	15	380	726
4039	25	वाच्यौत्प्रक्षा	वाच्यौत्प्रेक्षा
4107	3	Not noticed by Burnell Ms. No.	Burnell's Catalogue No.
„	10	वारिधिः	वारिदः
„	11	क्षमावति	क्षमापति

VIII

APPENDIX A.

INDEX OF AUTHORS (VOL. IX).

NAMES	NUMBERS
Anantapaṇḍita	5286
Appayyadīkṣita	...5180-520, 5228-25 5816
Abhinavagupta	5285 & 86
Amarasimha	4792-4988
Allarāja	5287
Ahirāja	4791
Ādināthakavi	4742
Ānandavardhana	5233 & 84
Īśvarakṛṣṇakālidāsa	5079
Kavikumbhīnasanātha	5052 & 53
Kavibhallaṭa	4752 & 5011
Kavirākṣasa	5866
Kavirājaśekhara	4766
Kālidāsa	5118 to 28
Kedārabhaṭṭa	5094-5104
Kedāvadaivajña	4789-41
Kumarasvāmin	5251-54 5818 & 19
Kṛṣṇasvāmin	4984
Gangādāsa	5080-82
Gangādharaśaṣṭhī	5205 & 06
Gopīndratippabhūpāla	5179
Govindaśhakkura	5170
Jayadeva	5211-20

NAMES.		NUMBERS
Jaimini	...	4754
Tiruveṅkaṭārya	...	4934-97
Trivikramācārya	...	4753
Daṇḍin	...	5176
Irugapadaṇḍādhinātha	...	4737
Daṇḍādhinātha	... 4768	4769 & 74
Deveśvara	...	5148-49
Dhanañjaya	...	5015-18
Do.	...	5226 & 28
Dhanika	...	5229-82
Dharmarāja	...	4718
Naṭkirakavi	...	5020
Nandanabhaṭṭa	.	5222
Narasimha	...	5207-10
Nārāyaṇa	... 5106, 9517, 5808	5828 & 24
Paṇḍitacintāmaṇi	...	5105
Piṅgala	...	5077 & 78
Puruṣottama	...	4755-58, 5072
Do. Sudhendra	...	5150 & 51
Bāhlikeyamīśa	...	5008
Bilhaṇakavi	...	4759
Bhānuji	...	4944-47, 4950-54 4956 & 57, 4959 & 5004
Bhānudaṭṭa	...	5255-83 5814 & 20
Bhārgavācārya	...	5006
Bhāskara	...	4770-73, 4775-4785
Bhīmeśvarabhaṭṭa	...	5289 & 5290
Bhojarāja	...	5307
Mañkhaka	...	5185-87

Names	Numbers.
Mandanamisra ...	4786
Mammata ...	5157-64
Mayūra ...	5009
Mahādeva ...	5284
Mahimabhāṭṭa ...	5298 & 99; 5300
Mahēśvara ...	5033-5048
Do. ...	5169
Murāri ...	5071
Medinikara ...	5028-27
Yajñanārāyaṇa ...	5181
Yajñeśvaradīkṣita ...	5132 & 33, 5140 & 41
Yādava ...	5044-47
Raghunāthapaṇḍita ...	5029-31
Rājacandra ...	4761
Rājacūdāmapadīkṣita ...	5152-56
Rāma ...	4744-47
Rāmakṛpādīkṣita ...	4970
Rāmabhadramakhin ...	5801
Rāmāśramin ...	4948 & 49, 4955-58
Rudrabhāṭṭa ...	5306 & 5321
Lakṣmaṇakavi ...	5304 & 05
Lakṣminṛṣimha ...	5069 & 79
Liṅgayyasūrin ...	4960-69
Lauhityabhāṭṭagopāla ...	5165 & 66
Varadarājācārya ...	4790
Vararuci ...	4738
Vāgbhaṭa ...	5297
Vāmanabhāṭṭabāpa ...	5050, 5058-61
Vāmanācārya ...	5177 & 78

NAMES	NUMBERS
Vikramāditya	4748
Vidyādhara	5142
Vidyācakravartin	5171 & 72
Vidyānātha	5237-50 & 5317
Virūpākṣa	5221
Viśvanātha	5310 & 11
Vīraṇārāyaṇa	5308 & 09
Veṅkatakṛpā	5202 5325
Vedāntācārya	4760
Veṅkateśa	4978-80, 5114-16
Veṅkateśvara	4732
Veṅkateśvaraśāstrin	5011 & 12
Veṇidatta	5312
Vyāsaviṭṭhalācārya	5051
Śaṅkarabhāratī	5070
Śāklyamallubhāṭṭa	4731
Śiṅgabdhūpāla	5291-94
Śāhaji	5053-5057, 5063 & 64
Śrinātha	5107-11
Śrinivāsa	5048 & 49, 5084-93
	5174 & 75
Śrinivāsayaajan	4971
Śrīśārvabhaṭṭamiśra	5021
Śrīharṣa	4764 & 65
Do.	5054-65
Sanatkumāra	5068
Sadāśivamuni	5113
Samudrabandha	5138 & 39
Sāhityacakravartin	5167 & 68

NAMES	NUMBERS
Sarvānanda	4988-43
Sudhīndrayati	5129 & 80
Svātmārāmayogin	5032
Hanūman	4787
Halāyudha	4727-30
Hemacandra	4728-26; 5078

IX

APPENDIX. B.

INDEX OF OWNERS OF MSS. (Vol. IX).

Names	Numbers
Anantabhaṭṭa	4970
Kuppusvāmin	5106
Gaṅgādharaḍḍikṛta	5089
Gaṅgādharaṇḍita	4780
Tulaṇḍamahārāja	4819, 4854, 4863, 4908 & 5257
Tryambakaṇḍyotirvid	5077 & 5241
Nageśvaraṇḍaṇḍita	5219
Nārāyaṇavarada	4950
Nilakaṇḍhapuṇḍe	5095
Paṇḍanaḍḍivaraḍḍa	4806
Bimbanāṭḍaḍḍikṛta	5249
Manohara	5259
Mahādeva	4756
Mahādevabhaṭṭa	5027
Raṅgaṇḍabhaṭṭagoṣvāmin	4725
Raṅganāṭḍabhaṭṭagoṣvāmin	5286
Raṅgabhaṭṭabhaṭṭagoṣvāmin	4957
Raṅgabhaṭṭagoṣvāmin	5024, 5026
Ratnākarātmaṇḍa	4864, 4904
Rājatyāgarāja	4908
Yāḍavabhaṭṭa	4718
Śrīpatirṭya	4794

NAMES		NUMBERS
Vidyārāya	...	5078
Venkaṭanārāyaṇa	...	4800
Venkaṭapati	...	4936
Venkaṭabhaṭṭa	...	5221
Venkaṭināyaka	...	5108
Velambhaṭṭa	...	4810, 4907
Śaṅkaraṅgaṇḍita	...	5112
Sārfoji	...	5207
Śamāraṅgaḍikaṇḍita	...	5023
Śaṅkaraṅgaṇḍita	...	5262; 4945

X

APPENDIX. C.

INDEX OF SCRIBES.

NAMES.		NUMBERS
Arunācalabhaṭṭa	...	4948
Īśvara	...	5176
Īśvaradīkṣita	...	5226
Kṛpāsvadhāni	...	4808
Gaṅgādharaputra	...	4780
Tiruvenkaṭṭayyan	...	4804
Tryambaka	...	5222
Tryambakajyotirviḍ	...	5077
Parasurāmabhaṭṭa	..	4945, 4959
Mahādevalaṇḍage	...	5089
Muttānai	...	4958
Raghupatibhaṭṭa	...	4905
Rāmacandra	...	5314
Rāmābhaṭṭu	...	5292
Rāmabhaṭṭa	...	4945, 4940
Lakṣmaṇācārya	...	4778
Viśvanāthaśūrin	...	5080
Veṅkaṭasudhī	...	5221
Veṅkaṭādrin	...	5171
Veṅkājinaṅyak	...	4948
Sakhambhaṭṭa	...	5207
Subbarāya	...	5227 & 5265

XI

APPENDIX D.

INDEX TO DATED MSS.

Dates	Numbers	Dates	Numbers
1669	— 5064	1754	— 5811
1674	— 5157	1761	— 5822
1676	— 5077	1814	— 5307
1686	— 5080	1832	— 4756
1702	— 5145		

XII

APPENDIX. E.

INDEX TO WORKS NOTICED (VOL. IX.)

NAMES	NUMBER
* Agastyanighaṇṭuḥ	4712
* Anekārthamañjarī	4718-22
Anekārthasaṅgrahaḥ	4723-25
Abhidhānacintāmaṇiḥ	4726
Abhidhānaratnamālā	4727-30
* Avyayaśaṅgrahanighaṇṭuḥ	4731
* Alaṅkāramañjarīvyākhyā	5129-30
* Alaṅkāratilaka	5314
* Alaṅkāraratnākaraḥ	5181
* Alaṅkārarāghavaḥ	5182-38
* Alaṅkāravicāraḥ	5134
* Alaṅkārasāstrasarvasvasaṅgrahaḥ	5315
Alaṅkārasarvasvam	5185-37
Do. Vyākhyā	5138-39
* Alaṅkārasūryodayam	5140-41
* Upādinighaṇṭuḥ	4732
Ekākṣaranighaṇṭuḥ	4733-36
Ekākṣararatnamālā	4737
Ekāvallī	5142
Aindranighaṇṭuḥ	4738
Kalpadrūḥ	4739-41
Kavikalpalatā	5143-49
* Kavijanaśevadhīḥ	4742

* The asterisks indicate that the work is not available in print.

NAME	NUMBER
* Kavijīvananighaṇṭuḥ	4748
* Kavitāvatarāḥ	5150-51
* Kavidarpaṇanighaṇṭuḥ	4744-45
* Kavidarpaṇakośasaṅgrahaḥ	4748
* Kavidīpikā	4749
Kāvyadarpaṇaḥ	5152-56
Kāvyaprakāśaḥ	5157-64
Do. Vyākhyā	5165-72
* Kāvyaṇṭtiratnāvalī	5178
* Kāvyaśārasaṅgrahatrāyaṃ	5174-75
Kāvyādarśaḥ	5176
Kāvyaśālaṅkārasūtravṛttih	5177-78
Kāvyaśālaṅkārasūtravyākhyā	5179
Kuvalāyaṇandaḥ	5180-5204; 5816
Do. Vyākhyā	5205-6
* Kriyāpadanighaṇṭuḥ	4750-51
* Gaṇamañjarī	4752
* Gīrvāṇabhāṣabhūṣaṇam	4758
* Guṇaratnākaraḥ	5207-10
Candrālokaḥ	5211-20
Do. Vyākhyā	5221-22
Citrāmṛtamaṇḍa	5228-25
Chandassūtram	5077-78
Do. Vyākhyā	5079
Chandomañjarī	5080-82
* Jaimininighaṇṭuḥ	4754
Trikāṇḍaśeṣaḥ	4755-58
* Trirūpakōśaḥ	4759
Dakṣadīpanighaṇṭuḥ	4760

NAMES	NUMBERS
Dadarūpakam	5226-28
Do Vyākhyā	5235-36
* Deśyanighaṇṭuḥ	4761
* Drāviḍārthadīpikā	4762
Dvirūpakosaḥ	4763-65
Dhvanyālokaḥ	5233-34
Dhvanyālokaṣyākhyā	5235-36
* Nānādeśīyakosaḥ	4766
* Nānārthakosaḥ	4767
Nānārtharatnamālā	4768-85
Nānārthasabdānuśāsanam	4786
* Nānārthasaṅgrahaḥ	4787
* Nānārthapadaśaṅgrahanighaṇṭuḥ	4788
* Nānāvidhanighaṇṭuvacana	5075
* Nāmamañjarī	4789
* Nāmamātrkānighaṇṭuḥ	4790
* Nāmanālikā	4791
Nāmalingānuśāsanam	4792-4983
Nāmalingānuśāsanavyākhyā (Kāśasvāmin's)	4984
Do. (Sarvānanda's)	4985-48
Do. (Bhānujī's)	4944-59, 5004
Do. (Lingayya's)	4960-69
* Do. (Rāmakaṣṇapadīkṣita's)	4970
* Do. (Śrīnivāsayaśvan's)	4971
Do.	4972-77; 4981-98;
	4998-5008; 5009
* Do. (Venkateśa's)	4978-80
* Do. (Tiruveṅkaṭa's)	4994-97
* Nāmasaṅgrahanighaṇṭuḥ	5000

Names	Numbers.
* Nighaṣṭusaṅgrahaḥ	5007 & 5070
* Naighaṣṭukādhyāyaḥ	5008
* Pada-candrikā	5009
* Padamañjarī	5010
* Padamañjimañjarī	5011-12
* Padasaṅgrahanighaṣṭuḥ	5013-14
Pratāparudrayaśobhūṣaṇam	5237-50; 5317
Pratāparudrayaśobhūṣaṇa Vyākhyā	5251-54; 5318-19
* Pramāṇanāmamālā	5015-18
* Prayuktapadamañjarī	5019
* Prastāravicāraḥ	5023
* Prastārasēkharaḥ	5024-27
* Bālaprabodhikā	5020
* Bhuvanapradīpikā	5021
* Mātṛkānighaṣṭuḥ	5022
Medinīkośaḥ	5023-27
Rasatarāṅgiṇī	5255-66; 5320
Rasamañjarī	5267-83
Do. Vyākhyā	5284-86
* Rasaratnadīpikā	5287
* Rasavivekaḥ	5288
* Rasasābdasaraṇiḥ	5028
* Rasasarvasvaṁ	5289-90
Rasārṇavasudhākarāḥ	5291-94
* Rājakośanighaṣṭuḥ	5029-31
* Lakṣṇaparātñāvalī	5295
* Lāpilakṣaṇam	5296
* Varṇadīpikā	5032
Vācchaṭālaṅkāraḥ	5297; 5323

NAMES	NUMBERS
Viśvaparakāśaḥ	5083-48
Vaijayanti	5044-49
Vyaktivivekaḥ	5298
Vyaktivivekakārikā	5300
* Vṛttamaṇikośa	5088-93
Vṛttaratnākaraḥ	5094-5104
Do. Vyākhyā	5105-12
* Vṛttaratnāvalī (Sadaśiva's)	5113
Do. (Venkaṭeśa's)	5114-16
Do. Vyākhyā	5117
Do. (Kālidāsa's)	5118-20
* Śabdacandrikā	5050
* Śabdacintāmaṇinighaṇṭuḥ	5051
* Śabdapradīpikā	5052-3
Śabdabhedanirūpaṇam (Rāmabhadra's)	5801
* Do. (Venkaṭakṛṣṇa's)	5802; 5325
* Do. (Nārāyaṇa's)	5803; 5323-24
* Śabdabhedanirdeśaḥ	5054
* Śabdabhedaprakāśaḥ	5055
* Śabdaratnasamanvayaḥ	5056-57
* Śabdaratnākaraḥ	5058-61
* Śabdasāraṇighaṇṭuḥ	5062
* Śabdārthasaṅgrahaḥ	5063-64
* Śaḥarājīyaṃ	5304 & 5305
Śṛṅgāratilakam	5306; 5321
Śrutabodhaḥ	5121-28
* Śleṣārthapadaśaṅgrahaḥ	5065
* Śaḍarthanirṇayaḥ	5066
* Śaṣṭmukhavṛttinighaṇṭuḥ	5067

Names.	Numbers
* Sakalagranthadīpikā	5068
* Sañjīvanī	5069
* Saṃyamināmamālikā	5070
Sarasvatīkaṣṭhābharaṇam	5307
* Sarvasaṅgrahanighaṇṭuḥ	5074
Sāhityacintāmaṇiḥ	5308
Sāhityadarpaṇaḥ	5310 & 5311
* Sāhityābdhiḥ	5312
* Sāhityamīmāṃsā	5313
* Suprasiddhapadamāñjarī	5071
Hārāvalī	5072
Hemacandriyam	5078
